

SZABÓ ANIKÓ

Örzésbiztonsági feladatokat ellátó vagyonőrök képzési rendszerének vizsgálata, a kor változó követelményeinek megfelelő fejlesztési terv kidolgozása

Témavezető: Dr. habil Berek Tamás egyetemi docens
Dr. Szűcs Endre adjunktus

Szigorlati/komplex vizsga bizottság:

Elnök:

Prof. Em. Dr. Berek Lajos professor emeritus, ÓE

Tagok:

Dr. Pető Richárd adjunktus

Dr. Tóth András, külső – NKE

Nyilvános védés teljes bizottsága:

Elnök:

Prof. Em. Dr. Berek Lajos professor emeritus, ÓE

Titkár:

Dr. Elek Barbara egyetemi docens, ÓE

Tagok:

Dr. Szabó Csaba egyetemi docens, külső – SZE

Dr. Kárpáti-Daróczi Judit adjunktus, ÓE

Dr. habil. Tóth András egyetemi docens, külső – NKE

Bírálok:

Dr. Ószi Arnold adjunktus, ÓE

Dr. Fialka György c. egyetemi docens, külső – SZVMSZK elnöke

Nyilatkozat a munka önállóságáról, irodalmi források megfelelő módon történt idézéséről

Alulírott **Szabó Anikó** kijelentem, hogy az

„Őrzésbiztonsági feladatokat ellátó vagyongörök képzési rendszerének vizsgálata, a kor változó követelményeinek megfelelő fejlesztési terv kidolgozása”

című benyújtott doktori értekezést magam készítettem, és abban csak az irodalmi hivatkozások listáján megadott forrásokat használtam fel. Minden olyan részt, amelyet szó szerint, vagy azonos tartalomban, de átfogalmazva más forrásból átvettem, egyértelműen, a forrás megadásával megjelöltem.

Budapest, 2022. november 1.

.....

Szabó Anikó

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	6
A témaválasztás indoklása	6
A tudományos probléma megfogalmazása	8
Célkitűzések	10
A téma kutatásának hipotézisei	11
Kutatási módszerek	11
A kutatásom fázisai	13
1. A MAGÁNBIZTONSÁG ÉRTELMEZÉSE A BIZTONSÁGI KIHÍVÁSOK TÜKRÉBEN	14
1.1. A biztonság fogalma	14
1.2. A magánbiztonság megjelenése a nemzeti és nemzetközi szabályozásban	16
1.3. Nemzeti biztonsági kihívások	23
1.4. Biztonságszervezés a komplex védelem érdekében	27
Részkövetkeztetések	31
2. A HAZAI SZEMÉLY- ÉS VAGYONVÉDELEM JELLEMZŐI ÉS FEJLESZTÉSI IGÉNYEI. 33	
2.1 A személy- és vagyonvédelem	33
2.2 A vagyonőrök foglalkoztatásának jellemzői	36
2.3 A személy- és vagyonőr szakképesítés jellemzői	41
2.4 A vagyonőrök folyamatos fejlesztési igénye	44
Részkövetkeztetések	47
3. A VAGYONŐRÖK OBJEKTUMSPECIFIKUS FEJLESZTÉSI TERVE, PEDAGÓGIAI ÉS SZAKMAI PROGRAMJA	50
3.1 A vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési tervének bemutatása	50
3.2 Az IDPS andragógiai sajátosságai	52
3.3 Az IDPS során alkalmazott atipikus tanítási-tanulási módszerek	53
3.4 Az IDPS-hez köthető vezetői felelősség	58
3.5 Az IDPS alkalmazása az őrzésvédelem speciális eseteiben	62
3.6 Az IDPS pedagógiai programja	64
3.7 Az IDPS szakmai programja	71
Részkövetkeztetések	92
ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK	95
Új tudományos eredmények	97
Ajánlások	98
IRODALOMJEGYZÉK	99
Saját publikációk jegyzéke	119
RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK	121
TÁBLÁZATJEGYZÉK	123
ÁBRAJEGYZÉK	123

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	124
MELLÉKLETEK.....	126
1. melléklet: Személy- és vagyonbiztonsághoz köthető kockázatok vizsgálata és a belső képzés igényének kapcsolata	126
2. melléklet: A vagyonvédelmi tevékenység törvényi előírása és a szakképesítési követelmény összehasonlítása	128
3. melléklet: Az IDPS képzési programja.....	134
4. melléklet: Az IDPS Kerettanterve, (Jelenléti oktatás + E-learning).....	137
5. melléklet: Az IDPS Képzési blokkjai, Kerettanterv 1. képzési forma.....	138
6. melléklet: Az IDPS Kerettanterve, (Jelenléti oktatás)	140
7. melléklet: Jogi ismeretek modul	141
8. melléklet: Munka-, tűz-, és környezetvédelem modul.....	145
9. melléklet: Objektumspecifikus ismeretek modul	149
10. melléklet: Őrzésvédelem modul.....	153
11. melléklet: Biztonságtechnika modul	163
12. melléklet: Rendkívüli események modul	173
13. melléklet: Információbiztonság modul	178
14. melléklet: Kommunikáció modul.....	185

BEVEZETÉS

A témaválasztás indoklása

A közel 20 éves szakmai tapasztalataim során megélt sikereken és problémákon keresztül korán nyilvánvalóvá vált számomra, hogy a sikeresség kulcsa a rendszeres oktatásban, érzékenyítésben keresendő mind az őrszolgálat, mind a munkavállalók, mind a menedzsment vonatkozásában, természetesen a feladatkörükhöz igazodó mélységben és témákban.

A vagyónörök tudás-fejlesztése tekintetében ez a rendszeresség jelenleg sem valósul meg az üzemeltetés során. **A kezdeti oktatási-képzési lehetőségek elméletben szerteágazó és alapos tudást biztosítanak, azonban ez a tudás statikus.** A sikeres vizsgát követően a megszerzett tudást nem követi további naprakészséget biztosító fejlesztés. A kötelezően előírt, **5 évente ismétlődő kamarai vizsga** a jogszabályváltozásokat képes követni, azonban az ennél rövidebb időszakban lezajló eseményeket nem követi nyomon, mint például a COVID-19 koronavírus terjedését, vagy az orosz-ukrán konfliktus eszkalálódását, annak következményeit nemzetközi, nemzeti, a tevékenységi körre, és az objektumbiztonsági feladatkörökre levetítve. Vagyis a kockázatok jellege és mértéke folyamatosan változik, amihez alkalmazkodni kellene. A munka világában ez a stratégiai eljárásrendek kidolgozását és a helyzethez igazodó, és rugalmasan alkalmazott időszakos felülvizsgálatát jelenti, egyben a biztonsági területen tevékenykedő szakemberek folyamatos képzést is, melynek dinamikus változáskövetési hiánya biztonsági kockázatot jelent. Tapasztalatom szerint egyes vagyónvédelmi szolgáltatók gondot fordítanak a folyamatos képzésre, és a változáskövetésre, azonban ez opcionális, és ennél fogva az időszakosság, a mélység, és eredményesség nem nyomonkövethető. Emellett a változáskövetés nem egyenlő az objektum sajátosságainak ismeretével, a változó működési finomhangolásokkal.

Emellett -a személy- és vagyónőri képzést tekintve- az iskolarendszeren kívüli szakképzési rendszert átalakítva a személy- és vagyónőri szakképesítés ma már alacsonyabb követelményszintet képvisel. Ez megjelenik egyrészt az egészségügyi alkalmassági követelmény előírásának eltörlésével, másrészt a képzési óraszámok is drasztikusan lecsökkentek. Vagyis az alacsony színvonalú belépési követelmények tovább redukálódtak.

Ide sorakozik továbbá az alapfokú iskolai végzettség elégséges megléte. Vannak olyan vagyoni munkakörök, amelyekhez ez a szint is elegendő, azonban a komplex védelmi igényű objektumok védelméhez olyan kompetenciák is szükségesek, amelyek a 8 általános elvégzését követően nem feltétlenül állnak rendelkezésre még. Ebből adódóan a vagyoni alkalmazást illető szelektálás csak a vagyoni védelmi szolgáltató döntésén múlik. Szerencsés esetben a szolgáltató a megfelelő embert választja ki, azonban a piaci lehetőségek, a magas fluktuáció és a szakmai színvonal figyelmen kívül hagyása is befolyással bír a döntési folyamatban. [1]

Tapasztalataim szerint a képzők saját jegyzetekkel, szakmailag jártas oktatókat alkalmazva igyekeznek a hozzájuk beiratkozókat felkészíteni a vizsgára. A szakképzés egyik problémáját ebben látom. Ugyanis a képző szervek legtöbbször nem tudja felmérni, hogy a szerződött oktató valóban szakmailag felkészült-e vagy csak papírja, beosztása van. Több esetben nem is szándékoznak ilyen irányban kritériumokat támasztani, elegendő az alkalmazás jogszerűségének vagy annak látszatának biztosítása, illetve az ismeretanyag átadása. Ebből adódóan nem meglepő, hogy több kutatási eredmény is a vagyoniörök alacsony szakmai képzettségét állapítja meg, amely a szakma alacsony színvonalú megítéléséhez is vezet. Ebben a helyzetben a megbízónek is szerepe van akkor, amikor tudatosan elutasítja, vagy az ajánlatkéréskor figyelmen kívül hagyja a szolgáltató képzési törekvéseit, pedig az ő érdeke is lenne a vagyoniörök szakmai fejlődése. [2] [3] [4]

A végeredmény, hogy a személy és vagyoniörök szakmai felkészültsége általában véve alacsony, nem naprakész a kamarai vizsga, és esetleges megbízói belső képzések hatására sem, amelyhez az alacsony bérezés, a társadalmi megbecsülés hiánya és a motivátlanság is társul.

A fentiek alapján témaválasztásom oka az az ellentmondás, hogy bár a vagyoniörök munka társadalmi és szakmai megítélése jelenleg is alacsony szinten áll, mégis ezek a személyek támogatják a munkafolyamataink zavartalan működését, védik az értékeinket, vigyázzák a testi épségünket és az életünket. Ebből adódóan a szakmai fejlesztésnek kiemelt szerepet kell kapnia, különösen, hogy a téma rendkívül aktuális a megnövekedett nemzeti biztonsági kockázatok, az üzletfolytonosság biztosítása és a társadalmi megítélés fejlesztése érdekében.

A tudományos probléma megfogalmazása

A felhasználói kör egy speciális csoportját a vagyonőrök képezik, akik egy nagyobb objektumban akár 10-15 fős szolgálatban dolgozva látják el a feladataikat. Bár ezen feladatok azonos elvek mentén kerülnek meghatározásra, mégis egy-egy beosztás más-más feladatcsoportra fókuszál egy objektumőr, recepciós, portás, vagy egy rendezvények biztosításáért, a szállítmányok ellenőrzéséért, kíséréséért felelő őr esetében. Számos esetben tapasztaltam, hogy a saját feladatkörét kiválóan ellátó őr az egész objektum, vagy még azon is túl mutató rendszerében nehezen igazodik el, nem látja át megfelelően, ezáltal nem tudja a saját szerepének fontosságát megítélni, a védelmi rendszerbe illeszteni. Ilyen problémák voltak például, amikor a védendő szervezet szerepével, feladatkörével, a lakosságra gyakorolt hatásával és az ebből fakadó biztonsági kockázatokkal nem volt tisztában az őr. Volt természetesen egy viszonylagos képe, mert a vagyonvédelmi szolgáltató a saját oktatásán belül ezt említette, de a napi tevékenységhez köthetően már nem feltétlenül tudta, miért nőtt meg például az ügyfélszám, és ő az ingerültségi küszöbük. Vagy például mire kell számítani a viszonylag rendszeresen előforduló nagyobb létszámú külső összejövetelekhez (futóversenyekhez, tüntetésekhez) kapcsolódóan. De ugyancsak rendszeres probléma volt a biztonságtechnikai rendszerek kezelése. Az őrszolgálat egy része tisztában volt a rendszerek stabil működtetésével a tőlük elvárható mélységben, azonban a másik részre félt hozzájárulni is, nemhogy tudatosan és stabilan kezelni. Inkább megvárta a kollégáját, míg visszaért egy intézkedésből, mintsem önmaga ellátta volna az üzemeltetési feladatokat. Ez az eljárás teljes mértékben elfogadhatatlan, egyben magas fokú biztonsági kockázatot és potenciális veszélyt jelent már az üzemeltetési időszakban is, a védelmi szakaszban pedig különösen.

A nem kellő mélységben rögzült ismeretek, a logikai összefüggések hiánya, és a gyakorlati tapasztalatlanság rendszeresen visszatérő hibákat eredményezett egyéni és időnként rendszer szinten is. Az objektum biztonságos működtetésének növelését és ezzel együtt a hatékonyabb munkavégzést szem előtt tartva fogalmazódott meg bennem a bekövetkezett eseményeket elemezve, hogy a vagyonőröket folyamatosan oktatni szükséges a gyakorlatban a vagyonvédelmi szolgáltatóval együttműködve.

Ezen túlmenően a vonatkozó hazai szakirodalmak áttanulmányozása kapcsán azt tapasztaltam, hogy minimális az összefüggő tanulmány tudományos munka a magánbiztonsági ágazat problématerképének átfogó kutatása kapcsán. Az elért,

átolvasott, és hivatkozott irodalmak többsége egy-egy témakört ragad meg, de a törvényi szabályozás és a foglalkoztatási sajátosságok közötti ok-okozati összefüggések részletes, mai viszonyokat tárgyaló tudományos vizsgálata elenyésző. Ugyanakkor egy-egy riport jellegű cikk erejéig megtalálhatóak az egyes gondolatok a magánbiztonsági szektor szakembereitől a jelenlegi szabályozás és gyakorlat megváltoztatására. Az írásokban is felmerült témakörök közül az alábbiakat emelem ki az új magánbiztonsági törvény megjelenésének igénye során:

- A vállalkozások mellett a magánszemélyek bevonása a törvény hatálya alá,
- A szakmai kamara működésének felülvizsgálata, és kibővítése,
  - Kötelező szakmai kamarai tagság visszaállítása,
  - A képzési folyamat és a vizsgáztatás szakmai támogatása,
  - Az engedélyeztetési, és ellenőrzési folyamatok átvétele az államtól,
  - Szakhatósági hozzájárulás a gazdasági szereplők biztonsági fejlesztését ösztönözve,
  - A vagyonvédelmi területekhez köthető kapcsolódó ismertek átadása például a rendezvénybiztosítás, a pénz- és értékszállítás keretében.

Az említett pontok mindegyikében van potenciál a vagyonőrök képzettségének magasabb szintet képviselőre. Ha nem is közvetlen hatásként jelentkeznek, közvetett módon, például a biztonságtudatos gondolkodáson keresztül már elindítható egy pozitív irány. A kötelező szakmai kamarai tagsággal lehetőség nyílna a szakterületen dolgozók érdekeit egy jóval nagyobb létszám tekintetében képviselni a munkakörüktől függetlenül, legyenek ők biztonsági őrök, vagy vezetők. Egységes és folyamatos képzési irányt lehetne számukra teremteni, rendszeres szakmai fórumokkal, kiadványokkal, képzési lehetőségekkel támogatni egymást. Különösen igaz ez a fiatal, most felsőoktatásban végző generációra, hiszen az évek óta a szakterületen dolgozók olyan széles látásmódot, tapasztalatot tudtak már felhalmozni, amelyet mindenképpen hasznos lenne akár szervezett formában mentorálás keretében továbbadni, és az ő szemléletüket figyelembe véve is formálni. Erre óriási szükség lenne, mert amíg a vagyonőrök 5 évente kötelezően vizsgáznak, addig a biztonsági munkatársak és vezetők tudásfrissítését állami szinten semmi sem kötelezi. Ennél fogva –tapasztalatom szerint- rendkívül szerteágazó az a tudás, amit egy-egy szakember megszerez az aktív munkaévei alatt. És végső soron a stratégiai irányoknál, a mindennapos döntési helyzetekben ők adnak irányt a vagyonőröknek, és ezáltal nekik kellene jó példával elől járni.

A tudományos probléma jelenleg is valós és aktuális gyakorlati tudományos problémaként áll fenn, melynek megoldási javaslatát a tudományos kutatási módszerek alkalmazásával viszem véghez.

Célkitűzések

Alapvető célként jelöltem meg, hogy megismerjem, feldolgozzam, és elemezzem a témával kapcsolatos kutatásokat, projekteket és vizsgálatokat, melyekkel rávilágítok a vagyionörök számára alkalmazandó folyamatos képzés kiemelt szerepére.

Célként fogalmaztam meg, hogy egy olyan képzési tervet hozzak létre, amely a hazai foglalkoztatási viszonyokhoz alkalmazkodva nyújt fejlődési lehetőséget a vagyionöröknek az egyéni kompetenciák figyelembevételével.

A szakmai tapasztalataim alapján kiemelt célként fogalmaztam meg, hogy olyan kutatómunkát valósítsak meg, amely általános elveivel biztosítja a vagyionörök folyamatos belső képzési rendszerének vállalatonkénti alkalmazhatóságát az objektumok kialakításától és sajátos céljától függetlenül.

További célként fogalmaztam meg az őrzésvédelmi tevékenység egy-egy speciális esetére történő felkészülést.

A forráskutatás alapján célként fogalmaztam meg, hogy a jelenkori szakmai és pedagógiai elvárásoknak feleljen meg az általam létrehozott belső képzési rendszer.

Kulscélként jelöltem meg az ismeretek átadásában, hogy bemutassam az ok-okozati összefüggések és a gyakorlati megvalósíthatóság kapcsolatát, melyhez igazodva folyamatosan fejlődő proaktív és biztonság tudatos biztonsági szolgálatot alakítsak ki.

Emellett speciális célom volt a szakképzésben alkalmazott ismeretek strukturált felhasználásával, és bővítésével egy önálló képzési program megalkotása.

További célom volt, hogy kutatásom megfelelő alapot teremtsen a terület további tudományos elemzéséhez és vizsgálatához is.

Kutatási céljaim kialakítása során mindvégig arra törekedtem, hogy a céljaim igazodjanak a megelőző és a beavatkozó módszerek fejlesztéséhez, és figyelembe vegyék az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolatokat.

Végül pedig a személyes célom az volt, hogy átadjam mind az elméleti ismereteimet és a gyakorlati tapasztalataimat, amelyeket a választott témámmal összefüggésben szakspecifikus munkákban, projektekből szereztem.

A téma kutatásának hipotézisei

1. Feltételezem, hogy a jelenlegi szabályozás rendszerében a kutatásom során meghatározott sarokpontok mentén, a vagyonörök képzési színvonalán a jelenlegi szabályozás jellemzőihez igazodva jelentősen javítani képes egy objektumspecifikus képzési program.
2. Feltételezem, hogy a jövőbeni biztonsági kihívások tekintetében a vagyonörök szakmai felkészítésének fejlesztése szükségessé vált. Ennek érdekében kialakítható a jelenlegi foglalkoztatási viszonyokhoz igazodva egy pedagógiai programmal, és oktatás módszertannal bíró objektumspecifikus és gyakorlatorientált fejlesztési terv.
3. Az állami és magánszektor élőrös védelme a hatékonyság fenntartása érdekében az általánostól eltérő speciális felkészítést igényel. Feltételezem, hogy a hatósági jogkörű és kombinált struktúrával bíró szervezetek őrzésvédelmi rendszerének sajátosságai szükségessé teszik az ezen a területen alkalmazott vagyonörök képzésének specializálását.

Kutatási módszerek

A témám jellegéből, és összetettségéből adódóan szükségszerű az interdiszciplináris megközelítés alkalmazása a kutatási módszerek tekintetében. Ez abból következik, hogy a magánbiztonság témakörét több tudományterület szempontjából is vizsgáltam. A Magyar Tudományos Akadémia 2017 évi tudományági nomenklatúrája alapján kutatásomban az alábbiakban felsorolt területek mérvadók:

- a Műszaki tudományok,
- a Humán- és társadalomtudományok között a kommunikáció- és médiatudomány, és a nyelvtudomány,
- a Filozófia és történettudományok között az etika,
- a Történettudományok,
- a Pszichológián belül a munka- és szervezetpszichológia, illetve a szociálpszichológia, és kulturális pszichológia,

- a Neveléstudományon belül az oktatásmélete (didaktika), a tantárgypedagógia és oktatástechnológia (IKT), illetve a szakképzés és felnőttoktatás kutatás,
- az Állam és jogtudományok.

Mindezek figyelembevételével megalapozottnak tartom az interdiszciplinaritás elvének megfelelő megközelítését és feldolgozását. Ezen elv során a képzési program témaköréhez igazodva jelennek meg az értekezésemben a műszaki tudományok, a humán- és társadalomtudományok, az állam és jogtudomány, a filozófia és történettudomány. A pedagógiai program megalkotásakor alkalmaztam a neveléstudományt, és a pszichológiatudományt, a magánbiztonság történeti kutatása folyamán a történettudományt.

Kutatómunkám során törekedtem az elméleti összefüggések és a gyakorlati alkalmazás komplex vizsgálatára. Elméleti kutatásomban a hatályos jogszabályok figyelembevételével közelítettem meg a kérdéseket, amelyek végén a gyakorlati megvalósíthatóság elvét tekintettem célként. Az objektív eredmény elérése érdekében alkalmaztam az **absztrakció** lehetőségét, mely a kutatásom több pontján is tetten érhető.

Absztrakciót alkalmaztam a személy és vagyonörök hazai foglalkoztatási jellemzőinek kutatása során, kiemelve azokat az elemeket, melyek a leginkább hatással lehetnek a folyamatos fejlesztés elmaradására. Absztrakciót választottam azon IKT eszközök kiválasztására, amelyeket a leginkább alkalmasnak találtam a tudás átadására, elmélyítésére.

A forrásanyagok feldolgozása, és a saját kutatásomban történő felhasználása, integrálása, tapasztalatainak leszűrése érdekében felhasználtam az **analízis**, és a **szintézis** nyújtotta módszereket. A kutatási eredmények speciális törvényszerűségeitől az **indukció** és a **dedukció** segítségével jutottam el az általánosan elfogadható következtetések megfogalmazásáig.

Az analízist, mint kutatási módszert alkalmaztam a Magyarországot érintő biztonsági kihívások elemzésekor, illetve a V4 országok magánbiztonsági jellemzőinek vizsgálatakor. A kapott információk közötti összefüggések megtalálását követően a szintézis segítségével foglaltam egységekbe a megállapításaimat, állítottam össze a tantárgyak tartalmát. Az indukciót hívtam segítségül a komplex védelem biztonságsszervezési feladatainak összegzése során. Az egyes szervezési részfeladatok közé ugyanis beilleszthetőnek találtam a folyamatos képzés igényét, így általános

megállapításként vontam le azt a következtetést, hogy a biztonságsszervezés részét kell képezze a folyamatos képzés is. Végül a dedukció módszerét használtam a biztonságsszervezés során felmerült képzési igény modulokra, majd tantárgyakra bontásakor az objektumvédelmi tevékenységeket és feladatokat illetően az objektum fajtákból következtetve.

A dokumentumelemzéseket minden esetben saját kutatási témámhoz kapcsolódóan végeztem. A személyes interjúk és megfigyelések hozzájárultak ahhoz, hogy a végkövetkeztetések tükrözzék a magyar magánbiztonság jelenlegi helyzetét. Különös figyelmet fordítottam a gyakorlati tapasztalatok elemzésére, az értékelhető következtetések megfogalmazására.

Kutatásaimat 2022. november 1.-jén zártam le, így az azt követő jogszabályi változásokat és tudományos anyagokat a kutatás nem tartalmazza.

A kutatásom fázisai

A kutatásom négy fő fázisból épül fel, melyek logikailag összekapcsolódnak és sorrendiséget alkotnak. A fejezeteket a hipotézisek vizsgálata köré építem, melynek célja a hipotézis elfogadhatóságának alátámasztása, vagy az elvetés indoklása. A fejezetek végén lévő részkövetkeztetések foglalják össze a fejezetben tárgyalt témákat, és megállapításokat. A kutatásom végén összefoglalom a részkövetkeztetéseket, az eredményeket, ajánlásokat, és a további kutatási irányokat.

1. A MAGÁNBIZTONSÁG ÉRTELMEZÉSE A BIZTONSÁGI KIHÍVÁSOK TÜKRÉBEN

Kutatásom első fázisában azt a hipotézist vizsgáltam, hogy milyen biztonsági kihívásokkal kell ma Magyarországon számolni, ezen kihívásokra hogyan lehet hatékonyan reagálni a vagyonvédelmi tevékenység szervezése során. Továbbá arra keresem a választ, hogy a biztonsági kihívásokra a vagyonőrök felkészítése megfelelően reagál-e a jelenlegi képzési rendszeren keresztül. Ennek érdekében megvizsgálom a hazai magánbiztonság sajátosságait, a rendészetben elfoglalt helyét, illetve összehasonlítom nemzetközi szinten a környező országok magánbiztonsági gyakorlatát a hazai gyakorlattal.

1.1.A biztonság fogalma

A biztonságot sokféleképpen lehet definiálni és csoportosítani. A magyar nyelv értelmező szótára szerint „*A biztonság személyek és szervezetek azon állapota, melyet, a létüket, illetve rendeltetészerű működésüket veszélyeztető szándékos jogellenes magatartások és az azokkal szemben alkalmazott védelmi erőforrások együtthatása határoz meg.*” [5] A biztonságról számos aspektusban beszélhetünk. Például beszélhetünk globális biztonságról, egy nemzet biztonságáról, közbiztonságról, jogbiztonságról, üzembiztonságtól, tűzbiztonságról, munkabiztonságról, közlekedésbiztonságról, vagy gyógyszerbiztonságról. A sort a végtelenségig lehet folytatni, azonban fontosnak tartom leszögezni, hogy jelen kutatás a magánbiztonságról, és ezen belül is a személy-, és vagyonvédelem témaköréről szól.

Napjainkban a biztonság, és ennek hiánya központi téma, mégis ha megkérdezzük a hétköznapi embereket, hogy milyen esetben érzik magukat biztonságban, többnyire nem tudnak rá pontosan, körülhatároltan, komplexen válaszolni. A legtöbben beérik a biztonságérzet meglétével, vagy annak vágyával, és az egyéni szintre érvényes fogalom meghatározást háttérbe szorítják. A reakció érthető, de a biztonság egy több tagból álló összetett rendszerként értelmezhető, amely az egyéni szint mellett szervezeti, nemzeti, és nemzetközi szinten is értelmezhető, egymásra hatást gyakorolva. A biztonság iránti igény az emberek alapvető fiziológiai szükségleteit követik Maslow szükségletpiramisa szerint a 1. számú ábra alapján. Ebben az értelmezésben a biztonság jelenti a veszélyeztetettségtől mentes állapotot, úgy mint háborútól, zavargásoktól mentes

nyugodt, és kiszámítható életet, melyben jelen van a anyagi biztonság, jelenti azt, hogy tető van a fejünk felett, alapvető tulajdonokkal rendelkezünk, egészségesek vagyunk.

1. ábra: Maslow szükségletpiramis (saját szerkesztés) [6]

Vagyis egyéni szinten a közbiztonság mellett a szociális faktorok érvényesülnek markánsan, mint a gazdasági jellemzők, és a társadalmi kapcsolatok. Társadalmi szinten annak belső viszonyai szabályozott működést mutatnak, külső tényezők esetén pedig más állam, szervezet, vagy csoportosulás nem jelent veszélyt. Szervezeti értelmezésben az egyes elemek, az azok közötti kapcsolat, illetve az egész struktúra normalizált körülmények között működik. Ugyanakkor egy másik csoportosítás szerint a biztonság az alábbi dimenziók mentén értelmezhető: politikai, társadalmi, gazdasági, környezeti, informatikai és katonai értelemben vett biztonság. [7] [8]

A biztonságtudományhoz (Safety and Security Science) számos területet sorolnak nemzetközi viszonylatban. A biztonság a biztonságtudomány szempontjából egy alapvető kategória, amely egyben veszélytől mentes állapotot jelöl. Ez az idealisztikus állapot a valóságban nem létezik, tehát valamekkora veszélyeztető tényező mindig jelen van. Cél a vagyonvédelem tekintetében ennek a tényezőnek az ár-érték arányos csökkentése, vagyis a veszélyeztetés mértékének és az alkalmazott védelmi erőforrásoknak az arányos alkalmazása, ezáltal a sérülésmentes állapot, a rendeltetésszerű működés biztosításának megközelítése, megtartása, és helyreállítása az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető szándékos jogellenes cselekménnyel szemben. Ennek érdekében működtetési és védelmi feladatokat fogalmaz meg, amely folyamatosan fejlődik, a jelenkori aktuális elvárásokhoz rugalmasan és dinamikusán alkalmazkodik. [9]

1.2.A magánbiztonság megjelenése a nemzeti és nemzetközi szabályozásban

A magánbiztonság célja a védelmi intézkedéseket megelőzően a prevenció, a bűnmegelőzés, melynek közvetlen hatására a védett személy, vagyontárgy védelmi szintje növekszik a tevékenység által. A megelőzés közvetett hatásaként javulnak a bűnügyi statisztikák, nő a közbiztonság. A komplementer rendészet keretében a kizárólagos rendészeti tevékenységek nem csak a rendőrséghez köthetők, hanem kollektív munka eredményeként társadalmi kooperációban szerepet kapnak benne a rendvédelmi szervek mellett az önkormányzati, magánbiztonsági, és civil szereplők is. Ily módon a rendészeti monopólium fenntartása mellett egyes feladatok a magánbiztonság körében, magánkézben összpontosulhatnak. De a rendészet új megközelítésében a lakosság együttműködésére van szükség, ahol a birtoklás joga, a birtokvédelem joga, a használat, a haszon szedésének, és a rendelkezésnek a joga is érvényesül. [10] [11]

Nemzetközi viszonylatban az ezredfordulón fogalmazódott meg az az igény, hogy a magánbiztonsági vállalatok szakmai működésében egységes irányt kell szabni a speciális feladatokhoz igazodva a minőségi munkavégzés megvalósíthatósága érdekében. A DCAF (Democratical Control of Armed Force) elkötelezett amellett, hogy világviszonylatban elősegítse és alakítsa a biztonsági ágazat reformját és programját. Ennek egyik állomása volt 2005-ben a magánbiztonsági cégek működési területük, szolgáltatásnyújtási formáik szerinti felosztása. Eszerint ma a szakirodalom a magánbiztonsági cégek két fő csoportját különbözteti meg: PMC-t (Private Military Company), illetve PSC-t (Private Security Company). A két típus ötvözeté, vagy összefoglaló neve a PMSC. A PMC (Private Military Company) olyan bejegyzett magánvállalkozás, amely nyereség ellenében katonai jellegű szolgáltatást végez, például hírszerzési műveletek végrehajtását, aknamentesítést, vagy kiképzést. A PSC-k ezzel szemben magánbiztonsági szolgáltatásokat nyújtanak, például objektumvédelmet, magánnyomozást, rendezvénybiztosítást, vagy biztonsági tanácsadást. A DCAF (Democratical Control of Armed Force) célul tűzte ki a biztonsági ágazat reformját (SSR - Security Sector Reform) annak érdekében, hogy valamennyi, a biztonság ellátásában, irányításában, és felügyeletben részt vevő állami és nem állami szereplő működésében figyelembe vegye az SSR alapelveit a jogalkotási kezdeményezések és politikai döntéshozatal során, a tájékoztató kampányok, képzések, illetve az adminisztratív

kapacitások és infrastruktúra fejlesztése kapcsán. Emellett az SSG (Security Sector Governance) keretében valósul meg a biztonsági ágazat irányítása a biztonsági intézmények felügyelete az átlátható és elszámoltatható közszolgáltatások nyújtása, és a közjó megvalósulása érdekében. A 2006-ban az Európai Közösségek Bizottsága kiadta a biztonsági szektor reformjával kapcsolatos koncepciót, részletesen definiálva benne az állami szereplőket és más jogalanyokat, akik az állam és az állampolgárok biztonságát hivatottak szavatolni. Ennek keretében kaptak helyet a magánbiztonsági vállalatok az állami béke, és rendfenntartó erők mellett. Ezen túlmenően 2013-ban született meg a Magánbiztonsági Szolgáltatók Nemzetközi Magatartási Kódexe (ICoCA – Internal Code of Conduct Association) annak érdekében, hogy előmozdítsák a magánbiztonsági szolgáltatások felelősségteljes nyújtását, a jogállamiság támogatását, illetve a magánbiztonsági vállalatok tiszteletben tartásuk az emberi jogokat és a humanitárius jogot. A kódex olyan kötelezettségvállalásokat tartalmaz, amely első sorban a PMC-k működési jellemzőihez köthetők, azonban a kódexhez a PSC-k is csatlakozhatnak, amennyiben a csatlakozási feltételek teljesülése esetén elismerik, hogy a kódex elveivel összhangban működnek. [12] [13] [14] [15]

Magyarországon a rendszerváltozás nem csak a magánbiztonsági szektor újbóli kialakulásának, és fejlődésének kiindulópontja volt, hanem élesen érintette a teljes védelmi szektor felülvizsgálatát és átrendeződését is. Rendvédelmi vonalon az állami monopólium meghaladottá vált, a magánbiztonság egyre jelentősebb térnyerésével a közbiztonság kiegészítő tevékenységévé vált. A veszélyhelyzetek száma és összetettsége megkívánta, hogy a rendvédelmi szervek a magánbiztonsági vállalatok mellett a civil önvédelmi szervezetekre, az önkormányzatokkal összefogva közösen, a plural policing (nadal policing) keretében, prioritási sorrend nélkül működjenek együtt a lakosság biztonságának, a közbiztonságnak a megteremtése érdekében. [16] [17] [18] [19]

A magánbiztonság a vagyonvédelmi törvény szerint is a közbiztonság része, mert a vagyonvédelmet a közrend és a közbiztonság részeként említi a bűnmegelőzés hatékonyságának növelése érdekében. [18] Felmerül egyes hazai rendészeti tanulmányokban a kérdés, hogy hogyan lehetne a magánbiztonság és így a magánjog a közjog és a közbiztonság része. Ugyanis a terület két különböző jogágazati kategóriába tartozik, érvényesítése mögött pedig a közérdek / magánérdek ellentéte húzódik. Emellett a 2 terület folyamatosan változhat különböző befolyásoló tényezők hatására, mely miatt kevésbé lehet éles határvonalat húzni közöttük. Pl. a költséghatékonyság jegyében

kerülnek a közbiztonság körébe tartozó feladatok magánvállalatokhoz. A feladatok köre, és mélysége is időszakosan változhat, vagyis a két rendszer folyamatos interakcióban áll egymással. A **magánbiztonság** tehát egy olyan piaci alapon nyugvó, engedéllyel működő vállalkozás vagy magánszemély által nyújtott szolgáltatás, amely során ellenszolgáltatás keretében személy-, és vagyonvédelmi tevékenység biztosítása történik a megbízó igényei, és jogosultsága alapján, a vonatkozó jogszabályok nyújtotta kereteken belül. [20]
[21]

A magánbiztonsági szolgáltatásokat tehát a megbízó igénye hívja életre, gyakorlása pedig a köztük létrejövő magánjogi szerződés keretében történik meg, a megbízó jogainak átruházásával. A vagyonvédelmi szolgáltató vagy a törvényi keretek közötti alvállalkozója [22] ezen jogok keretében látja el a feladatait, és ennek határáig intézkedhet, kiegészítve az eljárását a feladatköréhez rendelt eszközökkel, szaktudásával, gyakorlati tapasztalataival, fizikai felkészültségével. Eljárásában felkészült jogalkalmazóként kell jelen lennie, mely során alkalmaznia kell a fokozatosság, és arányosság elvét.

A magánbiztonság helyzete a rendszerváltozást követően Magyarországon

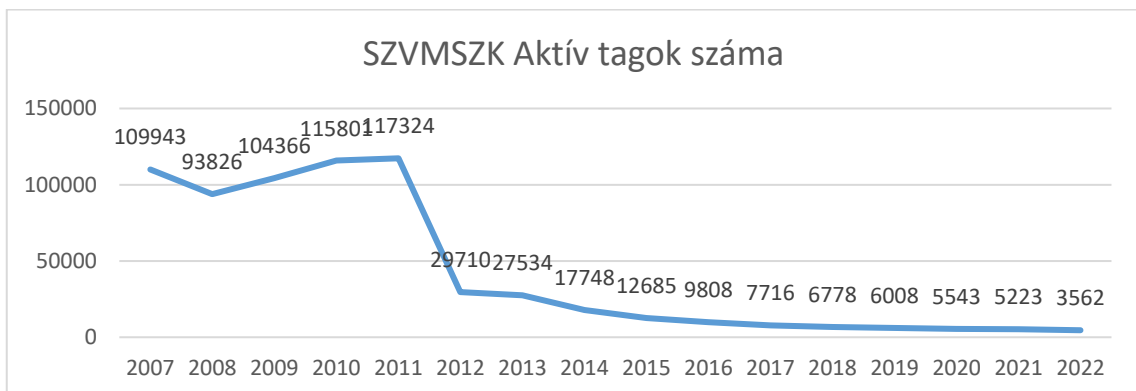
A magánbiztonság Magyarországon egy fiatalnak számító terület a biztonságon belül, mely a rendszerváltozást követően indult útjára. A magánbiztonsági szolgáltatás fellendülése és újbóli létjogosultsága Magyarországon a rendszerváltást követően nyert értelmet, ugyanis ezt megelőzően a politikai vezetés az erőszak-monopóliumot még részben sem volt hajlandó az állami irányítás alól kiengedni. Mivel nem volt megbízói oldal, az állam és a tulajdon védelmét, a vagyonvédelmi tevékenységet, az állami vállalatok alkalmazottai látták el üzemrendészet keretében. Az ezzel kapcsolatos szabályokat a 14/1960. (III.24.) MT rendelet, és a 2027/1960. (III.24.) MT határozat szabályozta, amit a 6/1988. (II.12.) MT rendelet változtatott meg. A rendszerváltozást követően a piacgazdasági viszonyok, a vállalkozás szabadsága lehetővé tette a magánbiztonság megjelenését, és ugrásszerű fejlődését. A gyors növekedés egyik oka lehetett a privatizáció során az egyes személyeknél felhalmozódó értékek védelmének igénye, a gazdasági társaságok alacsony önerővel történő alapításának lehetősége, a bűnügyi statisztikai adatok jelentős romlása, a honvédelemben és rendvédelemben tevékenykedők magánbiztonság felé orientálódása. A biztonságsszervezés négy jellemző formája alakult ki: a védelmi tevékenység egyéni ellátása, feladatvégzés egy vállalat

alkalmazottjaként, két vállalkozás között létrejött szolgáltatási szerződés keretében, vagy az első két eset kombinációjaként. Ez utóbbi megjelenése a gyakorlatban annyit tett, hogy a biztonságszervezői feladatokat saját állományú munkavállaló látta el, míg a biztonságügyi feladatokat a vállalkozásoknak kiszervezték. [23] Mivel a mennyiségi növekedés nem jelentette párhuzamosan a minőség növekedését is, ezért célként fogalmazódott meg, hogy a kialakuló ágazatban a hatékony működést speciálisan képzett személyek lássák el, akik majd vállalkozás keretében nyújtják a vagyonvédelmi szolgáltatást a megbízók részére. Ez a szolgáltatás kiegészítette a rendőrség bűnmegelőző tevékenységét, ezzel hozzájárulva a közbiztonság megerősítéséhez. [12]

Az első szabályozásról a rendőrségi 1994. évi XXXIV. törvény szólt, amely felhatalmazta a Kormányt, hogy rendeletben átmenetileg szabályozza a személy- és vagyonvédelmi, magánnyomozói tevékenység vállalkozás keretében történő folytatását, vagyis az állam erőszak-monopóliuma mellett párhuzamosan ekkortól indulhattak újukra a magánbiztonsági szolgáltatások Így született meg a 87/1995. (VII.14.) Kormányrendelet, amely az ágazati törvény megalkotásáig érvényben volt. Ez a kormányrendelet átmenetileg szabályozta a személy- és vagyonvédelmi tevékenységet, meghatározva azon tevékenységek körét, amelyet rendőrhatalósági engedély birtokában lehetett végezni, úgy mint a személyvédelmet, objektumőrzést, rendezvénybiztosítást. A 87/1995. (VII.14.) Kormányrendelet, és a 6/1988. (II.12.) MT rendelet is hatályát veszítette az 1998. évi IV. törvény megalkotásával, amely a vállalkozás keretében végzett személy, vagyonvédelmi és magánnyomozói tevékenységet és a szakmai kamara feladatait határozta meg átfogó jelleggel. A törvény lehetőséget biztosított a vállalatoknak, intézményeknek, hogy szolgáltatás keretében biztosított magánbiztonsági tevékenységet vegyenek igénybe, vagy a 1997. évi CLIX. törvény alapján fegyveres biztonsági őrséget alakítsanak ki, amennyiben törvény által erre kötelezettek. A többször módosított 1998. évi IV. törvény módosítási igényét végül a 2005. évi CXXXIII. törvény követte, amely jelenleg is érvényben van. A vagyonvédelmi törvény rendelkezik a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamaráról (SZVMSZK), mint köztestületről, melynek legfőbb feladata védeni a személy-, vagyonvédelmi, a tervező-szerelő, és magánnyomozó szakma tekintélyét, a kamara testületeinek és tagjainak szakmai érdekeit.

A magánbiztonsági tevékenység szabályozásában jelentős változást eredményezett 2010-ben az Alaptörvény V. cikke, ami a személy, és a tulajdon védelméről szól: „*Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett*

vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.” [24] Ezt követően az Európai Unió által elfogadott szolgáltatási irányelven [25], majd a 2011. évi XXIV. törvényen [26] alapulva 2012. január 1-től megszűnt a kötelező kamarai tagság a természetes személyekre, és a vállalkozásokra vonatkozóan. Ugyanezen dátumhoz kötődik az az intézkedés is, amely az alvállalkozói lánc egyszintűvé tételét határozta meg a többszintű alvállalkozói láncok elkerülése, és az átláthatóság biztosítása érdekében. Végül ugyancsak 2012. január 1-től szűnt meg a tevékenység rendőrhatalósági engedélyeztetésének kötelezettsége is. Helyette elegendő a szolgáltatásnyújtási szándékról történő nyilatkozás. A 2012-es évben került bevezetésre a vagyonörök kötelező vizsgázási kötelezettsége a jogszabályban meghatározott vizsgakövetelményeken felül. A fentiek eredményeképpen a kamarai tagok száma jelentős csökkenésnek indult, mely trend –az alábbi 2. számú ábrán szemléltetve- a mai napig eltérő dinamikával ugyan, de továbbra is folytatódik, hozzájárulva ezzel az SZVMSZK operatív hatékonyságának csökkenéséhez. [27] [28]

2. számú ábra: SZVMSZK aktív tagjainak száma (saját szerkesztés) [29]

A magánbiztonság működése a Visegrádi csoport országaiban

A visegrádi csoport annak érdekében jött létre, hogy az egyes tagországok szorosan együttműködve járjanak az európai integráció útján. A sikeres közép-európai kezdeményezés alapja az 1335-ben Visegrádon tartott cseh, lengyel, és magyar királyok csúcstalálkozója volt. A csoport neve az 1991-ben tartott visegrádi találkozón született. A csoportot eredetileg hármaknak hívták, azonban a Csehszlovák Szövetségi Köztársaság kettéválásával ma már négyekről, V4-ről beszélünk. A 2004-es Európai Unióhoz történt csatlakozásuk elnyerését követően a kulturális, oktatási és tudományos élet értékeinek átadása mellett megfogalmazznak olyan egyirányba mutató stratégiai célokat, mint a közép-európai régió stabilitásának erősítése, együttműködésük fenntartása egymás és

más országok között, és az Európai Unióban történő közös fellépés és érdekérvényesítés. [30] Ezen elgondolás alapján választottam a magánbiztonság nemzetközi kitekintésének helyszínéül Csehországot, Lengyelországot, és Szlovákiát. A három országban azt vizsgálom, hogy

- milyen főbb **törvények** szabályozzák a magánbiztonsági, és ezen belül is a vagyonvédelmi tevékenységet,
- a **természetes személyek** milyen főbb feltételek teljesülése esetén láthatnak el vagyonvédelmi feladatokat,
- illetve milyen **végzettséggel, és szakképesítéssel** lehet bekapcsolódni biztonsági őrként a szakmai munkavégzésbe,
- ehhez szükség van-e **orvosi alkalmassági** vizsgálatra,
- végül áttekintem az adott ország magánbiztonsági **szakmai kamarájának** tevékenységét.

A **Cseh Köztársaságban** nincs kifejezett **magánbiztonsági törvény**. A tevékenységet a 455/ 1991. számú kereskedelmi engedélyezési törvény szabályozza, mint minden más üzleti tevékenységet. A magánbiztonsági tevékenység folytatásának feltétele a betöltött 21. életév, az általános jogképesség, a büntetlen előélet, a szakmai kompetenciák és vizsgák megléte. Az **orvosi alkalmassági vizsgálat** egészségi és pszichológiai alkalmasságból áll, amit a kérelmező háziorvosa folytat le. Személy-, és vagyonvédelmi tevékenységet a kereskedelmi törvény 3. mellékletében foglaltak szerint lehet végezni a **végzettséget, képzettséget** tekintve. Eszerint elfogadott

- a felsőoktatásban szerzett jogi, biztonsági vagy hasonló szakirányú felsőfokú szakmai végzettség, vagy
- a középfokú végzettség, ha biztonsági vagy jogi területhez köthető érettségivel zárult, és 3 év szakterületen szerzett tapasztalat kapcsolódik hozzá, vagy
- érettségi és 3 év szakirányú gyakorlat, valamint szakképesítő bizonyítvány, vagy
- a szakképesítés megszerzését tanúsító egyéb, a tevékenységhez köthető okirat speciális jogszabályi előírásokhoz köthetően.

A **Cseh Köztársaság Kereskedelmi Biztonsági Társaságainak Kamaráját (KPKB ČR)**, amit a Cseh Kereskedelmi Kamara tagjaként 1993-ban alapítottak, és önkéntes alapon működik. Célja a magánbiztonsági szolgáltatások színvonalának, és társadalmi elismerésének növelése, az érdekek képviselete. [10] [31] [32] [33] [34]

Lengyelországban 1997-ben fogadták el a személyek és a tulajdon védelméről szóló **törvényt**, mely az alábbi feladatokat tárgyalja:

- Kötelező védelem alá tartozó területek, létesítmények és berendezések,
- A belső biztonsági szolgálatok létrehozására és működésére vonatkozó szabályok,

- A vagyonvédelmi szolgáltatások területén folytatott üzleti tevékenységre vonatkozó szabályok,
- A biztonsági személyzet szükséges képzései és jogosultságai,
- A személyek és a tulajdon védelmének működésének felügyelete,
- A szállított fegyverek, lőszeres, robbanóanyagok, fegyverek, katonai eszközök és felszerelések védelmére vonatkozó szabályok. [35] [36]

Ez a törvény rendelkezik a kötelező védelem alá eső területekről, létesítményekről, berendezésekről, azonban a kritikus infrastruktúra elemeit külön jegyzékben összegezik. A speciális fegyveres védelmi feladatok ellátásáról ugyancsak külön törvény szól. A vagyonvédelmi tevékenységet a biztonsági őrök vállalkozás keretében, vagy a belső biztonsági szolgálat alkalmazottjaként látják el. **Természetes személyként** ehhez legalább betöltött 21. életév, középiskolai vagy általános iskolai végzettség, teljes jogképesség szükséges. Ezen túlmenően feltételként jelentkezik a büntetlen előélet, ne folyjék ellene büntetőeljárás büncselekmény elkövetése miatt, illetve szükséges a lakóhely illetékes rendőrparancsnoka által kiállított kifogástalan vélemény megléte. Továbbá olyan fizikai és szellemi képességekkel kell rendelkeznie, mellyel a feladatellátás feltételeként előírt **orvosi és pszichológiai alkalmasságot** teljesíti. Végül lövészeti, önvédelmi és intézkedéstaktikai **elméleti és gyakorlati ismeretekkel** kell rendelkezni, amelyet szakmai technikus végzettséggel, szakképzéssel, vagy rendvédelmi / honvédelmi oklevéllel, büntetés-végrehajtási képzettséggel, illetve az előírt 5 évenként ismétlődő tanfolyamok sikeres teljesítéséről szóló tanúsítvánnyal kell igazolni.

A **Lengyel Védelmi Kamara** (Polska Izba Ochrony - PIO) a kereskedelmi kamaráról szóló törvény alapján 1994-től működik gazdasági szervezetként. A tagjai gazdasági érdekeit képviseli a gyártási, kereskedelmi és szolgáltatási tevékenységük területén, különösen az állami hatóságok felé. Azon vállalkozások lehetnek önkéntes alapon a kamara tagjai, akik

- személy- és vagyonvédelemmel,
- személy-, és vagyonvédelmi műszaki berendezések, eszközök, és rendszerek tervezésével, gyártásával, illetve áru- és szolgáltatáskereskedelmével,
- szakmai képzéssel, és tanácsadással,
- magánnyomozói tevékenységgel,
- vagy fentiek marketingtevékenységével foglalkoznak. [37]

Szlovákiában a 2005-ben hozott **magánbiztonsági törvény** alapján látják el a biztonsági szolgálati tevékenységeket, az őrszolgálatot, a magánnyomozást, a képzést és tanácsadást, és az eurókészpénzek határon át történő szállítását. Emellett ezen törvény

szabályozása alapján lehet eljárni a biztonságtechnikai rendszerek és az önvédelmi rendszerek tekintetében is. A fegyverhasználatot már más rendelkezés szabályozza a fegyveres biztonsági alakulatok és a fegyveres biztonsági erők esetén. Működési engedélyt **természetes személy** akkor kaphat, ha betöltötte a 21. életévét, teljes jogképességgel rendelkezik, büntetlen előéletű, és nincs folyamatban ellene büntetőeljárás, ha rendelkezik felelősségbiztosítási szerződéssel, illetve szakmai vizsgával. A tevékenység ellátása **orvosi szakvéleményhez** kötött, amely fizikai alkalmasság és a pszichikai képességek vizsgálatát jelenti. A szakvéleményt 2 évente szükséges megújítani. Amennyiben 2 évnél rövidebb időt határoznak meg, úgy azt az illetékes szerv felé kell jelezni. A személy-, és vagyonvédelmi tevékenységet az a természetes személy folytathat, aki a megfelelő oktatásban részesült, és szakmai engedéllyel rendelkezik az oktatásról és képzésről szóló törvény rendelkezései szerint. A **szakképesítéssel** rendelkező személyek vagy képesítési vizsgával, vagy jártassági vizsgával rendelkezhetnek. A képesítési vizsgát egyrészt a biztonsági szolgáltatási vagy jogi felsőfokú végzettséggel rendelkezők szerezhetik meg, másrészt egyéb tanulmányi területen szerzett felsőfokú végzettséggel és 10 év szakmai tapasztalattal lehet megszerezni, amennyiben a szakmai tevékenység szüneteltetése nem haladja meg az 5 évet. A jártassági vizsga megléte azokhoz a munkakörökhöz szükséges, ahol feladatellátás a fizikai védelemhez, magánnyomozáshoz, képzéshez és tanácsadáshoz, vagy az eurokészpénzek közúti szállításához kapcsolódik. A **Szlovák Magánbiztonsági Kamarát** (Slovenská Komora Sú private Bezpečnosti - SKSB) 1996-ban szakmai alapon hozták létre. A szervezet független, apolitikus, a jogi és természetes személyek önkéntesen csatlakozhatnak. [38] [39] [40]

1.3. Nemzeti biztonsági kihívások

A Magyarország biztonságát fenyegető kockázatok folyamatosan jelen vannak az emberiség mindennapjaiban, azonban annak jellege és mértéke folyamatosan változik. A globális biztonságra ma új, korábban kontrollált veszélyforrásokkal kell számolni. A hidegháborút követően a vallási-etnikai ellentétek, a terrorizmus, a szervezett bűnözés, a kábítószer kereskedelem, a túlnépesedés és egyenlőtlen fejlődés, a fenntarthatóság kockázata jelent leginkább biztonsági kihívást. [41] Ugyanakkor jelen vannak a kibertérben zajló és a globális egészségügyi leterheltséget jelentő kockázatok, illetve az aszimmetrikus támadások és fenyegetések mellett Európa közvetlen közelében kitört fegyveres katonai konfliktus. [42]

Kutatásom jelen fázisának alapját a Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája nyújtja, amely alapján Magyarország elsődleges biztonsági érdeke a szuverenitásának, területi integritásának és alkotmányos rendjének megőrzése, állampolgárai biztonságának garantálása, az ország stabilitásának megőrzése, a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés fenntartása, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok érvényesülése. [43]

A 2012-es megjelenést követő 2020-as módosítás indoka volt, hogy *„az új kihívások alapja a formálódó, többpólusú világrend, a nemzetközi szereplők kapcsolatait befolyásoló szabályok átalakítására való törekvés, a biztonsági kihívások változó arculata, továbbá az olyan globális kihívások, mint a klíma- és a demográfiai változások felgyorsulása, az ezzel szorosan összefüggő illegális és tömeges migráció, a természeti erőforrások kimerítése, végül pedig a technológiai forradalom társadalomformáló hatásai.”*

Az új típusú kihívások közös jellemzői, hogy növekvő bizonytalansághoz vezethet a kialakulásuk, a fejlődésük és a hatásuk előrejelezhetőségének nehézsége miatt. Mindezek ellenére az ország biztonsági szintjének megtartását, erősítését és fejlődését ezen körülmények között is garantálni kell az alapvető értékeinek és érdekeinek védelmével, melyek alapján számos biztonsági kihívással és ehhez köthető feladattal kell a közeljövőben számolni hazai viszonylatban:

- gazdasági,
- pénzügyi,
- politikai,
- társadalmi,
- környezeti,
- egészségügyi,
- katonai,
- rendészeti,
- technológiai,
- és információs kibertérbeli vonalon.

A globális biztonság összességében romló tendenciát mutat, emiatt a haderőt fejleszteni szükséges a védelmi ipar fejlesztésével, annak érdekében, hogy a jelenkori biztonsági kihívásoknak meg tudjon felelni. A hibrid és asszimmetrikus hadviselés egyre nagyobb teret nyer, ami a béke és háború közötti határvonalat összemossa, ugyanakkor a hagyományos háború eszközein kívüli eljárásokkal igyekeznek az érdekeket érvényesíteni politikai, gazdasági, és információs területen. A jelenkori hibrid támadással szemben a honvédelmi és rendvédelmi erők egymás közötti és a releváns polgári

infrastruktúra együttműködésére is szükség van. Jogszabályok tekintetében a létfontosságú infrastruktúra és a radioaktív anyagokkal összefüggő technológiák biztonságos alkalmazása megoldott, azonban ezen a területen a folyamatos fejlődés, a polgári védelmi infrastruktúra fejlesztése elengedhetetlen az állam működőképességének biztosítása érdekében. [44] [45] [46] [47]

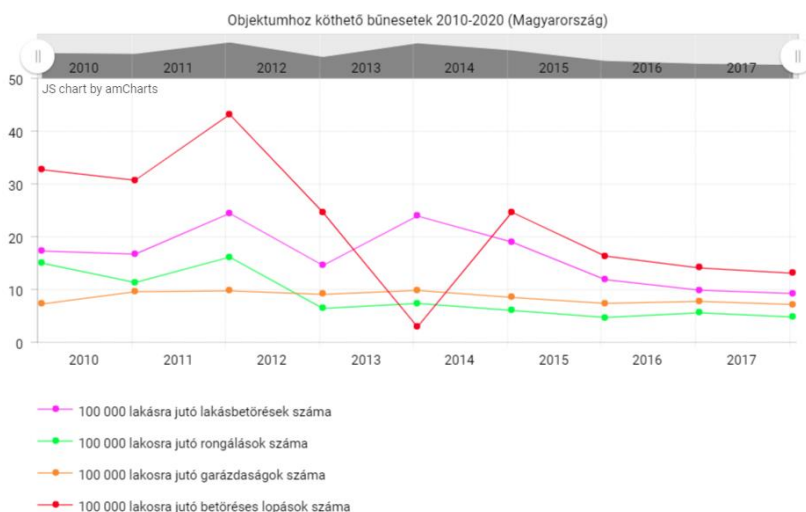
A gyors technológiai fejlődéssel új lehetőségek és kihívások jelennek meg. Az új biztonsági kihívások között helyet kap az információs és kiberhadviselés elleni védelem, a közigazgatási és egyéb kulcsfontosságú infokommunikációs rendszerek védelme, mert az ilyen irányú támadások száma és kifinomultsága is folyamatosan növekszik. De ide tartozik a felhasználók információbiztonsági tudásfejlesztései a kibervédelmi incidensek csökkentése érdekében. Emellett folyamatos erőfeszítések szükségesek a köz- és felsőoktatás fejlesztésére. [48] [49] [50] [51] [52]

Az államok kölcsönös függősége az államok biztonsági helyzetére is kihatnak, a válságok számottevő figyelmeztetés nélkül gyorsan erjednek át más országokra, régiókra. Egy gazdasági válság vagy a fejlődés lassulása sebezhetőséget teremthet az ország globális és európai értékteremtési láncolatba való beágyazódása miatt. A korlátozott természeti erőforrások, a magas külső tőkebefektetési szükséglet, az importfüggőség, és az export jelentősége ezt tovább érzékenyíti. Az energiaszektorban lezajló jelentős globális változások miatt a hazai energiapiac átalakulásával kell számolni, amelyben a villamos energia és a földgáz felhasználási módjai is változáson fognak átesni, várhatóan a villamos energia felhasználási arányának növekedésével. Az energiaellátás tekintetében az ország kiszolgáltatott helyzetben van az egyirányban kialakított energetikai infrastruktúra miatt. Magyarország gazdasági és pénzügyi stabilitása fontos nemzetbiztonsági érdek és biztonságpolitikai szempont, kockázati tényezőt jelent ma a nemzetközi pénzpiacoknak való kitettség. [53] [54] [55] [56] [57]

A globális felmelegedés és a szélsőségesé váló időjárás negatív hatásai különösen erősen érezhetők olyan térségekben, melyek más okból kifolyólag sérülékenyek. A globális éghajlatváltozással Magyarországnak is számolnia kell, jelenleg az ország legtöbb területén a mezőgazdaság biztosítani tudja az élelmiszerellátás szükségleteit. Az ivóvízkészletre hatással vannak a környező országok tevékenységei, az ott keletkező környezeti ártalmak. [58] [59]

Magyarország biztonsági helyzete stabil, de a változó kihívások romló biztonsági környezetet mutatnak. Ennek jellemzői „a váratlanság, a változékonyság, az összetettség, a hatalmi centrumok közötti növekvő versengés, a globális közjavak újraosztásának szándéka, a klímaváltozás, a szűkebb régióknak geostratégiai kihívásai, a befagyott konfliktusok. Továbbá a nemzetközi jog csökkenő kikényszeríthetősége, a migráció kiváltó okai és következményei, a túlnépesedés, az erőforrások szűkössége, a fundamentalista vallási irányzatok és a terrorizmus, a válságok átalakuló jellege, a technológiai forradalom és a növekvő digitális és pénzügyi sérülékenység.” Mindezen tényezők gyors és erőteljes a gazdasági, társadalmi, és demográfiai, és környezeti változásokat eredményeznek, melyek összeolvadásukkal komplex kihívásokat generálnak.

Magyarország kiemelt biztonsági kockázatai közé tartozik a nemzeti szuverenitást sértő törekvések, az ország területére illegálisan belépők tömeges kezelése, a váratlan fegyveres támadás, a terrorcselekmények elkövetése, az ország destabilizálása. Ide tartoznak azok a jelentős károkat okozó kibertámadások is, melyeket a kormányzati informatikai rendszerek, az e-közigazgatás, a közműszolgáltatók, a létfontosságú infrastruktúra elemei, illetve a társadalom működésében kiemelt szerepet játszó vállalatok számítógépes hálózatai ellen követnek el.

3. ábra: Objektumhoz köthető bűnesetek [60]

Emellett további kiemelt kockázat a súlyos és tartós instabilitás kialakulása, a bűnszervezetek térnyerése és megerősödése, a tömegpusztító fegyverekkel, nukleáris, radiológiai, biológiai vagy vegyi szennyezőanyagokkal végrehajtott támadás vagy terrorcselekmény, a regionális hatású ipari balesetek és katasztrófák bekövetkezése, a lakosság tömeges és súlyos megbetegedése. A 3. ábrán látható, hogy a Prevenációs

Bűnözés-Statistikai Adattár adatai szerint a bűnesetek száma csökkenő tendenciát mutat országos viszonylatban. Az adatok a 2010-2020 közötti időszakra vonatkoznak 100.000 főre vetítve, és olyan bűncselekményeket mutat, amelyek előfordulása az objektumvédelem során is előfordulhat.

A csökkenő trend ellenére továbbra is olyan szakemberekre van szükség a biztonsági öröktől a menedzsmentig, akik a magánbiztonsági feladatok ellátása során folyamatos fejlesztéssel, naprakész tudással felkészültek a működési területük vonatkozásában a védett objektumot érhető bűnesetek megakadályozása, elhárítása, kezelése, a megbízó tevékenységének biztosítása érdekében. Különösen akkor, ha az kormányzati feladatkörökhöz vagy kritikus infrastruktúra védelméhez is kötődik. A naprakész tudás biztosításának érdeke mind a személybiztosítási, az objektumvédelmi, és a rendezvénybiztosítási feladatokban, az értékszállításban, az adatvédelmi, információbiztonsági, kibervédelmi ismeretekben megmutatkozik. Olyan szakemberekre van szükség, akik feladatkörükhöz igazodva értik az ok-okozati összefüggéseket, tisztában vannak az objektumhoz köthető sajátosságokkal annak érdekében, hogy a rendvédelmi erővel együttműködve megteremtsék, fenntartsák, és helyreállítsák a biztonságot a közbiztonsághoz hozzájárulva, és a nemzeti biztonsági kihívásokra reagálva.

1.4. Biztonságszervezés a komplex védelem érdekében

Az értékek, mint személyek, tárgyi eszközök, adat, információ, üzemszerű biztonságos működés védelmének tervezésekor valamennyi veszélyforrást és annak bekövetkezési esélyét elemezve, az alaptevékenységet figyelembe véve jut a biztonsági szakember a védelmi koncepció megalkotásáig a megbízói igényekhez, és lehetőségekhez igazodva. A védelmi koncepció célja az alaptevékenység biztonságos működésének biztosítása a folyamatos fejlődés lehetőségén keresztül egy hármas pilléren nyugvó követelményrendszeren, a minőségen, a megbízhatóságon, és a biztonságon alapulva a 4. ábrán bemutatva. [61]

4. ábra: A védelmi koncepció működési követelményei [62]

A minőség pillére olyan termékek és szolgáltatások, következetes és szakszerű intézkedések összességét jelenti, amely az objektumvédelmi tevékenység minőségi megvalósításának, működtetésének az alapját képezi. Nem csak a tervezési fázisban, de az üzemeltetés során is törekedni kell a költséghatékony működtetésre, a javítások, beruházások ár-érték arányos megközelítésére. A megbízhatóság, a rendeltetésszerű használat legkönnyebben a biztonságtechnikai rendszerek esetén érhető tetten, de az élőerő naprakész tudásában, szakszerű intézkedésében ugyancsak megfigyelhető, mint ahogyan a következetes, konstruktív és fejlődésre törekvő intézkedésekben, napi üzemeltetésben is. Alapvető elvárás, hogy a védelmi koncepció minden eleme a hatályos jogszabályoknak, és a megbízó által biztosított belső eljárásrendekben, szabályok megfelelően történjen. De a kiszámítható üzleti magatartás sem egy elhanyagolható szempont, ha a hosszútávú, kölcsönösen egymást segítő üzleti partneri kapcsolat kialakítása és fenntartása a cél. A biztonság alappilléreinek egyik eleme a bizalmasság, amely azt jelenti, hogy a védelmi koncepció elemeit csak egy meghatározott kör ismerheti. Ezen személyek között is prioritálni szükséges, mert például a stratégiai döntéseket, az incidens-vizsgálati eredményeket, vagy az elektronikus védelmi rendszer összefüggési tervét nem szükséges a biztonsági szolgálat tagjainak tudni. A sértetlenség elve a védelmi koncepció eredeti vagy továbbfejlesztett állapota szerinti teljes működtetést jelenti. Nincsenek lekapcsolt technikai egységek, kiiktatott, de használatban lévő belépési pontok, vagy mindig van a felállítási helyen olyan őr, aki érvényes vizsgával rendelkezik a tűzjelző rendszer, vagy a lift kezeléséhez. Végül a rendelkezésre állás keretében nem csak a biztonságtechnikai rendszerek, az élőerő az

irányadó itt, hanem minden olyan üzemeltetési körbe tartozó elem, ami a normál működtetés megvalósítását támogatja. Ilyen például a fűtés, a víz, a csatorna, a szünetmentes tápellátás biztosítása, vagy a karbantartók, a logisztikai beszállítók rendelkezésre állása a szerződésben foglalt minőségi elvárások szerint, és időkereten belül.

Minden védelmi tevékenység és terv **kockázatelemzésen** alapul, ezért a **biztonsági stratégia** kialakításához vezető út első lépése a **biztonsági átvilágítás** elvégzése auditálás formájában az 5. ábra szerint. Ebben a pontban tényszerű helyzetfeltárást kell végezni, meg kell vizsgálni a már működő biztonsági erőforrásokat, és védelmi intézkedéseket, fel kell mérni és elemezni kell a kockázatokat, mint a védelmi tevékenység és tervezés alapját.

5. ábra: A védelmi koncepció lépései a biztonságsszervezés során [63]

Tapasztalataim alapján a kockázatelemzést úgy végzem el, hogy a külső és belső kockázati elemek feltárását követően megvizsgálom az egyes elemekhez tartozóan az objektumra, a benne lévő személyekre, az ott folyó tevékenységre vonatkozó hatásokat, azok várható mértékét. Megbecsülöm a várható kárértéket, előfordulást és gyakoriságot, illetve hogy a kockázat bekövetkezése milyen következményekkel járhat, és milyen sebezhetőséget jelent az objektumra, tevékenységre nézve az *1. mellékletben* mutatott minta alapján. A mintában csak a kockázati elemeket és az ahhoz kapcsolódó képzési témaköröket jelenítettem meg az értekezés témájához igazodva. Azt elemzést követően

lehet kidolgozni akciótervet a szervezeti intézkedések, képzés, technikai fejlesztések területén. A képzés a biztonság tudatos gondolkodás és eljárás növelése érdekében történik mind a munkavállalók, mind a biztonsági szolgálat részére. Mivel a kockázatelemzés egy folyamatos tevékenység, ezért a képzésnek is folyamatos tevékenységnek kell lennie.

Elemezni kell továbbá a vállalat üzletpolitikáját, a releváns szabályzatokat, és biztonsági dokumentumokat. Majd interjút kell készíteni a biztonsági terület működéséhez kapcsolódó vezetőkkel, például a felsővezetéssel, az HR vezetővel, az informatikai és adatvédelmi vezetővel, felelőssel. Végül szemléket kell tartani az üzemeltetési gyakorlat megismerésére például helyszínbemjárással. A megismert folyamatokat egy **helyzetfeltárási jelentésben** kell rögzíteni. Ezt követően a **veszélyforrásokat** kell elemezni. Ennek az elemzésnek az a célja, hogy a helyzetfeltáráshoz támaszkodva olyan gyenge pontokat találjon, amelyek az erőforrások sértetlenségét, bizalmasságát, rendelkezésre állását veszélyeztetheti. Itt a gyakorlatban megvalósuló védelmi intézkedések megfelelőségére is ki kell térni, hogy azok összességében nem gyengítik-e a védelmi követelményeket. A feltárt gyengeségeket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A biztonsági stratégia következő lépése a **Biztonsági Politika** elkészítése, melynek célja, hogy rögzítse a biztonsági célt, a biztonsági követelményeket, és a védelmi intézkedéseket. Ez a dokumentum lényegében kifejezi, hogy a gazdasági szervezet hogyan viszonyul a biztonságos működéshez, milyen biztonsági kultúrát kíván a munkavállalói, és szerződött partnerei felé közvetíteni. A hatása évekre tehető, és irányt szab a biztonságos működés útján.

Végül a Biztonsági Politika elkészültét követően a **Biztonsági Stratégia** megvalósítása következik annak érdekében, hogy a védelmi intézkedések akcióterv keretében specifikálva legyenek, pontos leírást kapjanak. Ez a dokumentáció lényegében olyan, mint egy törvény végrehajtási rendelete. Itt szerepelnek az egyes feladatok pontos leírásai, és a végrehajtáshoz köthető határidők, felelősök.

A Biztonsági Stratégia mellett **Katasztrófatervet** is készíteni kell, hogy az üzleti tevékenység folyamatos és rendeltetésszerű működésének feltételei biztosítottak legyenek. Az objektumot érintő veszélyforrások mellett meg kell határozni azokat a kritikus veszélyforrásokat, amelyek bekövetkezésével, vagy bekövetkezési láncolatával az üzleti tevékenység megszakad. Itt kell meghatározni azokat a háttér erőforrásokat,

amelyek mentén a lehető legrövidebb időn belül visszaállítható vagy helyreállítható a működési állapot. Ezt az időszakot nevezzük **sebezhetőségi ablaknak**. A tervben katasztrófa kezelő csoportot is ki kell jelölni azon vezetők közül, akik a minősített helyzetben a szakterületüket érintően stratégiai döntéseket tudnak hozni egymással együttműködve az **akcióterv** végrehajtása során. Az akciótervben foglaltakat időközönként oktatni, felülvizsgálni, frissíteni szükséges, illetve tesztek, szimulációk formájában gyakorolni.

A védelmi koncepció 5. lépéseként **Biztonsági Szabályzatot** kell létrehozni, melynek célja hogy tisztázza a védelmi intézkedések üzemeltetési feladatait. A Biztonsági Szabályzat alapja a Biztonsági Politika és a Katasztrófaterv, melyet a megbízó szabályzóival összhangban kell elkészíteni.

Végül az utolsó, 6 pont a védelmi koncepció kialakításának folyamatában a **Belső ellenőrzések** módszertanának kidolgozása. Célja, hogy módszereivel időszakosan felülvizsgálatra kerüljenek a Biztonsági Politikában, A Biztonsági Szabályzatban, és a Katasztrófatervben leírtak megvalósulásai annak érdekében, hogy az üzleti folytonosság biztosítható legyen, a nem kívánt események megelőzhetőek, stabilan kezelhetőek, és javíthatók legyenek. A belső ellenőrzést javasolt két évente elvégezni minden alrendszerre vonatkozóan, három évente külső független szervezettel auditáltatni, illetve a megbízó belső ellenőrzési programjának részévé tenni. [64]

A fent vázolt védelmi koncepció rendszerszemlélettel közelíti meg a biztonságsszervezési folyamatot annak érdekében, hogy ne szigetmegoldások alakuljanak ki, hanem a szervezet egészére kiterjedő komplex védelmi megoldások. Azonban, ha az üzleti folytonosság vizsgálatától eltekintünk, megkapjuk az őrzésvédelemben általánosan használt **komplex védelmi programot**. Ennek lépéseit az előző program már tartalmazza, így ismételtelen nem részletezem, azonban két fő területet mindenképpen érdemesnek tartok kiemelni, és részletezni. Az egyik a **veszélyforrások elemzése**, a másik a védelmi háromszög szerint vázolt **optimális biztonság kialakítási terve**.

Részkövetkeztetések

A kutatásom kezdeti fázisában az első hipotézisemre reflektálva egyrészt az azt vizsgáltam, hogy a milyen biztonsági kihívásokkal kell ma Magyarországon számolni a vagyonvédelmi tevékenység szervezése során. Másrészt arra kerestem a választ, hogy a vagyonőrök felkészítésére megfelelően reagál-e a jelenlegi képzési rendszer,

felkészítik-e ezekre a kihívásokra megfelelően a vagyonőröket. Ennek érdekében megvizsgáltam a hazai magánbiztonság sajátosságait, a rendészetben elfoglalt helyét, illetve összehasonlítottam nemzetközi szinten a környező országok magánbiztonsági gyakorlatát a hazai gyakorlattal, végül a biztonságszervezés során alkalmazott kockázatelemzésen keresztül rávilágítottam a folyamatos képzési igény megjelenésére.

A vizsgálataim alapján bizonyítottam az első hipotézisemet, mely szerint a jelenlegi szabályozás rendszerében a kutatásom során meghatározott sarokpontok mentén, a vagyonőrök képzési színvonalán a jelenlegi szabályozás jellemzőihez igazodva javítani képes egy objektumspecifikus képzési program.

Megállapításomat arra alapozom, hogy Magyarország biztonságát fenyegető kockázatok folyamatosan jelen vannak, aminek a jellege és a mértéke változik. A változásoknál alapvetően kockázatalapú megközelítést alkalmazva az objektumbiztonság szintjén is alkalmazkodni kell a kockázatok folyamatos elemzését akciótervekkel, a **komplex védelmi program módosításával**. Az akciótervek részét képezi a biztonságtudatos gondolkodás fejlesztése is a munkavállalókon kívül, a biztonsági szolgálat részére is. Mivel a kockázatelemzés egy folyamatos tevékenység, ezért a képzésnek is folyamatos tevékenységnek kell lennie. Ebből levezetve **a jelenleg statikusnak mondható vagyonőri szakképzés, és 5 éves kiegészítő képzés nem képes a napi szintű változásokhoz alkalmazkodni, melyhez megoldásként a folyamatos fejlesztést nyújtó belső képzési terv hozhat megoldást.**

A fentiekén túl a megállapításomat alátámasztja a rendészettudománnyal foglalkozó szakemberek álláspontja, mely szerint a magánbiztonság és ezen belül **a vagyonvédelem a rendészeti tevékenység körébe tartozik, a komplementer rendészet része**, amelyben a közbiztonság megvalósulása érdekében a vagyonvédelem hatékony működtetése is szerepet játszik. Ez a gondolatmenet valósul meg akkor is, amikor mind nemzeti szinten a rendszerváltozást követően, mind nemzetközi viszonylatban megnövekedett a magánbiztonsági cégek száma, és ezzel együtt a tevékenységi körük is. Ez a folyamat magával hozta a jogszabályi keretek lefektetését, és a szakmai kamarák megalakulását is, melyet az általam vizsgált V4 országokban alapjaiban ugyancsak megtettek egymáshoz hasonló formában.

2. A HAZAI SZEMÉLY- ÉS VAGYONVÉDELEM JELLEMZŐI ÉS FEJLESZTÉSI IGÉNYEI

A kutatásom második fázisában az második hipotézisemet elemeztem: Feltételeztem, hogy a jövőbeni biztonsági kihívások tekintetében a vagyonőrök szakmai felkészítésének fejlesztése szükségessé vált. Ennek érdekében kialakítható a jelenlegi foglalkoztatási viszonyokhoz igazodva egy pedagógiai programmal, és oktatás módszertannal bíró objektumspecifikus és gyakorlatorientált fejlesztési terv.

Ennek érdekében szakirodalmi kutatómunkát végeztem a vagyonőrök hazai foglalkoztatási körülményeinek megismerésére, az eddig megjelenő fejlesztési igények vizsgálatára. Továbbá személyes beszélgetések keretében megkerestem több vagyonvédelemmel foglalkozó szakembert, a leírtak gyakorlati megerősítésére, vagy elvetésére.

2.1A személy- és vagyonvédelem

A hazai szabályozás alapján a vagyonvédelmi törvény szerint a személy- és vagyonvédelmi tevékenység körébe tartozik a természetes személyek életének, testi épségének védelme, az ingóság és az ingatlan őrzése, a szállítmány kísérése, pénz és érték szállítása, a rendezvények biztosítása. Ezen tevékenységek végzése mellett a törvény lehetőséget biztosít a szervezésre és irányításra is, melynek részletes általános és szakmai jogszabályi rendelkezéseit az utolsó fejezetben ismertetem.

A **személy- és vagyonvédelmi** tevékenység egyik jellemző területe a **személyvédelem**, amely *„olyan tervszerű, jogszerű tevékenység, amely célja a természetes személyek életének, testi épségének, emberi méltóságának megőrzése, az életvitel zavartalanságának folytatása, a környezetük érzékelhető megzavarása nélkül”*. [65] A személyvédelem leggyakrabban az **objektumbiztonságba**, vagy a szakzsargon szerint említve az **objektumvédelembe** ágyazva jelenik meg. Az őrzésvédelmi feladatokat ellátó személyek a magánjog, a magánbiztonság keretében végzik tevékenységüket a rendőrökkel vagy más hivatásos állományú személyekkel párhuzamosan a közrend fenntartása, a közbiztonság megvalósulása érdekében. Az objektum, az ingatlan őrzésének tevékenységébe beletartozik az ingatlanban található emberek, ingóságok, és adatok védelme, az üzletfolytonosság biztosítása is. Cél a folyamatos, rendeltetésszerű működés biztosítása. Természetesen a fent felsoroltak, nem csak a vagyonvédelmi szolgáltató kizárólagos feladata, amit a megbízóval kötött szolgáltatási szerződés

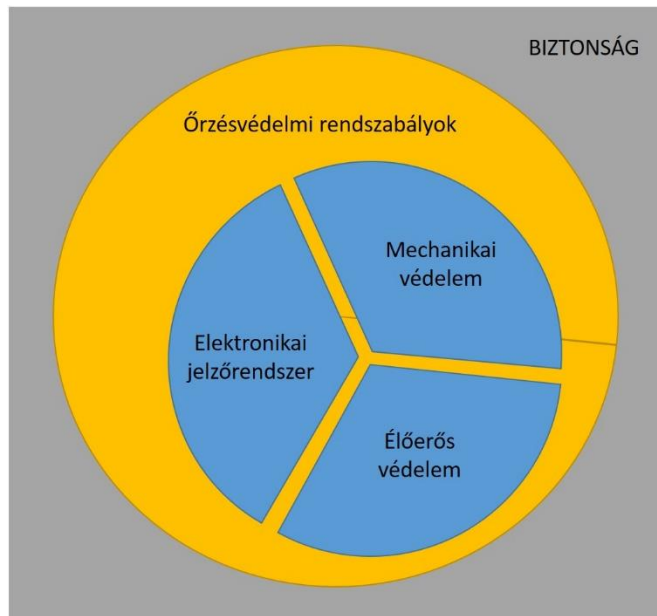
keretében gyakorol. A biztonság fenntartása a létesítménybe belépő, vagy a tevékenységhez köthető minden személy feladata „jó gazda” elv szerint a tőle elvárható módon. Összességében az **objektum** egy olyan meghatározott mérettel, elkülönülő területtel rendelkező, beazonosítható természetes terület, mesterségesen létrehozott felépítmény, vagy ezek kombinációja, melynek folyamatos és szakszerű őrzése indokolt az ingatlanhoz, illetve a benne működő tevékenységhez kapcsolódó személyek, vagyontárgyak, adatok, tevékenységek védelme érdekében. [66][67]

Az objektum biztonságát számos tényező befolyásolja. A védelmi koncepció kialakításakor az objektum jellemzőit vizsgálva külső és belső tényezőket egyaránt figyelembe kell venni. A külső tényező a környéken folyó tevékenységek, a környékre látogatók száma és célja, a közlekedési útvonalak, a megközelíthetőség, az objektum elhelyezkedése a településen, vagy azon kívül, a természeti adottságok. Külön figyelmet érdemel a környék bűnügyi fertőzöttsége, a bűnügyi helyzet, korábban a környéken és az objektum ellen elkövetett jogsértések, a látencia, a lakosság deviáns jelenléte, a munkanélküliség mértéke, a környéken megforduló személyek, és a lakosság általános vagyoni helyzete. Belső tényező az objektum területe, mérete, körülhatároltsága, és annak típusai. Ezen kívül figyelembe kell venni az objektumban helyet kapott épületeket, egymáshoz viszonyított helyzetét, az épületek jellemzőit. A biztonsági szintet jelentősen befolyásolja a humán tényező is. A munkaerő szempontjából figyelembe kell venni az összetételüket, végzettségüket, fluktuációjukat, az elkötelezettségüket, a munkahely megtartó képességét, és a biztonsági kultúráját is. Az objektum biztonsági szintjét döntően befolyásolja az ott folytatott tevékenység, ehhez kapcsolódóan az objektum fontossága, rendeltetése, funkciója. Az objektumokban folyó tevékenység ágazati jellemzői szerinti felsorolás és csoportosítás az alábbi példa szerint látható, amelyek mind más- más felkészültségű vagyonöröket igényelnek: [68]

- Középületek, hivatalok,
- Pénzintézetek,
- Ipari létesítmények,
- Kereskedelmi létesítmények,
- Kulturális létesítmények,
- Vendéglátóipari létesítmények,
- Sportesemények létesítményei,
- Egészségügyi intézmények,
- Oktatási intézmények,
- Közlekedési létesítmények,

- Védelmi tevékenységek objektumai,
- Irodaházak,
- Lakóházak, társasházak.

Az objektumőrzés keretében végzett komplex személy- és vagyonvédelmi tevékenység az optimális biztonsági szint megteremtése érdekében az alábbi 6. ábra szerint épül fel. Az egyes rendszerek egymástól megkülönböztetve, de mégis a védelmi rendszer egészeként jelennek meg, melynek egyik eleme a **mechanikai védelem**. A mechanikai védelem körébe tartoznak azok az eszközök, kialakítások, melyek célja az áthaladás megakadályozása. Ilyen kültéri védelmi eszközök a kerítések, kapuk, árkok, sáncok. Ugyancsak ide tartozik a héjvédelem körébe sorolt elemek, az épület falazata, a tetőzet, a földém, nyílászárók, rácsok, és rögzítő elemek. Végül a tárgyvédelem keretében a széfek, pánccszekrények, lemezszekrények, trezorok és egyéb, a védett tárgy védelmét szolgáló rögzítő megoldások látják el a mechanikai védelmet.

6. ábra: A védelmi erőforrások és az alkalmazott rendszabályok kapcsolata (saját szerkesztés) [69]

Ehhez a rendszerelemhez kapcsolódnak a védelem elektronikai megoldásai, a behatolásjelző rendszer, ami az illetéktelen bejutást jelzi, a videó megfigyelő rendszer (CCTV - Closed Circuit Television), aminek segítségével alapvető funkciójaként megfigyelhető, rögzíthető, és visszakereshető a jogellenes cselekmény. Ez a rendszer ezen túlmenően a technológiai fejlődés során számos új védelmi funkcióval is bővült, mint például a rendszámok felismerése, a sebességmérés, a sávelhagyás, a vásárlási

szokások feltátása, vagy az emberi test hőmérsékletének mérése. Ebbe a védelmi alrendszerbe tartoznak a beléptető rendszerek is, melyek a személyek és a gépjárművek ellenőrzött, és szabályozott be- és kiléptetését hivatottak elvégezni, melyhez számos kiegészítő elem kapcsolható. Ilyenek lehetnek a kézidetektorok, és detektorkapuk, csomagvizsgáló berendezések, súlymérő eszközök. A tűzjelző rendszerek, és az oltó rendszerek ugyancsak itt kapnak helyet, de az áruvédelmi eszközök mellett. Mindezen eszközök rendszerbe, úgynevezett felügyeleti rendszerbe integrálhatók, így távolról fizikailag és logikailag is átlátható grafikus felületen nyújtja az egyes rendszerek vezérelhetőségét. [70] [71] [72] [73] [74] [75]

Ezeknek az eszközöknek a helyi és távoli jelzéseit a reagáló személyzet fogadja, amely egyben a 3. védelmi rendszerem. Az **élőerős védelem** célja a jelzések fogadása mellett, üzemeltetés keretében a védelmi intézkedések szakszerű végrehajtása, intézkedés a jogsértő magatartások észlelése esetén, együttműködés a hatóságokkal, megelőző járőrtevékenység folytatása. Ezt a 3 rendszeremet fogják össze a az **őrzésvédelmi rendszabályok**, vagy más néven rezsim intézkedések, mely az élőerő feladatait foglalja össze intézkedések, utasítások, fejlesztési tervek, és stratégiai döntéseket formájában, szabályozva egyben a mechanikai és elektronikai védelmi feladatokat is.

Az objektumvédelem során megjelenik a vagyonvédelem mellett a személyvédelem is, mint személy- és vagyonvédelmi tevékenység, azonban a feladatellátás során vagyonvédelem a hangsúlyosabb feladatkör, így az értekezésemben a továbbiakban vagyonvédelemként hivatkozok a tevékenységre, az azt ellátó személyzetre pedig vagyonőrként.

2.2A vagyonőrök foglalkoztatásának jellemzői

Az objektumőrzés és különösen a védelem során a biztonsági szolgálat tagjaira bízunk megbízóként az életünk, és a vagyontárgyaink védelmét, a tevékenységünk zavartalanságának biztosítását. Vannak biztonsági őrök, akik a feladataikat pontosan, és szakszerűen oldják meg, ugyanakkor az őrzésvédelmi tevékenységet ellátó őrök egy jelentős hányada nem birkózik meg a feladattal az elvárt minőségben, a szakmai tudásbeli hiányosság nyilvánvalóan jelentkezik. Tulajdonképpen humán kockázatként minden egyes objektumban tartózkodó személy közül ők lehetnek a leggyengébb láncszem, mert a biztonságtudatos szemlélet mindenkinek, tehát vagyonőrnek, megbízónak egyaránt

sajátja kell, hogy legyen, de a biztonsági őről többet vár a megbízó, nevezetesen, hogy védelmi szolgáltatást nyújtson. [76]

Jogi szabályozottságra koncentrálva jelenleg a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. többször módosított törvény, és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendelet (22/2006. (IV. 25.) BM rendelet) van érvényben. A szakma jeles képviselői régóta tervezik egy **új magánbiztonsági törvény** bevezetését a munkavégzés gyakorlati tapasztalatait alapul véve. Ennek érdekében korábban már konkrét előkészületek zajlottak, az elfogadása azonban mai napig sem történt meg. Az új törvény például szabályozta volna, hogy a törvény hatálya mindenkire kiterjedjen, aki magánbiztonsági tevékenységet végez, a visszaállította volna a törvény a **kötelező kamarai tagságot**, és az SZVMSZK-t (Személy,- Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara) is megújította volna. Ez a folyamat érintette volna a **képzést, a vizsgáztatást, az engedélyeztetést, és az ellenőrzést** is. Emellett a tervezet szerint **szakhatósági hozzájárulási feladatot** is ellátott volna annak keretében, hogy a gazdasági szereplőket biztonsági beruházásokra ösztönözzék biztonsági szintekhez soroltan. Felmerült továbbá a **területen dolgozók szakosítása** is, vagyis a vagyonvédelem egy-egy kiemelt területére vonatkozóan lehetett volna sajátos ismereteket megszerezni. [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83]

A következő tényező a **piacgazdasági viszonyok**, illetve a pályázatás gyakorlata. Ezen a területen megjelenik a megbízó, a vagyonvédelmi szolgáltató, a hozzájuk kapcsolható alvállalkozó, és a munkaerő kölcsönző vállalkozás, végül pedig a vagyonőr. A **megbízók** legtöbbször egyfajta láthatatlan elemként érzékelik a biztonságot. A biztonság biztosítása összességében nem egy kézzelfogható tárgyként jelenik meg, hanem egy feltételezésen alapuló szolgáltatásként. A szolgáltatás igénybevétele pedig még mindig nem jelenti azt, hogy biztonságban vagyunk, és egy nem várt esemény soha nem is fog bekövetkezni, csupán a bekövetkezés kockázata becsülhető alacsonyabb szintre. Hiába a számszerűsíthető elemzés, a megbízói oldalon állók legtöbbszörnek egy nehezen megfogható szolgáltatást jelöl, ahol a vagyonőr „nem csinál semmit”. Ez a gondolatmenet jelenik meg a megbízói oldal költségcsökkentő törekvései során is. A szolgáltató pedig –sokszor erre eleve készülve- lefaragja az árakat, és ezzel együtt a szolgáltatás egyes részeit, és a minőséget is. A kockázatelemzés e gyorsan lefuttatott eredménye általában az első, az üzletmenetet komolyabban veszélyeztető biztonsági eseményig tart, vagy bizonyos események sorozatos ismétlődéséig. Általában ekkor,

reaktív módon indul el a biztonsági terület fejlesztési igénye, szerencsés esetben egy teljes körű és ár-érték arányos biztonsági koncepció megvalósításával, és aktív fenntartásával. A szerencsés eset pedig azért helytálló, mert egy vállalat életében a biztonsági terület jó esetben is csak a szakmai háttérrel nyújtja a pályázatadás folyamatában annak érdekében, hogy megfelelő szakmai elvárások, és tartalom kerüljön a szerződésbe. Ugyanakkor a folyamatban számos olyan terület és személy vesz részt, akik más szemüvegen keresztül látják a vagyonvédelmi szolgáltató pályázatát, és ott már az **elsődleges szempont az árak csökkentése**. Tapasztalatom szerint sokszor a gazdasági-pénzügyi szakterület nem is érti, mivel járhat a szolgáltatás egyes részeinek kihúzása. Például amikor az őrzés létszámát lecsökkentik, amikor kihúzzák belőle a központi irányító egységet, vagy amikor az őrszolgálat hatékonyságát támogató technikai eszközökből kell alacsonyabb színvonalút választani, vagy a karbantartás lehetőségét lehúzni csak azért, hogy az előre meghatározott keretösszegeken belül maradjanak. De ide tartozik -a szolgáltatási minőséget kiemeleten rombolva- a meghatározott szolgáltató preferálása is, mert ők adták a legalacsonyabb árat, vagy mert a döntéshozói kör egyes tagjai számára ez a vállalkozás a legszimpatikusabb.

Ez a hozzáállás nem meglepő, hiszen egyéni szinten is **alacsony az öngondoskodás szintje**. Vállalaton belül is a folyamatos, **biztonságtudatos gondolkodás** érzékenyítésre van szükség ahhoz, hogy mind a vezetőség, mind az átlag munkavállaló meglássa azokat a biztonsági helyzeteket, amik a személyét, a saját vagy a vállalata tulajdonát, az általa kezelt adatokat veszélyeztethetik. Emellett tudatosan el kell fogadnia, hogy a mindennapokban alkalmazott támogató technikai megoldások, és szabályozások a biztonságérzetük, és a biztonságuk megteremtését szolgálja. A biztonsági kultúra fejlesztésének érdekében tudatos kampányok keretében kell az érzékenyítést rendszeresen folytatni, hogy a biztonság kérdése ne egy felesleges nyűg, egy kipipálandó feladat, vagy a szabályok áthágásának lehetőségeit kutató „sportág” legyen. Ugyanakkor aki szándékosan és tudatosan elhatárolódik ettől a proaktív gondolkodástól, aki szerint a vagyonőr csak egy „*statikus-ajtóálló-talpas-egysejtű*”¹, a biztonságtechnikai eszközök pedig a pénzkidobás kategóriájába esnek, annak igen nehéz megmagyarázni az őrzésvédelmi ajánlatban szereplő tételek és árak indokoltságát, különösképpen az oktatásukra fordítandó költségeket. [84]

---

¹ A munkavégzésem során a biztonsági őreket számos gúnynévvel emlegetik. Az itt említett egy csokorra fűzi az időben és térben elhatárolódó egyszavas jellemzéseket.

A rendszerváltozás óta számos **vállalkozás** alakult az őrzésvédelmi tevékenység ellátására. A szakmai etika azt diktálja, hogy olyan felkészült szakemberekből álljon a vállalkozás, akik mind a vezetőségben, mind a portán ülve szakszerűen lássák el a feladatukat, és szakmai iránymutatással éljenek a megbízó felé akkor is, ha ő ezen a területen nem kifejezetten járatos, legyen szó az ajánlatadás vagy a teljesítés szakaszáról. Ugyanakkor a piac telítettsége miatt az üzleti szemlélet dominál, és elsődleges szempont a megbízás elnyerése. Ez megmutatkozik már az **ajánlati árakon** is, ami után számolva időnként szinte képtelen órabérek jönnek ki még a **minimális vagyónvédelmi szolgáltatási rezsioradíj** ellenére is. [85] [86] [87]

De tetten érhető a munkaeszközök, formaruhák állagán, vagy az őrszolgálat ellenőrzésén, és a vagyónőröktől a vezetőségig terjedő állomány feladattudatán keresztül is. A vállalkozó célja ugyanis a megrendelések számának, és a bevételeknek a növelése. Ennek egyik hozadéka, hogy nem elegendő azon munkavállalóknak a száma, akik az őrszolgálat ellenőrzésével, és szakmai tudásuk szintentartásával vannak megbízva. Ők a kapocs a vállalkozó vezetősége és az őrszolgálat tagjai között, illetve a megbízó és az őrszolgálat között. A szerepük azért kardinális, mert az őrszolgálat tagjait ők ellenőrzik. Ha hiányosságot tapasztalnak, rájuk hárul a feladat ennek javítására. Viszont, ha több megbízói területet visznek, értelemszerűen egy adott területre kevesebb energia jut. Az ellenőrzések rutinszerűségében, és rá fordítható idejében könnyű átsiklani egyes problémákon, így a szakmai színvonal is csökken.

A teljes személy- és vagyónvédelmi szolgáltatás legvégén a **vagyonőr** áll. Amikor arra keresem a választ, hogy miért alacsony a szakmai színvonal, miért van jelen a fejlődést támogató motiváltság általános hiánya, **az örök foglalkoztatási jellemzői** mellett nem lehet elmenni. Az órabérben foglalkoztatás, az órabér alacsony összege, a bejelentett órákon felüli fekete / szürke foglalkoztatás, a fizetett szabadság és táppénz hiánya mind alapot teremt, melyet tovább mélyít az alacsony szintű társadalmi megbecsülés, az ehhez társuló magas fluktuáció és az ezzel együtt járó kiszolgáltatottság, a szűkös érdekképviseleti lehetőségek. Emellett a vagyónőri munkavégzés egyfajta parkolópálya a legtöbb munkavállaló szemében. A pályakezdő, akinek a „könnyű” munkavégzés átmenetet jelenthet az életcélja megtalálásáig, a középkorúak számára tökéletes, ha éppen elvesztette a munkáját, és egy gyorsan megszerezhető szakképesítéssel valahogy eltartja magát, míg visszatalál a régi szakterületére, illetve a nyugdíjasok számára is egy csendes portai szolgálatot jelenthet. Az **egészségügyi, pszichológiai alkalmasság, az erőnléti**

felmérés pedig egy távoli víziónak tűnik, amit legfeljebb a munkáltató használhat szűrési feltételként, de a szakképesítéshez szükséges képzés bemeneti feltételeként nem jelenik meg. [88] [89]

A fent említetteket alátámasztották azok a gyakorló szakemberek is, akiket primer kutatás keretében kvalitatív interjú formájában kérdeztem meg a vagyionörök hazai foglalkoztatási helyzetéről a 2017-2020 közötti időszakban. Az interjúkészítés elsődleges célja volt, hogy a tudományos munkákban kis számban előforduló vagyionőri foglalkoztatás nehézségeiről gyakorlati tapasztalattal rendelkező személyeket kérdezzek meg hazai viszonylatban. Ennek eredményeképpen összesen 15 fővel készítettem interjút, akik több mint 10 éve foglalkoznak őrzésvédelemmel főként megbízási oldalon állva, gazdasági társaságban tevékenykedve. Az interjúalanyok az 1. táblázat szerint főként gazdasági társaságokhoz köthetők vagy állami tulajdonú szervezet gazdasági tevékenységet ellátó önálló vállalatában vannak jelen cégvezetőként / alkalmazottaként.

Ssz.	Állami tulajdon	Hatósági jogkörű szerv	Rendvédelmi szerv	Gazdasági társaság	Kritikus infrastruktúra	Megbízó	Szolgáltató	Vagyonőrök	FBŐ
1	x	x				x		x	
2	x		x		x	x			x
3				x		x		x	
4	x			x	x	x		x	x
5				x	x	x		x	
6				x			x	x	x
7				x			x	x	x
8				x			x	x	x
9				x			x	x	x
10				x		x		x	
11				x	x	x		x	x
12				x		x		x	
13	x			x		x		x	
14	x			x		x		x	
15				x	x	x		x	x

1. Táblázat: A szakmai interjúalanyok összegzése (Saját szerkesztés)

Az interjúkérdéseket szabad négy szemközti beszélgetés formájában tettem fel. A kérdések az alábbiak voltak:

- Milyenek találja a ma Magyarországon foglalkoztatott vagyionörök szerződéses helyzetét?
- Mi lehet szükséges a társadalmi megbecsülés eléréséhez?
- Hogyan lehetne jobb helyzetben a vagyionörök bérezése?
- A motivációhoz elegendő lehet a magasabb bérkifizetés?
- A megbízási felelősség jelen van-e a pályázatás során?
- Meglátása során az egészségügyi, pszichológiai alkalmassági, és az erőnléti felmérés lehet valaha az alkalmazás feltétele?

2.3A személy- és vagyonőr szakképesítés jellemzői

A szakképzés és a felnőttképzés megújításának igénye a Szakképzés 4.0 stratégiában szerepel válaszul a negyedik ipari forradalom kihívásaira. [90] Ezzel összhangban 2020. január 1-től a szakképzési rendszer megváltozott. (A szakmai képzés oktatás közötti különbségeket az 7. ábra mutatja.) A korábban Országos Képzési

7. ábra: A szakmai oktatás és szakmai képzés közötti különbségek [91]

Jegyzékben szereplő képzések ma már nem indulnak, a jelenleg futó képzések szakmai vizsgáit 2022. december 31-ig kell teljesíteni a képzésben résztvevőknek. Aki jelenleg személy- és vagyonőri szakképesítést kíván szerezni, már az átalakult képzési szerkezet alapján teheti meg. A továbbiakban bemutatom a jelenlegi személy- és vagyonőri szakképesítés követelményeit, a régi OKJ képzést követő főbb változásokat a képzési rendszer szerkezetében elhelyezve.

A szakképzés jelenleg a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX törvény, és annak végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet alapján zajlik, mely felsőfokú végzettséget nem igénylő munkakör betöltésére vagy tevékenység végzésére készít fel. Ez alapján a szakképzésnek két fő iránya van, a szakmai oktatás, és a szakmai képzés, melyek jellemzőit és különbségeit az 7. számú ábra mutatja. A szakmai oktatás célja legfőképpen egy szakma megszerzése, a szakmai képzés célja a szakképesítés megszerzése. A személy- és vagyonőri képzés szakképesítések alatt található meg. A választható szakmák a szakmajegyzékben szerepelnek, korábban az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szerepletek mint szakmák, egyes ágazatok. Jelenleg egy fordítókulcs segíti az érdeklődőt abban, hogy az OKJ-s szakma ma milyen megnevezés alatt található.

A szakképesítések 24 irányra (területre) vannak felosztva. Az irányokon belül a következő részegységet a szakirányok jelentik, melynek legkisebb egysége a szakképesítés. Ezek alapján a személy- és vagyonőri szakképesítés a szakmai képzés keretében úgy épül fel, hogy az utolsó „24. Védelmi szolgáltatások” nevű irányhoz tartozik, melynek két szakiránya van, a Honvédelem és a Személyi és vagyonvédelem. A Személyi és vagyonvédelem szakirány alatt 22 féle szakképesítés szerepel, melynek része a Személy- és vagyonőr szakképesítés. [92]

Az egyes szakmákhoz tartozó követelményeket a Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK) foglalja össze, amit a szakképzésért felelős miniszter tesz közzé hivatalos kiadványként. Ez alapján készül el a Programtanterv (PTT) ugyancsak a szakképzésért felelős miniszter kidolgozásában, és a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével. Ez alapján a szakképző intézmény elkészíti a Szakmai programot, illetve ennek részét, a Képzési programot a duális képző intézménnyel. A szakmai képzés során a Programkövetelmény (PK) foglalja össze az adott szakképesítéshez szükséges elvárásokat, így a személy- és vagyonőr képzés követelményeit is. A szakképzésért felelős miniszter veszi nyilvántartásba, melynek módosítására, törlésére bárki javaslattal élhet. Abban az esetben, ha egy adott munkakör betöltését egy jogszabály szakképesítéshez köti, amelyet szakmai képzés keretében lehet megszerezni, a programkövetelményt az ágazatért felelős miniszter a meghatározott tartalom szerint veszi nyilvántartásba. Jelen esetben a Személy- és vagyonőri szakképesítés ennek a szabályozásnak a körébe tartozik, melynek felelőse az élet és vagyonbiztonság védelméért felelős miniszter. A képesítési követelményt Személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény, valamint annak végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet előírása alapján tartalmazza a programkövetelmény, mely szerint személy- és vagyonvédelmi tevékenységet az végezhet, aki biztonsági őr, testőr, vagyonőr, vagy biztonságszervező szakképesítés valamelyikével rendelkezik. Ez alapján személy- és vagyonvédelmi tevékenységet láthat el végrehajtás mellett akár szervezés, irányítás tekintetében is. Ilyen tevékenység a természetes személyek életének és testi épségének védelme, az ingatlan, és / vagy ingóság őrzése, a szállítmánykísérés, a pénz és érték szállítás, és a rendezvénybiztosítás. [93] [94]

A programkövetelmény alapján a személy- és vagyonőr szakképesítés megszerzésére **alapfokú iskolai végzettség** megléte esetén már lehet jelentkezni, melyre a szakmai

előképzettség nem feltétel. A korábbi OKJ rendszerben az egészségügyi alkalmassági követelmény előírás volt, mivel ez a tevékenység fokozottan baleseti veszélyekkel és pszichés terheléssel jár, ugyanakkor jelenleg nem kell megfelelni **egészségügyi alkalmassági követelményeknek**. Az iskolarendszeren kívüli képzés a korábbi 320-450 óra óraszám helyett 200-250 óra óraszámában történik nem modulszerű felépítés szerint, a korábbi modulszerű helyett. A képzés OKJ rendszerben komplex szakmai vizsgával zárult, ma **képesítő vizsga** néven található. A képesítő vizsga tartalmát, az értékelési útmutatót, és az egyéb kapcsolódó dokumentumokat a Kormány adott ágazatért felelős tagja határozza meg a szakképzésért felelős miniszter felkérése alapján. Ennek alapján a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara a rendészetért felelős miniszterrel kötött megállapodás alapján kidolgozza, és időszakosan felülvizsgálja, módosítja, fejleszti a szakmai és vizsgakövetelményt az ehhez kapcsolódó egyéb dokumentációkat, emellett ellátja a szakképesítést érintő teendőket a megállapodásuk szerint. A sikeres teljesítését követően a felnőttképzésben résztvevő korábban alsó középfokú szakképesítést szerzett, ma államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést szerez. [95] [96] [97] [98]

A vagyonvédelmi törvény szabályozása, és a személy- és vagyonőr szakképesítés szakmai követelménye szerint a vagyonőr a feladatellátása során képes és **jogosult** lesz őrzésvédelmi tevékenységet végezni. [99] Az *2. mellékletben* témakörönként rendszerezve összegyűjtöttem, hogy a személy és vagyonőr a munkakörének ellátásához milyen jogosultságokkal rendelkezik a Személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény alapján. Ehhez hozzáillesztettem a szakképesítés programkövetelményét, mely egy részről felsorolja, hogy a szakképesítéssel legjellemzőbben milyen munkaterület, tevékenységet vagy munkakört lehet ellátni.

Sikeresen teljesített vizsgatevékenységet követően a vizsgázó jogosult az adott tevékenység végzésére a részére kiállított **képesítő bizonyítvány alapján**, és a személy- és vagyonőri igazolvány birtokában. A munkakör továbbá betölthető a végrehajtói rendeletben felsorolt szakképzettségek, szakképesítések, és egyéb végzettségek esetén, mint például rendészeti őr szakképesítés, a biztonságtechnikai mérnök szakképzettség, vagy a jogász szakképzettség.

Ezen kívül a vagyonőr köteles 5 évente vizsgát tenni az SZVMSZK (Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara) [100] szervezésében a vonatkozó jogszabályokból és az intézkedések és támadáselhárító eszközök alkalmazásával kapcsolatos elméleti ismeretekből, a jogszabályok változáskövetéséből, valamint a támadáselhárító eszközök alkalmazásával kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismeretekből. A kiegészítő képzés 16 óra 40% elmélet, és 60% gyakorlat szerint. [101] [102]

2.4A vagyonőrök folyamatos fejlesztési igénye

A vagyonvédelemmel foglalkozni szándékozók részére számos oktatási-képzési lehetőség kínálkozik. Egyrészt lehetőség nyílik az iskolarendszeren kívüli képzés során szakképesítést szerezni, másrészt iskolarendszerben közép-, és felsőfokú tanulmányokat folytatni, doktori képzésben részt venni. A továbbiakban **szakképesítésre fókuszálva** - annak jellemzőit a kutatásban később részletesen bemutatva – megállapítható, hogy a képzéshez kapcsolódó szakmai tartalom még ha kevés óraszámban is, de valóban a feladatellátáshoz nyújt alapot, ugyanakkor a képzés minőségének megteremtése a képző szerv felelőssége, az állami felügyelet a vizsgáztatás során jelenik meg.

A képesítési követelmények teljesítését követően időszakosan, 5 évente kamarai vizsgát kell tenni a vagyonőröknek. Ennek célja a jogszabályi változások nyomonkövetése, az ismeretek frissítése. Ugyanis a vagyonőrként foglalkoztatottak igen széles korosztályi skálán mozognak, ebből adódóan megszerzett elméleti tudásuk sem feltétlenül naprakész. Emellett a vagyonvédelmi törvény számos végzettséget elfogad a vagyonőri igazolvány kiváltásakor, ami ugyancsak eltérő tudásbázist eredményez. A kezdeményezés gondolati alapja megfelelő, és szükségszerű, azonban a szakmai elméleti és gyakorlati tudás fejlesztése ezzel az iránnyal hatékonyan nem valósítható meg.

A szakmai feladatok ellátása időnként speciális ismeretek meglétét is igényli. Hiába vagyonőr láthatja el az objektumőrzéstől kezdve a személyvédelmet, az értékek szállítását, és a rendezvények biztosítását, csak a felsorolt példák is ismeretbővítést igényelnek. Vannak ma már olyan vállalkozások, akik a megrendeléseikhez igazodva, a szolgáltatói színvonal emelése érdekében speciális ismereteket biztosítanak az egyes területekhez, és a vagyonőrök foglalkoztatásának feltétele a sikeresen teljesített belső szervezésű vizsgák megléte. Ezek minősége azonban ugyancsak nem ismert.

Az **önfejlesztés igénye**, mint aktív önszabályozás minden ember sajátja kellene, hogy legyen a magas szintű szakmai feladatellátás érdekében, de ez a vagonőröknek nem általános jellemzője. A miérteknek számos oka lehet, azonban az órabérben foglalkoztatás, annak alacsony összege, a túlórák, a fekete / szürke foglalkoztatás, a munkaerő kölcsönzés mind-mind gátló tényezőként jelennek meg ebben a tekintetben, hiszen a képzésre fordított idő egyben több munkaóra kiesést is eredményez. Bár több kutatás is arra a megállapításra jutott, hogy a motiváció hiánya nem kizárólag a külső tényezőként megjelenő az alacsony bérezéshez köthető, jelen esetben foglalkoztatási körülményként mégis jelentős szerepet kell neki tulajdonítani. [103] [104] [105]

A következő problémakör a **vagonőrök folyamatos oktatásának felelőssége**. A vagonőröket foglalkoztató vállalkozásnak olyan munkaerőt kell biztosítania a megbízó felé, akik képesek az objektumőrzési és védelmi feladatok maradéktalan ellátására. Ahhoz, hogy ez a gyakorlatban meg is valósuljon, nem elég a szakképesítés során megszerzett ismeretekre támaszkodni, az időszakos kamarai és a vállalkozás által tartott éves rendszeres ismétlésre hagyatkozni, a passzívan meghallgatott ismeretek után az oktatási jegyzőkönyvet aláírni, és kipipálni a feladatot. A napi üzemeltetéshez szükség van a folyamatos tudás bővítésre és ellenőrzésre is, specializációra, egy egységes minimum szint elérésére. [106]

És ha képzésről van szó, meg kell említeni azokat a **szakembereket is, akik biztonság szervezéssel foglalkoznak**, ugyanis ez a tevékenység átfogó szakirányú ismereteket igényel. Nem elég a vagonőri ismeretekre hagyatkozni, hiszen ezek szükségesek, de korántsem elégséges ismeretek. Át kell látni az egyes témakörök összefüggéseit, kockázati tényezőit, az intézkedések hatásait ezzel támogatva a vagonőrök következetes munkavégzését. Ez az irány is önkéntes, és ennél fogva egyéni gyakorisággal, mélységgel, és specializációval lehet csak számolni.

Egy vállalat értékét a munkavállalói jelentik, és egyben a kockázatát is, melynek egyik tényezője a tudás, a készségek, és képességek hiánya. Az olyan vagonőri munkakörökben, ahol a munkaidő jelentős részében egyszerre több dolog történik, melyet priorizálni, majd végrehajtani kell, ahol a napi üzemeltetés egyedi döntési helyzeteket kíván az alaptevékenység biztosítása érdekében, ott a rugalmasságon túl a stabil szakmai ismeretek készség szintű alkalmazására is szükség van. Ennek a tudásnak a frissítése, fejlesztése mind a megbízónak, mind a szolgáltatónak érdeke kell, hogy legyen, annak

érdekében, hogy a vagyonőri állomány a biztonsági kihívásokra reagálva felkészült és magabiztos jogalkalmazóként egy tudás alapú vállalat méltó munkavállalója legyen. [107]

Ennek megvalósulása érdekében a vagyonőrök folyamatos képzéséhez az egész életen át tartó tanulás ötlete szolgáltatja az alapot a lisszaboni Európai Tanács által 2000. márciusában meghatározott stratégiai célokhoz igazodva az alábbi 2. számú táblázat szerint. [108]

Az Európai Tanács 2000. évben meghatározott stratégiai céljai	A stratégiai célok megvalósítása a folyamatos vállalati képzésben
Partnerség kialakítása az oktatási szolgáltatásokat nyújtó intézmények (pl. iskolák) és a tágabb értelemben vett civil társadalom között (pl. vállalkozások).	A megbízó és biztonságsszolgáltató vállalkozások az iskolarendszerű képzés és szakképzés szakmai tartalmán alapulva állítják össze a belső képzés tananyagát, az objektum egyedi jellemzőit szem előtt tartva.
A tanulók és a munkaerőpiac igényeinek meghatározása a tudásalapú társadalommal összefüggésben (beleértve például az új információs technológiákat is).	A megbízó szakmai minőségi igényeihez igazítva egységesen magas színvonal kialakítása a biztonsági szolgálat tagjainál az elérhető IKT eszközök segítségével.
A megfelelő források meghatározása az állami és a magánberuházások, valamint az új befektetési modellek ösztönzésével.	A belső képzési program személyi és tárgyi forrásainak meghatározása korszerű IKT eszközök bevonásával.
A tanulás elérhetőbbé tétele minél több munkahelyen létrehozott oktatási központ megnyitásával és a munkahelyi tanulás megkönnyítésével. Különleges intézkedések szükségesek a hátrányos helyzetű személyek számára, beleértve a fogyatékosokkal élőket, a kisebbségeket és a vidéki közösségeket.	Az őrszolgálat tagjainak biztosított a munkahelyen, munkaidőben folyamatosan elérhető képzési lehetőség. A jelenléti oktatás szemléltető eszközökkel, esetpéldákkal támogatja a szakmai fejlődést. Az E-learning tananyagok a folyamatos képzés lehetőségét biztosítják, a Blended learning a távoli bekapcsolódási lehetőséget. Az elektronikus felület párhuzamosítására az oktatási anyagok papír alapú elérése segíti a számítógépet nehezen kezelő öreket.
Olyan tanulási kultúra megteremtése, amely motiválja a (potenciális) tanulókat, növeli a részvételi arányokat, és igazolja annak	A belső motiváció fejlesztése a képzés nyújtotta sikerélményeken keresztül. Közös beszélgetés az esettanulmányok,

szükségességét, hogy a tanulás minden korosztály számára fontos.	értékelésekor. Személyes és elektronikus konzultációs lehetőség. Gamifikációs eszközök használata az E-learning során.
Értékelési és minőség-ellenőrzési mechanizmusok bevezetése.	A tanulói teljesítmény szóbeli és írásbeli értékelése évközben és a képzési időszak végén. Visszajelzés kérése az öröktől az oktatás, az oktatói kör színvonalára vonatkozóan. A fejlesztési javaslatok felhasználása az oktatási programban.

2. számú táblázat: Az Európai Tanács 2000. évben meghatározott stratégiai céljainak összhangba hozása a vagyontörök folyamatos vállalati képzésével az egész életen át tartó tanulás megvalósítása érdekében

A személy- és vagyontör szakképzés, és az ezt követő időszakos vizsgák, és éves belső képzések bár mindenképpen hasznosak, mégsem tudnak naprakész, és objektumspecifikus ismereteket adni. További lehetőségeket kell keresni ennek megoldására, a megbízó objektumain belüli örök tudásának fejlesztésére. A fejlesztési folyamatot ugyanakkor nem lehet egységesen mindenkire nézve ugyanazokkal a módszerekkel alkalmazni, hiszen eltérő időszakban szereztek végzettséget, aminek eltérő volt a tartalma, elért gyakorlati és más területre kiterjedő háttértudással rendelkeznek. Figyelembe kell venni emellett az ellátandó feladatok komplexitását is, amely alapján eltérő mélységű képzés szükséges az egyes vagyontör feladatokhoz igazodva.

Bár a foglalkoztatás körüli problémák, a társadalmi elismerés hiánya nem támogatja ezt a folyamatot, és az örök ambíciója sem az egész életen át tartó tanulásra fókuszál a biztonsági szükségleteik teljesítése közben, mégis a szolgáltatási színvonal emelése érdekében a belső objektum és feladatspecifikus képzések megvalósításával az elsődleges cél a képességek, ismeretek folyamatos fejlesztése, az megoldások keresése, és az őrzési feladatokba illesztése, a tanulás támogatása, és ösztönzése. [109] [110] [111]

Részkövetkeztetések

A kutatásom ezen fázisában egyrészt azt elemeztem, hogy a magánbiztonsági helyzet feltérképezésével megállapíthatók-e azok a legfőbb elemek, és igények, melyek mentén elindulva változások következhetnek be a vagyontörök képzési rendszerében. Ennek érdekében megvizsgáltam a területre ható törvényi szabályozást, a vagyontörök hazai foglalkoztatási körülményeit irodalomkutatáson és a magánbiztonság elismert szakembereinek látószögén keresztül. Ezen körülményeken alapulva fogalmaztam meg a vagyontörök folyamatos fejlesztési igényét.

Igazoltnak találtam a második hipotézisemet, mely szerint feltételezem, hogy a jövőbeni biztonsági kihívások tekintetében a vagyontörök szakmai felkészítésének fejlesztése szükségessé vált. Ennek érdekében kialakítható a jelenlegi foglalkoztatási viszonyokhoz igazodva egy pedagógiai programmal, és oktatás módszertannal bíró objektumspecifikus és gyakorlatorientált fejlesztési terv.

Az állami tehermentesítés érdekében az engedélyeztetési folyamatot követő ellenőrzéssel a szakmai hiányosságok, visszaélések felderítése válhatna könnyebbé, ezáltal nagyobb esély kínálkozna az örökkel kapcsolatos visszaélések napvilágra kerülésére. Ennek közvetett hatása lehet a szabályos foglalkoztatás, mely magával hozhatja a munkaerő könnyebb megtartását és fejlesztését. Ugyanezen eredményt erősíthetné a pályáztatás során a szakmai ajánlatok magasabb szolgáltatási színvonalának elsődleges figyelembevétele a legalacsonyabb ár dominanciája helyett. Emellett megemlítendő a megbízók felelőssége is a szakmai érveket mellőző költségcsökkentő törekvésekben a technikai fejlesztések elmaradásában, az élőerő minimalizálásában. Ezt segíthette volna jogszabályi rendelkezésként a gazdasági szereplőkre vonatkozó szakhatósági hozzájárulás.

A biztonsági területet működése a folyamatos figyelemmel kíséréssel, kockázatelemzésen, felülvizsgálaton, és indokoltság esetén a rugalmas módosításon alapul. Ennek az elvnek kellene érvényesülni a vagyontörök képzése során is. Azonban a fellelhető információk alapján megállapítottam, hogy vagyontörök tudás-fejlesztése tekintetében ez a rendszeresség nem valósul meg. **A kezdeti oktatási-képzési lehetőségek elméletben szerteágazó és alapos tudást biztosítanak, azonban ez a tudás statikus.** A sikeres vizsgát követően a megszerzett tudást nem követi további fejlesztés. Emellett az iskolarendszeren kívüli szakképzési rendszert átalakítva a személy- és vagyontörői szakképzés alacsonyabb követelményszintet képvisel. Egyrészt az egészségügyi alkalmassági követelmény már nem előírás, másrészt a képzési óraszámok is drasztikusan lecsökkentek. Továbbá a vagyontörői feladatok ellátásában a kötelezően előírt, **5 évente ismétlődő kamarai vizsga** a jogszabályváltozásokat ugyan képes követni, azonban az ennél rövidebb időszakban lezajló eseményeket már nem. **Összeségében megállapítottam, hogy a jelenlegi képzési forma nem eseménykövető, az időbeni változásokat nem tudja naprakészen követni, ezáltal az élőerő felkészültsége kockázati forrásként jelenik meg a komplex védelmi rendszerben.**

A vagyongörök folyamatos képzési igénye rendszeresen megjelenik a tudományos művekben, egyrészt a képzési-vizsgáztatási folyamat fejlesztése, felügyelete révén, másrészt a vagyongörök területek egy-egy kiemelt területére figyelmet fordítva, például a rendezvénybiztosítás, szállítmányok kísérése esetén. Mivel a vagyongörök társadalmi megítélése sokszor nem is alaptalanul igen alacsony, erre kiemelt figyelmet kell fordítani minden, a szolgáltató szektor nehézségei ellenére. Emellett az is világosan látszik, hogy minden változtatási törekvés ellenére jelentős előrelépés nem történt a magánbiztonsági szektorban. A mai napig nincs bevezetve sem új magánbiztonsági törvény, sem alapjaiban megújuló és kibővülő kamara. Ettől függetlenül azonban a vagyongörök tevékenységet el kell látni, működtetni kell. Éppen emiatt a jogszabályi, gazdasági helyzettől függetlenül is szükség van a vagyongörök képzésére a jelen körülményekhez igazodva.

Ebből adódóan egy olyan képzési program kialakítását javaslom, amely a jelenkori biztonsági kihívásokra, felemerülő napi eseményekre rugalmasan tud reagálni, egyben figyelembe veszi a vagyongörök szakfeladatát, feladatainak összetettségét, foglalkoztatási viszonyait, egyéni képességeit, és motiválhatóságát.

3. A VAGYONŐRÖK OBJEKTUMSPECIFIKUS FEJLESZTÉSI TERVE, PEDAGÓGIAI ÉS SZAKMAI PROGRAMJA

A kutatásom előző fázisában áttanulmányoztam azokat az elemeket, amelyek a vagyonőrök alacsony, és szerteágazó szakmai tudásához vezethetnek. Megállapítottam, hogy ezen okok kedvező irányú változása hozzájárulhat a vagyonőrök tudásának fejlődéséhez is. Ezen körülményekhez igazodva terveztem létrehozni, és kidolgozni a vagyonőrök objektumhoz köthető belső fejlesztési tervét az objektumbiztonság és az élőerős őrzés egy-egy speciális eseteit is figyelembe véve, melynek megvalósítási módja egyben a harmadik hipotézisem igazolásának is célja.

3.1 A vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési tervének bemutatása

Szövényi György a Biztonságszervezői menedzsment könyvében röviden ír az önképzés, és a munkatársak szakmai képzésének jelentőségéről. Arra ösztönzi a szakembereket, hogy szervezzenek önmaguknak belső képzéseket, amelyek nemcsak a vezetőt, mint előadót vértézi fel új, vagy felfrissített ismeretekkel, hanem a hallgatóközönséget is. Ezen összejövetelek fő célja a szakmai tudás fejlesztése. Emellett azonban számos egyéb, például az üzemeltetés során felmerülő információhoz juthatunk, nőhet a vezetőség és a munkatársak közötti bizalom, a szakmai javaslatok hamarabb érhetnek célba. Összességében magas kamattal térülhet meg a sok-sok befektetett munkaóra, és energia. [112] Személyes tapasztalataim mellett ez egy újabb megerősítés arra, hogy az élőerős védelem tervezésénél a humán erőforrás menedzselés keretében tervezni kell az őrszolgálat tudásának komplex fejlesztésével, ellenőrzésével. Az élethosszig tartó tanulás keretében végzett önkéntes tanulással az ismeretek jobban elmélyülnek, az egyén magasabb problémamegoldó képességgel rendelkezik, ismeretlen, vagy számára nehéz helyzetekben is könnyebben feltalálja magát. [113] [114] [115]

Az NSZFH (Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal) Személy- és vagyonőri képzés munkaanyaga megemlíti a meglévő ismeretek felfrissítését a szolgálati feladat megkezdése előtt, melyet a megbízási tevékenység elvárásaihoz kell igazítani. A végrehajtói állomány számára az ismeretek felfrissítése, rendszerezése, és egyben közös gondolkodásra invitálása történik az egységes elvek mentén történő értelmezés

érdekében. [116] Ez az éves képzés, vagy egy rendkívüli esemény közös feldolgozása keretében történik meg, azonban tapasztalatom szerint összességében ez nem elegendő sem a tudás szélesítése, sem elmélyítése érdekében. A szolgálatba lépés előtti ismeretfrissítés pedig inkább egy gyors változáskövetést jelent, vagyis itt sem történik meg a korábbi ismeretekhez történő visszanyúlás, sem más területek ismereteinek tudatos hozzákapcsolása a meglévő tudásanyaghoz.

A megbízói oldalon állva megoldásként a vagyonőrök elméleti és gyakorlati ismereteinek folyamatos naprakészen tartását és mellette a fejlesztését a rendszeres belső képzések keretében látom. [117] A hangsúly az objektumspecifikus belső képzésen van, ahol a mindennapos gyakorlati ismerteken keresztül, megtörtént eseteket felelevenítve, és feldolgozva fejlesztik a tudásukat az őrök, ahol a megélt helyzetek, az abból levont következtetések mind-mind hozzákapcsolhatók az egyébként száraznak tűnő, és esetenként levegőben lógó ismeretekhez. [118] Ez által válik a tudás komplexé, könnyebben beépülővé, és szükség szerint előhívhatóvá. Emellett az őrszolgálat tagjai között építő vitaforrássá válhat, elindítva ezzel egy belső gondolatmenetet az egyébként ettől a fejlődési lehetőségtől elhatárolódó őrök tekintetében is. A cél ugyanis az, hogy a szakmai színvonal és a kompetenciák folyamatos fejlesztésére létrehozott belső képzési program ne egy passzív befogadó attitűdhöz érkezzon, hanem szemléletformáláson keresztül egy aktívan gondolkodó, kritikus szemléletű, önfejlesztésre nyitott, magabiztosan és szabályosan intézkedni képes vagyonőrhez, mely az üzleti érdek mellett egyben szakmai érdek is.

A fentieket figyelembe véve létrehozom a „**Vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési tervét**”. A terv angol megnevezése „**Internal Development Plan for Security Guards**”, melyből származtatom a rövidítését is: **IDPS**.

Az IDPS a személy- és vagyonőr szakképesítés vizsgakövetelményén alapul, a képzés szakmai tartalmának összeállításakor kiindulópontként alkalmaztam, és gyakorlatorientált ismereteimet és tapasztalataimat hozzáadva, a szakmai irodalmat felhasználva állítottam össze a képzési programot.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a képzés összeállításakor vagyonőrök egyéni sajátosságain túl az általános és speciális feladatkörhöz, a feladatok komplexitásához igazodni kell. Ezen túlmenően figyelembe kell venni a tananyag összeállításakor, felülvizsgálatakor a képzés nyújtotta lehetőségeken felül a megbízói elvárásokat is.

Vagyis a megbízó-vagyonőr-tananyag hármast minden esetben hozzá kell tudni igazítani a biztonsági kockázatokhoz, a biztonsági stratégiához.

3.2 Az IDPS andragógiai sajátosságai

A foglalkoztató szektorok, munkahelyek alapvető feladatuknak tartják a munkavállalóik folyamatos képzését, fejlesztését. Oktatási központokat, képzési szakterületeket, tudásműhelyeket hoznak létre a meglévő ismeretek bővítésére, a gyakorlati tudás elmélyítésére. Ilyen foglalkoztató szektorok például a rendvédelem, a közigazgatás, a pedagógia, az orvoslás, a bankszektor, a közlekedés, az energiaipar, kereskedelmi kamarák stb. Ezen szektorokban az andragógiai ismereteket felhasználva foglalkoznak szervezett körülmények között a felnőttképzéssel, amely ismeretanyag az IDPS alkalmazása során ugyancsak megjelenik. [119] [120] [121] [122]

Az UNESCO 19. ülészakán (Nairobi, 1976) létrejött megállapodás szerint az andragógia a felnőttek **élethosszig tartó tanulásának** (Lifelong learning) részeként jeleníti meg a szakmai képzettség továbbfejlesztését, új irányba indulást, ismeretbővítést, képességek további csiszolását. Az eredményes részvétel nagyban függ az együttműködéstől. Ugyanakkor a felnőttképzés-nevelés nem egyenlő a pedagógiával, Az andragógiai modellben **szükségletközpontú önirányító személyiséget** várnak, aki már tapasztalattal rendelkezik a tanulási stratégiákat, szakmai ismereteket illetően, melyeket a csoportos megbeszéléseken, szimuláció, problémamegoldás során sikeresen alkalmaz. A felnőttképzés célja, hogy olyan tudást biztosítson, ami legyen rugalmas, az ismeretek változó körülmények között is alkalmazhatók legyenek, fejlődjön a gondolkodás, a problémamegoldás, és a felelősségvállalás képessége, a gondolkodás és nyílt kommunikáció jellemezze. A felnőtt ember nem egy „kész lény”, jelleme, érdeklődési köre folyamatosan változik, amiben jelen van a teljesítménykényszer, az önállóság, az önfejlesztés szándéka. Ugyanakkor a felnőttekből álló tanulóközösség mind homogenitást, mind heterogenitást is mutat. A homogenitás például az érdeklődési körben, vagy végzettség tekintetében érhető tetten, míg a heterogenitás az életkorbeli generációs különbségekben, meglévő (digitális) kompetenciákban, a tanulásra való képességben, motivációban, társadalmi és szociális háttérben. [123] [124] [125]

Külön kiemelem az életkort és a belső motivációt. Az életkor a tanulók szerepét alapvetően befolyásolja. Másként alakítja a tanuló szerepet egy kisiskolás, egy középiskolás, és egy felnőtt. Ezek a szerepek automatikusan aktiválódnak, és a

kapcsolódó viselkedés előremutató, de gátló is lehet berögzült személyiségvonásként. Ugyanakkor az oktató is szerepet követ, nem is egyet, hiszen a munkáltató, a megbízó, a biztonsági vezető, a területi vezető szerepe mind megtalálható az oktatói tevékenység gyakorlása közben. Mindeközben azonban elvárható a kölcsönös tisztelet, a személyes kvalitások elfogadása, a lelkiismeretesség, és a következetesség. Az oktatás során elkerülhetetlen az egyébként a munkaviszonyból adódó alá-fölérendeltségi viszony megléte, amit oktatói kommunikációval lehet finomítani a klasszikus tanár-diák viszony kialakítása helyett kölcsönös együttműködésre törekedve. Módszertani megoldások lehetnek a munkáltató módszerek, a logikai összefüggések keresése, szakkifejezések elsajátítása, a rendszeres ismétlések, a lényegkeresés. A belső motiváció a teljesítményt alapvetően befolyásolja. Ez egy olyan megújulási képességet jelent, ami biztosítja, hogy a megszerzett képességeket később a hétköznapokban is hasznosítani tudja, be tudja összefüggéseiben is építeni a meglévő tudáshoz, képességhez. Ez szükséges még a tanulási folyamatban is, amely együttműködésre, a tanulási célok megvalósítására összpontosít. A képzés szervezésekor erre tekintettel kell lenni, ami a megfelelő tematika kidolgozását, a szervezeti formák, módszerek, és eszközök alkalmazását igényli. [126] [127]

3.3 Az IDPS során alkalmazott atipikus tanítási-tanulási módszerek

Az őrzésvédelemi szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak figyelmet kell fordítaniuk az ember-állományuk fejlesztésére, a kiképzésükre, a rendszeres, és a szakmai tevékenységre is kiterjedő ellenőrzésükre. A képzés ciklusokra oszlik, melynek ideje a szakmai anyag függvényében változik, tartalma a feladatkörre specializálódik, folyamatos tanulást nyújt a munkaellátás pontosságában, hatékonyságában.

Az IDPS didaktikai feladatainak meghatározása során a pszichológiai feltételek feltérképezése megtörténhet az öröknél személyes beszélgetéssel, kérdőív kitöltéssel a témához illeszkedő problémák összegyűjtése érdekében. Ebben a szakaszban lehetőség nyílik megismerni az egyéni kötődéseket, a személyes szükségleteket, mely információkat felhasználva a motivációs irány behatárolhatóvá válik a téma iránti érdeklődés felkeltéssel, és fenntartásával. Emellett gondot kell fordítani az örök **tanuláshoz fűződő pozitív viszonyának** kialakítására is tanulási és önképzési stratégiák, technikák felvázolásával. Itt szerezhetünk tudomást a korábbi esetleges **tanulói kudarcokról** is, melyek okainak feltárásával, majd megoldási javaslattal támogathatjuk

a képzendő vagyoni állományt. A közös, és tevékeny feladatokon keresztül, a célok világos megfogalmazása mellett kell elérni az örök belső **aktivizálását**, a célirányos és hatékony tevékenységi állapotba kerülést, és annak tartós fennmaradását.

Az **új ismeretek átadása** során a tényfeltárás a gyakorlatban megvalósulhat például az objektum részletes bemutatásával, a támogató személyzet feladataival, elérhetőségével. Az elemzés során rávilágíthatunk például a technikai eszközök működésének sajátosságaira és az ezzel összefüggő védelmi korlátokra, jellemzőkre, a szintetizálás keretében pedig az egyes védelmi elemek (mechanikai és elektronikai védelem, illetve rezsim intézkedések) egymásra gyakorolt hatására, működési mechanizmusára, a meghibásodás kockázataira. Végül az absztrakció segítségével lehetőségünk adódik a fentiek birtokában új eljárások gyakorlati megvitatására, következtetések levonására, amelynek gyakorlati alkalmazásával a vagyoni örök számára is nyilvánvalóvá válik, hogy a tapasztalataik megosztásával, az oktatás során tett aktív részvételükkel képesek hatást gyakorolni a napi munkamenet alakítani ésszerű keretek között. Első sorban a frontális munkát tervezem alkalmazni a képzési órán egy átlagos szakmai fejlettségi szintet feltételezve. Ugyanakkor az egyéni különbségeket, sajátosságokat is figyelembe kell venni, ezért a személyes órán a mélyebb, vagy többszörös ismétléssel, kiegészítő tananyaggal kívánom ezt megvalósítani.

A **megszilárdítás** folyamata az IDPS-hez köthetően kulcsfontosságú a vagyoni belső képzés során, mert ekkor kell a régi berögzött, esetenként hibás eljárásokat újakra cserélni, amelyeket magyarázatokkal ellátva, az összefüggésekre rávilágítva lehet megtenni annak érdekében, hogy az intézkedés során könnyen előhívható legyen.

A folyamat legfontosabb mozzanata a **kompetencia alapú képzés**, amely az ismereteken alapuló képességek, készségek fejlesztését, és **alkalmazását** tűzi ki célul. Ekkor gyakorolják be az örök a változásokat, és figyelik a gyakorlati megvalósítás akadályait. Végül a vagyoni örök által nyújtott teljesítményt **ellenőrizni, és értékelni** is szükséges. Az ellenőrzés visszajelzést ad az oktatónak a tanulói eredményekről, a tanulónak visszacsatolást nyújt az objektív teljesítményértékelésen keresztül. A belső képzési tervben ez egyrészt egy szóbeli folyamatos visszajelzés, például a képzés során tett szóbeli értékeléssel, ugyanakkor megvalósulhat szummatív, szakaszokra bontott értékeléssel az E-learning tananyaghoz köthetően. [128] [129]

Az atipikus (informális), a hagyományos oktatási formától eltérő módszerek alkalmazása az élethosszig tartó tanulás, és a mobileszközök, a digitális oktatási formák térnyerésével vált népszerűvé a felnőttek oktatási hatékonyságának növelése érdekében. Bár a hagyományos és az atipikus oktatási módszerek nem különíthetők el egymástól élesen, mégis magukon hordoznak számos körülhatárolható különbséget. Példaképpen, míg a hagyományos oktatási módszerek többnyire kész megoldásokat mutatnak be, addig az atipikus módszerek inkább a készségek, jártaságok, attitűdök kialakítását tűzik ki célul az élethosszig tartó tanulás folyamán. Előny a kritikus és kreatív gondolkodás a hagyományos konformista és alkalmazkodó magatartással szemben. Az oktatás tervezésekor figyelembe kell venni, hogy mindkét oldalnak megvannak a maga előnyei és a hátrányai, így leginkább mindkét módszer közül az ideális elemeket kell egy csokorba összefogni. Az atipikus módszerekkel, a képzési formák közül például a digitális oktatással, a távoktatással, vagy a „coaching”-gal, a tanulási formák közül például a tapasztalati, a gyakorlati, a szabad, a média, az otthon tanulásal ez a körülmény könnyen áthidalható. [130]

Az emberek számos tulajdonságaikban eltérnek egymástól. A sokszínűség kezelése (**Diversity Management**) a hátrányos megkülönböztetés, a diszkrimináció megszüntetése ma központi kérdés a társadalomban, és így jelen van az IDPS oktatási folyamatában is. Cél, hogy a bizalom, az elfogadás, és a megértés légkörében a belső képzésekre vetítve is a befogadó környezet, és gondolkodás fogadja az öröket, akik között lehetnek megváltozott munkaképességű munkavállalók, akik különböző életkorúak, ebből fakadóan generációk közötti különbségek (XYZ generációk) is megjelennek, eltérő tapasztalattal rendelkeznek, más-más tanulási stratégiát követnek. A külső elismerésen, az imázsépítésén túl egy vállalat életében az emberi erőforrás minőségi változásaként jelenik meg az egyéni teljesítményben, a készségek fejlődésében, a fluktuáció csökkentésében, a kommunikációban történő pozitív irányú elmozdulásként. Ha a vállalat rendelkezik sokszínűségkezelési stratégiai tervvel, a legegyszerűbb annak pontjait megvalósítani a belső képzési tervben is. [131] [132]

A **tanulás-analítika** (LA - Learning Analytics) támogatást nyújt a valós képzési igények feltárására, a tanulói és oktatói aktivitások feltérképezése, elemzésére. A képzési folyamat tervezéseként az előzetes tudásfelmérést kell végezni az alkalmazott vagyönörök körében, melynek eredményeire támaszkodva az egyéni eltéréseket figyelembe véve lehet az éves képzési tervet összeállítani. A vagyönörök belső

képzésének indulásakor hibrid modell kialakításával lehetőséget látok a személyes oktatást kiegészítve a **Blended learning** oktatási jellemzőinek alkalmazásával, a **D-learning** (Digital learning) tanulási környezet bevezetésével, az **E-Learning** (Electric learning) tananyagok felhasználásával, és az **M-learning** (Mobile learning) változatos és testreszabható működésével egy **oktatási keretrendszerhez** (LMS) csatlakozva. [133] [134] [135] [136] [137] [138] [139] [140] [141]

Ennek egyik jellemző eleme az oktatást és tanulást támogató **oktatási keretrendszer** (LMS) alkalmazása, melynek több a felsőoktatásban, és vállalati környezetben elterjedt változata ismert (pl. Moodle, Canvas, Coospace, stb.). Segítségével online közegben lehet a pedagógiai programokat megvalósítani, a hagyományos oktatást kiegészíteni. Kurzusokat lehet létrehozni, digitális tananyagokat megosztani, visszakeresni. Lehetőség nyílik az anyagokat kategorizálni, és többféle formátumot alkalmazni, képeket, videókat, prezentációkat megosztani. Kérdőívek kitöltésére, és vizsgáztatásra is alkalmazható automatizált formában. Riportokon keresztül lehet nyomonkövetni a tanulók előrehaladását, fórumok segítik a gyors kommunikációt. [142] [143] [144] [145] A vagyoni belső képzésben is jól alkalmazható az **LMS** (Learning Management System) leginkább a vállalati oktatási platformba becsatlakozva. Ide kapcsolható a **Blended learning** fogalma, egy olyan hibrid oktatási forma, amelyben a hagyományos, és a digitális oktatást kombinálják különböző formában, és mélységében. Egyik megjelenési formája az LMS keretrendszerben szervezett kurzusokat kiegészítő személyes konzultáció. [146]

A jövő tanulási környezete **IKT (Információs és kommunikációs technológiák)** eszközökkel gazdagon felszerelt, a fejlődés kulcsa a személyre szabhatóság, melynek alapja az internet, és a mobiltelefon használata. A felhasználási lehetőségekről mind az oktatónak, mind a tanulónak tájékozódni kell. Az oktatónak ismernie kell a bevonható eszközöket, platformokat, IKT kompetenciákkal, és magas szintű digitális írástudással kell rendelkeznie. A tanulók esetében ugyancsak szükség van a digitális kompetenciákra, hogy a felkínált IKT lehetőségekkel tudjon élni. Tudjon információt szerezni, szűrni, feldolgozni, alternatívákat keresni. Jellemzője, hogy tág teret enged a tanulói öntevékenységnek, támogatást nyújt az élethosszig tartó tanuláshoz, delokalizált, az oktatás és a tanulás széleskörűen színesíthető például weboldalak, keresőrendszerek, adatbázisok, bevonásával. Megjelenhetnek a podcast-ok, Power Point prezentációk, online könyvtárak, e-könyvek, blogok és videó blogok (vlog) felhasználása, azonnali

üzenetküldés, szakmai videók, virtuális túrák, videokonferenciák, és a VR, mint virtuális valóság. [147] [148] [149]

A **gamifikáció** játékos elemeket alkalmaz a tanulási folyamat támogatására. A képzési tartalom összeállításakor érdemesnek látom ezen elemek alkalmazását. A képzés minijátékokon, interaktív játékokon, kihívások teljesítésén, vagy jutalmak alkalmazásán keresztül válik szórakoztatóvá, és egyúttal könnyebben érthetővé, később is felidézhetővé. Az ismeretek felhasználása ugyanakkor már a játéktól mentesen, a való életben, éles szituációkban történik. A feladatokban a játékokból kölcsönzött elemek jelennek meg, melynek végén a vagyonőr visszajelzést, megerősítést kap az elért eredményeken keresztül. A belső képzésben a gamifikációt a tanulás iránti belső motiválásra, a tananyag elsajátításának, és későbbi könnyebb előhívhatóságának érdekében látom megvalósíthatónak az E-learning részeként. Negatívuma lehet a versengés, az objektív értékelés nehézsége, és kritikus etikai oldalról tekintve például a függőség kialakulása miatt a szerencsejátékokhoz köthetően. [150] [151] [152]

Amennyiben a vagyonőrök oktatása során nem áll rendelkezésre taneszköz, úgy az IDPS elsődleges módszereként a hagyományos tanítás-tanulás lép életbe. Az oktató itt facilitátorként van jelen, aki a hagyományos ismeretátadáson túl a tanulási folyamatot irányítja, keretet biztosít, az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolását támogatja, tanácsot ad, és egyben visszacsatolást, reflexiót ad. Az oktató ebben az esetben szóbeli irányítást alkalmaz, amely történhet magyarázattal illusztrált előadás, demonstráció vagy kérdve kifejtés, beszélgetés, vita formájában. Abban az esetben azonban, amikor a taneszköz, -például egy számítógép, amin az E-learning futtatható- rendelkezésre áll ott lehetőség nyílik a stratégiai módszerek alkalmazására. **A vagyonőrök személyes oktatása során hibrid módon az ismeret alapú tanulást részesítem előnyben a probléma alapú tanulással (PBL - Problem-based Learning) kiegészítve.** A hibrid oktatási módot alkalmazhatónak találom azokban az esetekben, amikor a képzésbe a jelen lenni nem tudó vagyonőrnek is be kell csatlakoznia pl. a megbízó egy másik objektumából. Ilyen esetben a személyes oktatást a technikai eszközökkel kell kiegészíteni a távoli becsatlakozás biztosítására. A képzés során az ismeretek felfrissítése, rendszerezése az elsődleges szempont, amiben az aktív gondolkodás, és a korábbi tapasztalatok felhasználása kulcsfontosságú. A PBL a gyakorlatban jelenthet például egy szituációs gyakorlatot, mely során az oktató elmondja a célokat, és feladatokat, majd vázolja a problémát. Ezt követően a tanulók a problémát elemzik, magyarázatokat

azonosítanak, végül a csoporton belüli egyéni feladatok keretében megoldják a problémát. Ebben a formában használható a problémafeltevő és megoldó módszer, amiben megjelenik a problémafelvetés, feladatok kitűzése, információgyűjtés, a feladatmegoldás egyénileg vagy csoportosan. Alkalmazhatók a kutató módszerek, ahol új megoldások keresése a cél, vagy az aktivitást kiváltó módszerek, mely során élhetünk például a szimulációval. Emellett igénybe vehetjük a kooperatív tanulás módszerét, amellyel résztvevők közötti kommunikációt és együttműködést fejleszti. [153] [154] [155]

Az **ismeretek ellenőrzése** a képzési folyamatban alapvető részt képez, ennek segítségével lehet meggyőződni arról, hogy a vagyonörök az elvárt minőségben sajátították el a tudásanyagot. Az eljárások rendszeres elméleti és gyakorlati ellenőrzése direkt módon, vagy szűrőpróbaszerűen független kontroller által végrehajtott átvilágítással történhet. [156] Az ellenőrzés gyakorlati megvalósítása nehézségekbe ütközhet a csak hagyományos képzési módszerek alkalmazásával, mert a képzésre fordítható időbe nehezen illeszthető be, így a legnyilvánvalóbban az alkalmazás során lehet megbizonyosodni felőle. Törekedni kell azonban a megvalósíthatóságra a tanítási órák keretén belül, első sorban nyitott feladatokkal, például esetkezelési példákon keresztül. Ez az objektív értékelést ugyan nehezebbé teszi, ugyanakkor ez a legalkalmasabb az alkalmazási készségek mérésére. Lehet klasszikusan a kétállású megfelelt / nem felelt meg értékelést alkalmazni az órán az előre bejelentett értékelési szakaszban, vagy konkrét értékelést mellőzve csak az esetpéldák megoldási stratégiáin, gondolatmenetén keresztül mérni, és szóban visszajelezni a helyes eljárást, a nem megfelelőt pedig javítani, újból elmagyarázni. [157] [158]

3.4 Az IDPS-hez köthető vezetői felelősség

A biztonsági vezetők, a **toborzásért felelős** munkatársak egyik kiemelt feladata a vagyonőri feladatokra kiválasztani azon leendő kollégákat, akik tudásuk, tapasztalatuk, személyiségjegyeik alapján minőségi színvonalon képesek a feladatukat ellátni. Az olyan személyek kiválasztása javasolt, akik a megfelelő szakképesítés, általános és a feladatkör ellátásához szükséges speciális szakmai tapasztalat (idegen nyelv ismerete, örkutya alkalmazása, rendezvénybiztosítás, stb.), és a szükséges okmányok mellett mind fizikailag, mind egészségileg, mind pszichikailag is alkalmasak a minőségi munkavégzésre. [159]

A kiválasztást követően a munkavállalót meg kell ismertetni a vagyonvédelmi szolgáltató és a szolgálati helyhez köthető szervezet szervezeti kultúrájával, képviselt értékeivel, az elvárt magatartással, és a szakmai feladatokkal, melyeknek egyértelmű, és szilárd alapokon kell nyugodniuk. Ez a tudásanyag a szervezet által elfogadott normákon, és szabályokon alapul, ami a szervezet zavartalan működéséhez szükséges, ezért ismertetésük elengedhetetlen. Ezeken értékek, meggyőződések, hiedelmek rendszerének fontos szerepe van az eredményes munkavégzés megvalósulásában. A szakmai ismeretek fejlesztése a szervezeti kultúra forrása is egyben. A vezetőre a szervezeti kultúra alakításában jelentős szerep hárul, ugyanakkor a vezetői szint és a végrehajtói állomány aktív közreműködésére is szükség van szervezeti kultúra fenntartásában, fejlesztésében. A **szervezeti kultúra** alapvetően az egyének viselkedésén alapul, így ha az egyes emberek kultúrához való hozzáállása megfelelő, az várhatóan a szervezetre nézve is teljesíti az elvárásokat. Mivel a vezetőnek a kultúra alakításában jelentős szerepe van, ezért fontos a vezetői gondoskodás, hogy a vezető és a munkavállaló között kiegyensúlyozott, egymást támogató viszony alakuljon ki. Ha a munkatársak alapvető higiénés szükségleteik megfelelőek, motiváltak, megbecsülik őket a munkahelyi közösségben, kiegyensúlyozott a kollegiális kapcsolat, nagyobb munkabírással fognak rendelkezni, belső készítés hatására eredményesebb a munkavégzés, csökken a szervezetben a hiányzás, a fluktuáció, várhatóan a krízishelyzetben is eredményesebben teljesítenek, és segítik egymás munkáját. [160] [161] [162] [163]

A **vállalati kultúra** meghatározza azokat a sarokpontokat, amely elvek mentén a munkatársak mindennapi munkavégzése folytatható. Ilyen elvek lehetnek az ügyfélközpontúság, a fenttartható fejlődés, a papírmentes iroda működtetése, a környezettudatosság. De ide sorolható az egyenlő bánásmód, a felhatalmazás, a hibázás kultúrája, a tanulási kultúra, a szolgáltatói és a jógazda szemléletmód. További szempontok lehetnek még a biztonság tudatos gondolkodás, a politikai pártállástól mentesség, a példamutató magatartás, a segítségnyújtás, a gyors reagálás, az együttműködés képessége, a jószándék feltételezése a partnerről, a proaktív gondolkodás, a megoldásorientált szemléletmód, és a sort még sokáig lehet tovább folytatni. A biztonsági területnek, és így a biztonsági szolgálat minden egyes tagjának figyelembe kell vennie a megbízó vállalat ezen értékeit függetlenül az alkalmazás módjától és szintjétől, a végrehajtandó feladattól. Eszerint a vállalati kultúra alapján megfogalmazott értékeket

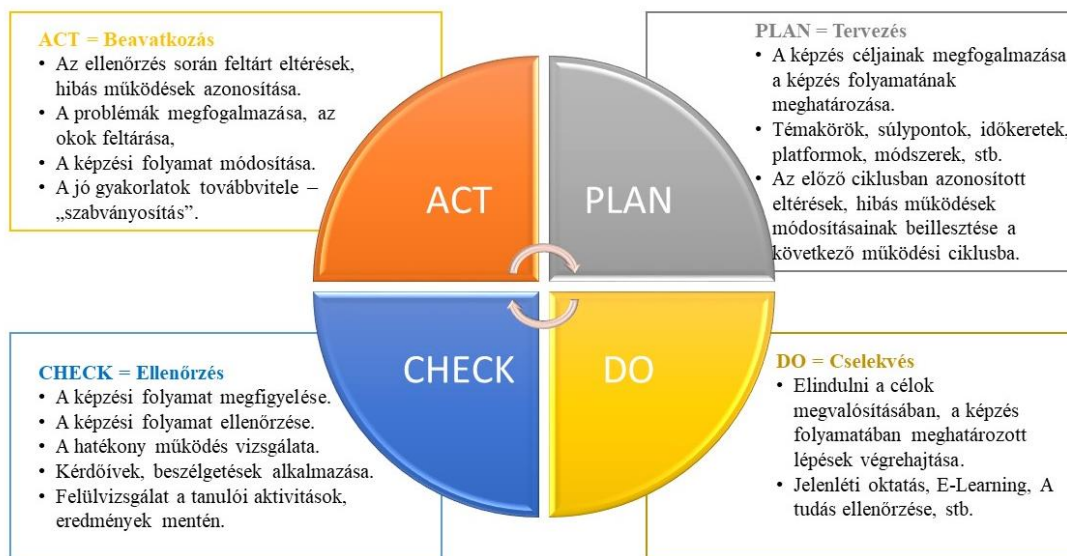
a belső képzés során is alkalmazni kell mind az oktatás szervezésekor, mind a megvalósítás során, mind a résztvevői aktivitásokkor.

A biztonsági terület folyamatos szakmai fejlesztése mellett az őrszolgálati **csapatkohézióra** is figyelmet kell fordítani. Cél, hogy a csapattagok biztonságban érezzék magukat a csapatban, merjenek kérdezni, új ötletekkel előállni, a konfliktusokat megbeszélni. Az összetartó erőt komplex módon, folyamatosan fejlesztve, szükség szerint időszakos súlypontáthelyezéssel lehet építeni, melyben a belső képzés ugyancsak ennek a célnak az elérését képviseli. Egyrészt segíteni kell az újonnan érkező kollégák beilleszkedését akár egy **mentorprogrammal**, érdemes folyamatos **visszajelzéssel** élni a munkatársak felé a munkavégzéshez köthető egyes eljárások, megoldások tekintetében, meg kell határozni azokat az elveket, amik mentén megvalósítható a **sokszínűségkezelés**, és világosan elítélhető a kirekesztő magatartás. Másrészt szót kell ejteni a csapaton belüli **konfliktusokról** is, amelynek számos oka lehet, és óhatatlanul előfordul a csapattagok között. Ráadásul minél nagyobb létszámú a csoport, annál valószínűbb a konfliktusok gyakorisága. A kezeletlen, vagy nem megfelelően kezelt konfliktusok elmélyülése végső soron a szolgáltatás minőségének romlásához vezet, mely helyzet elfogadhatatlan, ezért vezetői felelősség olyan légkört teremteni, ahol felszínre tudnak kerülni a nézeteltérések, és ahol konstruktívan tesznek ezek megoldásáért. [164] [165]

Oktatóként és vezetőként látni kell a biztonsági szolgálat gyenge pontjait, és ennek erősítése érdekében világos, egyszerű, mindenki számára érthető, és elérhető célokat kell megfogalmazni. Ahhoz azonban, hogy a vezető egyértelműen lássa a megoldási lehetőségeket, nemcsak megfelelő szakismeretekkel kell rendelkeznie, hanem képesnek kell lennie vezetnie a csoportot mind szakmailag, mind emberileg elfogadottan. Ugyanakkor a szakértelem mellett még számos egyéb **vezetői tulajdonság** támogathatja a célok megvalósítását. Legelőször is a motiváció megléte, amelynek hajtóerejével a dolgozó képes belső elhatározásként végrehajtani a programot. Kreativitás és rugalmasság, mellyel alkalmazkodik a napi feladatokhoz, a felmerülő problémákhoz, - azokra ha szükséges-, újszerű megoldásokat találjon. A tanulói csoport teljesítményére az oktató vezetési stílusával is hatást gyakorol, melyet befolyásol a tagok, és a vezető közötti jó vagy rossz kapcsolat, a feladatok strukturáltsága, és a pozícióból fakadó hatalom. Az objektumbiztonsági feladatok ellátása alapvetően autokratikus vezetési stílust igényel, azonban van lehetőség a napi üzemeltetés során demokratikusabb irányt is venni. Az oktatási folyamat alatt a demokratikus stílus lehet célravezetőbb, amellyel lehetőség

nyílik egyes kérdésekben közös döntést hozni, az oktatási témákat igény szerint alakítani. A szabályokra természetesen itt is szükség van, azonban a közösen alkotott szabályokat könnyebb betartani és betartatni, elősegítve ezzel a csoport céljainak elérését. [166] [167]

Érdeemesnek tartom a képzéshez kapcsolódóan egy **minőségbiztosítás** keretében alkalmazott elvet is bevezetni a képzés minőségének folyamatos javítása érdekében. A PDCA (Plan Do Ckeck Act) elv egy könnyen alkalmazható módszer, melynek a képzésben történő megjelenítését a 8. ábra mutatja be.

8. ábra: PDCA elv a képzési ciklusra, blokkokra alkalmazhatóan (saját szerkesztés) [168]

A **PDCA elv** alapvetően négy egységből áll: Plan – tervezés, Do – Cselekvés, Check – Ellenőrzés, és az ACT – Beavatkozás. A tervezési fázisban meg kell határozni a képzés célját, folyamatait például a témakörök, súlypontok, időkeretek mentén. Ugyanakkor az előző ciklus tapasztalatait is fel kell használni. A bevált, jó gyakorlatokat a továbbiakban is alkalmazni kell, vannak azonban olyan részek, részegységek, amik nem működtek kellő hatékonysággal, vagy hibásan működtek. Ezek módosításait ugyancsak be kell építeni az új képzési ciklus (1 év) folyamatába illetve a vonatkozó blokkokba. A PDCA elv következő egysége a cselekvés fázisa. Ennek során kell működtetni a tervezési fázisban meghatározottakat. Majd időszakosan tervezett ellenőrzéseket kell végezni a működési folyamat felülvizsgálatára. A helyesnek ítélt eljárások tovább működtethetők, a hibásak azonban javításra szorulnak. A módosított módszereket be kell tervezni a meglévő folyamatba, működtetni kell, majd egy újabb ellenőrzés során ismételten meg kell vizsgálni, hogy a kívánt hatást elérték-e a változások. A PDCA elv tehát jól illeszkedik

az IDPS ciklikus működéséhez, melyet az egy éves periódus helyett kisebb egységekben is lehet vizsgálni, az IDPS egyes blokkjaiban is futtatható. [168]

3.5 Az IDPS alkalmazása az őrzésvédelem speciális eseteiben

Az objektumok többségének elegendő, ha az élőerős védelemre a vagyonőrökből létrehozott biztonsági szolgálatot működtetnek, azonban vannak olyan objektumok, tevékenységek, amelyek az állam működése szempontjából jelentős objektumok, létesítmények, az ott elhelyezett rendszerek, vagy rendszerelemek, amelyek kiemelt védelmet igényelnek. Az ehhez igazodó magasabb védelmi igényt a hivatalos szervek, vagy a fegyveres biztonsági őrök látják el a szabályzó törvényben és végrehajtói rendeletben előírtak biztosítsa érdekében.

Az élet és az anyagi javak védelme, az alapvető szolgáltatások biztosításának folyamatossága érdekében a 2012. évi CLXIV. törvény és a végrehajtói rendelete rendelkezik a **létfontosságú rendszerek és létesítmények** azonosításáról, kijelöléséről, és védelméről. A 2020-ban számos ponton megváltozott és kiegészült törvény meghatározza azokat az alapvető szolgáltatásokat, amelyek a kritikus társadalmi és gazdasági tevékenységek fenntartásához szükségesek. Ilyen szolgáltatások az energia, a víz biztosítása, a közlekedés, az egészségügy, az infokommunikációs technológiák biztonságának fenntartása, az agrárgazdasági, társadalombiztosítási, pénzügyi, honvédelmi és a közbiztonsághoz köthető szolgáltatások, mint ágazati elemek fenntartása. A törvény rendelkezik az ágazati elemek azon ágazati és horizontális kritériumairól, amely egy eszköz, egy létesítmény nemzeti, és esetenként európai létfontosságú rendszerelemének megzavarása, vagy megsemmisítése (kiesése) esetén keletkezett hatásra vonatkozik. Cél, hogy egy rendkívüli esemény esetén bekövetkező külső vagy belső hatáskor az adott rendszerelem rendeltetésszerű működése üzemfolytonossága biztosítható legyen a jogszabályokban rögzített kritériumoknak megfelelően. [169] [170]

Előfordulhat azonban olyan eset is, hogy a szervezet működéséhez nem kizárólag kiemelt objektum, rendszerelem tartozik, hanem az egyéb védelmi szinthez sorolható létesítmények is működnek. Ebben az esetben a vállalat **kombinált védelmi struktúrát** alkalmaz, és a fegyveres biztonsági őrök mellett vagyonőröket is foglalkoztat. A MÁV Zrt.-hez köthető kutatómunkám során megállapítottam, hogy a vagyonőrök és a fegyveres biztonsági őrök koordinációját ezen vállalatnál külön-külön látják el, azonban

előfordulhatnak olyan esetek, amikor az együttműködésükre, a két terület összehangolt feladatellátására van szükség. Ilyen helyzet lehet a vagyonőrökkel történő kameraképek felügyelete, vagy egyéb biztonságtechnikai rendszerek jelzéseinek fogadása, és kezelése, járőrtevékenység végzése a nem kiemelt védelmet igénylő területeken, vagy a kritikus infrastruktúra védelmi elemeihez nem tartozó részek védelme, az üzletfolytonosság biztosításában való részvétel a megbízó további objektumaiban, támogatva ezzel a teljes szervezet működőképességét. Ebben az esetben a vagyonőrnek az egységes védelmi stratégia megvalósítása érdekében tisztában kell lennie az FBÖ-re vonatkozó szabályzással, a jogaival és kötelezettségeivel, a komplex védelmi tervben betöltött szerepükkel. [171] [172]

A védelem egy másik esetében a feladatok sokszínűsége, a klasszikus objektumvédelmi feladatok komplex működtetésére van szükség. Ezek jellemzően olyan objektumok, amikben az alaptevékenységhez köthetően például

- Az objektum több, különböző funkcióval, és technikai felszereltséggel bíró bejárattal rendelkezik.
- Az objektum területén gyalogos-, és gépjárműforgalom is megvalósul.
- Megjelenik az ügyfelek fogadása nem csak a közforgalom előtt megnyitott ügyfélszolgálati irodákban, de a dolgozók munkaterébe lépve is.
- Folyamatos vagy nagyarányú be-, kiléptetéssel kell számolni a személy- és gépjárműforgalom tekintetében.
- Folyamatos, vagy rendszeres csomag és / vagy anyagszállítás jelenik meg.
- Rendszeres, vagy szűrőpróbaszerű személy-, és csomagátvizsgálás történik.
- Az objektum mértéből, jellegéből adódóan rendszeres a külsős vállalkozók általi munkavégzés.
- Az objektumban külsős cégek telephelyei, irodái is megtalálhatók közvetlen közlekedéssel, vagy közös épületben, de a közlekedést az objektumon kívüli megvalósítva.
- Az objektum területén lakhatási céllal életvitelszerűen tartózkodnak személyek.
- Az objektum területén sporttevékenység folytatható.
- Az objektum kiterjedt területen helyezkedik el, több épületnek is helyet ad, belső közlekedő útvonalak biztosítják a személyek és gépjárművek közlekedését.
- Hatósági tevékenységet lát el a megbízó szervezet.
- Nagy létszámú, 500 fő fölötti az objektumban foglalkoztatott munkatársak száma.
- Helyi szintű adattárolás történik a tevékenységhez köthetően.
- Minősített adatok kezelésével is foglalkozik a megbízó.
- Irattárolás, és / vagy munkaeszközök raktározása történik.
- Magán- illetve a munkavégzéshez köthető járművek tárolása is megvalósul.
- Iratok, adatok, eszközök szállításának kísérése a megbízó objektumai között.

- Rendezvényeket, oktatásokat, gyakorlati tevékenységet tartanak a munkatársak mellett a vezetőségnek is, illetve időszakosan a munkatársak családtagjainak is.
- Rendszeres vagy időszakos járőrtevékenységgel kell számolni.
- Kutyával teljesített járőrtevékenység folyik az objektum területén.
- A biztonsági szolgálat tagjai közt helyet kap az objektumőrök mellett például recepciós, ügyfélszolgálatos őr, kutyás, őr, mozgó őr, járőr, fegyveres őr beosztás is.
- A biztonsági szolgálat tagjai eltérő időbeosztásokkal látnak el szolgálatot. Például, 0-24 órás, 8 órás munkaidőben (8:00-16:00, éjszakai őrzés (22:00-06:00))

A komplex objektumbiztonsági tevékenység igényli a rendszeres, szervezett körülmények között megvalósított belső képzések meglétét, ezért a továbbiakban az IDPS programját olyan **speciális objektumokra** figyelemmel tárgyalom, ahol az őrzési tevékenység **kritikus infrastruktúra elemekhez köthető, vagy ahol hatósági munkavégzés folyik**, illetve ahol olyan szerteágazó tevékenységet látnak el, aminek hatására összetett őrzésvédelmi feladatokat kell végeznie a biztonsági szolgálatnak.

Azért korlátozom a kutatásom tárgyát ezen objektumok, és tevékenység-csoportok köré, mert a fent felsorolt jellemzők közül, ezen pontokban a legkritikusabb a tevékenység szabályozott formában történő ellátása, továbbá itt lehetnek a munkavállalókat és az objektumot érő kockázatok a legmagasabbak. Mindezek közül is kiemelkedik a hatósági jogkörű tevékenységet folytató megbízók objektumainak védelme, mert a hatósági jogkörből adódóan olyan, az ügyfelek számára negatív következményekkel (pl. büntetési tételek, kötelezvények) járó döntések születhetnek, melyek néhány ügyfelet a döntési folyamat késleltetésére, megakadályozására, módosítására ösztönöz. Emellett a hatósági objektumok vonatkozásában a hivatalos személy elleni erőszak a Btk. 310. § szerint bűncselekménynek minősül, és egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. A törvényi tényállás három elkövetési magatartást említ: az akadályozást, az intézkedésre kényszerítést, és a tetteges bántalmazást, amely során a jelen bekezdésben hivatkozott cikkek cselekményei mind alátámasztottak. [173] [174] [175] [176] [177] [178]

3.6 Az IDPS pedagógiai programja

A rendszeres belső képzéseknek jellemző motívuma, hogy **a munkaidő keretében történik** [180], kihasználva a holtidőket, a kevésbé megterhelő időszakokat. Helyszínét tekintve a szolgálatadás helyéhez közel tartandó egy különálló helyiségben, a napi forgalom zajától mentesen. Ugyanakkor amennyiben intézkedni szükséges, az őrök ismét az alapvető feladatuk ellátására koncentrálnak, vagyis a képzési folyamatnak azonnal megszakíthatónak kell lennie, és az őröknek a lehető legrövidebb időn belül vissza kell

tudni érni a szolgálati helyükre. Emiatt egy objektumon belüli képzésre kijelölt terem, amely a szolgálati helytől távol esik, természetesen szóba sem jöhet.

Az IDPS képzési programja a *3. mellékletben* található, melynek keretében az elméleti képzést a hagyományos, személyes, jelenléti igénylő oktatás és az E-learning közös alkalmazásaként a **Blended learning** keretében jelenléti órák és E-learning tananyagok kombinációjával tervezem megvalósítani. A jelenléti órák kiegészíthetők a távoktatással is a megbízó távoli objektumaiban szolgálatot ellátó örök részére. Gyakorlati képzést az IDPS nem tartalmaz, mivel a szolgálati idő alatt erre nincs lehetőség, azonban a jelenléti órák szituációs gyakorlatot tartalmazhatnak. További lehetőséget látok az IDPS **E-learning** tananyaggal való bővítésére, részeként elektronikus tesztek teljesítésére, visszajelzések gyűjtésére. Az elektronikus tananyag kidolgozása nem része a kutatásnak.

A tudás átadása a **70-20-10 elv** mentén történhet, ahol 70%-ban on-the-job történik az ismeretek átadása a szakterületen dolgozóktól a munkavégzés közben. 20%-ban E-learning keretében elektronikus formában, és csupán 10% jelenti a jelenléti oktatást. Ugyanakkor a képzési folyamatban az E-learning megvalósítása idő, pénz, és energiaigényes folyamat lehet. Amennyiben ennek beillesztésére nincs lehetőség, úgy csak a **jelenléti oktatás** jöhet szóba, esetlegesen a távoktatással kiegészítve.

A jelenléti képzéshez laptop, és projektor mindenképpen szükséges, a távoktatáshoz és az E-learninghez pedig számítógép, hálózati elérés, és programfelület biztosítása. A jövőbe tekintve hasznos lehet a képzési folyamatba illeszteni a D-learning nyújtotta lehetőségeket, így a tanulás analitika alkalmazását a képzés folyamatos fejlesztése érdekében. Az oktatási keretrendszer alkalmazása ugyancsak építő jellegű, ahol a digitális anyagokhoz lehet hozzáférni, ahol képeket, videókat, podcastokat lehet megosztani, kérdőíveket lehet kitölteni, a számonkérést lehet megvalósítani. De ez a felület adhat kiindulási pontot a virtuális túsáknak, és könyváraknak, a gamifikációs elemeknek, és a virtuális valóság segítségével történő tanulásnak is. Bár a jövő az elektronikus megoldások felé mutat, a vagyonszűkösségek között jelentős számú idős, nyugdíjkorhatár eléri a szolgálatot, akik az elektronikus megoldásokkal nehezen boldogulhatnak. Számunkra **párhuzamosításként** átmeneti megoldást nyújthatnak a papír alapú tananyagok, és számonkérési forma, de a cél az, hogy ők is a papírmentes irodai környezetre törekedve mihamarabb be tudjanak kapcsolódni a D-learning nyújtotta lehetőségekbe.

Mivel a szolgálatellátás az elsődleges feladat, ezért a munkaidő kihasználtsága, a felállítási helyek száma, és létszáma függvényében **képzési csoportokat** kell létrehozni, mely alacsony létszámmal, 2-3 fővel működtethető. A kutatásban egy 8 fős biztonsági szolgálattal számolok, 4 felállítási hellyel. 4 képzési csoportot hozok létre, amiknek 1 éves időtartamra számított képzési időszakát a *4. mellékletben* meghatározott IDPS **kerettanterv** tartalmazza. Eszerint a 4 csoportot 4 szín jelöli (piros, sárga, citrom, zöld). A képzést úgy alakítottam ki, hogy a példaként bemutatott jelen 2022. évet képzési blokkokra osztottam az *5. melléklet* szerint. Az összesen 11 blokk szinte mindegyike 1 jelenléti órát és egyben tantárgyat, és 2 E-learning formában elérhető tantárgyat foglal magába. Ez alól a kivételt a 8. blokk képezi, ott 3 E-learning-es tantárgy található az éves keret teljesíthetősége érdekében. Minden 4 hetes blokk elektronikus úton elérhető vizsgával zárul. A 4 hét alatt minden csoport számára 1 jelenléti óra biztosított. Egy blokkon belül ezt jelölöm a csoport színével, és „J” betűvel. A blokkba sorolt E-learning formában elérhető tantárgyakat „E” betű mutatja.

A kerettanterv negyedéves periódusait úgy határozom meg, hogy minden esetben 2 hét pufferként, szabad sávként maradjon, melynek célja a távollétek figyelembe vétele, az események, és feladatok miatti halasztások pótolhatósága.

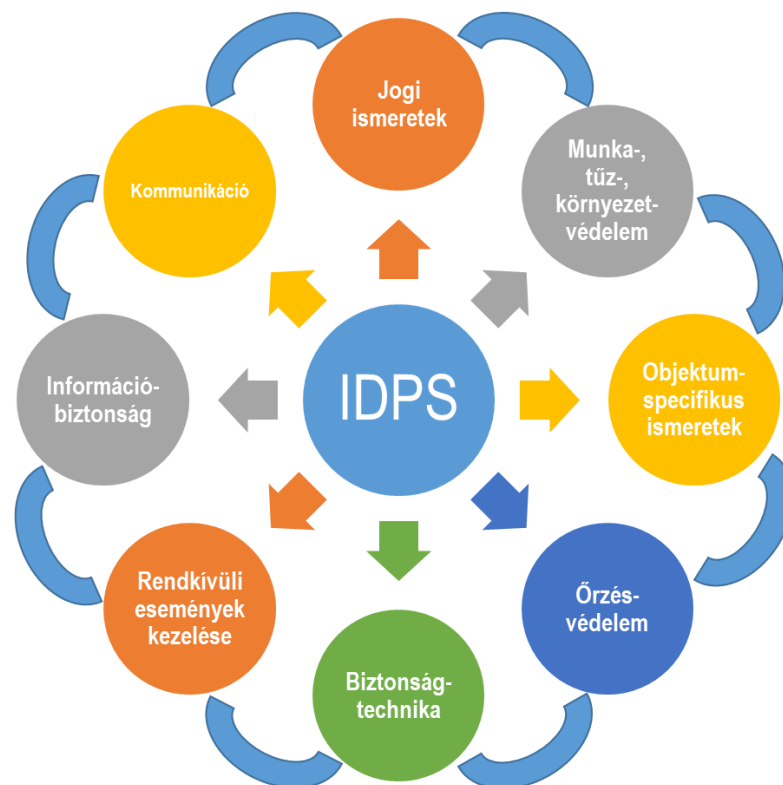
A kerettantervben a jelenléti óra, és az E-learning oktatási forma kombinációjával tervezek, azonban előfordulhat az az eset is, amikor csak a jelenléti oktatás valósítható meg. Ennek kerettanterve az *6. mellékletben* található. Ennek a formának az előnye a gyors bevezethetőség és a költséghatékonyság, hátránya, hogy a kombinált formában átadott tudásanyag ekkor több képzési ciklus alatt teljesíthető. Erre megoldás a tananyag tömör, csak a munkavégzéshez köthető ismereteinek átadása.

A képzés egy **alapszintű stabil szakmai tudást már feltételez**, legalább a személy-, és vagyoni szakképesítés keretében, de az objektum előzetes ismerete is hasznos a képzés megkezdésekor. A képzésbe bárhol be lehet kapcsolódni, és javaslom, hogy az újonnan belépő örök is vegyenek részt a képzésben, mert tudásszintjük objektumspecifikus bővítése így rögtön megkezdhető. Az új belépő ör betanító oktatása azonban ennek a programnak nem része.

Az oktatásokat az objektum biztonsági szakterülete: a vezetője, az ő a megbízottja tartja a vagyoni védelmi szolgáltató együttműködésével, mely oktatói kör kiegészíthető meghívott oktatókkal. A szakmai tartalom az éves, szolgáltató által kötelezően tartott

oktatásokat is figyelembe veszi. Ugyanis a vagyonvédelmi szolgáltató felhalmozott ismeretek, és tapasztalatok ugyancsak hozzájárulnak az oktatás hatékonyságához. Ez alapján olyan oktatói kört kell kialakítani, akik stabilan részt tudnak vállalni a képzésben. Ahhoz, hogy az egyes téma szerinti tartalmakat az előadók felelősségteljesen át tudják adni, nekik is szükséges képezni magukat, a tudásukat felfrissíteni, csiszolni. Tapasztalatom szerint a biztonsági szakemberek között jelentős tudás és tapasztalatbeli különbségek mutatkoznak, így ahhoz, hogy a vagyonőrök belső képzése elérje célját, az oktatói körbe tartozó biztonsági szakembereknek is rendszeres erőfeszítéseket kell tenni a tudásuk bővítésére.

Az IDPS kidolgozása során több tudományág különböző területeiről használok fel az ismereteket a Kutatási módszerekben kifejtve, és építem be a tapasztalati tudást, amelynek kialakítása modulrendszerű. Az összesen nyolc modul a 9. ábra szerint kapcsolódik össze:

9. ábra: Az IDPS felépítése, és a modulok egymáshoz viszonyított elhelyezkedése (saját szerkesztés)

A modulok között nincs sorrendiség, egymásra épülés, emiatt szükség szerint bármelyik előtérbe helyezhető. Az egyes modulok alá soroltam be azokat a tantárgyakat, amelyek tartalmi elemei az arányosság, célszerűség elvét követve a leginkább illeszkedtek az adott modul tartalmához. A tantárgyak tartalmi elemei nem önálló egységként szerepelnek,

hanem egymáshoz kapcsolódnak, ezért tartalmilag átcsoportosíthatók igény szerint a tantárgyak, és a modulok között is. [179] 2 modul, a *Munka-, tűz-, környezetvédelem* és a *Jogi ismeretek* modulokra önálló témakörként oktatást nem terveztem, a 6 modul oktatása során minden esetben megjelennek, alapot képeznek. A modulok tantárgyi besorolását a 10. ábra sorolja fel.

10. Ábra: A modulok tantárgyi besorolása (saját szerkesztés)

A tantárgy oktatása során a témakörök ismereteit gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal, videókkal kívánom bemutatni, személetesebbé tenni. A tantárgyi besorolásban helyet kapott a Jogi ismeretek modul, és a Munka-, tűz-, és

környezetvédelem modul is, azonban az éves képzési tervben ez külön megjelenítve nem szerepel. Ennek egyrésztől az az oka, hogy a vagyonvédelmi szolgáltató is tart évente kötelező képzést az őrknek, amely keretében ez a két téma sorra kerül, másrésztől az IDPS programjában megjelenő tantárgyak oktatásakor, és az esetpéldák tárgyalásakor a vonatkozó jogi részek minden esetben említésre kerülnek, így külön tantárgyként oktatva már nem jelenítem meg. A számonkérés során azonban az erre vonatkozó kérdések előfordulhatnak. Ennek támogatására az őrszolgálat tagjai számára szabadon elérhető elektronikus tananyag készítése javasolt. Az IDPS ugyanakkor nem tartalmaz feladatköri bontást, így külön nem tárgyalom az objektumőri, recepciós, ügyfélszolgálati feladatokat, vagy a kutyával adott szolgálatot. A vonatkozó részeket az egyes tantárgyaknál egyénileg javaslom a képzésbe beilleszteni E-learning formájában.

A tudás ellenőrzése, a számonkérés elektronikus formában történik havonta, minden blokk utolsó hetében. Az értékelés során az a cél, hogy minden ór helyes válaszokat adjon a kérdésekre, így a próbálkozások száma végtelen. Minden helytelenül megválaszolt kérdést követően lehetőségnek kell nyílnia a kérdéshez kapcsolódó összefoglaló ismeretek áttekintésére, majd a kérdések újbóli megválaszolására.

A képzési folyamat dokumentálásához javaslom a **haladási napló** használatát, amibe be lehet jegyezni a főbb oktatott ismereteket, észrevételeket, ötleteket. A hozzá tartozó **jelenléti ívbe** pedig be lehet jegyezni, hogy ki vett részt az oktatáson, emellett a blokkok vége, illetve a képzési időszak vége milyen személyes eredménnyel zárult, milyen **visszajelzések** születtek az őrk részére a szóbeli és írásbeli értékelés alapján.

Az 1 éves képzési ciklust követően az IDPS képzés újraindulhat egy következő ciklus keretében, a tantárgyak, és az ismeretek ismétlődhetnek, kiegészülve a visszamérés során kapott javaslatok megoldásaival.

3.7 Az IDPS szakmai programja

Az IDPS szakami tartalmát szakmai kiadványokon, online elérhető publikációkon alapulva és saját tapasztalataimmal kiegészítve állítottam össze a személy- és vagyoni szakképesítés vizsgakövetelményein, és az 5 évente ismétlődő kiegészítő képzés tananyagán alapulva. Ezen összefoglalás a vagyoni feladatok szakszerű végrehajtásához nyújtanak alapismereteket, hozzákapcsolva azokat a témaköröket, amelyek nem kötődnek szorosan a szakmai ismeretekhez, ugyanakkor nélkülözhetetlenek a napi üzemeltetési tevékenység ellátásához.

Jogi ismeretek modul

Az őrzött létesítmény üzemeltetésekor és az azt ért támadás, bűncselekmény észlelésekor, rendkívüli esemény kapcsán a vonatkozó jogszabályok, belső rendelkezések szerint kell az őrszolgálatnak eljárniuk gyorsan és hatékonyan cselekedve, a lehető legkisebb károkozás mellett. Ahhoz, hogy ennek eleget lehessen tenni, az alapvető és szakmai tevékenységet szabályozó jogszabályok vonatkozó részeit ismerni kell. [180]

A modul tantárgyai nem szerepelnek a tanmeneti tervezésben önálló tantárgyakként, egyrészt mert ideális esetben a vagyoni védelmi szolgáltató éves oktatási tervében megjelenik, másrészt az 5 évente ismétlődő kamarai vizsga is a jogszabályokon, és az esetleges változások ismertetésén alapul. **Ugyanakkor a szakmai ismeretek esetpéldáinál folyamatosan jelen van az oktatási anyagban a többi tantárgy kapcsán, így külön tantárgyként nem tárgyalom.**

A jogi ismereteket olyan formában szükséges feldolgozni, hogy az eltérő tapasztalattal, feladatkörrel rendelkező vagyoniőrök az esetpéldákon keresztül megértsék és alkalmazni tudják a munkavégzésük során.

A jogi ismeretek modul az alábbi tantárgyakból áll, melyek céljait és tartalmát a *7. számú melléklet* tartalmazza:

- Etikai elvárások
- Általános jogi ismeretek
- Szakmai jogi ismeretek

Etikai elvárások

A vagyoniőrök tevékenységét jogszabályok határozzák meg, akiktől a társadalom az átlagosnál magasabb szintű erkölcsiséget vár el a funkciójukból, feladatrendszerükből adódóan. Azért, hogy az érintettek a követelményeknek eleget tudjanak tenni, emellett

pedig megfelelő színvonalon teljesíthessék a feladataikat, ismertetni kell a rájuk vonatkozó, illetve az általuk betartandó szakmai etikai és magatartási szabályokat az objektumvédelmi tevékenység helyi sajátosságai mentén. Ennek egyik támpontja lehetne az SZVMSZK (Személy,- Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara) Etikai kódexe. [181] A vagyonőri munkavégzés konkrét etikai normáinak meghatározására ugyanakkor mégsem találtam leírást, illetve az SZVMSZK Etikai szabályzata is csak az etikai vétség esetén követendő eljárásra tér ki. A vagyonőrök szakmai követelménye azonban támpontot ad az elvárt viselkedésmódokra, attitűdökre, melynek kiinduló alapjai lehetnek a rendvédelmi hivatás vonatkozó szabályzatai. Ebből adódóan a rendvédelmi terület normáit hívtam segítségül, ezek mentén építettem fel a tantárgy tartalmát, kiegészítve egy-egy, az élőerős őrzési szolgáltatást biztosító, és megbízó vállalat etikai kódexével. [182] [183] [184] [185] [186] [187] [188] [189]

Általános jogi ismeretek

A vagyonőri munkavégzéshez az általános jogi ismereteken keresztül szükséges megemlíteni olyan jogszabályi összefoglalást, amely háttérrel az esetpéldákon keresztül, vagy a gyakorlatban történő intézkedéskor az őr tisztában legyen ezen háttérrel.

Az általános jogi ismeretek során a vagyonőrök képzése a következő területeket érinti:

- Alkotmányjog, [190] [191]
- Közigazgatási jog, [192]
- Polgári jog, [193]
- Szabálysértési jog, [194]
- Büntetőjog, [195]
- Büntetőeljárás jog, [196]
- Munkajog. [197]

Szakmai jogi ismeretek

A szakmai ismeretek szinte kizárólagosan a vagyonőri feladatellátásra vonatkoznak, azonban egyes objektumokban fegyveres biztonsági őrséggel kombinált őrzésvédelmi feladatok jelentkezhetnek, emiatt a vagyonőröknek tisztában kell lenniük az FBŐ-re vonatkozó jogszabályokkal is, az eljárásbeli különbségekkel, az FBŐ jogaival és kötelességeivel.

Munka, tűz-, környezetvédelem modul

A vagyonőri munkakör betöltésének alapfeltétele a munka- tűz-, és környezetvédelmi előírások ismerte, az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása, amely teljesítése a szolgáltató által tartott éves oktatás keretében történik az IDPS részeként. Ezen oktatás keretében nem csak, mint munkavállalók kapnak ismereteket, hanem a vagyonőri munkavégzéshez köthető feladatokhoz kapcsolódóan is.

A munka-, tűz-, és környezetvédelmi modul az alábbi tantárgyakból áll, melyek céljait és tartalmát a 8. *melléklet* tartalmazza:

- Munkavédelem, ergonómia
- Elsősegélynyújtás,
- Tűzvédelem,
- Környezetvédelem.

Munkavédelem, ergonómia

A munkavédelem azon intézkedéseket foglalja magában, amelyek célja az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosítása, a munkavállaló egészségének, *testi, lelki és szociális jó közérzetének* megóvása. Ennek érdekében törvényi, szervezési, és intézményi előírásoknak kell megfelelni. [198] [199] A biztonságos és ergonómiai szempontól megfelelő munkakörülmények elengedhetetlenek az őrszolgált jó teljesítő képességéhez, és a munkavégzés magas szinten teljesítéséhez, a balesetek, és foglalkozási megbetegedések bekövetkezési esélyének minimalizálásához. [200] [201]

Elsősegélynyújtás

Rendkívüli események esetén rendkívül fontos a veszélybe került munkatárs mentése, segítése. Az elsősegélynyújtás alapvető feladatainak megtanítása fontos szerepet kap már a hétköznapiak során is, mert az elsősegélynyújtás még a laikus ember szintjén is törvény által előírt állampolgári kötelesség, melyről az Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény is rendelkezik. A munkahelyek vonatkozásában minden munkáltató köteles képzett elsősegélynyújtót alkalmazni, akinek feladata az egészségkárosodások felismerése és elsődleges ellátása a munkával összefüggésben bekövetkező balesetek esetén. [202] [203] [204]

Tűzvédelem

A Tűzvédelem témában tisztában kell lenni az alapvető tűzmelegelőzési feladatokkal, hogyan lehet a munkakörnyezet biztonságát fenntartani, hogyan lehet a tüzeseteket megelőzni, például milyen feltételek mellett lehet nyílt lánggal munkát végezni, hol lehet dohányozni az objektumban. Amennyiben mégis tűz keletkezik az objektumban, úgy tudni kell a környezetet a tűz észleléséről tájékoztatni szóban, technikailag, és segélyhívó számon keresztül. Tudni kell, hogy a segélyhívás esetén milyen tartalmi információkat kell megadni. Ismerni kell a tüzeseti teendőket, kommunikációt. Tisztában kell lenni a kiürítési terv alapján a kiürítés menetével, a felvonulási útvonalak biztosításával. Ismerni kell a védőeszközöket, az objektum tűzoltási lehetőségeit, eszközeit, azok működési mechanizmusát, annak érdekében, hogy a kezdeti stádiumban lévő tűz megfékezhető legyen. [205] [206] [207]

Környezetvédelem

„A környezetvédelem, és az ennek érdekében alkotott törvény célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása.” [208]

A környezetvédelem azon emberi tevékenységeknek az összessége, amellyel a minket körülvevő világ épségének biztosítására törekszünk, a káros komponenseket kiszűrjük, csökkentjük, és elviselhető szinten tartjuk. Tervszerűen alakított, elsősorban megelőző intézkedések halmaza, melynek célja a károkat megelőző védelem, az okozott károk megszüntetése, az emberi környezet optimalizálása és a természeti erőforrásokkal történő ésszerű gazdálkodás. [209] [210]

Objektumspecifikus ismeretek modul

Az IDPS objektumspecifikus ismeretei kifejezetten az objektum jellemzőit tárgyalja. Általános képet ad a fizikai jellemzőkről, az objektumot körülvevő környezetről. Bemutatja azokat a szabályzatokat és dokumentumokat, amikkel egy objektumörzés során találkozhat a vagyionőr, ismerteti a biztonsági szolgálat hierarchikus felépítését, az őrzési módokat, ezek összehangolt egységét az objektumhoz kapcsolódóan. Végül bemutatja azokat az eszközöket, amikkel a mindennapi munka során találkozhatnak, és amelyek a védelmi folyamatban a támadások elhárítására használhatók.

Az objektumspecifikus modul az alábbi tantárgyakból áll, melyek céljait és tartalmát a 9. melléklet tartalmazza:

- Az objektum jellemzői,
- Belső eljárásrendek,
- Biztonsági szolgálat felépítése,
- Alkalmazott technikai eszközök.

Az objektum jellemzői

Az objektum biztonságának biztosításáért foglalkoztatott vagyonoértől alapvető követelmény, hogy a rá bízott objektum minden szegletét ismerje a pincszinttől kezdve a tetőn elhelyezett eszközökig. Tudja, hogy alapvetően milyen tevékenység folyik az objektumban, illetve ezen belül mely épületekben, épületrészekben folyik biztonsági szempontból kockázatos, és ezért fokozott védelmet igénylő tevékenység. Milyen korábbi jelentősebb biztonsági incidensek történtek az objektumban. Tisztában kell lennie az objektum működtetéséért felelős személyek feladataival, együttműködésük határaival. Az objektumismeret ugyanakkor nem áll meg a kerítésnél, az azon túli jellemzőkkel is tisztában kell lenni. Ilyen például az objektum fekvése, a településen belüli elhelyezkedése, megközelíthetősége, körülhatároltsága, az infrastruktúra kiépítettsége, a környék bűnügyi fertőzöttsége. [211] [68]

A külső kockázati elemek a vállalati döntésektől függetlenül, az objektumon kívül következnek be olyan jövőbeli események keretében, amelynek negatív következményei intézkedést kívánnak, vagy rögtön káreseményként jelennek meg az adott objektum tekintetében. Megjelenhetnek a természetben keletkező veszélyforrásként, az ember által okozott civilizációs kockázati elemekként, vagy szándékosan elkövetett cselekmények veszélyeiként egyénileg, vagy szervezeten elkövetve. [212] [213]

Belső eljárásrendek

A szabályzatalkotás célja a munkavégzés zavartalanságának biztosítása, a gondatlan, vagy szándékos károkozás megelőzése. Bekövetkezése esetén a károk enyhítése, magába foglalva az ott tartózkodó személyek életét, testi épségét, az információt, adatot, munkaeszközöket, tereptárgyakat. Emellett az egységes szemlélet kialakítása a jelen követelményeire építő biztonsági védelmi filozófia megvalósulásával, tervszerű, és megelőző biztonsági stratégia megvalósítása. Ezeket a szabályokat, az objektumban tevékenykedő alkalmazottaknak, vagyis mind a menedzsment tagjainak, mind a

dolgozóknak, az üzemeltetés munkatársainak, a biztonsági terület alkalmazottainak, illetve az objektum területére belépő vendégeknek, ügyfeleknek, külsős munkavállalóknak releváns mélységben meg kell ismerni és be kell tartani. A biztonsági szolgáltatási tevékenységet számos utasítás, szabályzat, irányítja, melyek egyes tartalmi elemeit a biztonsági szolgálatnak a rájuk vonatkozó mértékben ismerni és alkalmazni kell:[214] [215] Mind közül a legfontosabb az őrzésbiztonsági szabályzat, amely szakmai szempontból a vagyonvédelmi törvényen alapul, felsorolva többek között a vagyonvédelmi tevékenységet végző személyekre vonatkozó szabályokat. [22] Az objektumra vonatkozó rendészeti szabályok gyakorlati megvalósítását az őrutasítás tartalmazza, [216] [217] mely a legfontosabb dokumentum az őrség számára. Több helyen az egyetlen, amiből az őrök a feladatukat látják el, így a tartalmával tökéletesen tisztában kell lenniük. Emellett számtalan egyéb szabályzat rendelkezéseit is figyelembe kell vennie az őrszolgálatnak. Ilyen például a tűzvédelmi és kiürítési szabályzat, a kríziskezelési szabályzat, vagy a sugárvédelmi szabályzat, amely az ionizáló sugárzást kibocsátó anyagokkal és készülékekkel végzett munka sugárvédelmi előírásairól, a sugárterhelés ésszerű keretek közötti optimalizálásáról szól. [218] Célja a veszélyes anyagok felügyeletének szabályozása, mely feltételeivel folyamatosan biztosítja a veszélyes anyagok, és az azokkal dolgozók védelmét. [219]

Minden előírás akkor érheti el célját, ha időszakosan az objektumőrzéssel, objektumvédelemmel kapcsolatos összes feladat, folyamat elemzése, értékelése, felülvizsgálata, módosítása, ellenőrzése megtalálható itt a minőségbiztosítási célok és a minőségpolitika tekintetében. A tervre alapozva kapja a szakterület a visszajelzéseket. [220]

A kutatás témájához igazodva az oktatási terv különösen fontos, mert az őröknek minden esetben törvényesen, etikusán kell a munkájukat végezni a szaktudásukat naprakészen tartva, ezáltal minél kisebb támadási felületet teremtve maguknak, könnyebben betartatva a biztonsági szabályokat a dolgozókkal is. [221]

Biztonsági szolgálat felépítése

Az objektum komplex védelmének tervezésekor szükséges megállapítani az előőr alkalmazásának szükségét, a felállítási helyeket, az őrzési módokat, a létszámot, a szolgálati formákat, és azok eloszlását. A megbízó előírhatja csak a vagyonőr, vagy kombinált formában fegyveres biztonsági őr alkalmazását is, akik végrehajthatnak pont-

, területőrzést, járőrözést, illetve ezek kombinációját. A szolgálati formák közül alkalmazhatnak egy őröt konkrét felállítási helyen, vagy mozgóórként egy épületet, vagy annak részét biztosítva. Ezen kívül szükség lehet kutyás őrre, kíséző őrre, járőrre, recepciósrá, portásra, vagy diszpécserre. Hierarchikus szempontból pedig meg kell határozni az egyes szinteket, és a szintenként megjelenő létszámot. A biztonsági szolgálat tagjainak a fent leírtakon túl tudniuk kell, hogy az objektum őrzése során kinek mi a feladata, és ki kinek adhat utasítást a szervezeti felépítés alapján.

Alkalmazott technikai eszközök

Az általános információcsere megvalósítására számos **híradástechnikai eszközt** lehet segítségül hívni. Az őrszolgálat tagjai, a vagyonsvédelmi szolgáltató vezetősége, központi irányítása, a megbízóval történő kapcsolattartásra szolgál a mobiltelefon, tablet, számítógépes elérhetőség biztosítása email, pushup üzenet, telefonhívás formájában. A mobil eszközök és az erre fejlesztett alkalmazások gyors és hatékony kommunikációt biztosítanak az őrszolgálat tagjai között, emellett az elvégzett munka, ténye és annak minősége nyomonkövethető az őrjárat ellenőrző rendszerek alkalmazásával. [222] [223] A számítógépen tárolt bianco nyomtatványok, dokumentációk, szabályzatok ugyancsak gyors elérést nyújtanak az őrszolgálat tagjainak, emellett online elérhető szakmai, oktatási anyagok biztosításával támogatható a szakmai tudás fejlesztése. Az őrszolgálat tagjainak ezen eszközöket biztos kézzel kell tudni kezelni, a számítógéphez tartozó **irodatechnikai készülékekkel**, perifériákkal (például nyomtató, szkennel) együtt.

A beléptetés folyamatában az objektumba behozni / kivinni kívánt tárgyak kiszűrésére többféle elektronikus **csomag- és ruházat átvizsgálására alkalmas eszköz** nyújthat segítséget. Ilyen például a személyek átvizsgálása során a telepített fémdetektorkapu és a kézi fémdetektor, a testszkennel, a csomagátvizsgáláshoz használható csomagröntgen, amely lehet fixen telepített, vagy mobil kivitelű, illetve vonatkozhat nagyméretű csomagra vagy egyféle tárgy, például boríték speciális átvizsgálására. Emellett alkalmazhatók jármű, és rakományátvizsgálásra használatos röntgen berendezések is. A röntgen berendezés csak jogszabályi előírások [224] szerint alkalmazható. Üzemeltetési engedélyhez kötött, amelyhez kérelmet kell az Országos Atomenergia Hivatal felé benyújtani. Működési elvről, jellemzőiről, alkalmazási feltételeiről (például egészségügyi kockázatok, személyiségi jogok) [225] és folyamatáról az őröknek időszakosan alap és ismétlő üzemeltető vizsgát kell tenni. [226] [227] [228] A

gépjárművek ellenőrzése során a csempészaru, robbanóanyagok, fegyverek, kábítószeresek, emberek csempészetének felderítése hatékonyabbá válik, a beléptetési folyamat felgyorsítható. A kézi alvázszám ellenőrzés mellett lehetőség nyílik az alvázszkenner alkalmazására, amely integrálható a jármű tetejét figyelő kamerával, rendszámfelismerő kamerával alkalmazva pedig a gépjármű azonosításában nyújt segítséget a biztonsági szolgálatnak. [229] A rakomány ellenőrzéséhez a nagy teljesítményű mobil és fixen telepített hídmérleg nyújt segítséget.

A vagyonőr a **támadáselhárító eszközöket** tarthat magánál a vagyonvédelmi törvény rendelkezése szerint feladatellátás céljából, alkalmazni azonban csak jogos védelmi helyzetben vagy végszükség esetén lehet. A törvény megnevezi a gumibotot, örkutyát, és a lőfegyvert is a fenti kikötéssel. Emellett alkalmazható vegyi eszköz (gázsprayt) is, de csak a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló kormányrendelet korlátozása mellett. [22] [230] [231]

Őrzésvédelem modul

Az objektumőrzés keretében a vagyonőrnek tisztában kell lennie a vagyonőr általános kötelezettségeivel és jogaival, mi a szolgálat átadás-átvétel folyamata, milyen dokumentálási feladatokkal jár. Mi a formaruházat, milyen részekből áll. Ismernie kell a komplex védelem elemeit, és az objektumok főbb típusait, és annak biztonságát befolyásoló tényezőket. Emellett mit jelent a járőrözés fogalma, hogyan kell végrehajtani az épületen belüli és a kültéri járőrözést, mire kell az egyes esetekben figyelnie, hiányosság esetén milyen feladatai keletkeznek. [232] [233]

Az őrzésvédelem modul az alábbi tantárgyakból áll, melyek céljait és tartalmát a *10. melléklet* tartalmazza:

- Szolgáltatadás
- Beosztásokkal járó feladatok
- Beléptetés
- Objektumon belüli mozgás
- Kulcskezelés
- Személyvédelem
- Rendezvénybiztosítás
- Szállítmánykísérés

Szolgáltatadás

A szolgáltatadás meghatározott keretek között zajlik, melynek alapvető rendje minden objektumőrzésnél hasonló, azonban a megbízó, a vagyonvédelmi szolgáltató előírhat ennek kiegészítésére olyan feladatokat, eljárásokat, amiket az őrszolgálat tagjainak ismerni, és kötelezően alkalmazni kell. A szolgáltatadás jellemző eleme, a szolgálat átadás-átvétele, mely során a szolgálati idő leteltével a váltásra érkezők átveszik a szolgálatot. A szolgáltatátvételre érkezők kilétének, és a szolgálati okmányok ellenőrzését követően tájékozódni kell az előző váltás ideje alatt bekövetkezett eseményekről. Meg kell győződni, hogy a feladatvégzést támogató biztonságtechnikai rendszerek megfelelően működnek. Az ott bekövetkezett ideiglenes állapotváltozásokról, meghibásodásról a váltást értesíteni kell. Emellett ellenőrizni kell a használatra kiadott eszközök meglététét, megfelelő állapotát. Minden változást jelentő körülményt át kell adni a szolgálatba lépő személyzetnek, a szolgálati naplóba rögzíteni kell, és ha szükséges –és korábban nem történt meg- jelenteni kell a felettes vezetőnek.

Beosztásokkal járó feladatok:

Az élőerős védelem nagyobb létszámmal kialakított őrszolgálata különféle beosztásokkal jelenik meg egy objektumban. Bár a gyakorlatban ezek a munkakörök összemosódhatnak, az alapvető szolgáltatási feladatok megkülönböztethetők. A biztonsági szolgálat tagjainak tisztában kell lenniük, hogy az objektumhoz köthetően van-e például mozgóőr, járőr, diszpécser, vagy kutyás őr, illetve mi különbözteti meg ezeket a beosztásokat egymástól, milyen főbb feladatok jelentkeznek szolgálati formákként. [198] Tudni kell a fegyverrel történő szolgáltatadás követelményeit, ha közös feladatellátás történik az objektumban, vagy ahhoz köthetően.

Beléptetés

A személyi be- és kiléptetés feladatának végrehajtása során a jogszabályokon alapulva az objektum belső szabályozása a mérvadó, melyet a megbízó határoz meg. A vagyonőrnek tudnia kell, hogy a be-, és kiléptetésnek milyen főbb feladatai, folyamatai vannak. [234] A beléptetés folyamatához szorosan kötődik a ruházat- és **csomag-, és ruházatellenőrzés** és vizsgálat. Ismerni kell az ellenőrzés és az átvizsgálás közötti jelentéseket, és alkalmazni kell az eljárásrendet abban az esetben is, ha a ki-, belépő személy az ellenőrzést / vizsgálatot megtagadja, vagy a behozni, kivinni kívánt csomag, az abban lévő tárgy a belső szabályozás ellen szól. [235] [236] [237]

A **gépjárművel** történő belépés történhet személygépjárművel, illetve tehergépjárművel. A vagyonőrnek tisztában kell lennie, hogy milyen feladatok keletkeznek általában a gépjármű, a gépjárművezető és utasai tekintetében. A tehergépjármű ki-/ beléptetésénél ismerni kell a vagyonvédelmi szempontból nyitott és zárt rakfelületű jármű közötti különbségeket, az ehhez kapcsolódó ellenőrzési lehetőségeket, módokat, szabályokat. Tudni kell, hogyan szükséges ellenőrizni nagyobb mennyiségű, méretű, tömegű áruféleségeket, illetve csomagolt, vagy ömlesztett anyagot. Milyen eszköz, és személyi feltételei vannak az ellenőrzés végrehajtásának. Jellemzően milyen dokumentálási feladatok jelentkeznek. Milyen típusú okmányokkal találkozhat, azok milyen jellemzőkkel bírnak. Tisztában kell lennie azzal, hogy a ki-/beszállításhoz mely helyi szakterületek kapcsolódnak, például raktározás, logisztika, és kiket, minek a kapcsán kell értesítenie eltérés esetén. [238] [239]

Objektumon belüli mozgás, parkolás

Az objektumon belüli közlekedés történhet gyalogosan vagy személy-, illetve tehergépjárművel, különböző rakodó, mozgató járművekkel. A mozgásuk minden esetben kijelölt útvonalon történik a KRESZ [240] szabályai szerint, melyet különböző feltételekhez kötötten lehet szabályozni mechanikus és elektronikus eszközökkel. Egyes eszközök távolról is vezérelhetők, a biztonsági rendszerekbe integrálva. A gépjárművek tárolása, parkolása történhet felszínen, vagy mélygarázsban, illetve kültéren az őrszolgálat tagjainak kiadott parkolási rend alapján. A parkolási rend fenntartását segítik az intelligens parkolási megoldások, melyek a szabad parkolóhelyek felhasználhatósága mellett az őrszolgálatnak információt nyújt a benntartózkodás időbeni jogosultsága mellett a kijelölt parkolóhely használatáról, a kijelölt területen történő mozgás megvalósulásáról. [241] Az épületen belüli mozgás ugyancsak feltételekhez kötött, melyet a beléptetőrendszer hivatott szabályozni.

Kulcskezelés

A kulcsrendszer felépítését és a kulcskezelés rendjét a megbízó határozza meg. Az őrszolgálatnak tisztában kell lenni a jogosultságokkal, a dokumentálás rendjével, a pótkulcsok, tűzkulcsok tárolási, és felnyitási rendjével, a talált, vagy hibás kulcsok teendőivel. A kulcstárolás speciális esete a mai napig használt kulcsdobozos rendszer is, amely zárása pecsétnyomóval történik. A kulcsfelvétel folyamatában nagy segítség az

őrszolgálatnak, ha a tárolást egy elektronikus tároló automatikusan elvégzi. Ebben az esetben azonnali információt kapnak egy nyílászáró elméleti állapotáról. [242]

Emellett megbízói igény merülhet fel a céges gépjárművek ügyintézői feladatainak ellátására, így a gépjárművek kulcsainak, pótkulcsainak dokumentált kezelésére, a gépjárművek indítására, és érkeztetésére, szemrevételezésére, okmányok, és a gépjárműhasználathoz köthető eszközök átadására-átvételére. [243]

Személyvédelem

A személyvédelem célja az emberek életének, testi épségének, emberi méltóságának megóvása a jogszabályi keretek között. Ezen védett személyek pontosan definiálható veszélyeztetettségi körhöz tartoznak. Védelmük ellátható közvetlen személyőrzéssel, a munkavégzés helyének, lakhelyének biztosításával, a rendezvények, programok biztosításával, illetve az utazás során tett személyvédelmi feladatok ellátásával. [244] [245] Az objektumvédelmi szolgáltatás során nyújtott személyvédelmi feladatok ellátása általában eseti és időszakos jellegűek, egy adott eseményhez köthetők, például stratégiai tárgyalások, személyügyi fegyelmi eljárások, rendezvények esetén. Az oktatásban részt vevők megismerik a megbízó által kért személyvédelmi tevékenység formáit, az általános, és zavaró körülményekhez kötött eljárásokat, feladatokat. [246] [247]

Rendezvénybiztosítás

Redezvényként tekinthetünk minden olyan eseményre, amelyet egy közösség részére meghatározott célból, helyen és időben szerveznek. [5] Az objektum területén, a megbízó tevékenységéhez, munkavállalóihoz köthető rendezvények nem bejelentéskötelesek, vagyonőri biztosításuk objektumvédelmi szempontból fontos, különösen rendkívüli események bekövetkeztekor, vagy annak gyanúja esetén (pl. tűzjelző rendszer beindulásakor). A vagyonőröket meg kell ismertetni ezen rendezvényfajtákkal, a várható általános, és speciális teendőkkel. A konkrét, és részleteiben is tárgyalt teendők természetesen mindig csak az éppen megrendezésre kerülő eseményhez köthetők.

Szállítmánykísérés

Az objektumban folyó tevékenység igényelheti egyes eszközök, iratok, veszélyes anyagok objektumok közötti rendszeres vagy eseti szállítását, melyet polgári jogi szerződés alapján a biztonsági szolgálat tagjai biztosíthatnak, kísérhetnek,

ellenőrizhetnek. A feladat vonatkozhat tárgyra, vagy a tárgyat mozgató személyre, mely történhet külön gépjárműben, vagy a szállító járműben.

Biztonságtechnika modul

Az objektum komplex védelmének egyik eleme a biztonságtechnikai rendszerek, elemek alkalmazása, mely a mechanikai védelmi elemek mellett az elektronikus biztonságtechnikai rendszereket is magába foglalja. A vagyonőröknek az objektumhoz köthető eszközöket stabilan kell tudni működtetni, érteni az alapvető működési elvét, és a korlátait. Az eszközöket a lehetőségekhez, technikai korlátokhoz mérten a kor kihívásaihoz, igényeihez igazodva szükséges használni. Ismerniük kell az objektumba telepített beléptető, behatolásjelző, videó megfigyelő, tűzjelző, oltó, kulcskezelő rendszereket, ezek önállóan is működőképes alrendszereit, alapvető működési elveit, egymás közötti logikai kapcsolatokat, illetve az integrált felületre beérkező jelzéseket, információkat. Tudni kell ezeket a rendszereket önállóan is működtetni a felügyeleti rendszer meghibásodása esetén. [248] [249] [250]

A biztonságtechnika modulban az alábbi tantárgyak szerepelnek, melyek céljait és tartalmát a *11. melléklet* tartalmazza:

- Mechanikai védelem
- Behatolásjelző rendszer,
- Beléptető rendszer,
- Videó megfigyelő és rögzítő rendszer,
- Tűzjelző és oltó rendszer,
- Integrált biztonságtechnikai felügyeleti rendszer,
- Egyéb védelmi rendszerek.

Emellett az őrszolgálat tagjainak ismernie kell az új típusú kihívásokra fejlesztett, és az objektumba telepített eszközök üzemeltetési jellemzőit. Ilyen eszköz ma például a drónok elleni védekezési intézkedések, az érintéses vagy érintésnélküli biometrikus eljárások, a hőkamerás testhőmérséklet mérés a járvány elleni védekezésben, a tárgykövetés kamerarendszeren keresztül, vagy a modern felügyeleti rendszerek. [251] [252]

Mechanikai védelem

A mechanikai védelem elsődleges szerepet játszik az objektum védelmében, fizikai visszatartó erőt jelent az elkövető feltartóztatásában. Ennek megvalósítása a kültéri védelmi elemeken túl, a héjvédelmi és a tárgyvédelmi elemekkel valósítható meg,

melyekről a biztonsági szolgálat tagjainak tudni kell a védett objektumhoz kapcsolódóan.
[253] [254]

A védelmi eszközök számos elv szerint csoportosíthatók, a kutatás azonban objektumvédelmi szempontból az alábbiak szerint sorolja rendszerbe az eszközöket:

- Kültéri / beltéri eszközök,
- Gyalogos / gépjármű számára telepített eszközök,
- Aktív / passzív eszközök,
- Mobil / fixen telepített eszközök,
- Üzemeltetési időszak általános eszközei / speciális védelmi igények eszközei.
[255] [256]

Behatolásjelző rendszer

A behatolásjelző rendszer szerepe, hogy jelezze az illetéktelen behatolást az objektum, védett tér területére, a személyhez, vagy tárgyhoz rendeltén. A komplex védelmi rendszerben a mechanikai védelem megsértését jelzi az élőerő számára, feltartóztatva az elkövetőt, míg az őrszolgálat tagja a helyszínre ér ellenőrzés, intézkedés céljából. Hagymahéj szerű felépítésével védelmi körök építhetők ki a kültéri védelem, a terület, tér, személy, és tárgyvédelem formájában. Az őrszolgálat elsődleges feladata a beérkező jelzésekre történő mielőbbi reagálás, de ismerniük kell a rendszer felépítését, használatát, a jogosultságukhoz rendelt feladatokat.

Beléptető rendszer

A beléptető rendszerek célja, hogy a behatolásjelző rendszer kikapcsolt állapotában is szabályozza az épületbe bejutás lehetőségét, és folyamatát, a benttartózkodást figyelemmel kíséresse. A beléptető rendszer alkalmazásakor a belépési/kilépési jogosultság megállapítása, a belépő/kilépő azonosítása, és az áthaladás szabályozása a legfőbb feladat. A beléptető-rendszerek ezen kívül rendelkezhetnek például munkaidőnyilvántartás, rendszámfelismerés funkcióval, vagy fogadhatják a tűzjelző rendszer jelzéseit, vezérelhetnek kulcsnyilvántartó rendszert. A biztonsági őr feladata, hogy ezen rendszereket az objektumban stabilan tudja működtetni nem csak a beléptetés folyamatát végigkísérve, hanem az esetleges beavatkozás szempontjából távolról is vezérelve.

Videó megfigyelő és rögzítő rendszer

A videó megfigyelő rendszer célja, hogy az objektumhoz köthető mozgásokat, távolról megfigyelhesse az őrszolgálat, egyszerre több kameraképet összevetve információt

kapjon az eseményekről, az intézkedését támogassa. A felvételek visszakereshetőségével pedig a cselekmény rekonstruálása még bizonyos ideig rendelkezésre áll. [257] Az őrszolgálat tagjainak tisztában kell lenniük a CCTV (Closed Circuit Television) rendszer működésével, a képrögzítéshez kötődő, őrszolgálatot is érintő feladatokkal, a hibajelzésekkel, és a videó megfigyelő helyiség használatának szabályaival.

Tűzjelző és oltó rendszer

A komplex védelemben helyet kapó tűzjelző rendszerek célja, hogy az objektumban keletkező tüzet korai szakaszban legyen képes érzékelni, és az objektumban tartózkodóknak jelezni, a jelzést a tűzoltóság felé továbbítani. Emellett vezérlő szerepet is betölthet, például vezérelheti a légtechnikát, a belépési pontokat, a felvonókat, az oltórendszert. A biztonsági őrök esetében alapkövetelmény a rendszer feladatvégzéshez igazodó szakszerű és pontos ismerete, mert a tűzjelzés azonnali beavatkozást, intézkedést igényel az élet, és a vagyon védelme érdekében. [36] [258] [259] [260]

Az oltó rendszer a tűzjelző rendszer jelzésére indul, mellyel kapcsolatban vagy nincs élőerős beavatkozás, vagy amennyiben ésszerű körülmények között kivitelezhető elvárt, hogy az őrszolgálat tagjai egy gyors személyes ellenőrzéssel is meggyőződjenek a jelzés indokoltságáról. Ilyen esetben az objektumőrnek tisztában kell lennie a folyamatban helyet kapó felelősségével, és ehhez mérten szükséges a tudását, tapasztalati eljárását frissen tartani.

Integrált biztonságtechnikai felügyeleti rendszer

A felügyeleti rendszer a biztonsági szolgálat részére összefogja a biztonságtechnikai és épületfelügyeleti rendszerek jelzéseit, és vezérelhetőséget biztosít az üzemeltetési feladatokat illetően. Segítségével nem csak vizuális értelemben, hanem logikai összefüggéseikben is, könnyen áttekinthető felületen jeleníthető meg egy vagy több rendszer, legjellemzőbben a beléptető, behatolásjelző, videó megfigyelő, tűzjelző rendszer. Emiatt az őrszolgálatnak fel kell ismerni a jelzéseket, és végre kell tudni hajtani az egyes elemek vezérlését. Ettől függetlenül, többnyire üzemműködés esetén az egyes rendszereket a központi vezérlő egységről, és a saját szoftver felületről is ugyanazon stabil tudással és gyakorlattal kell tudni kezelni, így a felügyeleti rendszer a mindennapok munkavégzését ugyan kényelmesebbé teszi, de az alap rendszerek működtetését nem váltja ki.

Egyéb védelmi rendszerek

Drónvédelem: A drónok ma már számtalan területen nyújtanak segítséget, például szállításra, tűzoltásra, mezőgazdasági tevékenységre, távlati fotózásra, és objektumvédelemre is használhatók. A védelem kiegészítésére, a tevékenységek, az események távoli megfigyelésére, például riasztásra, vagy a járőrtevékenység támogatására vethetők be. A drónokra különböző kiegészítő elemek rögzíthetők a drónhasználat céljához igazodva, pl. kamera, hőkamera, ultrahangos, vagy mikrohullámú érzékelő. A drónhasználatot ma már az Európai Unió irányelveket követő hazai szabályozás szigorúan szabályozza, így annak felhasználási feltételeivel alaposan tisztában kell lenni, mielőtt a komplex védelmi rendszerbe bekerül. [261] [262] [263] [264] [265] [266]

Előfordulhat az is, hogy az objektum, az abban folyó tevékenység, az ott tárolt anyagok, a bent tartózkodó személyek miatt érdeklődésre tart számot. A kívülről érkező drónok illetéktelenül végezhetnek megfigyelést, információt gyűjthetnek, bizonyos dolgokat bejuttathatnak, szándékos károkozást, vagy rendzavarást hajthatnak végre, veszélyhelyzetet idézhetnek elő, balesetet okozhatnak. Az objektum megközelíthetőségének kockázati elemzését követően meghatározásra kerülnek a drónmegközelítést érzékelő rendszerek, melyet követően bevetethők a drónzavaró, drónelfogó eszközök. [267] [268] Az őrszolgálat tagjainak tisztában kell lenni a drónhasználat szabályaival és technikai kivitelezésével, a felderítésre, és elhárításra vonatkozó előírásokkal. [269] [270]

Kaputelefon rendszer: A biztonságtechnikai megoldások közül a beléptető rendszer kiegészítő eleme, aminek jelzései a biztonsági szolgálathoz futnak be akár az objektum több pontjáról összerendelten, több felállítási ponthoz rendelten. Többnyire az objektumok alacsony forgalmú belépési pontjain használatos, vagy a fő belépési időn túli bejutást támogatja.

Hangosító rendszer: Az épületeken belüli egyidejű információadásra alkalmas. Az őrszolgálat tagjai tájékoztatást adhatnak a benntartózkodó személyek számára az épület kiürítésekor, vagy téves tűzjelzés esetén a kiürítés elmaradásáról formaszöveg bemondásával.

Sebességmérő kamerák: Az ipari objektumon belüli közlekedési rend fenntartására alkalmazható általában nagy belterületek megtételéhez köthetően, ahol a sebességtúllépés

valós problémaként jelentkeznek. Az őrszolgálat tagjai is végezhetik megbízói megrendelés alapján, mely során egy sebességmérésre is alkalmazható kamerát kezelnek az őrök, azonban a képtartalomhoz köthető intézkedéseket már a megbízó végzi.

Rendkívüli események kezelése modul

„Rendkívüli esemény alatt értjük az adott objektum, szervezet funkcionális feladatainak ellátását akadályozó, vagy megbénító szándékos, vagy súlyosan gondatlan magatartások, illetve váratlan események összességét, amely magában hordozza a személyek életének, testi épségének veszélyeztetettségét, vagyoni kár és egyéb hátrány bekövetkezésének lehetőségét.” [271]

Számos vállalat foglalkozik ma már az üzletfolytonossági folyamatokkal és erre vonatkozó tervek kidolgozásával (BCM - Business Continuity Management, BCP – Business Continuity Plan). Ennek része a rendkívüli események kezelése és a veszélyhelyzeti tervezés (EM – Emergency Management) a krízismenedzsment kialakításával (CM - Crisis Management). Ennek a folyamatnak, a terveknek a kidolgozásával többnyire a biztonsági szakterület foglalkozik, a krízismenedzsment tagja a biztonsági vezető is, a végrehajtásban pedig jelentős szerep jut a biztonsági szolgálatnak is. [272] Jelen modul a biztonsági szolgálat gyakorlati teendőit foglalja össze ebben a folyamatban.

A rendkívüli események modulban az alábbi tantárgyak szerepelnek, melyek céljait és tartalmát a 12. melléklet tartalmazza:

- Rendkívüli események
- Kríziskezelés
- Katasztrófakezelés
- Intézkedéstaktika
- Kriminálisztika

Rendkívüli események

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája felsorolja azokat a legfőbb elemeket, és veszélyforrásokat, melyek egy ország, egy nemzet biztonságára hatással lehetnek, melyek körül egyes tényezők hatással lehetnek a védett objektumra is. [273] [274] Az ebben említettek mellett az objektumra, az abban folyó tevékenységre, és személyekre még számos egyéb esemény is hatással lehet, amelyeket sokféle szempont szerint lehet

csoportosítani. A biztonsági szolgálat feladata ezt felismerni, és legjobb tudásához mérten reagálni, intézkedni. [275] [276] [277]

Kríziskezelés

A kríziskezelés során a krízismenedzsment tagjai egy nem kívánt, az üzletfolytonosságra hatást gyakorló állapot megelőzésével, és folyamatos vagy időszakos kezelésével törekednek a normál működéshez visszatérni, vagy ezt a körülményekhez igazodva a lehető legközelebb hozni. Krízishelyzetet számos esemény idézhet elő egy vállalat életében. A kutatás készültekor az egyik aktuális és globális szinten ható esemény a SARS-CoV-2 koronavírushoz köthető. Folyamatos feladatként jelentkezik az általa okozott COVID-19 nevű betegség hatásainak mérséklése, kezelése, így a kríziskezelést és az ehhez köthető biztonsági szolgálatot érintő feladatokat a pandémiakezelésre fókuszálva mutatom be. [278] [279]

Katasztrófaelhárítás

A katasztrófa olyan esemény, mely során az élet, az életfeltételek, anyagi javak, a természeti környezet jelentős mértékben károsodik egy elemi csapás, ipari szerencsétlenség, vagy más pusztító hatású természeti jelenség, civilizációs esemény hatására. [280] [281] A katasztrófák legjellemzőbb eleme, hogy előre nem vagy csak nehezen érzékelhetők, jelezhetők. Időbeni lefolyásuk, mértékünk, bekövetkezési helyük, és hatásuk becslése rendkívül nehéz feladat. [282] Ennek ellenére felkészülést igényel a biztonsági szolgálattól, és természetesen az objektumban tartózkodó emberektől is a rájuk háruló feladatok függvényében. Mindezek alapja az ismeretek szinten tartása mellett a folyamatos fejlesztés, ismeret bővítés, gyakorlati tapasztalatok gyűjtése, mellyel értékes időt nyerhetünk a felismerésben és az intézkedésre fordított folyamatban. [283]

Intézkedéstaktika

Az intézkedéstaktika jogszabályokban, belső normákban meghatározott jogok és kötelességek végrehajtásának módját, módszereit mutatja be, melynek meg kell felelnie a jogszerűség, szakszerűség, biztonság, arányosság objektivitás, és eredményesség elvének. Az őrszolgálat tagjainak ismernie kell az intézkedést befolyásoló objektív és szubjektív tényezőket, körülményeket, a szolgálati és támadáselhárító eszközökre vonatkozó követelményeket, alkalmazási taktikákat, az intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáit. A biztonsági őrnek emellett tisztában kell lenni a

fegyveres biztonsági őrseg jogaival, hiszen intézkedésük során itt érhető tetten a legtöbb gyakorlati megvalósításban fellelhető különbség. [284] [285] [286]

Kriminalisztika

Bár a vagyonőri feladatellátás során nem szükséges a teljes körű kriminalisztikai felkészültség, a hatósági munkavégzés támogatása érdekében a vagyonőrnek ismernie kell a helyszínbiztosítás feladatait, a tárgyi eszközök sértetlenségét biztosító eljárást, a személy-, tárgy-, és helyszínleírás jellemzőit, egy adott esemény dokumentálásának folyamatát. Emellett szükséges ismerniük az adatgyűjtési módszereket, a helyszínbiztosítás, a helyszíni szemle, a kihallgatási fogások jellemzőit, az elfogásra, és a hatósági tanukra vonatkozó taktikai ajánlásokat a munkakörük szakszerű ellátásának mértékében. Emellett a viktimológiával is érdemes foglalkozni, hiszen az őrszolgálat tagjai is válhatnak a bűncselekmények célpontjaivá, akadályokká, olyan személyekké, akik tudatosan vagy gondatlanul elősegítik egy bűncselekmény elkövetését. [287]

Információbiztonsági modul

A vállalatokon belüli folyamatok legtöbbje ma már informatikai támogatottsággal bír, amely mögött azonban ugyanúgy emberek állnak fejlesztőként és felhasználóként egyaránt. Az emberi tényező jelentős kockázati szereppel bír, hiszen a munkatársak kapcsolatba kerülnek adatokkal, fizikai eszközökkel, alkalmazásokkal, emberekkel, melyek jelzéseire a biztonsági kultúra alapján, a biztonságtudatos gondolkodásuk révén reagálnak. Ahhoz, hogy ez a kockázati elem alacsony szinten tartható legyen, a vállalathoz köthető személyek gondolkodását folyamatosan fejleszteni szükséges, és ez alól a biztonsági szolgálat tagjai sem kivételek.

Az információbiztonsági modulban az alábbi tantárgyak szerepelnek, melyek céljait és tartalmát a *13. melléklet* tartalmazza:

- Biztonságtudatosság,
- Adatvédelem,
- Információbiztonság,
- Számítástechnika.

Biztonságtudatosság

A biztonságtudat, a digitális írástudás fejlesztésének komoly szerepe van a fenyegetések és veszélyek elkerülésében, felmérésében, és elhárításában. Olyan folyamatosan

fenntartott kompetenciával kell az őrsgolálat egyes tagjainak rendelkezni, melyek a biztonságot fenyegető helyzetek megoldásában hatékony és eredményes cselekvést tesz lehetővé. Ennek része a szakmai ismeretek alkalmazásán túl az OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) alapelvekre épített digitális kompetencia fejlesztése, a Social Engineering technikák felismerése, és elkerülése is, ami az ismeretterjesztésen, a veszélyekre való figyelemfelhíváson keresztül a digitális eszközök biztonságos használatának elsajátításában nyújt segítséget. [288] [289] [290] [291] [292] [293] [294] [295] [296] [297]

Adatvédelem

Az Európai Parlament és Tanács 2016/679. számú Általános Adatvédelmi Rendelete és Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy mindenkinek jog a van a személyes adatai védelméhez, amit sarkalatos törvényben kell rögzíteni. Ennek megvalósulása egyrészt a Polgári Törvénykönyvben történik meg, másrészt az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben. A szabályozás előírja, hogy az adatkezelőnek az érintett jogainak érvényesülését műszaki és szervezeti intézkedésekkel kell elősegítenie. Az ennek hatására létrejövő vállalati adatvédelmi szabályzat, a GDPR okozta változásokhoz köthető szabályozások a biztonsági szolgálat tagjaira is vonatkoznak, melyet meg kell ismerniük, és a munkavégzésükhöz köthetően kell alkalmazniuk. [298] [299] [300]

Információbiztonság

A számítógépes rendszerek a mindennapjaink részévé váltak. Az itt zajló információs folyamatban résztvevő személyek ugyan különböző mértéken érintettek, de legyen az informatikai szakember, vagy egyszerű felhasználó, egy közös bennük, mindannyian aktív szereplői az információbiztonság megteremtésének. Cél a digitális információ védelme, az üzletmenet folytonosság biztosítása, az anyagi vagy reputációs károk megelőzése az informatikai higiénian keresztül. Ennek megvalósítása érdekében minden felhasználó felelőssége a példamutató és felelős magatartás tanúsítása. [301] [302] [303] [304]

Számítástechnika

Az őrzésbiztonsági teendők ellátása ma már jellemzően elektronikus eszközök segítségével történik, mely során az őrsgolálat tagjainak a számítógépet, és az azon futó

alkalmazásokat magabiztosan kell kezelniük, emellett a csatlakoztatott periférikus eszközöket is tudniuk kell használni. Mindezek alapja, hogy értik az elvi működést, a hálózatra csatlakozás felelősségét.

Kommunikáció modul

A kommunikáció az emberek között létrejövő üzenetek szabályozott cseréje, ami kölcsönös, dinamikus, kétirányú folyamat. Az örzésvédelmi tevékenységben az anyanyelv mellett ma már egyre többször idegen nyelven is elvárt a magabiztos kommunikáció, amire konfliktushelyzetben, érdek, vagy nézetkülönbség, nem megfelelő kommunikáció vagy viselkedés esetén magabiztosan kell tudni alkalmazni. Az emberek közötti interakciók helyes kezeléséhez a pszichológia, a konfliktuskezelés, és a kríziskommunikáció nyújt alapot, a személyes attitűdök tudatos alakításával, és alkalmazásával támogatva. [305] [198]

A kommunikáció modulban az alábbi tantárgyak szerepelnek, melyek céljait és tartalmát a *14. melléklet* tartalmazza:

- Pszichológia,
- Személyes attitűdök,
- Kommunikáció,
- Idegen nyelv ismerete,
- Konfliktuskezelés,
- Kríziskommunikáció.

Pszichológia

A vagyoniörök a pszichológia tudományával a munkavégzésük alatt folyamatosan kapcsolatba kerülnek a környezetből érkező vagy éppen elmaradó hatások miatt, melyekre az elvart módon reagálniuk kell. A reakciót számos tényező befolyásolja, a tantárgy keretében a munkavégzéshez legszorosabban köthetőkről esik szó. [306] Emellett figyelmet kell fordítani az örök pszichés állóképességének fejlesztésére is, mert a feladatukhoz köthetően előfordulhat, hogy váratlan tényezőkkel kell szembesülniük. Történhet olyan traumát okozó esemény is, ami a napi stresszforrások fölé érkezik, és szerencsés, ha az ör ezt saját magán, illetve a munkatársán felismeri, szükség szerint pedig segítséget tud kérni. [307] [308] [309] [310] [311] [312]

Kommunikáció

Az emberi kommunikáció egy olyan kétirányú, dinamikus, szociális folyamat, amelyben az üzenetek cseréje szabályozottan zajlik az akaratunk érvényesítése érdekében verbális és nonverbális formában. A biztonsági szolgálat tagjainak a feladatuk ellátásához és az intézkedések végrehajtásához mindkét formát jól kell ismerni, és tudatosan alkalmazni az ügyfelek, munkatársak, vezetők, hatóságok, idegenek felé. Emellett kommunikációjuk során alkalmazkodniuk kell a fogyatékkal élő személyek lehetőségeihez. A kommunikációt a vagyonőrnek kell irányítani, melynek a szakmai felkészültségen alapulva egyértelműnek, határozottnak, hitelesnek, és egyben udvariasnak kell lennie. A verbális és metakommunikációnak összhangban kell lennie, mely mellett a másik felet is figyelnie és értékelnie kell. Szlengtől, szakzsargonától mentesen, tömören, célratorően, illedelmesen kell az információkat átadni. [313] [314] [315] [316] [317] [318]

Idegen nyelv ismerete

Az objektumvédelmi feladatok ellátása során egyre jelentősebb szerep jut az idegen nyelv –legfőképpen az angol nyelv– ismeretének mind az objektumvédelmi, a rendezvénybiztosítási, mind a recepciós és ügyfélszolgálati feladatok teljesítésében. Az alapvető kommunikációs párbeszédnél túl speciális magánbiztonsági (rendészeti) szaknyelvet érintő szókincskészletre is szükség van egyes vagyonőri munkakörökhöz köthetően, melyet a vagyonőröknek magabiztosan kell tudni alkalmazni a mindennapi feladatok ellátása és az intézkedések során is. Bár az IDPS keretén belül az időkeret miatt nem nyílik lehetőség rendszeres személyes gyakorlásra, azonban a főbb pontok átismétlése, a modellezhető beszédhelyzetek párbeszédpanelekként történő létrehozása FRONTEX és MOP keretrendszeren alapulva és E-learning felületen megjelenítve a gamifikáció eszköztárával támogatva mindenképpen hasznos a szakmai szaknyelvi készségek önálló gyakorlásának kiegészítésére. [179] [319] [320] [321] [322]

Személyes attitűdök

Az érett személyiség számos tényezőn alapul, a tantárgy ezeket veszi sorra. Bemutatja azokat az elvárható tulajdonságokat, amelyek a vagyonőri feladatellátás sikerességét mozdítja elő, és hosszú távon fenntartja. [323] [324]

Konfliktuskezelés

„A konfliktusnak számos definíciója létezik. A mediációban alkalmazott konfliktusfogalom szerint, konfliktusnak azokat a feszültséggel teli helyzeteket nevezzük,

amelyekben két ember (csoport) törekvései, nézetei, gondolkodása stb. összeegyeztethetetlennek tűnnek.” [325] A konfliktusok lehetnek belső és szociális konfliktusok. A vagyonőri munkavégzés során a szociális konfliktusok megoldására fókuszálók, első sorban a munkatársakkal és az ügyfelekkel történő interakciókra figyelve, a szolgáltató jellegű gondolatmenetet szem előtt tartva. A konfliktuskezelés megfelelő kommunikációval, a hangnem, hangsúly, és a tartalom helyes megválasztásával, az okok megtalálásával, kézben tartható irányt ad, melyben az esetleges kényszerítő testi erő alkalmazása is elkerülhető lehet. A tantárgy kiemelten foglalkozik az agresszív viselkedésformával, működésének hátterével, fokozataival. Az őrszolgálat intézkedése kapcsán döntő jelentőségű az agresszív viselkedés okainak megértése, megelőzése, felismerése, kezelése. [326] [327] [328] [329] [330]

Kríziskommunikáció

„A katasztrófa egy olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket veszélyezteti, károsítja. A kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, nemzetközi segítség igénybevételét igényli”. [331]

A katasztrófahelyzet előtti fordulópontot, amikor még visszafordítható a katasztrófahelyzet bekövetkezése, krízisnek, krízishelyzetnek nevezzük. Ilyen helyzetben az emberek (külsős személyek, munkatársak) igénylik a tájékoztatást, amit kríziskommunikációnak végeznek az erre dedikált szakemberek. A krízishelyzet kezelése egy komplex folyamat, az ehhez köthető tudatosan szűrt, tényszerű, hiteles tájékoztatás pedig döntő jelentőségű a munkatársak vezetőségbe és a hozott intézkedésekbe vetett bizalmának, és ezáltal aktivitásuk, együttműködésük szempontjából. Fontos ezért lehatárolni a krízishelyzet kezelésében a biztonsági szolgálat feladatait, és meghatározni az alkalmazott kommunikációs stratégiát, a részükről kiadható, a munkavégzéshez kötődő információkat. [332] [333] [334]

Részkövetkeztetések

Kutatásom eredményeként létrehoztam a „A vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési tervét”, röviden az IDPS-t, összeállítottam a pedagógiai és szakmai programját, és meghatároztam azokat a jellemzőket, amik mentén a programot működtetni lehet. Ezen eredmény alapján igazoltnak látom a harmadik hipotézisemet, mely szerint

Feltételezem, hogy az állami és magánszektor élőrős védelme a hatékonyság fenntartása érdekében az általánostól eltérő speciális felkészítést igényel. Feltételezem, hogy a hatósági jogkörű és kombinált struktúrával bíró szervezetek őrzésvédelmi rendszerének sajátosságai szükségessé teszik az ezen a területen alkalmazott vagyonőrök képzésének specializálását.

Ennek érdekében azokat a didaktikai fogalmakat kutattam, amelyek az IDPS pedagógiai programjának alapját képezik. Kiegészítettem a tanítás-tanulási folyamat cél- és követelményrendszerével, és a didaktikai feladatokkal. Kiemeltem kutatásomban az andragógiai ismereteket és sajátosságokat. Megvizsgáltam, hogy az élethosszig tartó tanulást milyen technológiai vívmányokkal lehet támogatni. Végül meghatároztam azokat a vezetői és folyamatmenedzselési- felülvizsgálati feladatokat, melyek a képzés sikerességét támogatják.

Ezt követően kidolgoztam az IDPS alapvető működtetési jellemzőit. Ennek keretében egy olyan folyamatos képzési lehetőséget hoztam létre, amely az objektumspecifikus gyakorlati ismeretek átadására koncentrál. A programban több tudományág különböző ismereteit gyűjtöttem össze, amit modulrendszerbe foglaltam. A szakmai tartalom tervezésekor figyelembe vettem a szolgáltató éves, kötelezően tartott oktatásait is. A jelenléti oktatás tananyaga nem tartalmazza a vagyonőri speciális ismeretekhez köthető feladatokat, például az értékszállítást, a recepciósi, ügyfélszolgálati feladatokat, vagy a kutyával adott szolgálatot. A képzés tananyagát úgy alakítottam ki, hogy egy alapszintű stabil szakmai tudást már feltételeztem. Az új belépő ör betanító oktatása ennek a programnak nem része. Az oktatók a biztonsági terület munkatársaiból, vezetőiből, a szolgáltató képviselőiből, és a meghívott előadókból tevődhet össze.

Kutatásom végső fázisában az IDPS pedagógiai programját szakmai tartalommal töltöttem meg. Kidolgoztam a modulokhoz kötött tantárgyak célkitűzéseit és tartalmi elemeit, melynek célja volt, hogy indítógondolatként szolgáljon az objektumhoz köthető egyedi ismeretek összeállításához a gyakorlatban. Az IDPS szakmai tartalmát ugyanis minden esetben az adott objektum sajátosságaihoz, a biztonsági stratégiához, az ott folyó tevékenységhez, szabályokhoz, vállalati kultúrához kell igazítani.

A tantárgyak tartalmát úgy állítottam össze, hogy speciális objektumok, komplex objektumbiztonsági tevékenység esetén is lefedettséget nyújtson a legfőbb szakmai tartalom tekintetében. Mindezek közül is kiemelkedik a hatósági jogkörű tevékenységet

folytató megbízók objektumainak védelme, mert a hatósági jogkörből adódóan olyan, az ügyfelek számára negatív következményekkel (pl. büntetési tételek, kötelezvények) járó döntések szülehetnek, melyek néhány ügyfelet a döntési folyamat késleltetésére, megakadályozására, módosítására ösztönözhet. A hétköznapiak mondható kockázatok, azok bekövetkezési gyakorisága miatt a biztonsági szolgálat belső képzése kiemelt fontosságú az összehangolt munkavégzés megvalósítása érdekében ezen speciális objektumokban.

Összefoglalva az IDPS szakmai tartalmát alkalmasnak találtam a folyamatos belső képzések előkészítésére, folytatására, fejlesztési irányának meghatározására.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

A kutatás kulcsfontosságú célja az volt, hogy egy olyan, a védett objektum őrzésvédelmi tevékenysége alatt működtethető belső képzési programot hozzak létre, amely alkalmas arra, hogy a hazai foglalkoztatási viszonyokhoz alkalmazkodva hosszútávon rugalmasan működtethető legyen a vagyonőrök szakmai fejlesztését támogatva a folyamatos ismeretátadáson keresztül, a biztonsági kihívásokra kockázatalapú elemzéssel naprakészen reagálva. **Kiemelten fontosnak tartottam, hogy a gyakorlatban is alkalmazható rendszert építsek fel** az ok-okozati összefüggések megismerését követően. A vagyonőrök szakképzési programján alapulva létrehozott IDPS-t alkalmasnak tartom arra, hogy a biztonsági szolgálat tagjainak biztonság tudatos és proaktív szemléletét mind rövid, mind hosszú távon fejlessze.

Ahhoz, hogy a programot kialakítsam, számos értekezést, kutatást, publikációt, könyvet tanulmányoztam át, szakmai munkámhoz köthetően kérdeztem meg kollégákat, olvastam interjúkat, elemzéseket, vettem részt kutatómunkában („*Integrált Intelligens Vasútfelügyeleti Rendszer kifejlesztése*” GINOP-2.2.1-15-2017-00098) annak érdekében, hogy a hazai foglalkoztatási helyzetet minél szélesebb látószöggel ismerjem meg, és támasszam alá a képzés létjogosultságát, a folyamatos képzés kiemelt szerepét. Ennek eredményeképpen hoztam létre egy olyan belső képzési programot, amely a jelenkor szakmai és pedagógiai lehetőségeit, elvárásait figyelembe veszi, amely a beavatkozó módszerek alkalmazása mellett kiemelt figyelmet fordít a megelőző módszerekre is az elméleti és gyakorlati ismeretek strukturált rendezése révén.

Az általam létrehozott program, -a **Vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési terve-**, az **IDPS** általános elveivel és tantárgyaival biztosítja a vállalatokhoz, tevékenységekhez, és objektumokhoz igazodó alkalmazhatóságot. Egyidejűleg lehetőséget nyújt a biztonsági stratégia részeként a biztonsági kihívásokra adott válaszok, a vállalatok működéséhez, és az objektumok egyedi jellemzőihez igazodó ismeretek beágyazására is.

Az elsődleges tervem az volt, hogy jelenlét alapú képzési programot alkossak, azonban a folyamat-tervezés során nyilvánvalóvá vált, hogy a meghatározott ismeretanyag olyan szerteágazó és mélységében is gazdag, hogy csak E-learning kiegészítéssel teljesíthető érdemben az 1 éves képzési ciklus alatt. Természetesen a csak jelenléti oktatással is bővíthetők az vagyonőrök ismeretei, ekkor azonban a tananyag töredéke adható át az éves periódusban.

A programot úgy dolgoztam ki, hogy egyidőben lehet bekapcsolódni a több éve aktívan gyakorló vagyondőről kezdve a pályakezdőig, amely figyelembe veszi a feladatkör és a szakmai tapasztalatok mellett az életkori sajátosságokat is a sokszínűség kezelésén, a párhuzamosításon, és a munkavégzés közbeni mentoráláson keresztül.

Az IDPS pedagógiai elveiben nagy hangsúlyt fektettem az IKT eszközök, és lehetőségek felhasználására, a jelenkori lehetőségek felhasználására. Az IDPS pedagógiai és szakmai tartalmának összeállítását követően, a jelen kutatáson túlmutatva további elemzést, tervezést javaslok az E-learning tananyag, és a számonkérés folyamatának, tartalmának összeállításához.

Véleményem szerint a kialakított IDPS nem ígér könnyű utat a biztonsági szakembereknek, oktatóknak, és a vagyondőröknek sem a jelenlegi foglalkoztatási helyzetben, mert a megvalósításhoz folyamatos rugalmas hozzáállás, a környezetben történtek érzékeny és kritikus megítélése, az önképzés igénye, és rendszeres felkészülés szükséges. Ugyanakkor hiszem, hogy mindezek ellenére is a cél nemes, a ránk bízott élet, testi épség, vagyontárgyak, adatok védelme, a bizalom emelése érdekében a befektetett energia meghozza a gyümölcsét, és egységesítve növeli a biztonsági szintet, közösséget épít, hozzájárulva az üzletfolytonossághoz, a közbiztonság növeléséhez, az egyéni biztonságérzet javításához.

Új tudományos eredmények

A kutatásom új tudományos eredményei:

1. tézis: A biztonsági kihívások elemzését követően igazoltam, hogy a vagyonőrök szakmai felkészítése a jelenlegi és jövőbeni biztonsági kihívások tükrében folyamatosan fejleszthető. Meghatároztam a képzési igények azon elemeit, melyek mentén a vagyonőrök objektumspecifikus képzési programja felépíthető.
2. tézis: A hazai magánbiztonsági területre ható törvényi szabályozás vizsgálatát, valamint a vagyonőrök hazai foglalkoztatási körülményeinek elemzését követően igazoltam, hogy egy objektumspecifikus képzési terv javít a vagyonőrök képzési színvonalán a jelenlegi szabályozás jellemzőihez igazodva.
3. tézis: Igazoltam, hogy a hatósági jogkörű és kombinált struktúrával bíró szervezetek a területen alkalmazott vagyonőrök képzésének specializálása szükséges. Megalkottam a „Vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési tervét”, röviden az IDPS-t, majd összeállítottam a pedagógiai programját, meghatároztam azokat a jellemzőket, amik mentén a programot működtetni lehet, végül kidolgoztam az IDPS alapvető működtetési jellemzőit.

Ajánlások

1. Az általam megalkotott **IDPS**, a „**Vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési terve**” a jelenleg érvényben lévő képzési lehetőségeket dinamikus változáskövetése révén hatékonyan tudja kiegészíteni, így lehetővé teszi a vagyonőrök személybiztonsági és objektumbiztonsági ismereteinek naprakészen tartását, amely miatt javaslom a területen dolgozó biztonsági szakemberek általi bevezetését, és működtetését.
2. Javaslom az kutatásomat a vagyonőrök foglalkoztatása során képzési segédanyagként alkalmazni a tanítás-tanulás-számonkérés-fejlesztés folyamatában, a mindennapi fejlesztés megvalósítása érdekében.
3. Javaslom, hogy a képzési jellemzők meghatározásakor fordítsanak kellő figyelmet a képzési program munkakörülményekhez való rugalmas igazítására, a puffernapok alkalmazására a képzési ciklus sikeres teljesítése érdekében.
4. Javaslom, hogy a képzési követelmények meghatározásakor vegyék figyelembe a vagyonőrök feladatkörét, életkori sajátosságait, szakmai tapasztalatait az elsajátítandó tananyag mennyiségének, nehézségi fokának, és az elsajátításra szánt időnek a tekintetében.
5. Javaslom a jelenléti képzés során megismerni a vagyonőrök témához illeszkedő tapasztalatait a kölcsönös információcsere és szemléletformálás jegyében.
6. Javaslom az IDPS bevezetése érdekében a tananyag pontos leírását a megbízó igényeihez, az objektum jellemzőihez, és a benne folytatott, vagy hozzá köthető tevékenységhez, a belső szabályzókhöz, vállalati értékekhez, szolgáltatói előírásokhoz igazodva.
7. Az előző ponthoz kapcsolódóan javaslom az E-learning tananyagok, képzési platform, és azon futó bemutatók, gamifikációs megoldások, tanulásanalitika helyi jellemzőkhöz igazodó bevezetését.
8. Javaslom a vagyonőrök nyelvi fejlesztése során alkalmazni -a Kommunikáció modulba beépített- Kovács Éva által kifejlesztett Feladatorientált Felkészítés (MOP- Mission Oriented Preparation) programot.

IRODALOMJEGYZÉK

- [1] Fábrián P.: A magánbiztonsági szektor aktuális kihívásai a globális veszélyek relációjában; Doktori értekezéstervezet, Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola, Budapest, 2021.
- [2] Németh Zs.: Az élőerős személy és vagyónvédelem jellemzői szociológiai kutatás alapján; Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, XI. kötet, 2010, pp.295-299
- [3] Christián L.: A magánbiztonság és önkormányzati rendészet egyetemi szintű képzése. Belügyi Szemle 66. Évf. 11.szám, 2018, pp.81–88
- [4] Christián L.: Tükröm, tükröm mondd meg, milyen a magánbiztonság társadalmi megítélése; Biztonságpiac évkönyv. 2016, pp.120–124.

1. fejezet

- [5] Berek L, Berek T., Berek L.: Személy- és vagyónbiztonság; Óbudai Egyetem, Budapest, 2016
- [6] Maslow A.: The Theory of Human Motivaton; Psychological Review 1943.
- [7] Ūrmösi K.: A biztonság, a biztonság fogalma, Hadtudományi Szemle VI. Évf. 2. szám, 2013, pp. 147-154.
- [8] Szabó A.: Az élőerős objektumörzés és a tekintélyelvű vezetési stílus kapcsolata; Hadmérnök, XII. Évf. 3. szám, 2017, pp. 279-294
- [9] Berek L.: Biztonságtechnika, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, 2014, Budapest
- [10] Christián L., Rottler V.: A biztonság megteremtésének új megközelítése: komplementer rendészet; Trendy rozvoja súkromnej bezpečnosti v krajinách V4”, 2019 ISBN:9788080548216 pp. 90-98
- [11] Christián L.: „Rendészeti szervek” in Jakab András – Fekete Balázs (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia, 2018, <http://ijoten.hu/szocikk/rendeszeti-szervek>
- [12] Christián L.: A magánbiztonság elméleti alapjai; NKE, Budapest, 2014
- [13] International Code of Conduct Association (Magánbiztonsági Szolgáltatók Nemzetközi Magatartási Kódexe); The Code - ICoCA - International Code of Conduct Association, Letöltve: 2022.02.26
- [14] DCAF (Democratical Control of Armed Force), [Home | DCAF – Geneva Centre for Security Sector Governance](#), Letöltve: 2022.02.26
- [15] Communication from the Commission to the Council and the European Parliament, A Concept for European Community Support for Security Sector Reform; Brussels, 2006, Microsoft Word - DGrelex-PE_2006_COM_253_EN_ACTE.doc (europa.eu), Letöltve: 2022.02.26
- [16] Christián L., Lippai Zs.: Kakukktojás vagy új rendészeti alappillér; „Tehetség, szorgalom, hivatás” tanulmánykötet, Magyar Rendészettudományi Társaság, ISBN: 978-615-81879-0-9, 2021, pp17-30
- [17] Schmidt L.: Plural policing: a Magyarországon és külföldön működő, biztonság megteremtéséért felelős szervek összehasonlítása; Magyar Rendészet, 20. évf. 4. szám, 2020, pp.205-218.
- [18] Farkas P.: A magánbiztonság és az önkormányzati rendészet fogalma, kialakulása, kapcsolata és fejlődése; Nemzeti Közszolgálati Egyetem

- Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék, Budapest, 2019
- [19] Rottler V., Kovács S.: A magánbiztonság kezdetei és a magyar magánbiztonsági szektor fejlődése az első törvényi szintű szabályozásig; Belügyi Szemle, 70. évf. 3. szám, 2022. pp. 539-558
- [20] Christián L.: Magánbiztonsági számvetés. In: Szakmaiság, szerénység, szorgalom. Ünnepi kötet Boda József 65. születésnapja alkalmából szerk: Dobák Imre-Hautzinger Zoltán. Dialog Campus Kiadó, Budapest, 2018, pp.147-148.
- [21] Finszter G.: Közbiztonság és jogállam; Finszter.pdf (sze.hu), Letöltve: 2022.04.09
- [22] 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól
- [23] Czilják J.: Magánbiztonsági szervezetek és a rendvédelem, Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, XII., Pécs, 2011. ISSN 1589-1674, pp363.
- [24] Alaptörvény V. cikk
- [25] 26/123. EK irányelv a belső piaci szolgáltatásokról
- [26] 2011. évi XXIV. törvény az Európai Rendőrségi Hivatallal, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenységgel, a lőfegyverrel és a pirotechnikával kapcsolatos törvények jogharmonizációs célú módosításáról
- [27] Szabó L., Szigeti L.: Magánbiztonság, Rendészet, Rendvédelem; Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, Pécs, 2011
- [28] Szabó A.: A élőerős objektumórzés és a tekintélyelvű vezetési stílus kapcsolata, Hadmérnök, XII. Évf. 3. szám, 2017. pp279-294
- [29] Személy-, Vagyonvédelmi, és Magánnyomozói Szakmai Kamara honlapja: Létszámstatisztika – SZVMSZK (szakmaikamara.hu), Letöltve: 2022.02.18
- [30] A visegrádi csoportról, The Visegrad Group: the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia, Letöltve: 2022.02.19
- [31] 455/1991. sz. Kereskedelmi engedélyezési törvény, Zákon č. 455/1991 Sb.Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), [455/1991 Sb. Živnostenský zákon \(zakonyprolidi.cz\)](#) Letöltve: 2022.02.19
- [32] Csehország biztonsági törvénytervezetéről, [SECURITY \(PRŮ\)POVÍDKY - zákon o soukromé bezpečnostní činnosti... | SECURITY MAGAZÍN \(securitymagazin.cz\)](#) Letöltve: 2022.02.19
- [33] Cseh Köztársaság Kereskedelmi Biztonsági Társaságainak Kamarája, (Komora podniků komerční bezpečnosti České republiky, KPKB ČR), <https://www.kpkbcr.cz>, Letöltve: 2022.02.20
- [34] Kavkov S.: Private Security Agencies in the Czech Republic and their role, (SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY V ČESKÉ REPUBLICĚ A JEJICH ROLE); Masarykova univerzita, Brno, 2019, Microsoft Word - bakalářská práce FINALL.docx (muni.cz) Letöltve: 2022.02.21
- [35] Törvény 1997. augusztus 22-én az emberek és a vagyon védelméről, Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, <https://sip-lex-pl.translate.goog/>, Letöltve: 2022.02.19
- [36] Christián L., Major L., Szabó Cs.: Biztonsági vezetői kézikönyv; Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019
- [37] Lengyel Védelmi Kamara, Polskiej Izby Ochrony, [Polska Izba Ochrony \(piooim.pl\)](#), Letöltve: 2022.02.26

- [38] 473/2005. sz. törvény a magánbiztonsági szolgáltatásokról és egyes törvények módosításáról (magánbiztonsági törvény), Zákon č. 473/2005 Z. z. Zákon o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti), [473/2005 Z. z. Zákon o súkromnej bezpečnosti | Aktuálne znenie \(zakonypreludi.sk\)](#) Letöltve: 2022.02.20
- [39] Az oktatásról és képzésről szóló 245/2008. (III. 24.) sz. törvény (oktatási törvény), 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, [245/2008 Z.z. - Zákon o výchove a vzdelávaní \(škols... - SLOV-LEX](#) Letöltve: 2022.02.20
- [40] Szlovák Magánbiztonsági Kamara, [Aktuality SKSB - asociácia bezpečnostného priemyslu SR](#), Letöltve: 2022. 02. 20.
- [41] Horváth A.: A kritikus infrastruktúra védelem komplex értelmezésének szükségessége, in: Fejezetek a kritikus infrastruktúra védelemből, Magyar Hadtudományi Társaság, ISBN 978-963-08-6926-3, Budapest, 2013. pp.18-37
- [42] Molnár F.: A magyar társadalom biztonságáról, védelméről alkotott képe és a kritikus infrastruktúra, in: Fejezetek a kritikus infrastruktúra védelemből, Magyar Hadtudományi Társaság, ISBN 978-963-08-6926-3, Budapest 2013. pp.86-103
- [43] 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról
- [44] Resperger I.: A válságkezelés és a hibrid hadviselés; Dialog Campus Kiadó, Budapest, 2018
- [45] Kiss Á. P.: A hibrid hadviselés természetrajza, Haderőszervezés, -fejlesztés, 4. szám, 2019, pp.17-37
- [46] Oroszország megtámadta Ukrajnát, elrendelték az általános mozgósítást, Portfolio.hu, [Oroszország megtámadta Ukrajnát, elrendelték az általános mozgósítást - Portfolio.hu](#) Letöltve: 2022.02.25
- [47] Decision on Iran nuclear deal 'days away', says French foreign minister - CNN, [Decision on Iran nuclear deal 'days away', says French foreign minister | CNN](#) Letöltve: 2022.02.26
- [48] Projekt a Nemzeti Távközlési Gerinchálózat (NTG) fejlesztésére, [Nemzeti Távközlési Gerinchálózat \(NTG\) fejlesztése | NISZ](#) Letöltve: 2022.02.26
- [49] Egy amerikai hacker virtuális igazságosztó lett, és lekapcsolta a teljes észak-koreai internetet, [Tech: Egy amerikai hacker virtuális igazságosztó lett, és lekapcsolta a teljes észak-koreai internetet | hvg.hu](#) Letöltve: 2022.02.26
- [50] Az Ügyfélkaput, a NAV oldalait, és az EESZT-t is érintheti az utóbbi idők legsúlyosabb rendszerhibája, [Tech: Az Ügyfélkaput, a NAV oldalait és az EESZT-t is érintheti az utóbbi idők legsúlyosabb rendszerhibája | hvg.hu](#) Letöltve: 2022.02.26
- [51] Nyikes Z.: Az információbiztonság növelése a felhasználó támogatásának lehetőségeivel; Doktori (PhD) értekezés, ÓE BDI, Budapest, 2019
- [52] Nemzeti Kibervédelmi Intézet, IT biztonsági tudástár; [IT Biztonsági Tudástár | Nemzeti Kibervédelmi Intézet \(gov.hu\)](#) Letöltve: 2022.02.27
- [53] Deák A.: Az Európai Unió energiaimport-függőségének vizsgálata az ezredfordulót követően; Az Európai Unió energiaimport-függőségének vizsgálata az ezredfordulót követően (ksh.hu), Központi Statisztikai Hivatal, 2020, Letöltve: 2022.02.26

- [54] Az EU és Oroszország kapcsolata: a feszültség forrásai, [Az EU és Oroszország kapcsolata: a feszültség forrásai | Hírek | Európai Parlament \(europa.eu\)](#) Letöltve: 2022.02.26
- [55] Chiphíánytól szenved a világ, de hogy jutottunk idáig, és mikor jöhet az enyhülés? Kik nyertek ezen az egészen?, [Chiphíánytól szenved a világ, de hogy jutottunk idáig, és mikor jöhet az enyhülés? Kik nyertek ezen az egészen? – Forbes.hu](#) Letöltve: 2022.02.26
- [56] Az Európai Központi Bank 2020 évi éves jelentése, [JELENTÉS az Európai Központi Bank 2020. évi éves jelentéséről | A9-0002/2021 | Európai Parlament \(europa.eu\)](#), Letöltve: 2022.02.26
- [57] A koronavírus gazdasági és kereskedelmi hatásai, Magyar Exportfejlesztési Ügynökség, 2020, [A_koronavirus_gazdasagi_es_kereskedelmi_hatasai_20200409.pdf](#), Letöltve: 2022.02.26
- [58] Sokkoló adatok érkeztek a magyar vizek mikroműanyag-szennyezettségéről, [Sokkoló adatok érkeztek a magyar vizek mikroműanyag-szennyezettségéről \(agrarszektor.hu\)](#), Letöltve: 2022.02.26
- [59] A klímaválság hatása a hazai élővilágra, [A klímaválság hatása a hazai élővilágra - Greenpeace Magyarország](#), Letöltve: 2022.02.26
- [60] Prevenziós Bűnözés-Statistikai Adattár, PRE-STAT (lechnerkozpont.hu), Letöltve: 2022.02.13
- [61] Ürmösi K.: A biztonság, a biztonság fogalma, Hadtudományi Szemle VI. Évf. 2. szám, 2013, pp. 147-154
- [62] Lukács Gy.: Új Vagyonvédelmi Nagykönyv, ISBN: 963 8180 39 0, CEDIT 2000 Kft., Pécel, 2002
- [63] Chirstián L.: Létesítményvédelem, Nemzeti Közszerológiai Egyetem, Budapest, 2014
- [64] Vasvári Gy.: Biztonsági rendszerek szervezése, ISBN: 963 85453 7 2, PRO-SEC Kft., Budapest, 1997

2. fejezet

- [65] 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról, 23.§
- [66] Chirstián L.: Személy-és Vagyonvédelem, Nemzeti Közszerológiai Egyetem 2014
- [67] Beregynevei J.: Örszerológiai, objektumvédelmi tudnivalók 1. Az őr és az objektumvédelem alapjai, NSZFI Rendészeti alapfeladatok, 19_0725_011_101030.pdf (nive.hu), Letöltve: 2022.03.06
- [68] Szabó A., Rajnai Z.: The review of the external risk factors during the operation training plan of the security guards, IEEE 15th International Symposium on Intelligent Systems and Informatics (SISY), 2017, Szabadka, Szerbia
- [69] Berek L., Berek T., Berek L.: Személy- és vagyonbiztonság; Óbudai Egyetem, Budapest, 2016
- [70] A magyarországi fix traffipaxok listája, és a VÉDA térkép, [A magyarországi fix traffipaxok listája + VÉDA térkép \(autopalyamatrica.hu\)](#), Letöltve: 2022.03.25

- [71] Mesterséges intelligenciával ellátott hőkamerás testhőmérséklet-mérő rendszer; Detektor Security Biztonságvédelmi Szakfolyóirat, I. évf. 2. szám, 2020, pp.16.
- [72] Automatikus személy- és tárgykövetés a legújabb technológiával; Detektor Security Biztonságvédelmi Szakfolyóirat, I. évf. 2. szám, 2020, pp 26-28.
- [73] A járvány megváltoztatta a beléptetés-vezérlés, -ellenőrzés megítélését és gyakorlatát; Detektor Security Biztonságvédelmi Szakfolyóirat, II. évf. 1. szám, 2021, pp 4-5.
- [74] SIS 2.3 – Beléptetés eSzemélyivel és Integráció; Detektor Security Biztonságvédelmi Szakfolyóirat, 2. évf. 1. szám, 2021, pp 18-19.
- [75] Okos parkolási megoldások videoanalitika segítségével; Detektor Security Biztonságvédelmi Szakfolyóirat, 1. évf. 1. szám, 2020, pp 28-29.
- [76] Schüller A.: Az emberi tényező vizsgálata az információbiztonság, a személy-és vagyonevédelem, valamint az épületkiürítés területén; Doktori értekezés, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katonai Műszaki Doktori Iskola, Budapest, 2015
- [77] Friss munkaerőre és új törvényre van szüksége a magánbiztonsági ágazatnak, Biztonságpiac évkönyv, 2018, pp.78-79.
- [78] Új vagyonevédelmi (magánbiztonsági) törvény lesz? I. rész, [ÚJ VAGYONVÉDELMI \(MAGÁNBIZTONSÁGI\) TÖRVÉNY LESZ? I. RÉSZ | BIZTINFO.COM](#) Letöltve: 2022.03.26
- [79] Fialka Gy.: Quo Vadis Magánbiztonság?; Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, XIX. kötet, 2017
- [80] Szabó Cs.: A magánbiztonsági szektor szakmai felügyeletének és ellenőrzési modelljének vizsgálata a rendőrség hatósági ellenőrzésének vonatkozásában; Magyar Rendészet 4. szám, 2018, pp.173—187
- [81] Quo vadis magánbiztonság 2. rész – Dr Fialka György írása, (secblog.today), Letöltve: 2022.03.27
- [82] Quo vadis magánbiztonság 3, befejező rész – Dr Fialka György írása; a (secblog.today), Letöltve: 2022.03.27
- [83] Akár már idén megalakulhat a magánbiztonsági kamara; Akár már idén megalakulhat a magánbiztonsági kamara (biztonsagpiac.hu), Letöltve: 2022.03.27
- [84] A gazdasági vezetők és a biztonságtudatosság; Biztonságpiac évkönyv, 2015, pp.86-87.
- [85] Minimális vagyonevédelmi szolgáltatási rezsióradíj 2022., [Minimális vagyonevédelmi szolgáltatási rezsióradíj 2022. – SZVMSZK \(szakmaikamara.hu\)](#), Letöltve: 2022.03.26
- [86] Sok tennivaló van még a vagyonevédelmi piacon, Biztonságpiac évkönyv, 2015, pp.91-92.
- [87] 1929, avagy a rezsióradíj helyzete és a piaci reakciók, Biztonságpiac évkönyv, 2015, pp.93-95.
- [88] 10323009 számú Személy- és vagyonevédelem megnevezésű szakképzés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény, 7§ 2. pont
- [89] Christján L.: Magánbiztonsági képzés – nem középiskolás fokon; Biztonságpiac évkönyv, 2015, pp.119-120.
- [90] 1168/2019. (III.28) Korm. határozat a „Szakképzés 4.0 - A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című

- stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről
- [91] IKK: Felnőttek szakmaszerzési lehetőségei a szakképzés új rendszerében, https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/felnottek_szakmaszerzesi_lehetoseg_ei_a_szakkepzes_uj_rendszereben-1611062738323.pdf, Letöltve: 2021.02.25
- [92] Felnőttek szakmaszerzési lehetőségei a szakképzés új rendszerében, https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/felnottek_szakmaszerzesi_lehetoseg_ei_a_szakkepzes_uj_rendszereben-1611062738323.pdf, Letöltve: 2021.02.09
- [93] 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól
- [94] 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról
- [95] 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 298.§
- [96] 10323009 számú Személy- és vagyonőr megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény; https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/10323009_szemely_es_vagyonor_pdf-1604054748107.pdf; Letöltve: 2021.02.12
- [97] A 34. sorszámú Személy-és vagyonőr megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye; https://szakkepeses.hu/szv2013/32_861_01_Szemely_es_vagyonor.pdf; Letöltve: 2021.02.12
- [98] 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- [99] Szabó A., Papp J., Kovács T., Szűcs E., Berek T.: A személy- és vagyonőrök és a fegyveres biztonsági őrök tevékenységének összehasonlítása a MÁV Zrt.-n keresztül, Műszaki Katonai Közlöny, XXVI. évfolyam, 2016. 1. szám
- [100] Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara; [SZVMSZK – Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara](#) Letöltve: 2022.02.13
- [101] 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról; Hatályos 2021.02.23-i állapot szerint.
- [102] 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról, 23.§
- [103] Gergely É., Pierog A.: Motivációs tényezők feltárása civil és profitorientált szervezeteknél; Gradus 3. évf. 1. szám ISSN 2064-8014, 2016, pp. 368-373. [2016_1_ECO_012_Gergely.pdf](#) (mtak.hu)
- [104] NAV – amit az ellenőrzésekről és szankciókról tudni kell; Biztonságpiac évkönyv, 2018, pp.17-19, 48-49
- [105] Orsós T.: Egy sikeres, karizmatikus vezető bemutatása – A Qualiprint Holding példája, Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástudományi Kar, 2020
- [106] Járja J.: Sok jól képzett, a munkáját szerető biztonsági őrre lenne szükség; Biztonságpiac évkönyv, 2017, pp.146-147.

- [107] Csóke B.: A kockázatok kezelése a biztosítás eszközével, ÓE-BGK, Budapest, 2014
- [108] Communication from the Commission of 21 November 2001 on making a European area of lifelong learning a reality [COM(2001) 678 final, Az egész életen át tartó tanulás európai térsége (europa.eu) Letöltve: 2022.01.23
- [109] Maslow A.: The Theory of Human Motivaton; Psychological Review, 1943
- [110] Teke A.: A mindennapok biztonságszemlélete és a biztonságszolgáltatás; Szakmai Szemle, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat kiadványa, 2013. 3. szám pp. 97-113
- [111] Christián L., Rottler V.: Magánbiztonsági helyzetértékelés 2019-2020; Glossa luridica, 8.évf. 1-2. szám, Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2021

3. Fejezet

- [112] Szövényi Gy.: Biztonságszervezői menedzsment, PRO-SEC Kft. Budapest, 2004
- [113] Taródiné Cseszka É.: Versenyképesség, emberi tőkeberuházás, élethosszig tartó tanulás. A felnőttoktatás és felnőttképzés szerepe a sikeres munkaerőpiaci kompetenciák kialakításában; Közelítések, 5. évf. 3-4. szám, pp21-33., ISSN: 2498-7816, 2017, <https://uni-milton.hu/wp-content/uploads/2019/07/K%C3%96ZEL%C3%8DT%C3%89SEK-2017.3-4.pdf#page=21> Letöltve ideje: 2022.01.16
- [114] Ürmösi K.: A biztonság, a biztonság fogalma, Hadtudományi Szemle VI. 2. (2013) pp. 147-154.
- [115] Bodrácska Gy., Berek T.: Megelőző intézkedések szerepe a komplex vagyonvédelem területén, építőipari beruházások biztosítása során; Hadmérnök, V. évfolyam, 1.szám, 2010.
- [116] Beregnyei J.: Gyalogosok be/kiléptetése, ellenőrzése, csomagok átvizsgálása (2), NSZFI Személy-és vagyonvédelmi alapfeladatok, Letöltve: 2017.10.30; http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_tartalomelem_009_munkaanyag_100331.pdf; pp:3
- [117] Vájlok L.: A határrendészek továbbképzésének egy lehetséges iránya, Rendvédelem 2013/4. szám pp:37
- [118] Berek T.: ABV (CBRN) analitikai laboratórium beléptetőrendszere a biztonságos üzemeltetés szolgálatában; Hadmérnök VI. Évfolyam 2. szám - 2011. június
- [119] Cserné Adermann G.: Felnőttképzők a munkahelyen, Dunaújvárosi Egyetem, http://mellearn.hu/wp-content/uploads/2016/05/Csern%C3%A9_A.pdf, Letöltve: 2021.07.25
- [120] MÁV Szolgáltató Központ Zrt., Baross Gábor Oktatási Központ, Letöltve: 2021.07.25 <http://www.bgok.hu/>
- [121] Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft. Letöltve: 2021.07.25 <http://www.bgok.hu/>
- [122] Belügyminisztérium Rendészeti Vezetőkiválasztási, Vezetőképzési és Továbbképzési Főosztály, <https://tovabbkepzes.bmkiszf.hu/>
- [123] Hegedűs J., Fibiné Babos B., Szatmári A.: A kompetenciafejlesztés lehetőségei a rendészetben; Belügyi Szemle, 69. évf., 8. szám, 2021, pp. 1469-1483

- [124] A nemzetközi felnőttoktatási politika változása és az UNESCO; <http://opuseteducatio.hu/index.php/opusHU/article/view/227/367>, Letöltve: 2021.08.09.
- [125] Simon B.: A felnőttek szakképzése, Tanulmány a felnőttek szakképzése tantárgy tanításához; Budapest, 2004
- [126] Taródiné Cseszka É.: Versenyképesség, emberi tőkeberuházás, élethosszig tartó tanulás. A felnőttoktatás és felnőttképzés szerepe a sikeres munkaerőpiaci kompetenciák kialakításában; pp. 21-33., Közelítések V.évf 3-4. szám
- [127] Szabó, É.; N Kollár, K., Vörös, A.: A tanári szerep, a vezetés és a tekintély problémái, Pedagógusok pszichológiai kézikönyve 3. Osiris Kiadó, Budapest, 2017, pp. 407-454. ISBN 9789632762845, http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/18447/1/pszichoped_tanari_szerep.pdf
- [128] Szabó J.: A kompetenciák értelmezése a haderőben; Hadtudományi Szemle, V. évfolyam, 2012. 3-4. szám, http://uni-nke.hu/downloads/kutatas/folyoiratok/hadtudomanyi_szemle/szamok/2012/2012_2/2012_2_alt_szabo_jozsef_363_369.pdf
- [129] Chrappán M.: Didaktika I., Debreceni Egyetemi kiadó, 2020, ISBN: 978-963-318-892-7
- [130] Kadocsa L.: Az atipikus oktatási módszerek (Kutatási zárótanulmány); Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest, 2006, <https://mek.oszk.hu/06600/06655/06655.pdf> Letöltve: 2021.10.29
- [131] Keil M., Amershi B.: Képzési kézikönyv a sokszínűség menedzsment képzéshez (International Society for Diversity Management – idm), 2007, <https://www.idm-diversity.org/files/EU0708-TrainingManual-hu.pdf>, Letöltve: 2021.10.01
- [132] Chowdhury S., Dasani L.: Diversity Management- A need of the hour; ASM's International E-Journal of Ongoing Research in Management And IT, e.ISSN-2320-0065, 2021, https://www.researchgate.net/publication/349278981_DIVERSITY_MANAGEMENT-A_NEED_OF_THE_HOUR/citations, Letöltve: 2021.10.01
- [133] E-learning az Egis Gyógyszergyár Nyrt.-nél, 2013, http://bte.hu/files/E-learning_TG.pdf Letöltve: 2021.10.05
- [134] Kőrösi G., Námesztovszki Zs., Esztelecki P.: M-Learning-a jelen vagy a jövő oktatási eszköze; Új Pedagógiai Szemle; 65. évf.; 2015/1-2. szám; pp. 102-109
- [135] Patel A., Parekh Y.: M-Learning; <https://hrdc.gujaratuniversity.ac.in/Publication>; VOL.13. ISSUE NO. 1; 2021.; pp. 422-437 Letöltve: 2021.10.05
- [136] Kumar Basak S., Wotto M., Be'langer P.: E-learning, M-learning and D-learning: Conceptual definition and comparative analysis; E-Learning and Digital Media 15. évf. 4. szám 2018, pp.191–216; DOI: 10.1177/2042753018785180
- [137] Csillik O., Daruka M.; Módszertani megújulás digitális környezetben in: Tóth P., Hanczvikkel A.: Tanulóközpontú oktatás, módszertani megújulás a szakképzésben és a felsőoktatásban; VII. Trefort Ágoston Tanárképzési Konferencia Tanulmánykötet; ISBN 978-963-449-073-9, 2017, pp.423
- [138] Nyikes Z.: A biztonságtudatosság a digitális kompetencia tükrében, XXI. Fiatal Műszakiak Tudományos Ülésszaka, 2016., Kolozsvár

- [139] Farkas A.: Digitális Pedagógiai Módszertani ajánlask gyűjteménye, Oktatási Hivatal, 2021, ISBN-szám: 978-615-6256-69-0
- [140] Poór J.: E-Learning Magyarország – 2017 Kutatási zárójelentés; Szent István Egyetem Gazdaság és Társadalomtudomány Kar TTI Menedzsment és HR Kutató Központ, Gödöllő, 2017
- [141] Kovalik-Deák Sz.: Fordítástechnika szemináriumok hibrid oktatási környezetben, ELTE Fordító- és Tolmácsképző Tanszék, 2020, ISBN 978-963-489-288-5, pp.6-16.
http://www.eltereader.hu/media/2020/12/Eszenyi_Seresi_Robin_Tavoll%C3%A9ti-oktatas.pdf Letöltve: 2021.09.27
- [142] Skroll Learning Technologies; <https://skoll.hu/>; Utolsó megtekintés: 2021.09.25
- [143] Oktatási Platformok fejlesztése: <https://www.dexter.hu/rolunk>, Letöltve: 2021.09.25
- [144] Legnépszerűbb keretrendszerek a felsőoktatásban, <http://elearning.co.hu/2018/11/30/legnepsezuubb-keretrendszerek-a-magyar-felsooktatasban/>, Letöltve: 2021.09.26
- [145] Abonyi-Tóth A., Tóth-Mózer Sz.: A Canvas LMS használatának tapasztalatai az ELTE képzéseiben, http://real.mtak.hu/88665/1/Abonyi_T%C3%B3th.pdf, Letöltve: 2021.09.26
- [146] Szűts Z.: Digitális pedagógia módszertanok a VUCA (gyorsan változó, kiszámíthatatlan, bonyolult, ellentmondásos) világában http://real.mtak.hu/122666/1/SzutsZoltanDigitalispedagogiamodszeranokaVUCAgyorsanvaltozokiszamithatatlanbonyolultellentmondasosvilagaban_ISKOLAKULTURA_76-90_2020.pdf, Letöltve: 2021.09.27, 2020. 30. évf. 2 szám
- [147] Racsko R.: Alternatívák az elektronikus tanulási környezetek kialakítására; Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 59. évf. 2. szám, 2012, HU ISSN 0041-3917, pp63-74, http://epa.oszk.hu/03000/03071/00051/pdf/EPA03071_tmt_2012_02.pdf Letöltve: 2021.10.01
- [148] Fegyverneki G.: Zsugorodó taneszköz, táguló világ? A mobiltanulás mint a digitáliskultúra-azonos pedagógia integratív és komplex formája az elmélettől a gyakorlatig, I. Mobil eszközök az oktatásban konferencia, Veszprém, 2016
- [149] Veszprémi L.: Didaktika, APC Stúdió, Gyula, 2000
- [150] Polonyi T., Abari K.: A gamifikáció motivációs eszközei a nyelvoktatásban, http://inyelv.unideb.hu/files/belso_tanulmanyok/a_gamifikacio.pdf Letöltve: 2021.10.03
- [151] Barna B., Fodor Sz.: Complex Gamification Platform based on Moodle System, 16th International Conference on Cognition and Exploratory Learning in Digital Age (CELDA 2019), 2019 <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED608582.pdf>
- [152] Rab Á. Sz.: A digitális kultúra hatása az emberi viselkedésre, doktori értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem, 2015
- [153] Tóth P.: Tanulóközpontú tanulás és problémamegoldás: A probléma alapú tanulás; in: Tóth P., Hanczvikkal A.: Tanulóközpontú oktatás, módszertani megújulás a szakképzésben és a felsőoktatásban; VII. Trefort Ágoston

- Tanárképzési Konferencia Tanulmánykötet; ISBN 978-963-449-073-9, 2017, pp79-97
- [154] Molnár Gy.: Az életszerű feladathelyzetekben történő problémamegoldás vizsgálata; Magyar Pedagógia 101. Évf. 3. szám, 2001, 347-372.
- [155] Báthory Z.: Tanítás és tanulás, Tankönyvkiadó, Budapest, 1987
- [156] Bodrácska Gy.: Vagyonvédelmi kockázatok az építőiparban különös tekintettel a lopások fajtáira, típusaira, anyagaira, segédanyagaira, Hadmérnök, V. évf., 1. szám, 2010. március; pp.10-15
- [157] Einhorn Á.: A pedagógiai modernizáció és az idegennyelv-tanítás; Miskolci Egyetemi Kiadó, 2015, <http://mek.oszk.hu/15500/15518/15518.pdf> Letöltve: 2021.10.10
- [158] Csapó B.: Az előzetesen megszerzett tudás mérése és elismerése, Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest 2005
- [159] Major Zs, Kovács T.: A vagyonőrök alkalmassági vizsgálatának koncepciója; Belügyi Szemle, 70. évf. 5. szám, 2022, pp.943-959
- [160] Laczó Gy.: A Zala megyei rendőr-főkapitányság szervezeti kultúrájának jellemzői, hatékonyabbá tétele. Diplomamunka. Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar, 2018
- [161] Bakacsi Gy.: A szervezeti magatartás alapjai. Gondolat kiadó. A szervezeti kultúra fogalma, tartalma TÁMOP 4.5.2. 9.1.1., 2011
- [162] Kovács G.: A szervezeti kultúra vezetői befolyásolásának elmélete és gyakorlata, IV. Turizmus és Biztonság Nemzetközi Tudományos Konferencia, Zalakaros, 2019. pp.19-28
- [163] Brooks, S. K., Dunn, R., Amlôt, R. et al. Social and occupational factors associated with psychological distress and disorder among disaster responders: a systematic review. BMC Psychol 4, 18, 2016. <https://doi.org/10.1186/s40359-016-0120-9> Letöltve: 2021.11.30
- [164] Hidvégi P.: Konfliktus kezelési stratégiák a munkahelyen; <http://munkavedelem.kozigbiztonsag.hu/wp-content/uploads/2019/12/Konfliktus-anyag.pdf> Letöltve: 2021.12.22
- [165] Lencioni P.: Kell egy csapat; HVG Kiadó, Budapest, 2009, ISBN: 978-963-9686-90-8
- [166] Szabó É.; N Kollár, K.; Vörös A.: A tanári szerep, a vezetés és a tekintély problémái, Pedagógusok pszichológiai kézikönyve 3. Osiris Kiadó, Budapest, pp. 407-454. (2017) ISBN 9789632762845, http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/18447/1/pszichoped_tanari_szerep.pdf
- [167] Szabó A.: Az élőerős objektumörzés, és a tekintélyelvű vezetési stílus kapcsolata, Hadmérnök, 2017/3, http://www.hadmernok.hu/173_25_szabo.pdf
- [168] Jarjabka Á.: Minőségügyi és minőségbiztosítási alapismeretek; Pécs, 2007, pp.115, Minőségbiztosítás (bmvk.hu), Letöltve: 2022.03.27
- [169] 2012. évi CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről és 65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény végrehajtásáról, Detektor Security Biztonságvédelmi Szakfolyóirat, Jogszabályváltozások a kritikus infrastruktúra védelemben; 2. évf. 1. szám, 2021
- [170] Szabó A., Szűcs E., Berek T.: Illustrating training opportunities related to manpower facility protection through the example of MÁV Co;

- Interdisciplinary Description of Complex Systems 16(3-A), 2018, pp.320-326
- [171] Jurás Zs.: Atomerőmű, mint kritikus infrastruktúra egy elemének veszélyeztetése, őrzésének és védelmének fő feladatai, Bánki Közlemények, 1. évf. 3. szám, 2018, pp. 32-37
- [172] NAV ellenőrt vert meg egy Veszprém megyei férfi, [Felmentették és kényszergyógykezelésre ítélték a férfit, aki megölt egy NAV-ellenőrt | 24.hu](#)
Letöltve: 2022.03.05
- [173] Felmentették és kényszergyógykezelésre ítélték a férfit, aki megölt egy NAV-ellenőrt, [Felmentették és kényszergyógykezelésre ítélték a férfit, aki megölt egy NAV-ellenőrt | 24.hu](#), Letöltve: 2022.03.05
- [174] Nem akarta, hogy tárgyalják ügyét, bombariadót fújt, még több börtönt kapott, Itthon: Nem akarta, hogy tárgyalják ügyét, bombariadót fújt, még több börtönt kapott | hvg.hu, Letöltve: 2022.03.05
- [175] Bombariadó miatt kiürítették a megyei bíróságot Győrben, Itthon: Bombariadó miatt kiürítették a megyei bíróságot Győrben | hvg.hu, Letöltve: 2022.03.05
- [176] Ranga A.: Fegyveres Biztonsági Őr Jogi ismeretek; Büntetés Végrehajtás, 2020. FBŐ - Jogi ismeretek - 2020.pdf (gov.hu) Letöltve: 2022.03.05
- [177] 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről, Btk. (új) - 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye (jogtar.hu), Letöltve: 2022.03.05
- [178] Bodrácska Gy., Berek T.: Az élőerős őrzés az objektumvédelem építőipari ágazatában, Hadmérnök, IV. évfolyam, 4.szám, 2010. december, pp:47
- [179] Szabó A., Kovács É.: A személy- és vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési terve (IDPS) MOP-kiterjesztéssel; Magyar Rendészet 21.évf. 3. szám, 2021
<https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/magyrend/article/view/5583/4629>
- [180] Váradi J.: Általános- és speciális jogszabályi előírások, és etikai szabályok, NSZFI Személy-és vagyonvédelmi alapfeladatok, http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_005_101030.pdf; Letöltve: 2017.10.30, pp:1-6.
- [181] SZVMSZK Etikai szabályzata, http://www.szakmaikamara.hu/files/Etikai_szabalyzat_2016-01-15.pdf, Letöltve: 2021.02.19
- [182] 10323009 számú Személy- és vagyonőr megnevezésű szakképzés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény;
https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/10323009_szemely_es_vagyonor_pdf-1604054748107.pdf; Letöltve: 2021.04.10
- [183] Magyar Rendvédelmi Kar, Rendvédelmi Hivatásetikai Kódex és Etikai Eljárási Szabályzat;
<https://korrupciomegelozes.kormany.hu/download/4/68/70000/Rendv%C3%A9delmi%20Hivat%C3%A1setikai%20K%C3%B3dex.pdf>; Letöltve: 2021.04.26
- [184] Csege Gy.: Magánbiztonság II. kötet középiskolások számára; http://bmkszf.hu/dokumentum/2709/Maganbiztonsag_II.pdf, 2018, pp.25
Letöltve: 2021.03.11

- [185] A Securitas érték- és etikai kódexe https://securitasmedia.com/securitas-epi/_Securitas%20%C3%A9rt%C3%A9ke%20%C3%A9s%20etik%C3%A1ja.pdf Letöltve: 2021.11.06
- [186] Mészáros G.: A korrupció megítélése a rendészeti pályára készülő hallgatók körében, Magyar Rendészet 2016/6. pp.79-91, <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/magyrend/article/view/2205/1473> Letöltve: 2021.03.18
- [187] A rendőri hivatás etikai kódexe, <http://www.police.hu/a-rendorsegrol/testulet/altalanosan/a-rendori-hivatas-etikai-kodexe> Letöltve: 2021.03.15
- [188] Szabó A., Papp J., Tokody D.: A biztonsági szolgálat őrzésvédelmi oktatása a MÁV Zrt-nél, Műszaki Katonai Közlöny, 28. évf., 4. szám, 2018, <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/mkk/article/view/1526>
- [189] Valcsicsák I.: Rendészeti (szakmai) etika, Budapest, 2013, <https://rtk.uni-nke.hu/document/rtk-uni-nke-hu/etika-jegyzet.original.pdf> Letöltve: 2021.11.06
- [190] Magyarország Alaptörvénye: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv> Letöltve: 2021.11.07
- [191] Gulyás A., Kurunczi G.: Alkotmányjogi alapismeretek, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017, <https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/Guly%C3%A1s%20Attila%20E2%80%93%20Kurunczi%20G%C3%A1bor%20-%20Alkotm%C3%A1nyjogi%20alapismeretek.pdf>
- [192] 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1600150.tv> Letöltve: 2021.11.07
- [193] 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1300005.tv> Letöltve: 2021.11.07
- [194] 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200002.tv> Letöltve: 2021.11.07
- [195] 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200100.tv> Letöltve: 2021.11.07
- [196] 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1700090.tv> Letöltve: 2021.11.07
- [197] 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.tv> Letöltve: 2021.11.07
- [198] Kaló J., Buzás G., Simon A.: Személy- és vagyonvédelem jegyzet, Örtanoda Kft., 2013, ISBN: 963 2146 33 6
- [199] Beregnyei J.: Gyalogosok be/kiléptetése, ellenőrzése, csomagok átvizsgálása (2), NSZFI Személy-és vagyonvédelmi alapfeladatok, http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_tartalomelem_009_munkaanyag_100331.pdf Letöltve: 2017.10.30
- [200] Kósa Cs.: Munkavédelem I. II., Budapesti Műszaki Gazdaságtudományi Egyetem Mérnöktovábbképző Intézet, Budapest, 2000, ISBN: 963 431 797 9, ISSN:0865 3313
- [201] 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0200003.scm> Letöltve: 2021.11.07
- [202] Bánfai B.: Munkahelyi elsősegélynyújtás és balesetvédelem módszertani segédlet, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Pécs, 2014, ISBN 978-963-642-658-3

- https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/MunkahelyiES_Segedlet.pdf Letöltve: 2021.11.07
- [203] Ki oktathat munkahelyi elsősegélynyújtást? https://elsosegely.hu/cikk.847.ki_oktathat_munkahelyi_elsosegelynyujtast Letöltve: 2021.11.07
- [204] Szelid Z.: Lehetséges rendkívüli események és ennek kezelése a védett objektumon belül, NSZFI Személy-és vagyónvédelmi alapfeladatok, <https://feladatbank.nive.hu/SZTTR/TartalomelemPDFMegttekintes.aspx?id=5054> Letöltve: 2021.11.07
- [205] Beregnyei J.: Gyalogosok be/kiléptetése, ellenőrzése, csomagok átvizsgálása (2), NSZFI Személy-és vagyónvédelmi alapfeladatok, Letöltve: 2017.10.30; http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_tartalomelem_009_munkaanyag_100331.pdf
- [206] Tantárgyismertető – Tűzvédelem, BGK-GBI, <http://old.gbi.bgk.uni-obuda.hu/> Letöltve: 2021.11.12
- [207] Váradi J.: Általános- és speciális jogszabályi előírások, valamint az etikaititokvédelmi szabályok, http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_007_101030.pdf, Letöltve: 2017.10.30, pp.10
- [208] 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- [209] Kósa Cs.: Munkavédelem I. II., Budapesti Műszaki Gazdaságtudományi Egyetem Mérnöktovábbképző Intézet, Budapest, 2000, ISBN: 963 431 797 9, ISSN:0865 3313
- [210] 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2015-2020, http://doc.hjegy.mhk.hu/20154130000027_1.PDF Letöltve: 2021.11.10
- [211] Guttengéber A., Szili L.: Személy- és vagyónőrök, biztonságtechnikai szakemberek tankönyve, PRO-SEC Kft. Budapest, 2000, ISBN 96385453 6 4, 178.old
- [212] Berek T.- Rác L. I.: Vízbázis, mint nemzeti létfontosságú rendszer elem védelme, Hadmérnök, VIII. évfolyam, 2. szám. 2013. június, 120-133. oldal, 122. oldal
- [213] Muha L., Tóth G. N.: A bankbiztonság vizsgálata kockázatelemzéssel, Hadmérnök, Budapest, VI. évf., 4. szám, 2011
- [214] Christján L.: Magánbiztonság I. kötet Középiskolások számára; 2018; http://bmkszf.hu/dokumentum/2708/Maganbiztonsag_I.pdf Letöltve: 2021.03.11
- [215] Szabó A.: A szabályzatok szerepe az objektumok őrzésvédelmében, Műszaki Katonai Közlöny, XXVII. évf., 1. szám, 2017, pp.2
- [216] Szabó A., Papp, J., Tokody D.: A biztonsági szolgálat őrzésvédelmi oktatása a MÁV Zrt.-nél; Műszaki Katonai Közlöny, XXVIII. évf., 4. szám, 2018, pp.111
- [217] Berek T., Bodráciska Gy.: Az élőerős őrzés az objektumvédelem építőipari ágazatában, Budapest, Hadmérnök V. évf. 4. szám, 2010. december, pp.46-48
- [218] ELTE Atomfizika Tanszék Munkahelyi Sugárvédelmi Szabályzat, 2016. április 16. http://atomfizika.elte.hu/Sugarvedelem/MSSz_Atom.pdf
- [219] Berek T.: Vagyonvédelmi koncepció kialakításának sajátosságai veszélyes anyagok vizsgálatát biztosító létesítmények esetében Hadmérnök VI. évf. 4.

- szám - 2011. december, 11. oldal, ISSN1788-1919
http://hadmernok.hu/2011_4_berek.pdf
- [220] Szécsenyi István Egyetem Regionális és Gazdaságtudományi Doktori Iskola, Minőségbiztosítási Terv, 2014, 2016. március 3.
<https://www.google.hu/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjH2KKrh9TMAhWJBywKHVgeDt0QFggoMAI&url=http%3A%2F%2Frgdi.sze.hu%2Fdownloadmanager%2Fdownload%2Fnohtml%2F1%2Fid%2F22004%2Fm%2F2307&usg=AFQjCNEGZSzJVX3hRwRquGME3003vDWyrw&sig2=8zXkY9Npw0zmGQt3G39eBw&bvm=bv.121658157,d.bGg>
- [221] Bodrácska Gy.: Vagyonvédelmi kockázatok az építőiparban, különös tekintettel a lopások fajtáira, típusaira, anyagaira, segédanyagaira, Hadmérnök V. évfolyam 1. szám, 2010. március, 15. oldal
- [222] Berek T., Bodrácska Gy.: A fizikai védelem eszközeinek alkalmazása építőipari kivitelezések élőerős védelmének támogatása során, ABV- és Katasztrófavédelem, http://m.ludita.uni-nke.hu/repozitorium/bitstream/handle/11410/1923/Berek_Bodracska.pdf?sequence=1&isAllowed=y Letöltve: 2021.11.19
- [223] Takács Z.: Vagyonvédelmi eszközök és módszerek az ipari nagyberuházások területén; Hadmérnök IX. Évf. 4. szám, 2014, http://hadmernok.hu/144_05_takacs_2.pdf Letöltve: 2021.11.19
- [224] 1996. évi CXVI Törvény az atomenergiáról és annak végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI.8.) EüM rendelet,
- [225] Dudás M. A: <https://biztonsagtudomanyi.szemle.uni-obuda.hu/index.php/home/article/download/43/40>; Biztonságtudományi Szemle, 2020. II. évf. 1. szám Letöltve: 2021.03.11
- [226] Kálmán L.: A csomagvizsgálati röntgenberendezés alkalmazási lehetősége.; Hadmérnök X. Évfolyam 3. szám - 2015. szeptember
- [227] 487/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet, az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről
- [228] Országos Atomenergia Hivatal
http://www.haea.gov.hu/web/v3/OAHPortal.nsf/web?openagent&menu=02&submenu=2_2, 2021.03.11
- [229] Alvázszkenner és integrált megoldások, <https://www.securinfo.hu/termek/biztonsagi-rontgenek/8217-secuscan-vedelem-elso-vonala.html>, Letöltve: 2021.04.05
- [230] 2004. évi XXIV. törvény a lőfegyverekről és lőszerokról
- [231] 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről
- [232] Sik G.: A védett objektumon belüli járőrszolgálat ellátása alapesetben; http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_002_101030.pdf; Letöltve: 2017.10.30; pp.1-6
- [233] Sik G.: A szolgálatra történő felkészülés, valamint a szolgálat átadása, átvétele, ennek jelentése; http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_001_101030.pdf, Letöltve: 2017.10.30
- [234] Beregnyei J.: Személyek és csomagjaik ellenőrzése, átvizsgálása, be / kiléptetés alkalmából; <https://feladatbank.nive.hu/SZTTR/TartalomelemPDFMegttekintes.aspx?id=3125>; Letöltve: 2017.03.15, pp. 6-9.

- [235] Beregnyei J.: Gyalogosok be/kiléptetése, ellenőrzése, csomagok átvizsgálása, NSZFI Személy-és vagyónvédelmi alapfeladatok, Letöltve: 2017.10.30;
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_tartalomelem_008_munkaanyag_100531.pdf
- [236] 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről
- [237] Sipos J., Bunyitai Á.: Rejtett szűrő-vágó-és lőfegyverek jellemző anyaga és kialakítása, Hadmérnök, IV. Évfolyam 4. szám - 2009. december
- [238] Beregnyei J.: Gépjárművek, szállítmányok be/kiléptetése, ellenőrzése, a rakomány átvizsgálása; NSZFI Személy-és vagyónvédelmi alapfeladatok; Letöltve: 2017.10.30
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_tartalomelem_010_munkaanyag_100331.pdf
- [239] Beregnyei J.: Járművek, szállítmányok ellenőrzése, átvizsgálása ki-, és beléptetések alkalmából;
<https://feladatbank.nive.hu/SZTTR/TartalomelemPDFMegttekintes.aspx?id=3126>; Letöltve: 2017.10.30
- [240] 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól
- [241] Okos kamerás parkolási megoldások, <https://sbtprotect.hu/termekek-es-szolgáltatások/parkolo-rendszerek>, Letöltve: 2021.04.05
- [242] Seawing-Trakata kulcs, és tároló szekrények SIS rendszerbe integrálása, <https://www.seawing.eu/hu/hirek/2020/news-category-2020/seawing-traka-integracio/> Letöltve: 2021.04.05
- [243] Sik G.: Lehetséges gondnoki jellegű részteendők ellátásának lehetőségei, rendje,
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0701_003_100930.pdf Letöltve: 2017.10.30 pp.3-5
- [244] Lakatos G.: A személyvédelem teljesítése zavaró körülmények között;
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0702_005_101030.pdf; Letöltve: 2017.10.30
- [245] Lasz Gy.: A személybiztosítás specifikumai a magánbiztonsági szolgáltató esetén, Hadmérnök, VI. évfolyam, 4. szám, 2011.
- [246] Beregnyei J.: A megbízatás teljesítésének lezárása, Személyvédelem;
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/19_0702_006_101030.pdf; Letöltve: 2017.10.30
- [247] Bodyguard Training Manual, VIP Close Protection, 2012,
<https://www.yumpu.com/en/document/read/4756486/bodyguard-training-manual-vip-close-protection> Letöltve: 2021.12.11
- [248] Tóth A.: Az élőerő munkáját segítő technikai megoldások, Hadmérnök, XIII. Évfolyam 2 szám; http://hadmernok.hu/182_03_toth.pdf Letöltve: 2021.04.05
- [249] Tóth A., Tóth L.: Biztonságtechnika; NKE, Budapest, 2014
- [250] Ujhegyi P. , Kun T.: Adatkezelés mesterfokon: A biometrikus azonosítás és a jogszabályi háttér, Biztonságtudományi Szemle, 2020. II. évf. 3. szám
- [251] Detektor biztonságvédelmi szakfolyóirat, 2020. 1. évf. 2.szám
- [252] Detektor biztonságvédelmi szakfolyóirat, 2021. 2. évf. 1.szám
- [253] Berek L.: Biztonságtechnika, NKE Budapest, 2014, pp.11-14.,
<http://real.mtak.hu/19709/1/biztonsagtechnika.original.pdf>, Letöltve: 2021.04.05

- [254] Lukács Gy.: Új Vagyonvédelmi Nagykönyv, Budapest, 2002, ISBN: 963 8180 39 0
- [255] Pető R.: Objektumok védelmének eszközei és lehetőségei a bűnös célú / terror jellegű robbantásokkal szemben; ÓE-BDI, Doktori értekezés, Budapest, 2016
- [256] Bréda G.: Védett tárgyaló kialakításának alapvető biztonsági kérdései, Hadmérnök, 13.évf. 3. szám. 2018
- [257] Tóth L.: CCTV magyarul; ISBN: 963 217 074 1
- [258] 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról
- [259] Berek L., Berek T., Berek L.: Személy- és Vagyonbiztonság; ÓE BGK Budapest, 2016
- [260] Katasztrófavédelem, Tűzjelzés, és alapvető tűzoltási tennivalók; <https://www.katasztrofavedelem.hu/application/uploads/documents/2019-09/64082.pdf> Letöltve: 2021.12.20
- [261] Szabó A.: A drónok és repülési módjai; http://www.vmtt.org.rs/mtn2018/473_481_Szabo%20beformazott_atf.pdf Letöltve: 2021.12.19
- [262] 1995. évi XCVII. törvény a légiközlekedésről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99500097.tv> Letöltve: 2021.12.20
- [263] 6/2021. (II. 5.) ITM rendelet a távoli pilóták képzését és vizsgáztatását végző szervezetek kijelöléséről, a távoli pilóták képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól, valamint a vizsgán való részvétel díjáról, <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2100006.ITM> Letöltve: 2021.12.20
- [264] Szalkai I.: Drónok alkalmazásának lehetőségei a napelem erőművek ellenőrzésében; Védelem Tudomány, VI. évf., 1. szám, 2021
- [265] Kovács T.; Viplak A. M.: Drónok a biztonságtechnikában; Hadmérnök, 12. évf. 2. szám, 2017.
- [266] Bálint M., Szűcs E.: Drónok felhasználása civil célokra; Biztonságtudományi Szemle, 3. évf. 1. szám, 2021.
- [267] Balajti I., Turai A.: Kiemelten fontos objektumok drón általi légi megfigyelések elleni védelmi képességeinek performanciavizsgálata; Repüléstudományi Közlemények 33. évf. 2. szám 2021, pp.65–79
- [268] Drone found at Japan prime ministers office <https://www.wsj.com/articles/drone-found-at-japan-prime-ministers-office-1429694098> Letöltve: 2021.12.20
- [269] Hell P.: Drónelhárító rendszerek az objektumvédelemben; Hadmérnök, 12. évf. 3. szám, 2017
- [270] Bálint K.: Drónok napjainkban és a jövőben; Kiberbiztonság- Cybersecurity 2., Biztonságtudományi Doktori Iskola, 2019. pp 18-29, ISBN: 978-963-449-185-9
- [271] Boros B., Bottyán R.: Rendészet, Vagyonvédelem, BME Mérnöktovábbképző Intézet, Budapest, 2004
- [272] Zólyomi Zs.: Komplex biztonságmenedzsment, OE BDI Doktori értekezés, 2019
- [273] 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról
- [274] Ambrusz J.: Rendvédelmi Ismeretek, NKE Budapest, 2014
- [275] Hornyacsek J., Veres V.: Katasztrófák, sebezhetőség, biztonság, Hadtudomány XVII. évf. 3. szám, 2007. <http://m.ludita.uni->

- nke.hu/repozitorium/bitstream/handle/11410/2176/hadtud_2007_3_hornya
csek_veres.pdf?sequence=1&isAllowed=y Letöltve: 2021.12.11
- [276] Pető R.: Objektumok védelmének eszközei és lehetőségei a bűnös célú /
terror jellegű robbantásokkal szemben , Doktori értekezés, ÓE BDI,
Budapest, 2017, pp.36-41
- [277] Gáll T.: Bombafenyegetés és vagyónvédelem, Műszaki Katonai Közlöny
XXV. Évfolyam, 2015. 1. szám
- [278] WHO koronavírushoz köthető elnevezése -
[https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-
2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-
and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it) Letöltve: 2021.12.11
- [279] A SARS-CoV-2 terjedéséről, működéséről, hatásairól,
[https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/your-health/about-covid-
19/basics-covid-19.html](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/your-health/about-covid-19/basics-covid-19.html) Letöltve: 2021.12.11
- [280] Kaló J., Buzás G.: Személy- és vagyónvédelem jegyzet, Örtanoda Kft, 2013,
ISBN: 963 2146 33 6
- [281] Tantárgyismertető – Katasztrófaelhárítás, BGK-GBI, [http://tmpk.uni-
obuda.hu/targyleir/tantargy_leiras--bgbka17nlm.html](http://tmpk.uni-obuda.hu/targyleir/tantargy_leiras--bgbka17nlm.html) Letöltve: 2021.11.10
- [282] Ürmösi K.: A biztonság, a biztonság fogalma, Hadtudományi Szemle VI. 2.
(2013) pp. 147-154.
- [283] Taleb N. N.: A fekete hattyú avagy a legváratlanabb hatás, Gondolat Kiadó
2007, pp. 79.
- [284] Krauzer E.: Intézkedéstaktika Személy- és vagyónörök, valamint Fegyveres
biztonsági örök részére, PRO-SEC Kft., 2012, pp.35-37.
- [285] Fónagy I.: Önvédelem és intézkedéstaktika középiskolások számára, I.
kötet; 2018
[http://bmkszf.hu/dokumentum/2710/Onvedelem_es_intezkedestaktika_I.p
df](http://bmkszf.hu/dokumentum/2710/Onvedelem_es_intezkedestaktika_I.pdf) Letöltve: 2021.12.13
- [286] Krauzer E.: Az intézkedéstaktika mint oktatásmódszertan, a korszerű és
gyakorlatorientált képzés alapja, Belügyi Szemle, 2019/7-8.
- [287] Kaló J., Buzás G.: Személy- és vagyónvédelem, ISBN: 963 2146 33 6,
Örtanoda, 2013, pp:59-60
- [288] Jávör E.: Fésületlen gondolatok a biztonságról; Nemzetbiztonsági Szemle;
II. évfolyam, 3. szám, 2014/3.
- [289] Nyikes Z.: A biztonságtudatosság a digitális kompetencia tükrében; XXI.
Fiatal Műszakiak Tudományos Ülésszaka, Kolozsvár, 2016;
<http://eda.eme.ro/handle/10598/29092>
- [290] Csépe V.: A szubjektív biztonság pszichológiai dimenziói; Biztonsági
kihívások a 21. században, Dialog Campus, 2017, pp.275-288.
- [291] Pallagi A.: A biztonságtudatosság fejlesztésének szerepe az oktatási
rendszerben; Kiberbiztonság- Cybersecurity 2., Biztonságtudományi
Doktori Iskola, 2019. pp 71-81, ISBN: 978-963-449-185-9
- [292] Áttekintés Az információs rendszerek és hálózatok biztonságára vonatkozó
OECD irányelvek: Útban a biztonságkultúra felé, Microsoft Word -
SecurityHU.doc (oecd.org), Letöltve: 2022.01.03
- [293] Muha L., Krasznai Cs.: Az elektronikus információs rendszerek
biztonságának menedzselése, Budapest, 2014, pp.47-52.
- [294] Mitnick K.: A legendás hacker; Perfact-Pro Kft. Budapest, 2006, ISBN:
963-864-725-6

- [295] Muha L. Krasznay Cs.: Az elektronikus információs rendszerek biztonságáról vezetőknek; Nemzeti Közsolgálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, Budapest, 2014
- [296] Horváth G. K.: Közérthetően (nem csak) az IT biztonságról; Budapest, 2013, https://kifu.gov.hu/sites/default/files/IT_brosura_v7.pdf Letöltve: 2021.01.06
- [297] Dub M.: A social engineering támadások megelőzésének lehetőségei; Hadmérnök, 16.évf. 3.szám, 2021
- [298] A Nemzeti Védelmi Szolgálat Főigazgatójának 34 /2019. utasítása a Nemzeti Védelmi Szolgálat adatvédelmi, adatbiztonsági és közérdekű adat megismerésére vonatkozó szabályzatáról, https://nvsz.hu/sites/default/files/kozerdeku_adatok/34_2019_nvsz_foigazgatoi_utasitas_egyseg_szerkezetben_20210826_0.pdf és <https://nvsz.hu/adatvedelem> Letöltve: 2022.01.08
- [299] NISZ Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt Adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzata https://www.nisz.hu/sites/default/files/adatvedelmi_es_adatbiztonsagi_szabalyzat_es_mellekletei_v3.0_internetre.pdf Letöltve: 2022.01.08
- [300] Alexin Z.: A személyes adatok védelmének jogi, etikai, és informatikai kérdései; Pannon Egyetem Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Tananyag, 2011 [Tananyagfejlesztéshez használt stílus \(tankonyvtar.hu\)](http://tananyagfejlesztéshez.hasznalt.stilus.tankonyvtar.hu) Letöltve: 2017.03.01
- [301] Som Z.: Az internet veszélyei, és ajánlás ennek kezelésére, elsősorban a tizenéves általános iskolások vonatkozásában; Szegedi Tudományegyetem Módszertani közlemények: Tanítók és tanárok számára, EU Safer Internet program, 2013 http://real.mtak.hu/39878/7/internet_veszelyei_es_ajanlas_ennek_kezelese_re.pdf, Letöltve: 2022.01.03
- [302] Semmelweis Egyetem, Információbiztonsági Szabályzat; https://semmelweis.hu/jogigfoig/files/2021/07/SE_Inform%C3%A1ci%C3%B3biztons%C3%A1gi_szabalyzat_hatalyos_2021.07.28.pdf Letöltve: 2022.01.04
- [303] Nagyné Takács V.: Hogyan írjunk informatikai biztonsági szabályzatot?; Hadmérnök 14. évf.3. szám, 2019
- [304] Haig Zs.: Az információbiztonság komplex értelmezése; Hadmérnök különszám, 2006, http://m.ludita.unike.hu/repositorium/bitstream/handle/11410/2056/haig_rw6.pdf?sequence=1&isAllowed=y Letöltve: 2022.01.04
- [305] Atkinson R. L., Atkinson R. C.: Pszichológia; Osiris Kiadó, Budapest, 1999, ISBN: 963-379-540-0
- [306] Popper P., Ranschburg J., Vekerdy T.: Az erőszak sodrásában; Saxum Kiadó Bt., ISBN: 978-963-248-040-4
- [307] Sáfrány J.: Poszttraumás stressz zavar és krízisintervenció a hivatásos tűzoltó populációban; Lélektan és hadviselés III. évf. 1. szám. 2021, pp. 37-50
- [308] Hornyacsek J.: A tömegkatasztrófák pszichés hatása a beavatkozó állományra az alapvető korai és késői pszichés jelenségek, valamint a negatív következmények elkerülésének lehetséges módjai; Műszaki Katonai Közlöny, XXII. évf. 1. szám, 2012.

- [309] Bányik A.: Társadalomismeret és szakmai kommunikáció I.; ISBN 978-963-9208-68-1, 2018
- [310] Bezerédi I.: Társadalomismeret és szakmai kommunikáció II.; ISBN 978-963-9208-72-8, 2018,
- [311] Bányik A.: Társadalomismeret és szakmai kommunikáció – megoldások; ISBN 978-963-9208-70-4, 2018
- [312] Kitteringham G.: Protecting the protectors: security guard tactics for managing workplace violence; Canada, 2020, (48) Protecting the protectors: security guard tactics for managing workplace violence | Glen Kitteringham - Academia.edu, Letöltve: 2022.04.09
- [313] Krauzer E.: Intézkedéstaktika Személy- és vagyonőrök, valamint Fegyveres biztonsági őrök részére, PRO-SEC Kft., 2012, pp.35-37.
- [314] Devecsei J.: Bevezetés a biztonsági őr és a testőr szakmába, AzA Stúdió, Budapest, 2003, pp:241-246, ISBN: 058 9000 190 169
- [315] Ügyfélszolgálati kommunikáció és panaszkezelés, ISBN 978-963-9208-83-4, 2018, http://bmkszf.hu/dokumentum/3153/Ugyfelszolgalati_kommunikacio_es_panaszkezeles.pdf Letöltve: 2021.12.23
- [316] Navarro J.: Beszédes testek – Egy FBI ügynök emberismereti kézikönyve; ISBN: 978-963-3101-84-1, 2017.
- [317] Nierenberg G., H.Calero H.: Tesbeszédkalauz avagy mit üzennek a gesztusok; Bagolyvár Könyvkiadó, 1998, ISBN: 963-9197-07-6
- [318] Speciális kommunikáció; <https://docplayer.hu/48374955-Specialis-kommunikacio.html> Letöltve: 2021.12.28.
- [319] Manitoba Security Guard Training Program; 2005, https://www.gov.mb.ca/justice/commsafe/private/pubs/securityguard_manual.pdf Letöltve: 2021.12.31
- [320] Barnucz N., Uricska E.: Innovatív nyelvtanulási módszerek és módszertan a rendészeti szaknyelvi képzés vizsgálatában; Új pedagógiai szemle 70. évf. 9-10. szám, 2020, pp. 53-63
- [321] Borszéki J.: Az English for Border and Coast Guards című nemzetközi szaknyelvi oktatóanyag fejlesztésének folyamata – a nem-nyelvszakemberek szerepe; Szaknyelvoktatás és -kutatás nemzetközi kontextusban, Cikkek, tanulmányok a hazai szaknyelvoktatásról, Porta Lingua 2020, ISSN: 2064-3381
- [322] Polonyi T., Abari K.: A gamifikáció motivációs eszközei a nyelvoktatásban; Debreceni Egyetem, Pszichológiai Intézet, MTA-DE Idegen Nyelvi Oktatás Kutatócsoport, http://inyelv.unideb.hu/files/belso_tanulmanyok/a_gamifikacio.pdf Letöltve: 2022.01.01
- [323] 10323009 számú Személy- és vagyonőr megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény
- [324] Guttenger Á.. Személy- és vagyonőrök, biztonságtechnikai szakemberek tankönyve, I. fejezet, Pro-Sec Kft, Budapest, 2000, ISBN: 96385453 6 4
- [325] Sasfy Gy. Z.: Konfliktuskezelés, stresszkezelés; Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017
- [326] Erikson T.: Idiótákkal körülvéve; Central Kiadói Csoport Kft., ISBN: 978-963-324-602-3, 2018

- [327] Erikson T.: Pocsék főnökök; Central Kiadói Csoport Kft, ISBN: 978-963-324-791-4, 2020
- [328] Rogge J.-U., Bartram A.: Beszélj úgy a gyerekkel, hogy meghallgasson és hallgasd őt úgy, hogy beavason; Sanoma Média Budapest Zrt., ISBN: 978-963-341-062-2
- [329] Tóth É. M.: Konfliktuskezelés; Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet,
https://www.nive.hu/Downloads/Szakkepzesi_dokumentumok/Bemeneti_kompetenciak_meresi_ertekelesi_eszkozrendszerenek_kialakitasa/16_1607_004_101115.pdf, Letöltve: 2021.12.31
- [330] Kalmárné Pölöskei A.: Ügyfélszolgálati kommunikáció és panaszkezelés; ISBN 978-963-9208-83-4, 2018
- [331] 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- [332] Bukovics I.: Kríziskommunikáció - problematika, pragmatika, paradigma; Rendvédelem 2012/2. szám, pp.22-83
- [333] Zsákai R., Muhoray Á.: A Pszichés viselkedések szerepe a katasztrófa helyzetekben; Szakmai Szemle a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat kiadványa, 2014/3. szám pp. 214-223
- [334] Kiss A.: A katasztrófákat követő kárenyhítések kríziskommunikációs vonatkozásai; Védelem Tudomány, VI. évf., 1. szám, 2021, pp.183-203

Saját publikációk jegyzéke

- 1 Szabó, Anikó
Az élőerős objektumórzés és a tekintélyelvű vezetési stílus kapcsolata
HADMÉRNÖK 12: 3 pp. 279-294. Paper: ISSN: 1788-1919, 15 p. (2017)
A cikk tartalmát 3 közleményben idézték.

- 2 Szabó, Anikó; Szucs, Endre; Berek, Tamás
Illustrating Training Opportunities Related to Manpower Facility Protection through the Example of Máv Co.
INTERDISCIPLINARY DESCRIPTION OF COMPLEX SYSTEMS 16: 3 pp. 320-326. , 7 p. (2018)
A cikk tartalmát 1 közleményben idézték.

- 3 Szabó, Anikó; Papp, József; Kovács, Tibor; Szűcs, Endre; Berek, Tamás
A személy- és vagyonőrök és a fegyveres biztonsági őrök tevékenységének összehasonlítása a MÁV Zrt.-n keresztül
MŰSZAKI KATONAI KÖZLÖNY 28: 4 p. 164 (2018)
A cikk tartalmát 1 közleményben idézték.

- 4 Szabó, Anikó; Papp, József; Tokody, Dániel
A biztonsági szolgálat őrzésvédelmi oktatása a MÁV Zrt.-nél
MŰSZAKI KATONAI KÖZLÖNY 28: 4 p. 111 (2018)
A cikk tartalmát 4 közleményben idézték.

- 5 Szabó, Anikó
A szabályzatok szerepe az objektumok őrzésvédelmében
MŰSZAKI KATONAI KÖZLÖNY XXVII: 1 pp. 2-15. Paper: 2063-4986, 14 p. (2017)

- 6 Anikó, Szabó; Zoltán, Rajnai
The review of the external risk factors during the operation training plan of the security guards

In: Szakál, Anikó (szerk.)

IEEE 15th International Symposium on Intelligent Systems and Informatics :
SISY 2017

New York, Amerikai Egyesült Államok: IEEE, (2017) pp. 359-364. , 6 p.

DOI IEEE Xplore

A cikk tartalmát 2 közleményben idézték.

7 Szabó Anikó, Kovács Éva

**A személy- és vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési terve (IDPS) MOP-
kiterjesztéssel**

MAGYAR RENDÉSZET 2021/3. pp.139-154. DOI: 10.32577/mr.2021.3.10

A cikk tartalmát 7 közleményben idézték.

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

BCM - Business Continuity Management, Üzletfolytonosság menedzsment

BCP – Business Continuity Plan, Üzletfolytonossági terv

Blended learning – Kombinált tanulási módszer

CCTV – Closed Circuit Television - Zárt láncú videó megfigyelő rendszer

CM - Crisis Management, krízismenedzsment

DCAF - Democratical Control of Armed Force, Fegyveres Erők Demokratikus Kontrolljának Központja

D-Learning – Digital Learning, Digitális tanulás

E-Learning – Electric Learning, elektronikus tananyag

EM – Emergency Management, veszélyhelyzeti tervezés

IDPS - Internal Development Plan for Security Guards, Személy- és vagyonőrök objektumspecifikus fejlesztési terve

ICoCA – Internal Code of Conduct Association, a Magánbiztonsági Szolgáltatók Nemzetközi Magatartási Kódexe

IKK - Innovatív Képzéstámogató Központ

NSZFH - Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

LA - Learning Analytics, tanuláselemzés

LMS – Learning Management System, Oktatást és tanulást támogató keretrendszer

M-Learning – Mobile Learning, tanulás mobileszköz használatával

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development, Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet

PBL - Problem-based Learning, Probléma alapú tanulás

PDCA elv - Plan, Do, Check, Act –Tervezés, cselekvés, ellenőrzés, beavatkozás

PMC - Private Military Company, Katonai magánvállalat

PSC - Private Security Company, Biztonsági magánvállalat

SSR - Security Sector Reform, Biztonság ágazati reform

SZMSZ – Szervezeti és Működési Szabályzat

SZVMSZK – Személy,- Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. Táblázat: A szakmai interjúalanyok összegzése
2. Táblázat: Az Európai Tanács 2000. évben meghatározott stratégiai céljainak összhangba hozása a vagyionörök folyamatos vállalati képzésével az egész életen át tartó tanulás megvalósítása érdekében

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Maslow szükségletpiramis
2. ábra: SZVMSZK aktív tagjainak száma
3. ábra: Objektumhoz köthető bűnesetek
4. ábra: A védelmi koncepció működési követelményei
5. ábra: A védelmi koncepció lépései a biztonságszervezés során
6. ábra: A védelmi erőforrások és az alkalmazott rendszabályok kapcsolata
7. ábra: A szakmai oktatás és szakmai képzés közötti különbségek
8. ábra: PDCA elv a képzési ciklusra, blokkokra alkalmazhatóan
9. ábra: Az IDPS felépítése, és a modulok egymáshoz viszonyított elhelyezkedése
10. ábra: A modulok tantárgyi besorolása

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Elsődleges köszönettel tartozom családomnak, és barátaimnak a doktori tanulmányaim és kutatómunkám során nyújtott támogatásukért, türelmükért.

Köszönöm **Berek Tamás** és **Szűcs Endre** tanár uraknak témavezetőként nyújtott szakmai és emberi támogatásukat. Emellett köszönöm az Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Iskola minden oktatójának, munkatársának segítségét. Kifejezetten köszönöm **Rajnai Zoltán** dékán úrnak, **Farkasné Hronyecz Erikának** és **Lévai Katalinnak** a mindig elérhető segítségüket, ösztönzésüket, a fejlődési lehetőségeket. Örök baráti köszönettel tartozom **Tokody Dánielnek** és családjának a tanulmányaim alatt nyújtott segítségért, a közös munkáért, a **Nyikes Zoltánnal** alapított tudományos közösség építéséért, a szakmai fejlődés élményéért.

Köszönöm a Budapesti Műszaki Főiskola Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Karán folytatott tanulmányaim során az összes tanáromnak, és munkatársamnak a rengeteg pozitív élményt, amivel a tanulás örömét, és a szakmai fejlődés irányát adták számomra. Külön köszönöm **Horváth Sándornak** a feltétlen bizalmat és **Kovács Tibornak**, hogy annak idején elindított a szakmai életben.

Köszönöm **Tóth Leventének**, és **Tóth Attilának**, hogy közös munkáink során bepillantást adtak annak idején a biztonságtechnikai rendszerek világába, és ezzel biztos alapot teremtettek a mindenre kiterjedő igényes szakmai munkavégzés mellett az objektumvédelem komplex látásmódjának is. Köszönöm **Remény Nikolettnek** a támogatását, önzetlen segítségét, és az ezen időszak óta tartó töretlen barátságunkat.

Nemmúló köszönettel tartozom korábbi felettesemnek **Lőrincz Lászlónak** és kolléganőmnek, **Tóth Vilmosnénak** hogy barátságuk mellett emberségükkel, kiemelkedő szakmai tudásukkal, végtelen türelmükkel adták át számomra az objektumvédelem gyakorlatát, olyan tudással, és szemléletmóddal ajándékoztak meg, amely azóta is meggingathatatlan bázisa a mindennapi munkámnak.

Köszönöm korábbi felettesemnek **Sőr Zoltánnak**, és rendvédelmi kollégáimnak, hogy biztattak a doktori képzés folytatása során, és töretlenül megosztották velem tudásukat tovább gazdagítva szakmai látásmódomat.

Külön köszönöm jelenlegi felettesemnek, **Niklai Norbert**nek, hogy gondolataival, folyamatos fejlődésre törekvő látásmódjával kinyitotta előttem a szakmai lehetőségek tárházát, és egy eddig szinte ismeretlen világot mutatva adott lendületet a kutatásomnak, és a szakmai fejlődésemnek.

Emellett köszönöm valamennyi kollégámnak, hogy segítették a többéves munkámat támogatásukkal, útmutatásukkal.

Hálás köszönettel gondolok **Horváth Zoltán**ra, akihez mindig fordulhattam tanácsért, segítségért. Nagyon szépen köszönöm **Christián Lászlónak**, **Fialka Györgynek**, **Kovács Évának**, **Kutsera Péternek**, **Lovas Kázmérnak**, és **Rác Györgynek**, hogy szakmai tapasztalatukkal segítették a munkámat.

MELLÉKLETEK

1. melléklet: Személy- és vagyonbiztonsághoz köthető kockázatok vizsgálata és a belső képzés igényének kapcsolata

Objektumbiztonság Személy- és vagyonbiztonsághoz köthető kockázatok vizsgálata													
Kockázati elemek (példák)	Hatáselemzés				Kárérték vizsgálat				Előfordulás	Gyakoriság	Következmény	Sebezhetőség	Megoldás a folyamatos belső képzésben (IDPS)
	1	2	3	4	1	2	3	4					
Személy ellen elkövetett													
Verbális bántalmazás													
Ügyféléledegetlenségéből induló bántalmazás													
Emberi méltóság, szabadság megsértése													
Élet, testi épség elleni cselekmény													
Egészségkárosodással járó fenyegetés													
Bántalmazás, testi sértés, támadás													Jogi ismeretek
Öngyilkosság, öngyilkosságban közreműködő személy észlelése													Etikai elvárások
Kutyatámadás													Személyvédelem
Közbiztonság ellen elkövetett cselekmény													
Járványügyi védekezés akadályozása, megszegése													Konfliktuskezelés
Terrorcselekmény													Kommunikáció, kríziskommunikáció
Robbanóanyaggal, robbanószerrel visszaélés													Idegen nyelv ismerete
Tiltott fegyverrel, lőfegyverrel, lőszerrel visszaélés													Pszichológia
Köznyugalom ellen elkövetett cselekmény													
Rendzavarás													Intézkedéstaktika
Rendbontás													Kriminalisztika
Nemzeti jelkép megsértése													Objektumspecifikus ismeretek
Önkényuralmi jelkép használata													Elsősegélynyújtási ismeretek
Garázdaság													Pandémiához köthető szabályok ismerete
Közveszéllyel fenyegetés													Kriziskezelés
Közösség elleni uszítás													Katasztrófaelhárítás
Rémhírterjesztés													Értesítendők köre, sorrendje
Közveszély okozása													
Élőerős védelem kockázatai													
Adatkezeléshez köthető károkozás													Adatvédelem
Szolgáltatás (szolgáltatásváltás, vezénylés, helyettesítés, igazolványok, munkára képes állapot)													Információbiztonság
Védelmi intézkedések hatása az objektumra, személyre, tevékenységre													Social engineering ismeretek
													Szolgáltatási ismeretek, jelentéstétel
													Beosztáshoz köthető feladatok
													Megbízói, szolgáltatói elvárások
													Munka-, tűz-, környezetvédelmi ismeretek
													Objektumspecifikus ismeretek
													Objektumban folyó tevékenység általános ismerete
													Biztonságtudatosság fejlesztése
Vagyontárgy ellen elkövetett													
Betörés													Jogi ismeretek
Rongálás, Vandalizmus													Biztonságtechnikai eszközök használata
Lopás, Rablás, Kifosztás													
Gyújtogatás													

Esethez, objektumhoz, tevékenységhez köthető egyedi kockázatelemzést igényel.

Biztonságtechnikai, épületgépészeti kockázatok												
Mechanikai védelmi elemek meghibásodása												A meghibásodás észlelése, Meghibásodáshoz köthető teendők, értesítendők köre
Biztonságtechnikai védelmi elemek meghibásodása, téves használata (beléptető, behatolásjelző, CCTV, tűzjelző, oltó rendszer, kaputelefon, stb.)												Eszközhaználási ismeretek, jogi ismeretek Hibajelzésekhez köthető teendők Számítástechnikai ismeretek Idegen nyelv ismerete
Épületgépészeti meghibásodások (Lift, szellőzés, fűtés, szünetmentes egységek, stb.)												A meghibásodás észlelése, Meghibásodáshoz köthető teendők
Beléptetés kockázatai												
Jogosulatlan eszköz, anyag, tárgy be- és kiszállítása												Szállítványkezelés, átvizsgálás, jogi ismeretek
Gépjárműbeléptetés												Gépjárműbeléptetés, parkolás szabályai
Jogosulatlan személybeléptetés, a belépés regisztrációjához köthető kockázatok												Személybeléptetés, és objektumon belüli mozgás szabályai
Ruházathoz, csomaghoz köthető visszaélések												Informatikai, és telekommunikációs eszközök használata
Küldemények, levelek kockázatai												Csomag- és ruházatátvizsgálás szabályai
Benttartózkodás visszaélései												Gyanús küldemények kezelése
Kulcskezelés kockázatai												
Kulcskiadás és visszavétel, jogosultságkezelés												Jogi ismeretek
Kulcsdobozokhoz köthető jogosultságok, ép állapot												Kulcskezeléshez köthető ismeretek
Kulcszekerényekhez köthető kockázatok (meghibásodás, jogkeveredés, felhasználói hibák, stb.)												A meghibásodás észlelése, Meghibásodáshoz köthető teendők (pl. manuális kulcskezelésre áttérés)
Infrastrukturális károkozás												
Természeti kár (Víz, szél, vihar stb.)												Értesítendők köre
Szállítás kockázatai (útvonalválasztás, rakodótér lezárás, stb.)												Kárenyhítés
Közlekedés (bejáratok, személy-, és teherporták, belső utak, stb.)												Objektumok közötti szállítás szabályai
Közműhálózatok ellátási problémái												Objektumon belüli közlekedés szabályai
Telefónia												Értesítendők köre, Áthidalást végző eszközökhöz köthető
Hálózati elérési problémák												A meghibásodás észlelése, Meghibásodáshoz köthető teendők, értesítendők köre
Tevékenység ellen elkövetett												
Üzletmenet-folytonosságot befolyásoló cselekmény												Kockázati elemek felismerése, értesítendők köre
Tiltott kép- és hangfelvétel rögzítésének észlelése												Jogi ismeretek Kommunikáció, idegen nyelv ismerete Intézkedéstaktika Értesítendők köre
Média negatív hatása az üzletmenetre Kiűrtéshez köthető kockázatok												Vagyonőrökre vonatkozó kommunikációs terv oktatása Kiűrtési terv ismerete, gyakorlati eljárások ismerete
Országot érintő biztonsági kockázatok												
Gazdasági, pénzügyi instabilitás									Növekvő költségek miatt beruházások, javítások maradnak el	Hibás, elavult biztonsági, épületüzemeltetési rendszerek		Személybiztonság Objektumbiztonsági ismeretek Biztonságtechnikai ismeretek Kommunikáció, Kríziskommunikáció Értesítendők köre
Háborús eskalációhoz köthető kockázatok (nyersanyag, eszköz ellátási nehézségek, objektumhoz köthető megfigyelések, szabotázsok, stb.)									Ingerült ügyfelek, vállalkozók	Nő a személyek közötti atrocitások száma		Objektumspecifikus ismeretek Objektumban folyó tevékenység általános ismerete Biztonságtudatosság fejlesztése Katasztrófaelhárítás
Kibertámadás									Előkészületek a fizikai megerősítésre, az üzletfolytonosság fenntartására, havária terv felülvizsgálatára.	Fizikai védelmi - szervezeti hiányosságok		Információbiztonság Biztonságtudatosság
									Jogosulatlan hozzáférés rendszerekhez, információkhoz.	Social Engineering		
									Rendszerek feletti irányítás átvétele	Kártékony tartalmú tartalmak megnyitása		

2. **melléklet:** A vagyonvédelmi tevékenység törvényi előírása és a szakképesítési követelmény összehasonlítása

<p>Összefoglaló vagyonvédelmi tevékenység</p>	<p>2005. évi CXXXIII. törvény a vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól</p>	<p>10323009 számú Személy- és vagyonőr megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény A szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör</p>
<p>Objektumőrzés</p>	<p>26. § (1) A vagyonőr a megbízó közterületnek nem minősülő létesítményének őrzése során jogosult: *</p>	<p>A személy és vagyonőr a magánlakásban, állami, diplomáciai, önkormányzati, kereskedelmi-logisztikai létesítményekben, közterületen vagy közforgalom számára megnyitott magánterületen a megbízó által a vagyonvédelmi törvény alapján, az adott szolgálati hely sajátos viszonyaira elkészített, szolgálati vagy őrutasítás alapján ór és járőrszolgálat keretében látja el feladatát.</p> <p>Üzletek, elárusítóterek területén őrzést, helyszín ellenőrzést végez</p> <p>Biztosítja megbízás alapján bankok, pénzügyintézetek őrzését, védelmét.</p> <p>Riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként tevékenykedik.</p> <p>Parkoló őrként teljesít szolgálatot.</p> <p>Elemzi, értékeli a tudomására jutott információkat, amiket a számára meghatározott formában rögzít, arról jelentést tesz. A szolgálatot a meghatározott</p>

		módon és formában átadja- átveszi, vezeti a szolgálati okmányokat.
<i>Beléptetés</i>	a) a területre belépő vagy az ott tartózkodó személyt kiléte igazolására, a belépés, illetőleg a tartózkodás céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívni, ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlansága esetén - a megbízó eltérő rendelkezésének hiányában - az érintett belépését, ott-tartózkodását megtiltani, és távozásra felszólítani;	A létesítmények területére személyeket és szállítmányokat be- és kiléptet, ellenőriz.
<i>Csomagvizsgálat</i>	b) a területre belépő vagy onnan kilépő személyt csomag, illetve menet-, szállítási okmány bemutatására felhívni; c) a területen tartózkodó vagy onnan kilépő személyt - a 28. § rendelkezései szerint - csomagja tartalmának, járművének, valamint a szállítmánynak bemutatására felhívni;	
<i>Intézkedés</i>	d) a jogsértő személyt magatartása abbahagyására felhívni;	ua.
<i>Biztonságtechnika</i>	e) elektronikai vagyónvédelmi rendszer alkalmazni; f) a területre belépők ellenőrzésére fegyver-, illetve robbanóanyag-kutató műszert alkalmazni és a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök bevitelét megtiltani.	Kezeli a beléptető, ellenőrző, védelmi és jelzőrendszereket

<p><i>Tárgyvédelem</i></p>	<p>(2) A vagyonőr a szerződésben megjelölt ingóságot - a szerződés keretei között - az őrzött területen (létesítményen) kívül is védheti, ennek során az (1) bekezdésben meghatározott jogok illetik meg, kivéve, hogy elektronikus megfigyelőrendszert közterületen ilyenkor sem alkalmazhat.</p>	<p>ua.</p>
<p><i>Rendezvénybiztosítás</i></p>	<p>(3) Az 1. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, rendezvénybiztosítási feladatokat ellátó személy az (1) bekezdésben meghatározottakon túl jogosult: *</p>	<p>Sport, kulturális, politikai és egyéb tömegrendezvények biztosításában vesz részt. Megbízás alapján helyszínbiztosítást végez.</p>
<p><i>Csomagvizsgálat</i></p>	<p>a) zárt területen vagy helyen tartott rendezvényre belépő személyt - a rendőrség, illetve a rendezésért felelős személy intézkedése alapján, ha a szerződésből fakadó kötelezettségeit érvényesíteni más módon nem tudja - különösen a testi sérülés okozására alkalmas tárgyak bevitelének megakadályozása érdekében csomagja tartalmának bemutatására felszólítani, rajta és csomagján kizárólag fémtárgyak kimutatására alkalmas eszközt alkalmazni, ennek visszautasítása esetén a rendezvényen való részvételét megtiltani;</p>	<p>A rendezvény helyszínén be és kiléptetést végez, melynek keretében ellenőrzi a beléptetés jogszerűségét, felderíti a közbiztonságra különösen veszélyes és a rendező által megtiltott anyagok, eszközök, tiltott szimbólumok, pirotechnikai anyagok bevitelét.</p>

<p><i>Intézkedés</i></p>	<p>b) a rendezvény megtartását akadályozó vagy zavaró, annak biztonságát veszélyeztető, illetve az ott jogellenesen tartózkodó személyt kilétének igazolására felszólítani, a rendezvényen való részvételét megtiltani, távozásra felszólítani, amennyiben az érintett személy ennek nem tesz eleget, és az élet- és vagyonbiztonság érdekében szükséges, a rendezvényről kivezetni;</p>	<p>Eltávolítja a rendezvényt akadályozó, zavaró személyeket, szükség esetén kiürítést végez és/vagy abban közreműködik.</p>
<p><i>Sportrendezvény Intézkedés</i></p>	<p>c) * a sportrendezvények biztonságáról szóló kormányrendelet hatálya alá tartozó sportrendezvényeken rendezői feladata során a sportról szóló törvényben meghatározottak szerint, a sportrendezvényről eltávolítandó személyt visszatartani, ha az személyazonosságát felhívásra nem igazolja.</p>	<p>ua.</p>
<p><i>Pénz- és értékőrzés</i></p>	<p>(4) * Az 1. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti, pénz- és értékőrzési, értékszállítási, szállítmánykísérési, valamint szállítási feladatokat ellátó személy jogosult a szállítást jogtalanul akadályozó, illetve az őrzött vagy szállított érték biztonságát veszélyeztető személyt kilétének igazolására, a tevékenységét akadályozó, veszélyeztető magatartásának abbahagyására felhívni.</p>	<p>Létesítmény területén belül, azon kívül pénz és értékszállítást végez, szállítmánykísérési feladat végrehajtásában vesz részt.</p>

<i>Intézkedés</i>	<p>27. § (1) A személy- és vagyonőr tevékenysége gyakorlása során - e törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén - jogosult az intézkedésében érintett személyt felhívni kilétének igazolására. Ha az általa erre felkért személy önként és hitelt érdemlően nem igazolja kilétét, a személyazonosság megállapítására - indokolt esetben - igazoltatásra jogosult hatósági személyt kérhet fel.</p>	<p>Bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt a szolgálati helyén elfogja, visszatartja, az illetékes hatóságnak átadja.</p> <p>Vonatkozó mértékben együttműködik a kijelölt hatóságokkal, a megbízó képviselőivel.</p> <p>Elsősegélyt nyújt, újraélesztést, szükség esetén konfliktus és/vagy stresszkezelést végez, amelynek eredményes végzéséhez alkalmazza a megszerzett, a kialakult helyzetre vonatkozó pszichológiai módszereket.</p> <p>Rendkívüli események időszakában, elrendelt szükséghelyzetben közreműködik, felkérésre közveszély elhárításában vesz részt, robbanóanyagok, robbanószerkezetek bűnös célú felhasználása elleni védelmi tevékenységet végez.</p>
	<p>(2) * A személy- és vagyonőr jogosult a bűncselekmény és a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt a cselekmény abbahagyására felszólítani, a cselekmény folytatását megakadályozni, az elkövetőt elfogni és a birtokában lévő, bűncselekményből vagy szabálysértésből származó vagy annak elkövetéséhez használt dolgot, illetve támadásra alkalmas eszközt elvenni. Köteles azonban az elfogott személyt haladéktalanul az ügyben eljárni jogosult nyomozó hatóságnak átadni, ha erre nincs módja, e szervet nyomban értesíteni. Így kell eljárni a tetten ért személytől elvett dolgokat illetően is.</p>	
	<p>(3) A személy- és vagyonőr arányos mérvű kényszerítő testi erő alkalmazásával</p>	
	<p>a) a védett személy biztonságát fenyegető támadást elháríthatja;</p>	

	<p>b) a védett létesítménybe, területre való jogosulatlan belépést megakadályozhatja, a jogosulatlanul bent tartózkodót onnan eltávolíthatja;</p>	
	<p>c) a rendezvényt zavaró vagy annak biztonságát veszélyeztető személyt a rendezvényről eltávolíthatja;</p>	
	<p>d) a pénz- és értékszállítást jogtalanul akadályozó személyt eltávolíthatja, illetve a szállítmány biztonságát fenyegető támadást elháríthatja.</p>	
<i>Eszközhasználat</i>	<p>(4) * A személy- és vagyonőr a feladata ellátása során vegyi eszközözt (gázsprayt), gumibotot, őrkutyát, valamint - az erre vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint - lőfegyvert tarthat magánál és azokat csak jogos védelmi helyzetben, illetve végszükség esetén alkalmazhatja.</p>	<p>Intézkedése során, jogos védelmi vagy végszükség helyzetben a támadás elhárítására a szakmai szabályok betartásával kényszerítő testi erőt vagy a rendelkezésére álló támadáselhárító eszközözt alkalmazhat.</p>
<i>Őrkutya</i>	<p>(5) * Közterületen őrkutyát igénybe vevő személy- és vagyonőr a tevékenységét csak a rendészetért felelős miniszter rendeletében meghatározott feltételeknek eleget tevő, engedéllyel rendelkező kutyavezető-képző iskolák által minősített (vizsgáztatott) kutyával láthatja el.</p>	<p>Közterületi járőrszolgálatot lát el.</p>

3. melléklet: Az IDPS képzési programja

1. A képzés alapadatai	A képzés megnevezése	A képzés magyar megnevezése: IDPS a vagyontörök objektumspecifikus fejlesztési terve A képzés angol megnevezése: IDPS Internal Development Plan for Security Guards
2. A képzés célja	Kompetenciafejlesztés az objektumvédelmi feladatok ellátási színvonalának folyamatos emelése érdekében. Olyan vagyontörri állomány kialakítása a megbízó objektumaiban, akik a jogszabályi előírások, szakmai ismereteik, és kommunikációs stratégiák mentén magabiztosan képesek a feladataik ellátására a szakmai irányítás figyelembevételével.	
3. Megszerezhető és fejleszthető kompetenciák	A megbízó létesítményeiben őrzési és védelmi feladatok szakszerű, gyors. és pontos ellátása. Személyes, társas és módszerkompetenciák fejlesztése.	
4. A képzésen belüli csoportok	Csoportok száma	4
	Csoport létszáma	2-3 fő összlétszámtól és felállítási helytől, feladattól függően.
5. A képzés óraszámainak eloszlása	Összes óraszám	44 óra / év
	A képzési idő aránya	Elméleti képzési idő: 100 % Gyakorlati képzési idő: 0%
	A képzési csoportok jelenléti óraszám:	1. csoport (piros): 11 óra 2. csoport (sárga): 11 óra 3. csoport (citrom): 11 óra 4. csoport (zöld): 11 óra
	A jelenléti óra időtartama	60 perc
	Szabad sávok eloszlása negyedévente	1. negyedév: 2 alkalom 2. negyedév: 2 alkalom 3. negyedév: 2 alkalom 4. negyedév: 2 alkalom
6. A képzés megkezdése	A képzés célcsoportja	A megbízó objektumában szolgálatot ellátó személy- és vagyontörök.
	A képzés megkezdési feltétele	Legalább személy- és vagyontörri szakképesítés
	Bekapcsolódás helye	A képzésbe bármelyik tantárgynál be lehet kapcsolódni.

7. Képzési forma	1. változat	Blended learning: Jelenléti oktatás (távoktatás) + E-Learning
	2. változat	Jelenléti oktatás
8. A képzés fizikai – technikai igénye	Fizikai igény	1 szoba / csoport 2-3 szék létszámtól függően
	Technikai igény	1 Projektor 1 Laptop a szemléltetés során kép és hang lejátszásához Számítógépek, belső és külső hálózati elérés, programfelületek felállítási helyenként az E- learninghez és a távoktatáshoz
9. A képzés folyamata	Felépítése	Modulrendszerű, a modulok tantárgyakból állnak.
	Modulok	1. Jogi ismeretek 2. Munka, tűz-, környezetvédelem 3. Objektumspecifikus ismeretek 4. Őrzésvédelem 5. Biztonságtechnika 6. Rendkívüli események kezelése 7. Információbiztonság 8. Kommunikáció
	Tantárgyak modulok szerinti besorolása	Az értekezés 8. számú ábrája alapján
	Szakmai program a tantárgyi tartalom	A képzési forma 1. változata Az értekezés 3. számú melléklete alapján (jelenléti oktatás + E-learning) A képzési forma 1. változata Az értekezés 5. számú melléklete alapján (jelenléti oktatás)
	A tantárgyak blokkok szerinti eloszlása	
	Oktatók köre	Megbízó Vagyonvédelmi szolgáltató Meghívott előadók
10. Értékelési rendszer	A számonkérés rendszeressége	Minden blokkot követően, a következő képzési napig Az 1 éves képzési időszak végén az eredmények összegzése történik.
	A számonkérés formája	E-learning, tesztkérdések
	Próbálkozások száma	Végtelen
	Megszerezhető követelményszint	Megfelelt – Minden kérdésre helyes válasz (100 %)

	(megfelelt / nem felelt meg)	Nem felelt meg- Nincs
11. A képzés teljesítése	Képzési napló	Haladási napló és jelenléti ív
	Teljesítményértékelés	Év végi szóbeli és írásbeli egyéni értékelés
	Teljesítési irat	Nincs
12. A képzés zárása	A képzés zárásának módja	Nincs. A képzés folyamatos, évente ismétlődő.
	Visszamérés	Elégedettségi kérdőív anonim módon a tartalom hasznosíthatóságára, a képzés minőségére, az oktató személyére vonatkozólag.
	Kiértékelés	Az értékelő lapok statisztikai feldolgozása
	Következtetések	Javító intézkedések meghatározása, és a képzési folyamatba illesztése

5. melléklet: Az IDPS Képzési blokkjai, Kerettanterv 1. képzési forma

Tantárgyak blokkokba sorolása IDPS Kerettanterv, Képzési forma - 1. változat

Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	1. blokk	Objektumspecifikus ismeretek	Objektum jellemzői	Jelenléti oktatás			
2.		Őrzésvédelem	Szolgáltatadás	E-Learning			
3.		Őrzésvédelem	Beosztásokkal járó feladatok	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
<hr/>							
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	2. blokk	Objektumspecifikus ismeretek	Belső eljárásrendek	Jelenléti oktatás			
2.		Őrzésvédelem	Beléptetés	E-Learning			
3.		Őrzésvédelem	Objektumon belüli mozgás, park	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
<hr/>							
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	3. blokk	Objektumspecifikus ismeretek	Biztonsági szolgálat felépítése	Jelenléti oktatás			
2.		Őrzésvédelem	Kulcskezelés	E-Learning			
3.		Őrzésvédelem	Személyvédelem	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
<hr/>							
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	4. blokk	Objektumspecifikus ismeretek	Alkalmazott technikai eszközök	Jelenléti oktatás			
2.		Őrzésvédelem	Rendezvénybiztosítás	E-Learning			
3.		Őrzésvédelem	Szállítmánykísérés	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
<hr/>							
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	5. blokk	Rendkívüli események kezelése	Rendkívüli események	Jelenléti oktatás			
2.		Biztonságtechnika	Mechanikai védelem	E-Learning			
3.		Biztonságtechnika	Beléptető rendszer	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
<hr/>							
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	6. blokk	Rendkívüli események kezelése	Kríziskezelés	Jelenléti oktatás			
2.		Biztonságtechnika	Behatolásjelző rendszer	E-Learning			
3.		Biztonságtechnika	Videó megfigyelő és rögzítő rendszer	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			

Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	7. blokk	Rendkívüli események kezelése	Katasztrófaelhárítás	Jelenléti oktatás			
2.		Biztonságtechnika	Tűzjelző és oltó rendszer	E-Learning			
3.		Biztonságtechnika	Kaputelefon rendszer	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	8. blokk	Rendkívüli események kezelése	Intézkedéstaktika	Jelenléti oktatás			
2.		Biztonságtechnika	Int. bt. felügyeleti rendszer	E-Learning			
3.		Biztonságtechnika	Egyéb védelmi rendszerek	E-Learning			
4.		Információbiztonság	Számítástechnika	E-Learning			
5.		Vizsga		E-Learning			
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	9. blokk	Kommunikáció	Kommunikáció	Jelenléti oktatás			
2.		Kommunikáció	Pszichológia	E-Learning			
3.		Kommunikáció	Személyes attitűdök	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	10. blokk	Kommunikáció	Konfliktuskezelés	Jelenléti oktatás			
2.		Kommunikáció	Idegen nyelv ismeret	E-Learning			
3.		Információbiztonság	Biztonságtudatosság	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			
Hét	Blokk	Modul	Tantárgy	Csoport			
				1	2	3	4
1.	11. blokk	Kommunikáció	Kríziskommunikáció	Jelenléti oktatás			
2.		Információbiztonság	Információbiztonság	E-Learning			
3.		Információbiztonság	Adatvédelem	E-Learning			
4.		Vizsga		E-Learning			

7. melléklet: Jogi ismeretek modul

Etikai elvárások tantárgy

A tantárgy célja:

A vagyoniörökkel megismertetni a szakmai etikai és magatartási szabályokat, követelményeket, amelyek a napi munkavégzés alapjául szolgálnak.

A belső oktatások során elsajátítja a vagyoniör, hogy a feladat iránti elhivatottsága során lelkiismeretesen, kötelességtudóan, és felelősséggel járjon el, pártatlanul, előítéletektől és befolyástól mentesen. Feladatát annak tudatában végezze, hogy eljárása szakszerűségéről, munkavégzése minőségéről a környezete következtetéseket von le a szakma, és a megbízó felé.

A tekintélyét megtartva, indulatoktól- és, előítélettől mentesen kommunikáljon, működjön együtt a kollégákkal, a felettesi utasításokat hajtsa végre, ugyanakkor a munkavégzése során maradjon elfogulatlan nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre.

Eljárása a legkisebb mértékű károkozással járjon, kerülje a szükségtelen konfliktusok kialakítását, utasítsa el a jogtalan előny szerzését, a korrupció bármely formáját.

Empátiával forduljon az emberek felé, nyújtson segítséget számukra.

Tudását, észrevételeit a szakmai munkavégzés hatékonyságának növelése érdekében ossza meg kollégáival, feletteseivel. Tudását, képességeit folyamatosan fejlessze.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnak. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

Témakörök:

- Elkötelezettség,
- Nemzeti érdek előnyben részesítése,
- Tisztesség,
- Előítéletektől való mentesség,
- Jogszerű eljárás,
- Korrupció, ajándékok elutasítása,
- Jogtalan előny elutasítása,
- Felettes utasításainak betartása,
- Legkisebb mértékű károkozással járjon eljárása,
- Elfogulatlanság az eljárása alatt,
- Tudásmegosztás, képességfejlesztés,
- Együttműködés,
- Segítségnyújtás,
- Empátia,
- Magánélete a szakmai elvárásokkal összhangban van,
- Életvezetés a személyes tekintély megtartásával,
- Személyes példamutatás,
- Etikai vétség.

Általános jogi ismeretek tantárgy

A tantárgy célja:

A vagyonőr megismeri a jogállását, az intézkedési jogosultságát helyzetekhez köthetően, annak feltételeit.

Ismeri és alkalmazza a tevékenységére vonatkozó általános jogszabályokat eljárása során. Felismerni, hogy mely jogszabály meghatározott pontja szerint kell eljárni.

Felismeri egy helyzetben, hogy mi felel meg az arányos mérvű kényszerítő testi erőnek.

Ismeri és a törvényi feltételek szerint szakszerűen alkalmazza a támadáselhárító eszközöket.

A tantárgy vonatkozó ismeretanyaga az IDPS tantárgyainak az esetpéldákon keresztülli feldolgozásakor minden esetben említésre kerül az oktatók által.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

Témakörök:

- Alaptörvény,
- Alkotmányjog,
  - jog, jogi norma, jogág, jogrendszer, jogforrás, jogérvényesülés,
  - állampolgárok alapvető jogai,
  - a közjog és a magánjog elhatárolása.
- Közigazgatási jog,
  - hatósági eljárás, hatósági döntések,
  - hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás, ellenőrzés.
- Polgári jog,
  - jogalany, személyiségi jogok, jogi személy, felelősség esetei,
  - tulajdonjog, birtokjog,
  - kötelmi jog,
  - szerződés szabályai.
- Szabálysértési jog
  - szabálysértések, jogkövetkezmények,
  - szabálysértési eljárás, résztvevő személyek, kényszerintézkedések,
  - eljárási szabályok, végrehajtás.
- Büntetőjog,
  - büntetőjog, büntetőjogi felelősség,
  - büntethetőség, büntethetőségi akadályok, büntethetőséget megszüntető okok,
  - bűncselekmények, büntetések és intézkedések fajtái, stb.
- Büntetőeljárási jog,
  - bíróság, ügyészség, nyomozóhatóság feladatai,
  - büntetőeljárásban résztvevő személyek,
  - eljárási cselekmények, bizonyítás szabályai, eszközei,
  - kényszerintézkedések.
- Munkajog,
  - Jognyilatkozat,
  - Munkaviszony, kártérítési felelősség

Szakmai jogi ismeretek tantárgy

A tantárgy célja:

A vagyongőr tudja, hogy milyen, a szakmai területet érintő jogszabályi előírásoknak kell megfelelni a munkavégzéséhez köthetően. A tantárgy programját a vagyonzvédelmi szolgáltató végzi el. A tantárgy vonatkozó ismeretanyaga az IDPS tantárgyainak az esetpéldákön keresztüli feldolgozásakor minden esetben említésre kerül az oktatók által.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

Témakörök:

- 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonzvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól
- 22/2006. (IV.25.) BM rendelet a személy- és vagyonzvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról
- 487/2017. (XII.29. Korm. rendelet) a személy- és vagyongőr, a magánnyomozó, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységével, valamint a fegyveres biztonsági őrséggel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárások eltérő és kiegészítő szabályairól
- 2004. évi I. törvény a sportról
- 54/2004. (III.31.) Korm. rendelet a sportrendezvények biztonságáról
- 2018. évi LV. törvény a gyülekezési jogról

- 68/2012. (XII.14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyongörök képzéséről és vizsgáztatásáról
- 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról

- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- 23/2011. (III.8.) Korm. Rendelet 23/2011. (III.8.) Korm. rendelet a zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről
- 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (GDPR - általános adatvédelmi rendelet) (2016. április 27.)
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (Info tv.)

- 2013. évi L. törvény az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról
- 2012. évi CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről
- 65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény végrehajtásáról
- 1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról
- 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet a fegyveres biztonsági őrseg Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról
- 2004. évi XXIV. törvény a lőfegyverekről és lőszerkekről (európai lőfegyvertartási engedély)
- 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet a fegyverekről és lőszerkekről
- 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet a lőterekről, a lőfegyverek, lőszerke hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről
- 50/2004. (VIII. 31.) BM rendelet a fegyverismereti vizsga, a fegyverforgalmazási vizsga, a lőfegyver, lőszer hatósági tárolása és a fegyverekkel, lőszerkekel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésének igazgatási szolgáltatási díjairól
- 31/2006. (VI.1.) GKM rendelet a fegyverek, lövőkészülékek, valamint ezek lőszerkeinek vizsgálatáról
- 175/2003. (X.28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről

8. melléklet: Munka-, tűz-, és környezetvédelem modul

Munkavédelem, ergonómia

A tantárgy célja:

A vagyontöröknek tudniuk kell a munkavédelem, az egészségvédelem közötti különbségeket.

Tudniuk kell a munkavállaló jogairól és kötelezettségeiről, az egyes fogalmak jelentéséről, a közöttük lévő összefüggésekről. Például mi számít munkabalesetnek, mi üzemi balesetnek, mi a baleset, és a kvázi baleset közötti különbség. Tudniuk kell, hogy milyen veszélyes anyagokkal, eszközökkel, helyzetekkel találkozhatnak a munkavégzésük során, hogyan lehet a baleseteket megelőzni, elkerülni.

Ha mégis bekövetkezett a baleset, milyen teendők merülnek fel, milyen elsősegélynyújtási feladatok keletkeznek, milyen technikákat kell alkalmazniuk, hogyan kell a baleset helyszínét biztosítani. Tudniuk kell a baleseti jegyzőkönyv kitöltéséhez milyen feladataik keletkeznek, mint például az események pontos leírása, a helyszín biztosítása.

A vagyontöröknek tudni kell az ergonómiai ismeretekről is, felismerve és ezzel hozzájárulva az egészséges munkavégzéshez. Pl. a világítás, fűtés, szellőzés, ivóvízellátás, munkaeszközök megfelelő használata, a képernyő előtti munkavégzés feladatai, közlekedési útvonalak, helyiségek mérete, pihenőhely, étkezőhely, öltöző, mellékhelyiségek, stb.

Abban az esetben, ha a vagyontöröknek gépjármű használathoz köthető feladatuk is keletkezik, úgy a biztonságos közlekedésről is tudniuk kell a baleset és büntetésmentes közlekedés megvalósulása érdekében.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- munkavédelem, ergonómia fogalmai, eszközrendszere
- fizikai munkakörnyezet, szabadtéri munkahelyek
- biztonságos munkakörülmények,
- veszélyek munkavégzés közben, balesetmegelőzés,
- veszélyhelyzet, veszélyforrások,
- védőeszközök használata,
- munkáltató és munkavállaló jogai és kötelességei,
- baleset, munkabaleset, üzemi baleset, kvázi baleset,
- foglalkozási megbetegedés,
- elsősegélynyújtás, életmentés,
- helyszínbiztosítás,
- közlekedésbiztonság, defenzív közlekedés.

Elsősegélynyújtás

A tantárgy célja:

Ismerje fel a hirtelen bekövetkező káreseményeket és egészségkárosodásokat, legyen képes a további egészségkárosodást megakadályozni, alap szinten egészségügyi ellátásban részesíteni ellátni a bajbajutott személyt, és támogassa őt a szaksegítség megérkezéséig.

A rendkívüli események kapcsán tudnia kell a vagyonőrnek az egyes események főbb fajtáit, azok keletkezési helyét és kihatását, az egyes baleseti típusokhoz köthető feladatokkal, az intézkedés folyamatával, a tűzjelzés, a segítségnyújtás adta kötelezettségekkel.

Tudni kell az elsősegélynyújtás során az egyes sérülésekkel kapcsolatos főbb feladatokat, a segítségkérés során várhatóan bekért információkat.

Elsajátítja a tűz esetén követendő magatartást, az oltással kapcsolatos feladatokat, a tűz oltására használható eszközök ismeretét, alkalmazását, az oltóanyag felhasználási feltételeit.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Az elsősegélynyújtás alapjai,
- Segélyhívás,
- Balesetmegelőzés, balesetvédelem,
- Baleset típusok,
  - esés, ütés, vágás, lövés, botlás, robbanás, sugárzás
  - csípés, harapás, marás,
  - hőártalmak,
  - légzési nehézség,
  - maró anyagok okozta sérülések,
  - mérgezés,
  - sportsérülés, stb.
- Elsősegély-felszerelés,
- Beavatkozások,
  - sebellátás, vérzéscsillapítás, shock kezelés
  - beteg mozgatása, fektetése, immobilizálása,
  - légúti idegentest eltávolítása, lélegeztetés
  - égési sérülések,
  - áramütés,
  - allergiás reakciók,
  - ájulás, eszméletvesztés,
  - életjelek megállapítása,
  - újraélesztés.
- Veszélyes anyagok jelzési, piktogramjai,

Tűzvédelem

A tantárgy célja:

A vagyonöröknek tudniuk kell a tűzvédelem fogalmát, jelentését, a vonatkozó jogszabályokat, a napi munkavégzéshez szükséges eljárásokat, az általános és objektumon belüli tűzmelegelőzési feladatokat.

Tisztában kell lenni a tűztávolság fogalmával, a homlokzaton keletkező tűz terjedésének védelmi módjáról.

Ismerni, és a rá vonatkozó jogosultságokkal, és feladatokkal kezelni kell tudni a tűzjelző és oltó rendszert. Fel kell ismerni a jelzéseket, megfelelően kell tudni reagálni rájuk.

Ismernie kell az objektumban beépített tűzgátló szerkezeteket, gátakat, a hő- és füst elvezetésére szolgáló rendszereket, a füst elleni védekezés eszközeit.

Tudnia kell a nyílt láng használatára vonatkozó szabályokat. Ismernie kell általánosan, és az objektumban előforduló éghető anyagokat, folyadékokat, a robbanásveszélyes tereket, anyagokat, az azzal kapcsolatos vonatkozó szabályokat.

Tűz esetén ismerni kell a jelzési és értesítési módokat, az épületek, az objektum kiürítésének, és a menekítésnek a menetét. Ismerni kell a tűzoltó készülékeket, a tűzivíz-hálózat működését, és azok helyes használatát. Tisztában kell lennie, hogy milyen védőeszközök állnak rendelkezésre, azokat hogyan kell tárolni, használni.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- tűzvédelem fogalma,
- jogszabályi hierarchikus felépítés,
- tűzmelegelőzés előírásai,
- tűztávolság, homlokzati tűz elleni védelem
- beépített tűzjelző és oltó rendszerek,
- tűzterjedést szolgáló gátak, tűzgátló szerkezetek,
- hő- és füstelvezetés, hő- és füst elleni védekezés eszközei,
- nyílt láng használata,
- tűzoltás, és mentés, tűzoltó készülékek, védőeszközök, tűzivíz-hálózat működtetése,
- robbanásveszélyes terek, anyagok jellemzői, tárolása
- éghető anyagok, folyadékok jellemzői, tárolásuk,
- a kiürítés és menekítés feltételeinek biztosítása,
- villámvédelem, villamos berendezések, vezetékrendszerek veszélyei,
- objektum területén érvényes tűzvédelmi szabályok, eljárások

Környezetvédelem

A tantárgy célja:

A környezetvédelem tantárgy célja, hogy a vagyonerők helyi és egyéni szinten megvalósítsák a:

- a környezet igénybevételének, terhelésének, és szennyezésének megelőzését,
- az emberi egészség védelmét, a környezeti feltételek javítását.

Elsajátítják a természeti erőforrások ésszerűen takarékos felhasználását.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Környezetvédelem alapelvei
- A környezet állapotát befolyásoló főbb hajtóerők és terhelések
- A környezetállapot változása és hatásai
- Környezeti jövőkép
- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata
- Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése
- A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése

9. melléklet: Objektumspecifikus ismeretek modul

Az objektum jellemzői
<p>A tantárgy célja:</p> <p>A vagyonőrnek ismerni kell a védett objektumot, a kerítéssel körbevett bel- és kültéri területet, épületeket, az objektumban folyó általános és speciális tevékenységeket, a speciális tevékenység fokozott védelmi feladatait. Tudnia kell, hogy hol helyezkednek el az objektum gépészeti és villamos berendezései, ismerni kell az alapvető működésüket, hol található az épület infrastrukturális betáplálása. Tisztában kell lennie a műszaki támogatást nyújtók elérhetőségeivel, feladataival.</p> <p>Tisztában kell lenni az objektumot ért korábbi biztonsági incidensekkel, azok okaival, a hozott azonnali és későbbi intézkedésekkel.</p> <p>A vagyonőrnek ismerni kell az objektumot körülvevő környezetet, fel kell tudni ismerni az objektumot körülvevő környezetben bekövetkezett változásokat.</p>
<p>A tantárgy rövid leírása:</p> <p>A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnak. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Az objektumot körülvevő környezet jellemzői, természeti kockázati elemek,
• Az objektum infrastrukturális ellátottsága,
• Az objektum körüli környezet bűnügyi fertőzöttsége,
• Objektumok típusai, és a szolgálatellátásra kijelölt objektum besorolása,
• Közműszolgáltatók épületei, egységei az objektumon belül,
• Az objektumban folyó általános és speciális tevékenységek,
• Az objektumban folyó tevékenység élőerős őrzés általi biztosítása,
• Kapcsolattartás a tevékenységhez köthető szakterületi vezetőkkel,
• Az épületfelelősök ismerete, és feladataik,
• Kapcsolattartás az objektum támogató egységeivel: ingatlanüzemeltetés, műszaki osztály, adminisztratív terület, gazdasági ellátó terület, információbiztonság,
• Segítségkérés műszaki probléma esetén – kapcsolattartók,
• Az objektum fenntartásáért felelős külső vállalkozók,
• Az objektum komplex biztonságának fenntartásáért felelős szerződött vállalkozások,
• Gyalogos és gépjárművel közlekedés az objektum területén, kapcsolódó szabályok,
• Kijelölt parkolóhelyek, tűzoltósági felvonulási területek, ideiglenes megállóhelyek, speciális útvonalak,
• Az objektum komplex védelmi rendszere,
• Az objektumot, abban folyó tevékenységet, dolgozókat ért biztonsági incidensek, azok megoldásai, intézkedései.

Belső eljárásrendek

A tantárgy célja:

A vagyondörök egységes szemlélettel rendelkezzenek a biztonsági védelmi filozófia tekintetében.

Ismerjék meg az objektumhoz, a szervezethez és az őrzésbiztonsági tevékenységhez köthető belső eljárásrendeket és azok tartalmát a napi munkavégzés, és a rendkívüli helyzetek gördülékeny és szakszerű kezelésének érdekében a rájuk vonatkozó mértékben. Eligazodjanak a technikai dokumentációkban, alaprajzokban.

Kezeleni tudják az okmányokat, az engedélyeket, vezetni és naprakészen tartani a nyilvántartásokat. Legyenek tisztában a vonatkozó feladatokkal.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

Szabályzatok:

- Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ)
- Őrzésbiztonsági Szabályzat
- Őrzésbiztonsági Létesítési Szabályzat
- Biztonságtechnikai Szabályzat
- Biztonságtechnikai Kiviteli / (Megvalósulási) Terv
- Őrszolgálati Szabályzat
- Közlekedési és Parkolási Szabályzat
- Információbiztonsági Szabályzat
- Adatvédelmi Szabályzat
- Munkavédelmi Szabályzat
- Tűzvédelmi Szabályzat
- Sugárvédelmi Szabályzat
- Kríziskezelési Szabályzat
- Kiürítési terv
- Üzembiztonsági Terv
- Minőségbiztosítási Terv
- Oktatási Terv
- Dokumentumok és nyilvántartások

Dokumentumok és nyilvántartások:

- Belépési engedélyek,
  - Eseti belépési engedély,
  - Rendszeres belépési engedély,
  - Munkaidőn túli belépési engedély,
  - Szabadon beléptethető személyek listája,
  - Minősített területre beléptethetők köre és nyilvántartása.
- Gépjármű beléptetés engedélye,
  - Anyagszállítás nyilvántartása,
  - Anyagszállítás kiviteli / behozatali engedélye,
  - Szállítólevél,
  - Aláírásminta.

- Kulcskezelési jogosultságok nyilvántartása,
  - Helyiségre vonatkozóan,
  - Gépjárműre vonatkozóan.
- Rendkívüli esemény dokumentációja,
  - Eseményjelentő lap,
  - Értesítendők köre,
  - Riasztási lánc,
  - Közveszéllyel fenyegetés, robbantással fenyegetés adatlapja,
  - Levélbomba felismerését szolgáló űrlap.
- Szolgálati napló

Biztonsági szolgálat felépítése

A tantárgy célja:

A vagyontöröknek ismerniük kell az élőrő alkalmazásának szükségét.

Tudni kell a felállítási helyek jellemzőit, az ott alkalmazott létszámot, az objektumhoz, épülethez, speciális helyiségekhez, eszközökhöz rendelt őrzési módokat.

Tisztában kell lenni az objektumban alkalmazott őrzési módokkal, a szolgálati formákkal, az ahhoz rendelt létszámmal, feladatokkal.

Ismerni kell az objektumban szolgálatot ellátó biztonsági szolgálat hierarchikus felépítését, az egyes szintek feladatait, a szintenként megjelenő létszámot, az utasítás adási kötelezettségeket.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Felállítási helyek, és jellemzőik az objektumon belül,
- A személy-és vagyónvédelmi tevékenység formái, és az objektumban való megjelenésük,
- Őrzésvédelmi módok, és az objektumban megjelenő formák,
- Szolgálati időbeosztás, és a kapcsolódó feladatok,
- Speciális őrszolgálati feladatok tevékenységre, épületre, tárgyra.
- A szolgálatellátás időtartamai, és megjelenése az objektumban
- Az objektum Biztonsági szolgálatának hierarchikus felépítése, szintenkénti, és személyenkénti feladatok

Alkalmazott technikai eszközök

A tantárgy célja:

A tantárgy célja megismertetni a vagyonőrökkel azokat az eszközöket, amiket a mindennapi üzemeltetés során használnak, illetve amikre a védelmi tevékenység során lehet szükségük.

Be kell mutatni ezen eszközök helyét, tárolási, és felhasználási módját, a kapcsolódó dokumentálási kötelezettségeket. Ismerniük kell az eszközök nyújtotta segítséget, a korlátait, a működtetés személyiségi jogokhoz köthető szabályait.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Híradástechnikai eszközök,
  - Mobiltelefon, vezetékes telefon,
  - Tablet,
  - Telefonálás / emailezés / alkalmazások használata,
- Irodatechnikai eszközök,
  - Számítógép használat,
  - Perifériák használata,
  - Internet / online tér,
- Őrjáratellenőrző rendszerek,
  - GPS alapú,
  - Vonalkódos, proxy kártyás, stb.,
- Ruházatat- és csomag átvizsgálás eszközei,
  - Kézi detektor és telepített fémdetektor kapu,
  - Testszkener,
  - Csomagröntgen,
- Gépjárműbeléptetés eszközei,
  - Alvázszenker,
  - Kézi tükrök,
  - Hídmérleg,
- Támadáselhárító eszközök,
  - Gázspray,
  - Gumibot,
  - Őrkutya,
  - Lőfegyver.

10.melléklet: Őrzésvédelem modul

Szolgáltatadás
<p>A tantárgy célja: A vagyonőrökkel meg kell ismerni / át kell ismételni a szolgáltatásadással járó alapvető feladatokat, azokat a körülményeket, amelyeket a szolgálatvezetőnek jelenteni kell, illetve neki a felettes vezetőnek. Tudni kell az értesítési láncról, hogy mit, kinek, mikor kell jelenteni a rendkívüli események kapcsán, az üzemeltetési eltéréseken túl. Ismerni kell a szolgálat átadás-átvétel feladatait, az ahhoz köthető dokumentálást.</p>
<p>A tantárgy rövid leírása: A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:</p> <ul style="list-style-type: none">
• A szolgálatadás alapvető rendje,
• Munkára alkalmas állapot, betegség jelentési rendje,
• Megbízói, vagyonvédelmi szolgáltatói elvárások,
• Az alapvető felállítási rend és annak módosítása,<ul style="list-style-type: none">
○ feladatátcsoportosítás miatt,
○ rosszullét, betegség miatt,
• Vezénylés összeállítása, és hőközi módosítási rendje,
• Pihenőidők kivétele,
• TV, mobileszközök használata,
• Dohányzáshoz köthető előírások,
• Értesítések, jelentések előírásai<ul style="list-style-type: none">
○ kinek, mit, és hogyan kell jelenteni,
○ milyen változást elegendő csak jelezni a csoportvezető, felettes biztonsági vezető felé,
○ értesítési lánc,
○ elérhetőségek listája, tárolása, felnyitása,
• Szolgálat átadás-átvétele<ul style="list-style-type: none">
○ változásjelentés, események, incidensek jelentése, várható körülmények, a következő váltás ezzel kapcsolatos teendői,
○ a biztonsági szolgálatra bízott, tevékenységhez kapcsolódó eszközök átvétele (pl. kulcsok, gépjárművek),
○ szolgálati helyiség átvétele,
○ munkaeszközök átvétele és állapota (pl. mobiltelefon, támadáselhárító eszközök),
○ védelmi rendszerek átvétele, változások jelzése,
○ szolgálati napló vezetése, ezzel kapcsolatos teendők.

Beosztásokkal járó feladatok

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektumban szolgálatot ellátó biztonsági szolgálat beosztások szerinti felépítéséről, ezek elosztási arányát. Tisztában legyen a beosztások feladataival, a saját feladatának a komplex védelem egészébe illesztésével.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető.

A felsorolt feladatkörök objektumonként eltérnek, egyes munkakörök részben, vagy egészben összeolvadhatnak.

- Őr, Vagyonőr, Objektumőr,
  - Portás feladatkör,
  - Biztonságtechnikai rendszerek kezelése,
  - Liftből mentés,
  - Parkolás koordinálás,
  - Rendezvénybiztosítás az objektumon belül,
  - Személybiztosítás,
  - Objektumvédelem,
  - Szállítmánykísérés,
- Mozgóőr,
  - Útszakaszok figyelemmel kísérése,
  - Megbízó külső objektumainak bejárása,
  - Objektumvédelem,
- Járőr,
  - Objektumon belüli rendszeres, tervezett bejárások,
  - Járőrútvonalak megismerése,
  - Külső / belső járőrözés,
  - Kivonuló járőr: megbízó külső objektumainak riasztásjelzésére reagálás,
  - Objektumvédelem,
- Kutyas őr,
  - Szolgálati kutya tartásának szabályai az objektumban,
  - Szolgálatadás szabályai kutyával,
- Kísérő őr,
  - Személyek, szállítmányok kísérése objektumon kívül vagy belül,
  - Útvonalak ismerete,
  - Személybiztonság,
  - Kíséréssel járó feladatok gyalogosan és gépjárművel,
- Portás,
  - Beléptetés (személy és gépjárműforgalom)
  - Kulcskezelés
  - Hívásfogadás
  - Csomagvizsgálat
  - Ruházatvizsgálat
  - Anyagszállítás vizsgálat

- Recepciós,
  - Ügyfelek tájékoztatása ügyfélszolgálati ügyekben
  - Beléptetés
  - Biztonságtechnikai rendszerek kezelése
  - Kulcskezelés
  - Hívásfogadás,
- Rendész,
  - Portás feladatok,
  - Munka,- tűz,- környezetvédelmi eladatok,
- Diszpécser
  - objektumvédelmi tevékenység folytonosságának biztosítása,
  - Koordinálja a megbízó objektumaiban lévő őrszolgálati munkát
  - Fogadja az őrszolgálat jelzéseit
  - Folyamatos rendelkezésreállítás az őrszolgálat és a megbízó felé
  - Értesítések végzése incidens esetén,
- Fegyveres őr,
  - Objektumőri feladatok ellátása fegyver viselése mellett,
  - Fegyver biztonságos tárolása, karbantartása,
  - Fegyverhasználati feladatok, kötelezettségek a munkavégzéshez köthetően,
- (Fegyveres Biztonsági Őr),
  - FBŐ jogállása, jogosultságai, és kötelezettségei,
  - a személy- és vagyonőrtől különböző eljárások,
  - vagyonőr és FBŐ közötti együttműködés az objektumvédelem megvalósításában.

Beléptetés

A tantárgy célja:

A vagyonörök megismerik az objektum területére belépő személyekhez kapcsolódó feladataikat. Elsajátítják az objektumban kialakított beléptetéssel és kiléptetéssel járó szabályokat, feltételeket, a benntartózkodás előírásait. Megtudja a munkaidőn túli időszakhoz köthető szabályokat, a különböző személycsoportokhoz köthető eljárásokat. Megtanulja, hogy hogyan kell eljárni a munkatársak, vendégek, ügyfelek, stb. esetén, milyen szabályok követendők a szerződéssel munkát végző személyekre. Elsajátítja a be-, kiléptetést technikai támogató mechanikai és elektronikai eszközöket, a beléptető rendszert, a felügyeleti rendszert, detektor kapukat, kézi eszközöket, a csomagvizsgálót, illetve ezek működtetési feltételeit és szabályait. Felismeri ezen eszközök jelzéseit, és a kapcsolódó szabályok szerint jár el. Végrehajtja a gépjárművek ellenőrzéséhez kapcsolódó feladatokat: Gépjárműbeléptetés, alvázszámvizsgálat, rakományellenőrzés, mérlegelés. Ismeri a beléptetést segítő kamerák szerepét, korlátait.

Elsajátítja a be-, kiléptetési folyamatban részt vevő örök közötti feladatok megosztását, az összehangolt együttműködés feltételeit.

Kezeli az illetéktelen belépést és kilépést, az eljárás megtagadását, a rendzavaró és veszélyes körülményeket, eseményeket. Megtanulja a kapcsolódó eljárást: intézkedik, jelzéssel él a felettesének, dokumentálja az eseményt. Megtanulja

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Személyek, járművek, csomagok, szállítmányok be-, és kiléptetése,
  - Azonosítás menete
  - Jogos, és jogosulatlan belépés teendői,
  - Folyamatos, vagy eseti, szűrőpróbaszerű vizsgálat eljárása,
  - Dokumentációk, hozzájáruló nyilatkozatok, nyilvántartások, szállítólevelek, aláírásminták tárolása, használata,
  - Cél szerinti teendők,
    - Munkavégzés,
    - Ügyintézés,
    - Hatósági eljárás,
    - Üzemzavarelhárítás,
    - Vendég, magáncél,
  - A beléptetési folyamat jelzései, tájékoztató táblái, leírásai, kép-, és hangrögzítés
- Személycsoportok és kivételkezelés, kapcsolódó feladatok,
  - Általános beléptetési esetek,
    - Munkatárs, nyugdíjas munkatárs, megbízó más objektumából belépő munkatárs,
    - Objektumban jelen lévő más cégek munkatársai,
    - Szerződött partnerek (eseti és rendszeres),
    - Ügyfél, vendég, vásárló,

- Adománygyűjtők, kéregetők, hajléktalanok,
  - A beléptetési folyamaton kivételes esetei,
    - Egyéb hatósági jogkörű szervezetek meghatározott munkatársainak belépése,
    - Közműszolgáltatók munkatársai,
    - Üzemzavarelhárításra érkezők,
  - Szabadon beléptethető személyek,
    - Hatósági jogkörrel rendelkezők: Rendőrség, nyomozóhatóság, NAV,
    - Minisztériumi, és ügyészségi beosztások,
- Ruházat-, és csomagellenőrzés, vizsgálat,
  - Vonatkozó általános eljárások, szabályok, az ellenőrzés és vizsgálat közötti különbségek,
  - A végrehajtás területei, helyiségei,
  - Folyamatos, eseti, szűrőpróbaszerű ellenőrzés szabályai
  - Kivételkezelés
    - Személyekhez, beosztáshoz, tárgyhoz, belépési ponthoz, napszakhoz (műszakváltáshoz) köthető kivételek.
    - Mozgáskorlátozottak ellenőrzése, és vizsgálata
  - Az objektumba be, ki nem vihető tárgyak kezelése, tárolása (egyedi azonosítóval ellátása, eljárási rendje,
  - Gyanús csomagok, küldemények kezelése,
- Alkoholos befolyásoltság ellenőrzése,
  - Az ellenőrzés folyamata, a belépés megtagadása, eljárásrend,
  - Eljárás külső személyek és az objektum munkavállalói esetén.
- Gépjárművek beléptetése,
  - Gépjárműellenőrzés és vizsgálat szabályai,
  - Alváz ellenőrzésének módszerei, feladatai, szabályai,
  - Vezetőfülke, utastér, csomagtér, szállítmányok ellenőrzése,
  - Technikai támogatás az ellenőrzés folyamatában,
- Rakományellenőrzés
  - Eljárás zárt-, és nyitott rakfelület esetén,
  - Az ellenőrzés módszerei
    - Szemrevételezés
    - Szűrőpróbaszerű, és tételes ellenőrzés
    - Hídmérleg alkalmazás
- Kapcsolódó szakterületekkel együttműködés: pl. raktározás, logisztika, irattár.
- Eljárás megtagadásához köthető teendők, eljárások,
- Az objektumban, vagy ahhoz köthetően korábban elkövetett visszaélések ismerete, a megelőzést szolgáló eljárások, eszközök.
- A be-, és kiléptetés folyamata során fellépő rendzavaró, biztonságot veszélyeztető körülmények, események kezelése.

Objektumon belüli mozgás, parkolás

A tantárgy célja:

A vagyonőrnek ismerni kell az objektumon belül a gyalogos és gépjármű forgalom számára kijelölt útvonalakat, a vonatkozó közlekedési és belső szabályokat.

Tudnia kell, hogy milyen épített és mobil mechanikus, illetve elektronikus akadályok végzik a terelést az objektumon belüli szabadtéren, azok alkalmazása állandó, vagy napszakhoz, műszakhoz, beosztáshoz kötött-e. Tisztában kell lennie ezen eszközök működési elvével, működtetési szabályaival, a beléptető rendszerhez, tűzjelző rendszerhez kapcsolt automatikus és manuális vezérelhetőséggel.

Meg kell tanulnia, hogy a személyek mozgását az épületeken belül hogyan lehet szabályozni, kontroll alatt tartani, milyen rendszerek, és hogyan nyújtanak ebben segítséget, milyen dokumentálási, naplózási, és visszakereshetőségi lehetőségek állnak rendelkezésre.

A gépjárművek mozgása során el kell sajátítani, hogy mik a gépjárműforgalom számára kijelölt útvonalak, ezekből melyen történhet személy, és melyen teherforgalom. Ismerni kell az objektumon belüli KRESZ szabályokat, a megállásra és várakozásra fenntartott helyeket. Tisztában kell lenni a megállásra tiltott helyekkel, a tűzoltósági felvonulási útvonalakkal.

Ismernie kell a megbízó által kialakított parkolási rendet, ezt ellenőrizni kell, a szabálytalanul parkolókkal szemben intézkedni szükséges a belső szabályoknak megfelelően. Tisztában kell lennie az objektumban üzemelő mechanikus és elektronikus parkolási rendszer működéséről, a meghibásodás esetén követendő teendőkről.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységekre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Objektumon belüli szabadtéri mozgás,
  - útvonalak gyalogosoknak és a személy-, és tehergépjárműveknek,
  - közlekedési és belső szabályok,
  - mechanikus és elektronikus akadályok, feltételek szerinti működtetés,
  - elektronikus eszközök rendszerbe illesztése, működtetési szabályok,
  - teendők rendkívüli helyzet esetén, automatikus és mechanikus működtetés,
  - tömeges személy-, és gépjárműmozgás (rendezvények)
- Parkolás,
  - Kijelölt és jelöletlen parkolóhelyek,
  - tűzoltósági felvonulási útvonalak,
  - parkolási rend és annak ellenőrzése, szabálytalanságok kezelése,
  - sérülés, baleset a parkolás, közlekedés során,
  - parkolást segítő mechanikus és elektronikus rendszerek, biztonsági rendszerbe integráltsága,
- Épületen belüli mozgás,
  - épületen belüli kijelölt útvonalak, speciális helyiségek,
  - személy-, és teherlift használata, liftből mentés,
  - beléptetőrendszerrel szabályozott mozgás,
  - dokumentálási feladatok, rendkívüli események kezelése.

Kulcskezelés

A tantárgy célja:

Az objektumban őrzésbiztonsági feladatokat ellátó személyzet legyen tisztában az objektumban található kulcsok kezelésének szabályaival.

Tudja, hogy az objektumban található kulcsokat hogyan kell rendezetten tárolni, meghatározott szabályok szerinti kiadni, dokumentálni, visszavenni. Ismerje a kulcsfelvételi jogosultságokról szóló dokumentációt. Legyen tisztába a pótkulcsok, és tűzkulcsok tárolási rendjével, használhatóságával, a kulcsszekrények dokumentált felnyitási rendjével.

Tudja, hogy milyen elektronikus kulcstároló rendszereket telepítettek az objektumban, hogyan működik, mi a feladat annak meghibásodásakor.

Tudja, hogy mechanikus elvhez kötötten a kulcsok milyen formában tárolhatók az objektumban. Pl. kulcsszekrényben, kulcstáblán, kulcsdobozban, kulcsszéfben.

Legyen tisztában a pecsétnyomók szerepével, használatával, az elvesztéshez / megtaláláshoz köthető teendőkkel. Emellett tudni kell a pecsétek használatának szabályait kulcsdobozhoz, ajtóhoz köthetően. Tisztában kell lenni sérült pecsétre köthető teendőkkel, dokumentációs kötelezettséggel.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Kulcskiadás és visszavétel, gépjárművek kulcsainak kezelése,
- Dokumentációs kötelezettségek,
- Betelt dokumentációk tárolása, elszállítása,
- Kulcsrendszerek felépítése,
- Pótkulcsok, tűzkulcsok, takarítói kulcsok teendői,
  - plombák használata, feltörése, jegyzőkönyvezése,
  - teendők tűzjelzés esetén,
- Kulcstárolás szabályai az alábbi esetekben,
  - kulcstábla,
  - kulcsszekrény,
  - kulcsszéf,
  - kulcsdoboz,
  - elektronikus kulcs, és kulcsdoboz tároló rendszerek,
- Az elektronikus kulcstároláshoz köthető szabályok,
  - használati támogatás nyújtása a felhasználóknak,
  - teendők üzemzavar esetén,
  - teendők hibás kulcsjog esetén,
- Takarítás kulcskezelési rendje,
- Pecsétnyomók szerepe a kulcskezelésben,
  - pecsét olvasása,
  - olvashatatlanág, sérülés, az átvétel megtagadása körüli teendők,
  - talált pecsétnyomók kezelése,
- Teendők talált kulcs, hibás zárok esetén.

Személyvédelem

A tantárgy célja:

A vagyonörök megismerik az objektumvédelemhez köthető személyvédelmi tevékenységet, annak fajtáit, és főbb feladatait, a végrehajtás általános, és rendkívüli helyzethez köthető folyamatát. Megismerik az objektumban folyó tevékenységhez kötött védett személyek körét.

Tisztában lesznek a személyvédelem ellátása során fellépő jogaikról és kötelességeikről. Megismerik a statikus és mobil védelem alkalmazott fajtáit, és a rendezvényeken szükséges kombinált feladatokat.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

Objektumvédelemhez köthető védett személyek:

Vezetői kar:

- munkahely általános védelmi feladatai,
- utazáshoz köthető feladatok,
- stratégiai tárgyalások biztosítása,
- személybiztosítás rendezvényeken,
- biztosítás rendkívüli helyzet esetén,

Munkatársak (vezetők) védelme:

- általános személyvédelmi feladatok például ügyfélszolgálaton, ügyfelek fogadása esetén,
- munkavégzés problémás ügyfelekkel egyéni esetként,
- személyügyi fegyelmi eljárások,

Vendégek védelme:

- kiemelt vendégek személybiztosítása belső rendezvényeken (általános, közvetlen),

Intézkedési módok szerint:

Statikus védelem:

- védelem állandó tartózkodási helyeken,
- belépésre jogosultak,
- helyhez kötött védelmi eszközök,
- csomag- és ruházatátvizsgálás,
- menekülési útvonalak,

Mobil védelem:

- vezetői kar objektumok közötti gyalogos vagy gépjárművel történő kísérése,
- gépjárművek ellenőrzése,
- biztosítás átmeneti tartózkodási helyeken,
- alkalmazott hírközlési és speciális eszközök,
- menekülési útvonalak,
- gépjármű felszereltség.

Védelem a rendezvényeken

- statikus és mobil védelem kombinált alkalmazása,
- tömegpszichológia.

Rendezvénybiztosítás

A tantárgy célja:

A vagyonőrökkel meg kell ismertetni az objektum területén vagy azonkívül a munkatársaknak, vagy külsősöknek tartott rendezvények fajtáit, időbeli eloszlásukat, a köztük lévő különbségeket. Emellett tudniuk kell, hogy a munkavállalóknak, de külső helyszínen szervezett rendezvények biztosítási folyamatában milyen különbségek mutatkoznak meg.

Ismerniük kell az általános biztosítási tervet, annak részeit és jellemzőit, a kapcsolattartási eszközöket, és azok használatát.

Tisztában kell lenniük a rendezvények során, vagy azzal összefüggésben bekövetkezett rendkívüli eseményfajtákról, és az ahhoz kapcsolódó teendőkről, a kiürítés menetéről, a menekülési útvonalakról, a tömeg kezeléséről.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnak. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Az objektum területén szervezendő rendezvények bemutatása, típusai,
- A munkavállalóknak szervezett külső helyszínes rendezvények,
- Az egyes rendezvények közötti különbségek,
- A biztosítási terv felépítése,
  - létszámról,
  - összetételről,
  - idősávokról,
  - résztvevőkről,
  - a rendezvényt befolyásoló tényezőkről,
  - a beléptetés, csomag-, és ruházatátvizsgálásról,
  - parkolási rend a rendezvény ideje alatt, és ahhoz kapcsolódóan,
- Teendők rendkívüli események kapcsán,
- Az objektum szervezett kiürítése rendezvény idején,
- A tömegpánik megelőzése, elkerülése, és kezelése,
- Kapcsolattartási eszközök.

Szállítványkísérés

A tantárgy célja:

A vagyonőrök megismerik a védett objektumhoz kapcsolódó szállítási, kísérési feladatokat, azok munkaegységeihez köthető részfeladatokat, a feladó és célállomáshoz köthető tennivalókat. Elsajátítják a szállító és kísérő jármű tulajdonságait, védelmi jellemzőit.

Megtudják hogy milyen eszközökkel és milyen szabályok mentén tudnak hatékonyan kommunikálni egymással. Milyen egyéb eszközök állnak rendelkezésükre a védelmükhöz köthetően (mobil támadásjelző, szúrás ellen védő vagy golyóálló mellény, sisak, alkalmazható fegyverek).

Elsajátítják a különböző eszközök, tárgyak szállításakor alkalmazott csomagolóanyagokat, tárolórekeszeket, és a csomagolás kibontására használt eszközöket. Megismeri, hogy a folyamat során milyen nyilvántartási, dokumentálási feladatok keletkeznek.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Kapcsolódó fogalmak: szállítványkísérés, szállítás, veszélyes szállítmány, szállítandó értékek,
- A szállító és kísérő gépjármű tulajdonságai,
- A kapcsolattartás eszközei, és szabályai,
- A védelem eszközei,
- Csomagolásra és a kibontás megakadályozására használt eszközök,
- Nyilvántartások vezetése,
- A feladó és célállomáshoz kapcsolódó feladatok
- A szállítás szakaszai, és kapcsolódó feladatai:
  - Átvétel,
  - Berakodás,
  - Szállítás,
  - Kirakodás,
  - Átadás.

11. melléklet: Biztonságtechnika modul

Mechanikai védelem
<p>A tantárgy célja:</p> <p>A vagonőr el tudja helyezni a mechanikai védelem szerepét a komplex védelmi rendszerben. Sajátítsa el, hogy a mechanikai védelem milyen védelmi körökből áll, az egyes körök milyen elemeket tartalmaznak, az objektumon belül ezek hol, hogyan helyezkednek el, és épülnek egymásra. Tudja, hogy mi a szerepe a szabványoknak és a MABISZ ajánlásnak a mechanikai védelmi elemek kapcsán, mit jelentenek a védelmi fokozatok.</p> <p>Legyen tisztában azzal, hogyan ilyen kockázatot jelent a meghibásodásuk, és tudja, hogy mi a módja a működőképesség ellenőrzésének.</p>
<p>A tantárgy rövid leírása:</p> <p>A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:</p> <ul style="list-style-type: none">
• A mechanikai védelem körei,<ul style="list-style-type: none">
○ Kültéri védelem, (kerítés, kapu, sorompó, tüskés drót, lemez, forgókereszt, árok, töltés, útakadályok, terelő elemek, útzár, forgalomirányító és korlátozó elemek),
○ Héjvédelem, (falazat, földém, ajtó, ablak, rács, lövedékálló szerkezetek, nyílászáró szerkezetek, kulcsok, kulcsrendszerek, fóliák, támadást akadályozó üvegek)
○ Tárgyvédelem (értékkazetta, értéktároló táska, lemezszekrény, páncélszekrény, trezor, trezorszoba, értékszállító eszközök)
• A védelmi eszközök csoportosítása,<ul style="list-style-type: none">
○ Kültéri és beltéri eszközök
○ Gyalogos, és gépjármű számára telepített eszközök
○ Aktív és passzív eszközök,
○ Mobil telepítésű eszközök használata
○ Speciális védelmi igényeket kiszolgáló eszközök szerepe és működése (pl. terrorcselekmény vagy lehallgatás elleni védelem)
• A szabványok és a MABISZ ajánlások szerepe,<ul style="list-style-type: none">
○ Minimális védelem,
○ Részleges védelem,
○ Teljes körű védelem.
• Működőképesség ellenőrzés a járőrtevékenység során<ul style="list-style-type: none">
○ Időszakos tevékenységek,
○ A checklista szerepe,
○ Az ellenőrzés módja.
• A meghibásodás jelzésének módja,<ul style="list-style-type: none">
○ Értesítendők köre,
○ Dokumentálás,
○ Az állapot nyomon követése, a javítás elvégzésének jelzése.

- Károkozás, visszaélés észlelése, kapcsolódó feladatok (pl. kulcsmásolás, sorompó letörése)

Beléptető rendszer

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektum komplex védelmi rendszerében elhelyezett beléptető rendszer szerepével, működési elvével, és korlátaival.

Tudja kezelni az objektumban telepített beléptetőrendszert. Ismerje az egyes elemeit, azok funkcióit, működési elveit, meghibásodásuk jeleit. Ismerje fel a működésből eredő jelzéseket, például a lejárt érvényességű kártyahasználatot, vagy lopott kártyával történő belépési kísérletet. Ismerje a kapcsolódó intézkedési és jelentési kötelezettséget. Legyen tisztában a belépéshez rendelt jogosultsági szintekkel, és azok főbb jellemzőivel.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A beléptető rendszer elemei,
  - Rendszerelemek: központi egység, vezérlőegység,
  - Azonosítási elvek,
    - Azonosítás személyhez rendelt eszközzel,
      - Működési elv szerint: chip, mágnescsík, wiegand, vonalkód, proxy,
      - Megszemélyesítés: kártyanyomtatás, PIN tasztatúra, a kettő kombinációja,
    - Azonosítás a személyek biometriaai jegyei alapján,
      - Ujjnyomat, szem (retina, írisz), hang, arc,
    - Gépjárműbeléptetés elemei, és eljárásai,
      - Rendszámfelismerés,
      - Bollard (süllyedő oszlop).
  - Belépési pontok, és jellemzőinek ismerete,
    - Épületek bejáratai, és területekhez, tárgyakhoz rendelt.
  - Az áteresztés eszközei,
    - Ajtó, forgóajtó, zsilip,
    - Elektromos kapu, forgókapu,
    - Sorompó: egykaros, háromágú forgóvilla, kétágú szétnyíló,
    - Akadályok: bollard.
  - Vezérlési funkciók külső rendszerhez kötötten,
    - Beléptető rendszer által vezérelt elemek (pl. felvonó),
    - A beléptető rendszert vezérlő külső elemek (pl. aktív mechanikai védelmi elem vészjelzése).
- A beléptető rendszer üzemeltetése,
  - Beléptető szoftver jellemzői,
    - Térképek megjelenítése,
    - Távoli vezérlési lehetőségek, aktív elemek,
    - Jogosultsági szintek, és jellemzőik,
    - Vendégkártya kiadás,

- Belépő személy adatai (fénykép, munkaterület, beosztás, telefon, szobaszám, kátyaállapot, stb.).
  - Belépési / beléptetési folyamat,
    - Jelzések,
      - jogosulatlan belépés,
      - hibás kártya,
      - zárnyitás időszaka,
      - nyitva hagyott ajtó,
      - szabotázs,
      - zsiliprendszerű beléptetés jelzései,
      - vészjelzés (speciális kóddal),
      - vésznyitás,
      - eszközhiba.
    - Üzemzavar teendők: papír alapú beléptetés feladatai,
    - Szabadon beléptethető külsős személyekkel kapcsolatos teendők,
    - Működési funkciók tűzjelzés esetén,
    - Teendők rendkívüli események kapcsán épület kiürítéskor, visszaengedéskor.
- Belépési elvek ismerete,
  - Egyirányú / kétirányú belépés,
  - Kétkártyás belépés (2 személy meghatározott időn belüli belépése),
  - Belépés eszközhöz rendeltén, vagy PIN kóddal, vagy a 2 együtt,
  - Zsilip rendszerű belépés,
  - Belépés szabályozás időhöz (napszak, ünnepnap, hétvége), helyhez, gyakorisághoz, irányhoz (antipassback: hely, idő, teljes) rendeltén, kivételkezelés,
  - Területelhagyás, területre belépés,
  - Tárgykövetés.
- Beléptetéshez közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó egyéb rendszerek,
  - Kulcsszekrény,
  - Kulcsszéf,
  - Tűzjelző rendszer,
  - Oltórendszer,
  - Munkaidő nyilvántartó rendszer,
  - Csomagvizsgáló rendszer,
  - Detektorkapu, kéziszkenner.

Behatolásjelző rendszer

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektum komplex védelmi rendszerében elhelyezett behatolásjelző rendszer szerepével, működési elvével, és korlátaival.

Tudja kezelni az objektumban telepített behatolásjelző rendszert. Ismerje az egyes elemeit, azok funkcióit, működési elveit, meghibásodásuk jeleit. Ismerje fel a működésből eredő jelzéseket. Ismerje a kapcsolódó intézkedési és jelentési kötelezettséget. Legyen tisztában a rendszer kezeléséhez rendelt jogosultsági szint főbb jellemzőivel.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A behatolásjelző rendszer felépítése,
  - Központi egység,
    - Bővítő egység,
  - Kezelő egység,
  - Érzékelők,
    - Kültéri védelem: mozgásérzékelő, kerítésvédelem, lépésérzékelő, infratorompó,
    - Felületvédelem: nyitásérzékelő, üvegtörésérzékelő,
    - Térvédelem: mozgásérzékelő,
    - Személyvédelem: támadásjelzők,
    - Tárgyvédelem: Súly, rezgés, infra-hang érzékelő.
  - Jelzőeszközök,
    - Fényjelző,
    - Hangjelző,
    - Hang- és fényjelző.
- A behatolásjelző rendszer használata,
  - A jogosultsági szinthez kapcsolódó beállítási lehetőségek,
    - Az őrszolgálat tagjainak,
    - A munkatársaknak.
  - A rendszer élesítése, és kikapcsolása,
    - Hibajelzések, megoldási lehetőségek,
    - Jelzések figyelmen kívül hagyása (áthidalás), dokumentálás.
- Az éles jelzéshez köthető teendők, dokumentálási feladatok.

Videó megfigyelő rendszer

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektum komplex védelmi rendszerében elhelyezett beléptető rendszer szerepével, működési elvével, és korlátaival.

Tudja kezelni az objektumban telepített beléptetőrendszert. Ismerje az egyes elemeit, azok funkcióit, működési elveit, meghibásodásuk jeleit. Ismerje fel a működésből eredő jelzéseket, például a lejárt érvényességű kártyahasználatot, vagy lopott kártyával történő belépési kísérletet. Ismerje a kapcsolódó intézkedési és jelentési kötelezettséget. Legyen tisztában a belépéshez rendelt jogosultsági szintekkel, és azok főbb jellemzőivel.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A videó megfigyelő rendszer elemei, az őrszolgálat általi beállítási lehetőségek,
  - Kamera,
    - Kameratípusok,
    - A kamera mozgathatósága, és forgathatósága,
    - Objektívek.
  - Képviteli csatorna,
  - Monitor,
  - Videóközpont,
  - Rögzítőegység,
  - Felügyeleti rendszer.
- A videó megfigyelő rendszer által rögzített kép felhasználhatósága,
  - A felhasználáshoz köthető feladatok,
  - Felhasználhatóság, és korlátok: mozgás, cselekmény, azonosítás,
  - Adatvédelmi elvek,
    - Érzékeny tartalmak,
    - Gyanús mozgás észlelésének teendői,
    - Személy mozgásának, cselekményének figyelemmel kísérése,
    - Veszélyhelyzeti képrögzítés teendői.
  - A felvétel megtekintésével kapcsolatos őrszolgálati teendők,
    - Hatósági megkeresésre,
    - Munkatársi megkeresésre,
    - Külsős személyek megkeresésére.
  - Piktogrammok, jelzések a felvétel készítéséről.
- A videó megfigyelő rendszer meghibásodása,
  - A kamerahibák felismerése,
  - Vezetékhibák,
  - A rögzítőegység hibajelzései,
  - A mozgatóegység hibajelzései,
  - Teendők meghibásodás esetén,
  - A kamera látómezejébe belógó növények, kitakaró tárgyak.
- A videó megfigyelő helyiség használatának követelményei,

- Belépésre jogosultak (karbantartás, takarítás) és a belépés dokumentálása,
- Benttartózkodásra jogosultak (biztonsági terület munkatársai),
- Magatartási szabályok a helyiséghez köthetően,
- Az eszközök mozgathatósága,
- A helyiség szellőzése, hűtése, fűtése,
- Világítással összefüggő szabályok,
- Ergonómiai előírások.

Tűzjelző és oltórendszer

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektum komplex védelmi rendszerében elhelyezett tűzjelző és oltó rendszer szerepével, működési elveivel, és korlátaival.

Tudja kezelni az objektumban telepített rendszereket. Ismerje az egyes elemeit, azok funkcióit, működési elveit, meghibásodásuk jeleit. Ismerje fel a működésből eredő jelzéseket. Ismerje a kapcsolódó intézkedési és jelentési kötelezettséget.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A tűzjelző rendszer elemei,
  - Központi egység
  - Érzékelők: füst-, hősebesség-, hőmaximum,- láng-, kombinált érzékelők, hőérzékelő kábel, légszűrő adapter,
  - Kézi jelzésadó,
  - Jelzőeszközök. hang-, fényjelző, hang- és fényjelző, másodkijelző,
- A tűzjelző rendszer üzemeltetése,
  - Grafikus felügyeleti rendszer,
  - A tűzjelző központ kijelzőjén megjelenő információk,
  - Vezérlések,
    - Az oltó rendszer működési folyamata,
      - Üzemeltetési időszakban,
      - Riasztásjelzés érkezése esetén,
      - Az oltás indulása esetén,
      - Az őrszolgálat feladatai az egyes szakaszokhoz köthetően,
      - Dokumentálási, jelentési kötelezettségek
      - Napi ellenőrzés feladatai
      - Hibajelzések,
    - Tűzszakaszolás, ajtóvezérlések
    - Beléptetőrendszer
    - Felvonók
    - Szellőzés, füst, és hőelvezetés
  - Üzemszerű téves riasztás - napi tevékenységhez köthető tűzjelzések,
    - Étellemelegítés: mikrohullámú sütő, kenyérpíró, szendvicssütő, stb.,
    - Tűzet okozó tevékenység,
      - Dohányzás,
      - Mécseshasználat,
      - Karácsonyi izzósorok,
      - Hegesztés, stb.
    - Elektromos eszközök használata, pl. telefontöltő,
- Tűzjelzéshez köthető feladatok, dokumentálás,
  - Felügyelt üzem / felügyelet nélküli üzem,
  - Hibás működésből eredő tűzjelzés,
  - A tűzjelzés valóságának ellenőrzése,

- A tűzjelzés nyugtázása, (vonuló tűzoltóság lemondása), törlése,
- A tűzjelzés megerősítése, kézi jeladó működtetése,
- A tűzjelzést fogadó részére átadandó információk,
  - a jelző neve,
  - a jelző elérhetősége,
  - visszahívható telefonszáma,
  - az esemény pontos címe,
  - van-e életveszély,
  - van-e veszélyes anyag jelen.

Integrált biztonságtechnikai felügyeleti rendszer

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektum komplex védelmi rendszerében elhelyezett biztonságtechnikai rendszerek felügyeletét ellátó felülettel. Értse az egyes rendszerek közötti logikai összefüggéseket, tudja kezelni a grafikai felületet, ismerje fel a beérkező jelzéseket, tudjon vezérléseket végrehajtani, legyen tisztában a felugró követendő utasításokkal.

Ismerje, hogy az egyes rendszerek saját kezelői és szoftveres felületén megjelenő információk, és parancsok, a felügyeleti rendszerben hogyan érhetők el.

Tudja, hogy milyen alapvető hibajelzések fordulhatnak elő a felügyeleti rendszerhez köthetően, mi a teendő ilyen esetben, a hibát kinek, milyen formában kell jelezni.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A felügyeleti rendszer grafikai felépítése,
  - Térképes nézet,
  - Technikai elemek,
  - Személyekhez köthető jellemzők,
  - Eseménynapló,
- A felügyeleti rendszer feladata,
  - Egyes rendszerek információinak összefogása
    - Üzemeltetési események,
    - Riasztásjelzés,
    - Hibajelzés.
  - A kapcsolódó rendszerek vezérlése
    - Oltó központ,
    - Hangosítás,
    - Kulcskezelés,
    - Épületfelügyeleti rendszerek, stb.
- A felügyeleti rendszer használata,
  - Bejelentkezés,
  - Főoldal jellemzői,
  - Hierarchikus felépítés,
  - Technikai elemek állapotai, elérhetőségei, beállítási lehetőségei,
  - Vezérlések,
  - Logikai kapcsolatok,
  - Naplózás,
  - Lekérdezések,
  - Jelzésekhez kapcsolódó teendők,
  - A rendszer hibajelzései, és kapcsolódó teendők.

Egyéb védelmi rendszerek

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában az objektum komplex védelmi rendszerében elhelyezett egyéb védelmi célokat támogató rendszerek szerepével, feladataival, működési elvével, és korlátaival.

Tudja kezelni az objektumban használt egyéb rendszereket. Ismerje az egyes elemeit, azok funkcióit, működési elveit, meghibásodásuk jeleit. Ismerje fel a működésből eredő jelzéseket. Ismerje a kapcsolódó intézkedési és jelentési kötelezettséget.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

Drónvédelem:

- A drónvédelmi rendszer felépítése,
- A drónvédelmi rendszer használata,
  - Üzemszerű karbantartási feladatok,
  - Üzemszerű készenlétben tartás feladatai.
- Felhasználáshoz köthető oktatások, regisztrációk,
- Intézkedéshez köthető dokumentálási feladatok,
- A rendszer meghibásodása, sérülése esetén követendő teendők.

Kaputelefon rendszer:

- A kaputelefon rendszer használata, hibajelzések.

Hangosító rendszer:

- A hangosító rendszer használata, hibajelzések.

Sebességmérő kamerák:

- A sebességmérő kamerák használata, hibajelzések,
- A használathoz köthető oktatások, dokumentálási kötelezettségek.

12.melléklet: Rendkívüli események modul

Rendkívüli események
<p>A tantárgy célja:</p> <p>A vagyonőr birtokában legyen mindazon tudásnak mellyel felismeri az normál, és megszokott üzemtetési helyzetektől eltérő cselekményt, helyzetet, hatásokat. Tudja, hogy az egyes esetekben hogyan kell eljárni, ki jogosult számára utasítást adni, több helyről érkező utasítás közül melyik milyen prioritással bír.</p> <p>Tudja használni a támadáselhárító eszközöket, ismerje a használat vonatkozó szabályait, Ismerje a dokumentálási kötelezettségeit, a jelentés elkészítésének módját, a belső szabályok szerinti megfelelést.</p> <p>Legyen tisztában az élet-, és vagyonmentés feladataival, lépéseivel. A biztonsági szolgálat tagjai összehangoltan, egymást segítve tudjanak intézkedni, szükség esetén egymást is védeni.</p>
<p>A tantárgy rövid leírása:</p> <p>A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:</p> <ul style="list-style-type: none">
• A rendkívüli események csoportosítása<ul style="list-style-type: none">
○ fenyegetés (személyes, írásban, telefonon),
○ hirtelen / gyors lefolyással jelentkező esemény (pl. robbantás, tüzeset, támadás, vihar),
○ lassan, folyamatosan ható, az intenzitását változtató esemény (pl. pandémia),
○ az objektumban folyó tevékenységgel összefüggő esemény (pl. az objektumban folyó tevékenység elhalasztása céljából robbantással való fenyegetés),
○ az objektumon kívül történő esemény (közúti baleset, ami miatt a ki-, behajtás nehezített),
○ A biztonsági szolgálat közvetlenül érintett (pl. biztonsági őrt ért fizikai támadás)
○ A biztonsági szolgálat közvetve érintett (pl. szolgálat átszervezés egy ór otthoni balesete miatt)
○ Negatív kimenetelű (káresemény történik)
○ Pozitív kimenetelű (pl. delegáció érkezik, gépjárműpark bővítés)
• Értesítendők listája, riasztási lánc, hatóság értesítése,
• Hatósági utasítások végrehajtása,
• Dokumentálási kötelezettség, jelentésírás<ul style="list-style-type: none">
○ Üzenet, telefonhívás vétele,
○ Robbantással fenyegetés űrlapja,
• Életmentési és vagyonmentési feladatok,
• Robbanóeszköz felismerése, teendők (teendők kültéren / beltéren, önállóan, rejtetten, vagy személyen elhelyezett szerkezet esetén (pl.levélbomba),
• Túszejtés teendői,
• Fegyverhasználat, támadáselhárító eszközök használata,
• Szabálysértés, bűncselekmény észlelése,
• Közműszolgáltató helyiségei, épület betáplálása (víz, áram, gáz, hírközlés)
• Gépészeti feladatok,

- Biztonságtechnikai és egyéb technikai rendszerek kezelése, jelzései,
- Az objektum kiürítésével járó feladatok (különbségek bombariadó és tüzeset között)

Kriziskezelés

A tantárgy célja:

A vagyónőr ismerje a kríziskezeléshez köthető jogszabályi háttérrel és a vállalaton / szervezeten belüli belső szabályozás rá vonatkozó részeit. Ismerje a nemzeti szinten bevezetett szükségállapotok közötti alapvető különbségeket, és az aktuális állapothoz köthető országos rendelkezéseket.

Birtokában legyen mindazon intézkedéshez szükséges tudásnak, ami a biztonsági szolgálat feladatköréhez igazodva a kríziskezeléshez szükséges. Ismerje meg az adott krízis jellemzőit, változási dinamikáját, és hatásait. Tudja, hogy az objektumon belül kik foglalkoznak kríziskezeléssel, milyen esetben hívják össze a krízismenedzsmentet, és kik a tagjai.

Legyen tisztában a hozott intézkedések okaival, a végrehajtás módjával. Ismerje fel, ha az objektumon belül meghatározott intézkedéseket egy bent tartózkodó személy megszegi, vagy figyelmen kívül hagyja. Tudja, hogy ilyen esetben meddig terjed a jogköre, illetve kit kell értesítenie az eseményről.

Biztosan használja azokat az eszközöket, amelyeket a kríziskezelés kapcsán a feladatkörébe rendelték, használja helyesen a személyre szóló eszközöket, és a környezetében lévőket is figyelmeztesse erre.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnak. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Rendelkezések, jogszabályok,
- Objektumon / szervezeten belüli intézkedések,
- Szükségállapot jellemzői, aktuális nemzetközi és nemzeti rendelkezések,
- A krízishelyzetet okozó körülmény (pl. pandémia) jellemzőinek ismerete,
- A kríziskezelésért felelős személyek ismerete,
- A Biztonsági Szolgálat működésében bekövetkezett változások a kríziskezelés hatására,
- A Biztonsági szolgálat kríziskezeléshez köthető feladatai, a végrehajtás módszere,
- Módosul objektumvédelmi feladatok (pl. beléptetés folyamata, elkülönítés, várakozás)
- A kríziskezeléshez használt eszközök használata (pl. pandémiakezelés – védőruha, lázmérő)
- Egyéni védőeszközök használata
- Belső rendelkezések betartatása

Katasztrófaelhárítás

A tantárgy célja:

A vagyonőr birtokában legyen mindazon intézkedéshez szükséges tudásnak és magatartási szabálynak, mely a szokatlan helyzetek, jelenségek felismeréséhez, az objektumon belüli kezeléséhez szükséges.

Ismerje, hogy az eseményhez köthetően milyen feladatai keletkeznek, milyen információkat kinek adhat át, milyen teendő keletkeznek a hatósági kivonulást követően, milyen gépészeti biztonságtechnikai feladatai lehetnek, hogyan hajtsa végre az objektum kiürítését.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnak. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- a katasztrófavédelem fogalma, feladata, jogi szabályozása,
- a katasztrófavédelemért felelős szervek bemutatása, szerepe,
- az egészségügyi szervek katasztrófavédelmi feladatai,
- közlekedési-, hírközlési-, távközlési szervek katasztrófavédelmi feladatai,
- a rendkívüli események esetén betartandó magatartási szabályok,
- a rendkívüli események esetén az objektumhoz köthető követendő feladatok,
  - életmentés,
  - hatósági utasítások végrehajtása, a munkavégzés támogatása,
  - az objektum kiürítésének feladatai, folyamata,
    - hivatalos hatósági szervek, illetékes vezetők értesítése, riasztási lánc
    - kommunikációs elvárások, információadás
    - egyéni védőeszköz használat
    - terelések, vészkijáratok
    - személy-, és gépjárműforgalom, mozgáskorlátozottak segítése,
    - közműbetáplálások kezelése,
    - gépészeti rendszerek kezelése, liftvezérlés
    - biztonságtechnikai rendszerek kezelése,
  - további káresemény megelőzés,
  - káresemény lokalizálás,

Intézkedéstaktika

A tantárgy célja:

A vagyonőr birtokában legyen mindazon tudásnak mellyel szakszerűen tud intézkedni, feleljen meg az intézkedése az alapkövetelményeknek. Ismerje az intézkedés végrehajtásának folyamatát, az azt befolyásoló tényezőket, körülményeket. Tudja szakszerűen kezelni a munkavégzéséhez köthető eszközöket, és különösen a támadáselhárító eszközöket. Legyen tisztában a kommunikációs elvárásokkal, formai követelményekkel, az információadás útjával, eszközeivel, a szolgálati úttal. Tudja, hogy hogyan lehet a hatósági munkavégzést támogatni az objektumon belül. Legyen tisztában a dokumentációs kötelezettségeivel, a jelentés írásának elvárt elemeivel, a megbízó és a szolgáltató kéréseinek figyelembevételével.

Azon objektumok esetén, ahol vegyes személy-, és vagyonőr, és fegyveres biztonsági őr is szolgálatot lát el, tudja, hogy mik a különbségek az intézkedési lehetőségek, és feladatok között.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Az intézkedések jogszabályi háttere,
- Az intézkedésekkel szembe támasztott követelmények,
  - Jogszerűség,
  - Szakszerűség,
  - Biztonság,
  - Arányosság,
  - Objektivitás,
  - Eredményesség.
- A gyakorlati végrehajtás folyamata,
  - Felismerés,
  - Felkészülés,
  - Megkezdés,
  - Lefolytatás,
  - Befejezés.
- A végrehajtást befolyásoló körülmények,
  - Az intézkedést kiváltó okok szerint,
  - Az intézkedés alá volt személyekhez köthetően,
  - Egyéb tényezők alapján (pl. időjárás, közlekedés, környezet).
- Szolgálati eszközök használata, örktutya,
- Kommunikációs feladatok,
- Információadás, szolgálati út,
- Hatóságok értesítése, a munkavégzés támogatása,
- Dokumentációs köteleességek,
- A személy- és vagyonőr és a Fegyveres Biztonsági őr intézkedési lehetőségeinek különbségei.

Kriminalisztika

A tantárgy célja:

A vagyonőr legyen tisztában azzal, hogy a vele szemben támasztott követelmények és feladatok az objektumhoz, az abban folyó tevékenységhez köthető, a bekövetkezés esélye szerint leginkább valószínű bűncselekményekhez igazodik. Ismerje ezen bűncselekmény fajtákat büntetőjogi helyzetüket.

Bár a kriminalisztikai területet nem kell részleteiben ismernie, mégis a munkavégzéséhez szükséges alapvető ismeretekkel legyen tisztában.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Az objektumhoz, a bene folyó tevékenységhez kapcsolódó, legnagyobb valószínűséggel bekövetkező vagy korábban bekövetkezett bűncselekmények,
- Ezen bűncselekmények büntetőjogban való elhelyezkedése,
- Kriminalisztikai tagozódás, jelentésbeli különbségek,
  - Kriminálmetodológia,
  - Krimináltechnika,
  - Krimináltaktika,
  - Kriminálmetodika.
- A kriminalisztikai ismeretek a személy-, és vagyonvédelmi feladatokhoz köthetően,
- helyszínbiztosítás
- tárgyi eszközök sértetlenségének biztosítása a hatóság megérkeztéig,
- személy-, tárgy-, és helyszínleírás,
- hatósági vizsgálat feltételeinek biztosítása,
- dokumentálási követelmények
- Krimináltaktika
  - adatgyűjtési módszerek,
  - kihallgatási fogások,
  - tanukra vonatkozó ajánlások,
  - elfogásra vonatkozó ismeretek,
- Kriminológia
- Viktimológia,

13. melléklet: Információbiztonság modul

Biztonságtudatosság
<p>A tantárgy célja:</p> <p>A tantárgy célja, hogy a személy, - és vagyonörök biztonság tudatos gondolkodását fejlessze, rávilágítson helyzetekre gyakorlati példákon keresztül, melynek hatására a visszaélésre gyanút adó helyzeteket is magabiztosan ismerik fel, és kezelik az örök. Ennek érdekében az OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) alapelveken keresztül tudniuk kell, hogy általában milyen formában követik el a visszaéléseket, okoznak kárt az elektronikus rendszerekben, milyen emberi tényezők segítik elő ezt a helyzetet, mit céloz, és hogyan hat a Social Engineering, és hogyan lehet ezek ellen a támadások ellen védekezni.</p> <p>Az öröknek tudniuk kell, hogy az elektronikus felületeken keresztül melyek a leggyakoribb támadási formák, miről ismerik fel őket, és mit tehetnek, hogy elkerüljék az áldozatokká válást. Emellett ismerniük kell, hogy mivel, és hogyan akadályozhatják meg a jogosulatlan információszerzést.</p>
<p>A tantárgy rövid leírása:</p> <p>A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példával, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:</p> <ul style="list-style-type: none">
• A biztonság tudatosság fogalma, célja,
• A biztonság kultúra támogatása az OECD alapelvek mentén,
• Szándékos károkozás a vállalat elektronikus rendszerében,<ul style="list-style-type: none">
○ Behatolás az informatikai rendszerek környezetébe,
○ Illetéktelen hozzáférés (adat, eszköz),
○ Adatok- eszközök eltulajdonítása,
○ Rongálás (gép, adathordozó),
○ Megtévesztő adatok bevitele és képzése,
○ Zavarás (feldolgozások, munkafolyamatok).
• Az emberi jellemzők, mint veszélyforrás,<ul style="list-style-type: none">
○ Tudatlanság, szakképzetlenség,
○ Figyelmetlenség,
○ Segítőkészség,
○ Befolyásolhatóság, naivság,
○ Hiszékenységek,
○ Lustaság,
○ Rosszindulat, bosszúállás,
• Social Engineering – humán alapú információszerzés<ul style="list-style-type: none">
○ Segítség kérése és nyújtása,
○ Piggybacking – megszemélyesítés, idegen jogosultsággal visszaélés,
○ Elköteleződés, függőségi viszony kiépítése,
○ Hatalommal visszaélés látszata,
○ Felhatalmazás,
○ Reverse social engineering
○ Dumpster diving

- Shoulder surfing,
- Tailgaiting
- Elektronikus felület alapú információszerzés, károkozás,
  - Vírusok, férgek (worm), rootkit-ek, kártevő oldalak, programok,
    - Zsarolóvírusok (ransomeware)
    - Trójai programok,
    - Kémprogramok (spyware)
    - Kártevő programok (malware)
    - Reklámprogramok (adware)
  - Népszerű alkalmazások, szolgáltatások információgyűjtő tevékenysége,
  - Adatforgalom eltérítése (Man-in-the-middle),
  - Profilozás a privát adatok önkéntes megosztása alapján
    - Tervek, vágyak
    - Kapcsolati háló,
    - Vallási és politikai hovatartozás
    - Hétköznapi szokások és szélsőséges devinációk,
  - Megtévesztő ál weboldalak,
  - Phising – adathalászat,
  - Spam, hoax.
- A támadások felépítése, és a védekezési lehetőségek,
- A visszaélések hatása az egyénre és a szervezetre, a visszaélés megelőzése.

Információbiztonság

A tantárgy célja:

A vagyónörnek tisztában kell lennie a munkavégzését, az objektumban tartózkodását érintő információbiztonsági szabályokkal, mely az adatbiztonsági alapelvek megvalósíthatóságának módját foglalja össze. Ismernie kel az információbiztonság alapelveit, illetve hogy ezek az elvek hogyan jelennek meg a mindennapi munkavégzésében. Tudnia kell, hogy hogy milyen bizalmasságú információval dolgozik, illetve ezen információkra milyen előírások vonatkoznak. Tudatosan alkalmaznia kell az információbiztonsági szabályokat a munkavégzése folyamán. Tisztában kell lennie az internethasználat veszélyeivel, és annak biztonságos használatával.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A komplex információbiztonság fogalma, célja,
- Az információbiztonság szabályozása (Ibtv)
- Az információbiztonság alapelvei,
  - Bizalmasság,
  - Hitelesség,
  - Rendelkezésre állás,
  - Sértetlenség.
- Az információ osztályozása a bizalmasság és sértetlenség szempontjából:
  - Nyilvános,
  - Belső,
  - Bizalmas,
  - Titkos.
- A Biztonsági Szolgálat által kezelt információk besorolása, hozzáférhetősége, tárolása, titkosítása, nyomtathatósága, megsemmisítése,
- Az objektum informatikai helyiségei,
- A felhasználó információbiztonsági feladatai
  - Jóváhagyott programok használata, és az önkényes Letöltve tilalma,
  - Licencelt termékek használata, a visszaélés tilalma,
  - Szerzői jogok védelme,
  - Munkavégzéshez köthető eszközök és programok használata,
  - Eszközökön és programokon végzett biztonsági beállítások módosításának tilalma,
  - Csatlakoztatási tilalmak idegen eszközre vonatkozóan (magán, idegen, talált)
  - Dedikált felhőszolgáltatás használata, eszközre mentés tilalma,
  - Gyanús email jelentése,
  - Erős jelszó, jelmondat használata,
  - Tiszta asztal elv
  - A számítógépen futtatott biztonságtechnikai felügyeleti rendszer felügyelet nélkül hagyásának tilalma,
  - Óraszinkronizálás,
  - Betekintés elleni védelem alkalmazása,

- Tilos a munkavégzéshez köthető információk továbbítása illetéktelen személyeknek, (titoktartási kötelezettség),
- Információbiztonsági incidensek, vagy gyanú jelentési folyamata
- Nyilatkozat az információbiztonsági szabályok elfogadásáról.
- Biztonságos internethasználat,
  - Az internet magáncélú felhasználásának tilalma,
  - Nem támogatott oldalak tiltása,
  - Legális tartalmú oldalak megnyitása,
  - Körültekintő linkre kattintás (weboldalon, emailben).

Adatvédelem

A tantárgy célja:

A vagyónőr legyen tisztában az adatvédelmi előírásokkal, szabályozásokkal az adatvédelem, az adatbiztonság követelményeinek teljesítése, a jogosulatlan hozzáférés, az adatok megváltoztatása, és nyilvánosságra hozatalának megakadályozása érdekében. Ismerje a munkavégzéséhez köthetően megjelenő adatvédelmi alapelveket, fogalmakat, és az ezekhez kapcsolódó jogokat és kötelezéseket. Tudja, hogy a feladatellátásához kapcsolódó dokumentumokat és nyilvántartásokat hogyan kell kezelni, az érintetteknek milyen ehhez kapcsolódó jogai vannak. Legyen tisztában, hogy amennyiben az adatokkal való visszaélést, adatvédelmi incidenst tapasztal, milyen jelentési kötelezettsége keletkezik, és mi a jelentéstétel folyamata.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Az adatvédelem szabályozása (GDPR, Info tv.)
- Adatvédelmi fogalmak, és kapcsolódó feladatok:
  - Adatfeldolgozó,
  - Adatgazda,
  - Adatkezelő,
  - Adatkezelés,
  - Adatkezelés korlátozása,
  - Adatkezelési tájékoztató,
  - Adatkezelési térkép,
  - Adatvédelmi incidens,
  - Érintett (munkavállaló, vállalkozó, ügyfél).
- Adatvédelmi alapelvek,
  - Jogszerűség, tisztességes eljárás, és átláthatóság,
  - Célhoz kötöttség,
  - Adattakarékosság,
  - Pontosság,
  - Korlátozott tárolhatóság,
  - Integritás és bizalmas jelleg
- Nyilvántartások, (pl. belépési naplók) használata, tárolása, megsemmisítése, az Iratkezelési Szabályzat rendelkezési alapján,
- Adatvédelemhez köthető jogok és kötelezettségek,
  - Az objektumban, az objektumról készített kép, hang, kép és hangfelvétel rögzítése, nyilvánossá tétele,
  - Kamerahasználat,
  - Beléptető rendszer használat,
  - Behatolásjelző rendszer használat,
  - Biztonságtechnikai rendszer felügyeleti rendszer használat,
  - Biometrikus eszközök használata,
  - GPS használat,
  - Alkoholszondás vizsgálat, és véralkohol vizsgálat,

- Ellenőrzési rendszerek használata,
- Információbiztonsághoz köthető szabályok,
- Profilozás tilalma,
- Adatfeldolgozás,
- Adattovábbítás
- Az adatkezeléssel érintettek jogai,
  - Tájékoztatás joga
  - Hozzáférési jog,
  - Helyesbítési jog,
  - Törléshez való jog,
  - Az adatkezelés korlátozásához való jog,
  - Címzettek tájékoztatása,
  - Adathordozhatósághoz való jog,
  - Tiltakozáshoz való jog.
- Az adatvédelmi incidensek jelentési folyamata,
- Nyilatkozatok,
  - Az adatvédelmi szabályok elfogadásáról,
  - Titoktartási nyilatkozat.

Számítástechnika

A tantárgy célja:

A biztonsági szolgálat tagjainak tudniuk kell magabiztosan kezelni a munkavégzésre beállított számítástechnikai eszközöket. Értelniük kell a hálózati működési elvét, a hálózatban történő munkavégzés előnyeit és hátrányait, a kapcsolódó feladatokat.

Ismerniük kell a kialakított könyvtárszerkezetet, az ott elhelyezett nyomtatványok, szabályzatok helyét.

Ismerniük kell az alkalmazott programokat, tudniuk kell elektronikus levelezést, hang / videó hívást lefolytatni.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Számítástechnikai eszközök,
  - Bemeneti perifériák: billentyűzet, egér,
  - Kimeneti perifériák: monitor, nyomtató, hangszóró,
  - Kombinált perifériák: érintőképernyő, mikrofon.
- Nyomtatási beállítások, hálózati nyomtatás,
- Az ergonómia szerepe a képernyő előtti munkavégzésben,
  - Az eszközök beállítási lehetőségei,
  - Hálózati alapismeretek: a hálózati munkavégzés előnyei, szabályai.
- Az őrsgolgalat részére létrehozott elektronikus felület,
- Az őrsgolgalat részére kialakított adattárló terület,
- Az őrsgolgalat részére létrehozott könyvtárszerkezet elérése és felépítése,
  - Nyomtatványok, dokumentumok, szabályzatok rendszere, és helye.
- Alkalmazott szoftverek,
  - Operációs rendszer: Windows,
  - Irodai programok: Word, Excel,
  - Egyéb programok,
    - A vagyonsvédelmi szolgalatató által biztosított felület,
    - Tanulást segítő programok.
- Elektronikus levelezés,
  - A levelezés tartalmi és formai követelményei,
    - Megszólítás-tegezés-tartalom,
    - Lábléchasználat,
    - Címzett lista korlátozás.
  - Levélküldési szabályok: aláírás, titkosítás,
  - Levélküldéshez kapcsolódó tiltások,
    - lánclevél,
    - ünnepi üdvözlések,
    - nagyméretű adatfájlok, képek továbbítása,
- Az internet és intranet használat szabályai, tiltott weboldalak.

14. melléklet: Kommunikáció modul

Pszichológia
<p>A tantárgy célja:</p> <p>A vagyonőrnek tudnia kell, hogy a reális önkép kialakításához, fenntartásához, és fejlesztéséhez melyek azok az értékek, amelyek a szakmai viselkedés-repertoárját pozitív irányban mozdítják elő. Tisztában kell lennie az emberi figyelem működésével és korlátaival, a szelektivitás törvényszerűségeivel, és ennek alkalmazásával a szakmai munkavégzés során. Tudnia kell arról, hogy a figyelmet az egyes tényezők hogyan tudják befolyásolni, és mit lehet ellene tenni.</p> <p>A vagyonőri eljárás sikerességében, és pozitív megítélésében alapvető szerep jut a tudatos benyomáskeltésnek, emiatt ennek jegyeivel, a megbízó által elvárt mintákkal az öröknek tisztában kell lenniük. Tudatosan kell alkalmazniuk a kapcsolatteremtési technikákat, ismerniük kell a kapcsolati szinteket, és azok jellemzőit, a sikeres kapcsolattartás tényezőit.</p>
<p>A tantárgy rövid leírása:</p> <p>A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:</p> <ul style="list-style-type: none">
• A reális önértékelés jelentősége,
• A figyelem<ul style="list-style-type: none">
○ Szelektivitás
○ Monotonitás
○ Káros tényezők: fáradtság, alkohol, narkotikumok
• Benyomáskeltés,<ul style="list-style-type: none">
○ A vagyonőr személye, (határozottság, kulturált viselkedés)
○ A vagyonőr munkavégzése, (szakmai kikezdetlenség)
○ A vagyonőr felé érkező benyomáskeltés (félrevezetés)
• Kapcsolatteremtés, és kapcsolattartás,
• Önfegyelem, önuralom, agresszió,
• Stresszkezelés,<ul style="list-style-type: none">
○ Az előnyös eustressz, és a gátló distressz,
○ Érzelmi felkészülés, mentális egészség,
○ Stresszkezelési technikák, öngyógyítás<ul style="list-style-type: none">
▪ Problémaközpontú megoldás
▪ Érzelésközpontú megoldás
○ Segítségkérés: közvetlen környezet, vezetői, pszichológiai
• Tömegpszichológia,
• Új kollégák befogadása, beilleszkedésük segítése,
• Diszkrimináció (nem, kor, bőrszín, vallás, politikai nézet, szexuális irányultság, családi státusz, fogyatékoság)
• Munkahelyi zaklatás, kiközösítés, bullying

Személyes attitűdök

A tantárgy célja:

A biztonsági őrnek rendelkeznie kell mindazon kompetenciákkal, melyek a szakszerű, és hatékony feladatellátáshoz szükségesek. Az őrnek önfejlesztés keretében, folyamatosan figyelemmel kell kísérnie, és fejlesztenie kell a kompetenciáit, melyhez jelen tantárgy ad támogatást, impulzust.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Elvárt kompetenciák,
  - Pozitív beállítódás, optimizmus,
  - Udvariasság, természetesség,
  - Empátia,
  - Együttműködés, önérvényesítés,
  - Aktív hallgatás,
  - Tárgyilagosság,
  - Felelősségérzet és felelősségvállalás
  - Magabiztosság,
  - Függetlenség, belső szabadság,
  - Motiváltság, összhang a motívumok, és a viselkedés között,
  - Határozottság,
  - Probléma-érzékenység – kreatív problémakezelés, megoldásorientáltság,
  - Reális önértékelés, és emberismeret
  - Megfontoltság, mértéktartás, belső kontroll, stressztűrés,
  - Realitásérzék,
  - Önismeret, önfejlesztés,
  - Frusztrációs tűrőképesség, önkontroll,
  - Pontosság,
  - Szereptudat,
  - Lojalitás a megbízó, és foglalkoztató cég felé,
  - Értékvezéreltség,
  - Személyközpontúság.

Kommunikáció

A tantárgy célja:

A vagyónörnek tisztában kell lennie azokkal a verbális és nonverbális kommunikációs jegyekkel, elvárásokkal, amelyek a napi munkavégzéshez és az intézkedéshez szükségesek. A vagyónörnek tudnia kell, hogy a megbízó, a munkáltató milyen kommunikációs elvárásokat támaszt a hétköznapi értelemben vett interakciók során. (A problémák, konfliktusok kezeléséhez kapcsolódó kommunikációs eljárásokat a konfliktuskezelés tantárgy részletezi.) Részleteiben megtudja, hogy mi az elvárás szóbeli és írásos formában, telefonálás közben, mind formai követelményekben, mind terjedelemben, és részletességben.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A kommunikáció jellemzői,
  - Szakmai felkészültség,
  - Udvariasság,
  - Türelem,
  - Tárgyilagosság,
  - Érthetőség
    - Egyszerű mondatalkotás, körmondatok kerülése,
    - Artikulációs,
    - Beszédsebesség,
    - Hangerő,
    - Hangszín,
- A kommunikáció korlátai,
  - Blokád,
  - Zavarás,
  - Szűrés,
  - Az információ torzulása.

Verbális kommunikáció:

- Szóbeli kommunikáció,
  - Köszönés, előre köszönés kortól, nemtől függetlenül,
  - Kézfogás,
  - Távolságtartás,
  - Információközlés,
  - Figyelem
- Telefon használata,
  - Köszönés, hívó fél,
  - Újrahívás,
  - A hívás ideje munkaidőben, és azon kívül,
  - Mosolygás,
- Írásbeli kommunikáció,
  - Címzett pontos megnevezése,

- Másolatban felsorolt személyek sorrendje, (beosztás, ABC, közvetlen felettes)
- Hivatalos levélsablon használata,
- Terjedelem, (jelentések terjedelme, pontos, részletes adatközlés)
- Kérdések, kérések megfogalmazása,
- Helyesírás,

Non-verbális kommunikáció:

- Testtartás
- Szemkontaktus,
- Járás, távolságtartás,
- Gesztusok,
- Mimika,
- Vokális jellemzők
  - Hangmagasság,
  - A beszéd sebessége,
  - Artikuláció,
- Szimbolikus jegyek használata.

Kommunikációs zavarok kezelése:

- Szellemi fogyatékoság,
- Mozgáskorlátozottság,
- Érzékszervi fogyatékkal élők (pl. látás-, beszéd-, hallássérült személyek)
- Pszichopatológiai állapot (pl. skizofrénia, katatónia)
- Érzékelési zavarok (pl. autizmus, alkohol vagy drog általi befolyásoltság),
- Szocializációs zavarok (pl. nyelvi, kulturális)

Idegen nyelv ismerete

A tantárgy célja:

A magánbiztonsághoz, vagy tágabb értelemben vett rendészeti feladatokhoz köthető szaknyelv olyan kifejezéseket tartalmaz, amelynek a munkavégzéshez köthető fordulatait a vagyonőrnek ismerni kell a hatékony kommunikáció és intézkedéstaktika megvalósíthatósága érdekében.

A tantárgy sorra veszi azokat a főbb feladatköröket, ahol a vagyonőr idegen nyelv ismerete elengedhetetlen, ezáltal kell az órnek megismernie és ismételnie a szavakat, kifejezéseket, párbeszédpaneleket.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- Szókincskészlet és párbeszédpanelek témakörönként,
  - Objektumvédelem
  - Rendezvénybiztosítás,
  - Személybiztosítás,
  - Recepció,
  - Ügyfélszolgálat,
- Kommunikáció élőszóban, telefonon, írásban,
- Üzemeltetéshez, és intézkedéshez köthető panelek,
  - Beléptetés,
  - Kulcskezelés,
  - Közlekedés objektumon belül,
  - Irat, és anyagszállítás,
  - Csomagellenőrzés,
  - Ruházatellenőrzés,
  - Épületkiürítés,
  - Tűzjelzés,
  - Elsősegélynyújtás,
  - Személyvédelem,
  - Rendezvények biztosítása,
  - Tájékoztatás adása,
  - Konfliktuskezelés,
  - Kríziskommunikáció,
  - Intézkedéstaktika.

Konfliktuskezelés

A tantárgy célja:

A személy-és vagyonöröknek tisztában kell lenniük a konfliktusok leginkább használatos formáinak csoportosításával, amit a szakemberek számos módon tipizáltak már korábban. Tudniuk kell, hogy az emberek konfliktushelyzetben várhatóan hogyan viselkednek. Emellett érdemes tisztában lenni azzal is, hogy az ör milyen módon szokta a konfliktusos helyzeteket kezelni, és szükség szerint hogyan tud ezen változtatni, mely irányok lehetnek számára hatékonyak, könnyen a munkavégzésébe illeszthetők.

Ismernie kell kommunikációs stratégiákat, különösképpen az asszertív kommunikáció formáit.

Az intézkedése során találkozhat agresszíven kommunikáló, viselkedő személlyel, mely formát fel kell tudnia ismerni, elkerülni, és az agresszivitás fokozódását meg kell tudnia akadályozni, tudnia kell kezelni, és fel kell tudni ismerni, ha az élete, testi épsége is veszélybe kerülhet, így ennek védelme érdekében mihamarabb segítséget kell hívnia, és a helyzetből ki kell lépnie.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnan. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A konfliktusok okai: tárgyi és viszonykonfliktusok,
- Konfliktusok formái,
  - Szint szerint: belső, személyek közötti,
  - Résztvevők szerint: társas környezetben belüli vagy azon kívüli,
  - Intenzitás szerint: szóbeli, fizikai,
  - Érvényességük szerint: látszat, központi,
  - Ténylegességük szerint: valódi, vélt,
  - Hatása szerint: konstruktív, destruktív.
- Konfliktusok formái egy másik (Friedrich Glasl) megközelítés szerint, és megoldási alapelveik:
  - elosztási konfliktus,
  - célkonfliktus,
  - megítélési konfliktus,
  - kapcsolati konfliktus,
  - szerepkonfliktus.
- Viselkedési formák konfliktushelyzetben,
  - Versengő,
  - Elkerülő,
  - Alkalmazkodó,
  - Kompromisszumkész,
  - Együttműködő.
- Konfliktuskezelés önismereti fejlesztéssel:
  - Johari - ablak,
  - Thomas – Kilmann modell,
  - Riemann és Thomann személyiségmodell,
  - Thomas Erikson IPU profiltárca (piros-sárga-zöld-kék modell).

- Kommunikációs stratégiák konfliktushelyzetben,
  - Kérdezőtechnika,
  - Érvelés, meggyőzőési technikák,
- Kommunikációs formák,
  - Agresszív,
  - Passzív,
  - Asszertív kommunikáció.
- Az asszertív kommunikáció,
  - Kommunikációs technikák,
    - Én-közézés,
    - Törött lemez,
    - Ködösítés,
    - Negatív érdeklődés,
    - Negatív megerősítés,
  - Kommunikációs alapszabályok,
  - Kommunikációs lépések,
  - Metakommunikációs elemek.
- Agresszió,
  - Fajtái: proszociális, antiszociális,
  - Formái: tárgyrombolás, fizikai agresszió, auto-agresszió, verbális és nonverbális agresszió,
  - Kommunikációs elvek: empátia, tárgyilagosság, türelem, figyelem,
  - Feladatok: saját és mások irányából érkező agresszió megelőzése, felismerése, megakadályozása, kezelése,
  - Intézkedés, mint szakszerű cselekvéssor.

Kríziskommunikáció

A tantárgy célja:

A vagyónörnek tisztában kell lennie a krízishelyzet fogalmával, lefolyási dinamikájával. Tudnia kell, hogy az emberek várhatóan hogyan viselkednek krízishelyzetben, és ezt tudnia kell kezelni. Tudnia kell a krízishelyzetek információs szükségleteiről, irányairól, és a biztonsági szolgálatnak az ebben játszott szerepéről, és határáról. Ismernie kell az ilyen esetre fenntartott kommunikációs csatornákat.

A tantárgy rövid leírása:

A tantárgy oktatása során az alábbi témaköröket kell gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal szemléltetve előadni, megvitatni az objektumra, és a benne folyó tevékenységre fókuszáltnak. Az oktatás a témához kapcsolt gamifikációs eszközökkel, a szemléltetés videó bemutatásával, képi megjelenítéssel is kiegészíthető:

- A krízishelyzet fogalma,
- A krízishelyzet lefolyása, dinamikája,
- Krízishelyzetben követendő magatartás,
  - Külsős személyek,
  - Munkatársak,
  - Biztonsági szolgálat.
- Információadás,
  - külsős személyek
  - munkatársak
  - sajtó munkatársai
  - versenytársak.
- Kríziskezelés,
  - Krízismenedzsment
  - Kommunikáció szakterület.
- A kríziskommunikáció csatornái,
  - Kommunikációs szakterület egyedi tájékoztatása (sajtótájékoztató),
  - A kommunikációs, jogi, és egyéb szakterületek által működtetett szabadon elérhető csatornákon megjelenő tájékoztatás (internet, közösségi felületek),
  - Belső közösségi tájékoztatásra alkalmazott felületek (intranet, email),
  - A biztonsági szolgálat szerepe a tájékoztatás folyamatában,
    - Nyílt és belső felületek információi,
    - Számukra is elérhető és továbbítható információk meghatározása,
    - A szakmai munkavégzést támogató kapcsolódó információk,
    - Az információadás tiltott formái, véleménynyilvánítás.
  - Az egyéni információadás tilalma.